

Onecoin
Suuri
bittiraha
-huijaus

PETTERI JÄRVINEN

Tämä PDF-versio on julkaistu vapaaseen jakeluun 7.2.2025, jolloin tuli kuluneeksi 10 vuotta Onecoin-avajaistilaisuudesta Helsingissä. Toivottavasti kirjan myötä lisääntyvä tietoisuus auttaa jatkossa pysäyttämään vastaavat huijaukset ajoissa.

Lisätietoja kirjan jälkeisistä tapahtumista blogissani osoitteessa <https://pjarvinen.blogspot.com/search/label/Onecoin>

Petteri Järvinen

Kirjan tekijä

PETTERI JÄRVINEN

OneCoin
Suuri
bittiraha
-huijaus

DOCENDO

Copyright © Docendo Oy ja Petteri Järvinen 2020

Tämän teoksen tekstin ja kuvien jäljentäminen ilman lupaa painamalla, monistamalla, skannaamalla tai muilla tavoin kielletään tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kansi: Pekka Sell

Taitto: Keski-Suomen Sivu Oy

Kustantaja:

Docendo, Jyväskylä
puhelin 044 7270 250

info@docendo.fi

www.docendo.fi

ISBN 978-952-291-744-7

Paino: Livonia Print 2020

Sisällys

Esipuhe	9
Info	11
Alku	25
Lohkoketju ja louhinta.....	36
Ratkaiseva lohkoketju.....	41
2015	47
Lakiuhkaus.....	53
Maajohtaja.....	55
Taustoja etsimässä	59
Onecoin mediassa	62
Auditointi.....	65
Maalaisjärki, hoi!	66
Pelimiehet asialla	68
Ruja Ignatova Forbesin kannessa	72
Koulutusmateriaalin plagiointi	73
The Economistin seminaari	78
KRP jää odottamaan	81
Verkoston voima	85
Charles Ponzi	89
Pyramidipeli.....	94
Mukaan Onecoin-verkostoon?.....	97

2016	99
Turku 23.2.2016	99
Financial IT	103
BigCoin	103
Tuomio Saksassa	106
Sofian uusi toimisto.....	107
Lontoon megaevent 11.6.2016.....	110
Tampere 18.6.2016.....	115
Flamingo 4.8.2016.....	121
Tampere 4.9.2016.....	123
One coin in Bangkok.....	129
Björn Bjercke	133
Baby-Ruja.....	134
Kahvilla onecoinistin kanssa	135
Kaikkien maiden verkostohujarit, yhtykää!	136
 2017	139
DealShaker.....	140
Viranomaisvaroituksia.....	144
Mahdoton verokohtelu.....	149
Nainen, joka katosi.....	151
Veli, joka astui tilalle	153
Tällä kertaa se on totta	154
Bitcoin tuo joulun	156
 2018	159
McLarenilla putkaan.....	160
Otaniemi 15.8.2018	161
 Wincapita	165
GiiClubista Wincapitaan.....	165
Pako.....	169

Oikeudenkäynnit	171
Pettymyksiä ja henkilökohtaisia tragedioita	173
Yhteiset piirteet	175
Puolustusrintama ei luovuta	177
Huijauksesta toiseen.....	181
Global Pension Plan.....	184
2019	187
Täydellinen rikos?.....	188
Uhrit kuopan reunalla	192
Tule pörssi kultainen	194
New DealShaker	196
Paikallisvaluutta	198
Maailmanvaluutan uhka ja mahdollisuus	200
Ratsuväki tulee apuun	203
Vihdoin Sofiassa	209
Konstantin laulukuorossa.....	212
"Kaikki kunnossa"	214
Suomen media herää	219
Kryptoja ja huijauksia	223
Mihin kryptovaluuttaan voi luottaa?.....	225
Huijausten tunnistaminen	230
Liian hyvä on harvoin totta	230
Luvattu arvonnousu on looginen mahdottomuus	230
Älä usko kavereita	231
Usko pankin varoituksia.....	231
Tutki taustoja	233
Käytä hakukonetta, katso Youtubea	234
Mikään huijaus ei ole liian suuri	235
Monimutkaisuus on epäilyttävää.....	237
Verkostolinkki paljastaa	238
Aina voi onnistaa.....	238

Esipuhe

Teknologia on modernia taikuutta. Älypuhelimet, sosiaalinen media, kansainvälinen verkkokauppa, hakukoneet, robotiikka, tekoäly ja muut keksinnöt ovat mullistaneet arkemme, helpottaneet elämäämme ja avanneet valtavasti uusia mahdollisuuksia. Samalla ne ovat tehneet keksijöistään satumaisen rikkaita ja synnyttäneet huikeita tarinoita.

Teknologian vanavedessä tulevat huijarit. He hyödyntävät ihmisten hyväuskoisuutta, osaamisen puutetta ja ikiaikaista motiivia: ahneutta. Teknologia, hyväuskoisuus ja ahneus ovat vaarallinen yhdistelmä etenkin silloin, kun niitä yhdistävänä liimana toimii internet.

Tämä kirjaa kuvaa henkilökohtaisesta näkökulmasta yhden teknologiahuijauksen vaiheita. Keskeisessä roolissa on verkostomarkkinointi. Jokainen voi ryhtyä verkostomarkkinoijaksi ja mainostaa tuotteita sosiaalisessa mediassa sekä omatekoisilla nettisivuilla. Väärissä käsissä verkostomarkkinointi on pelottavan tehokasta. Tapaus Onecoin osoittaa, etteivät lait ja viranomaisten toimintatavat ole pysyneet uudenlaisen, verkostoihin perustuvan rikollisuuden perässä.

Perehtyessäni aiheeseen yllätyin, miten samat ihmiset kiertävät verkostosta toiseen, niin huijareina kuin huijattuinaakin. Albert Einsteinin mukaan hulluus on sitä, että toistaa yhä uudel-

leen samaa, mutta odottaa silti eri tulosta. Toivottavasti tämä kirja auttaa osaltaan hulluuden kierteen katkaisemisessa. Tieto on paras lääke huijauksia vastaan.

Kirjaa varten joitakin nettikeskusteluista poimittuja pätkiä on hieman muokattu luettavuuden parantamiseksi. Tekstien alkuperäinen henki on kuitenkin säilytetty.

Kaikki kirjassa kuvatut tapahtumat ovat todellisia, ja olen pyrkinyt kuvaamaan ne mahdollisimman oikein. Paikoin olen joutunut turvautumaan toisen käden tietoihin tai netissä kerrottuun, mutta olen käyttänyt vain lähteitä, jotka itse arvioin luotettaviksi. Muutamia ajallisesti lähemmäs olleita tapahtumia on hieman siirretty ja yhdistetty kerronnan sujuvoittamiseksi. Valuutan nimi on kirjoitettu muodossa Onecoin luettavuuden parantamiseksi. Yhtiön itsensä käyttämä muoto on OneCoin.

Onecoinin tarina jatkuu vielä pitkään, eikä kaikkia sen yksityiskohtia ehkä koskaan saada selville. Päivityksiä kirjan tietoihin on luettavissa Havaintoja digimaailmasta -blogini sivulta <http://pjarvinen.blogspot.com/2020/01/onecoin.html>. Sivulta löytyvät myös linkit kirjassa mainittuihin Youtube-videoihin sekä lähdeviittaukset.

1.10.2017–12.1.2020

12575/527

Info

”**M**e emme ole sitten minkään valtakunnan huijauksessa mukana, millään tasolla.”

Onecoinin Suomen maajohtaja Tommi Vuorinen pitää pienen tauon ja antaa katseensa kiertää salissa. Hän on tottunut puhuja ja tietää, miten ottaa yleisönsä. Sanojen on annettava vaikuttaa, viestin mennä perille.

Tällä kertaa tauot ovat erityisen tärkeitä, sillä aiheena on uusi kryptovaluutta nimeltä Onecoin. Kryptovaluutta on tekni-
nen aihe, johon liittyy paljon uusia termejä ja käsitteitä. Kuulijat tarvitsevat aikaa niiden sulatteluun.

Periaatteessa asia on yksinkertainen: kryptovaluutat ovat digitaalista käteistä, jota voi siirtää laitteesta toiseen sähköisesti, ilman pankkien tai välittäjien apua. Puhtaasti biteistä muodostuva valuutta ei ole riippuvainen yhdestäkään valtiosta eikä keskuspankista. Rahan digitalisoituminen avaa huimia mahdollisuuksia sekä kaupankäyntiin että henkilökohtaiseen rikastumiseen.

Maajohtajan vetämä markkinointitilaisuus on alkanut Helsinki-Vantaan lentokentän lähellä sijaitsevassa Technopolis-yrittäjäkeskuksessa kello 18. Maaliskuinen tiistai-ilta on pimeä ja tuulinen. Lauhan talven jäljiltä maa on paljas, mutta petollinen jää tekee sen liukkaaksi. Vesipisaroita osuu ikkunoihin.

Olen tullut paikalle viime tipassa ennen tilaisuuden alkua ja livahtanut vähin äänin salin takariviin. Sieltä on hyvä tarkkailla muita ja kuunnella Onecoin-myyntipuhetta.

Vuorinen esiintyy vakuuttavasti. Hän on vetänyt kymmeniä ellei satoja vastaavia tilaisuuksia, niin internetissä webinaareina kuin live-yleisön edessä. Hän puhuu selkeästi ja havainnollistaa kryptovaluutan keskeisiä termejä kansanomaisilla esimerkeillä.

Panen merkille, että vaikka asiaa on paljon, kuulijat istuvat liikkumatta eikä kukaan tee muistiinpanoja. Vain itselläni on läppäri auki ja vanhasta tottumuksesta kirjoitan muistiin kaiken, minkä ehdin. Asia on tuttua, sillä olen tutustunut Onecoiniin etukäteen netissä ja katsellut Vuorisen webinaareja Youtubessa. Haluan kuitenkin nähdä esityksen omin silmin ja aistia senkin, mitä markkinointitilaisuudessa ei ääneen sanota.

Vuorinen on pyytänyt säästämään kysymykset esityksen loppuun. Hän haluaa kertoa asiansa ilman keskeytyksiä tai välikysymyksiä. Sillä tavalla se vaikuttaa parhaiten.

Vuorisen puhuessa annan katseeni kiertää salissa. Kuulijoita on noin viisikymmentä, valtaosa keski-ikäni ylittäneitä miehiä. Joukossa on yksi mustaihoinen mies. Naisia on vain kolme.

Kuulijoilla on erilainen tausta, mutta heitä yhdistää yksi ja sama asia: halu rikastua.

Ja Vuorinen kertoo parhaillaan, miten se onnistuu.

Aluksi Vuorinen onnittelee meitä suomalaisia: olemme saaneet todellisen jackpotin, sillä pääsemme ensimmäisten joukossa mukaan Onecoiniin ja siten hyötymään valuutasta eniten. Se on pitkälti onnekkaiden sattumusten ja hyvien henkilösuhteiden ansiota. Verkostoituminen kannattaa.

Onecoinin taustalta löytyy Sebastian Greenwood, jolla on 18 vuoden kokemus verkostobisneksestä. Nimestään huolimatta

hän on puoliksi britti ja puoliksi ruotsalainen. ”Erittäin miellyttävä ja aikaansaava herra”, Vuorinen luonnehtii Greenwoodia.

Toinen avainhenkilö on Ruja Ignatova. Vuorinen kertoo, miten Ignatova valittiin 3.12.2014 Bulgariassa vuoden yrittäjänaiseksi televisioidussa gaalatilaisuudessa, johon osallistui valtion ylintä johtoa. Paikalla oli hänen lisäksi kaksi muuta suomalaista.

”Rujalla on äidillinen asema Suomeen, koska verkoston ensimmäinen tilaisuus pidettiin täällä. Hän ei tee tätä pelkän rahan vuoksi, hän haluaa tehdä taloushistoriaa. Hän on erittäin pedantti ja särmä nainen”, Vuorinen kehuu.

Greenwood tunsii henkilökohtaisesti tamperelaisen Petri Väli-län ja halusi tämän mukaan rakentamaan verkostoa. Kesällä 2014 Petri lennätettiin bisnesluokassa Bangkokiin kuulemaan lisää asiasta. Suunnitelma vaikutti niin hyvältä, että Petri kiinnostui ja aloitti suomalaisen verkoston rakentamisen. Suomenkieliset www-sivut avattiin 11. elokuuta 2014. Ensimmäisenä mukaan kutsuttiin Markku ja Toni. Vuorinen kertoo liittyneensä mukaan järjestysnumerolla 259.

”Ruja Ignatova sanoi, että jos saadaan 50 henkeä kasaan, hän lentää Suomeen kertomaan asiasta”, Vuorinen muistelee. Porukka saatiin kerättyä ja niinpä maailman ensimmäinen Onecoin-liike-toimintainfo pidettiin Helsingissä 27.9.2014.

Sen jälkeen suomalaisten määrä on noussut 3400 henkilöön ja markkinat ovat avautuneet myös Kiinassa. Sieltä on tullut jo yli 40000 jäsentä.

”Mä oon käytännössä tehnyt koko Suomen bisneksen tässä alkuvaiheessa, sain sataprosenttisen luottamuksen liiketoimintaan, kun kävin paikalla. Mä tiedän hyvin paljon, olen nähnyt hyvin paljon tän yhtiön toimintaa, omistajia ja taustaa”, Vuorinen hehkuttaa.

”On tämä niin hurja konsepti, ettei ole minun elinaikana vastaan tullut. Meillä on hirtittävän suuri todennäköisyys saada

lähivuosina huikeasti vaurautta Onecoinin ansiosta. Se riippuu suomalaisista. Me saadaan olla umpipuuksilmiä jos halutaan. Juna menee eteenpäin teistä huolimatta tai teidän kanssanne.”

Ensimmäinen kryptovaluutta oli vuonna 2009 aloittanut Bitcoin, jonka kurssi tuhatkertaistui muutamassa vuodessa. Harva oli koskaan kuullutkaan nörttien Bitcoinista ja vielä harvempi älysi ostaa sitä ajoissa.

Onecoin on tilaisuus niille, jotka myöhästyivät Bitcoin-junasta.

Niin, Bitcoin. Vaikka Vuorinen markkinoi Onecoinia, hän mainitsee vähintään yhtä usein Bitcoinin ja käyttää sitä esi-merkeissään. Jokainen kuuliija tietää, että markkinointipuheet liioittelevat aina, mutta Bitcoin-vertaukset antavat esitykselle uskottavuutta. Bitcoinista on runsaasti faktoja, joiden aitouden kuka tahansa voi tarkistaa Ylen tai Hesarin uutisista.

Bitcoinin huima arvonnousu on synnyttänyt monia herkkulisia tarinoita, jotka puhujat muistavat aina kertoa. Niin tekee myös Vuorinen.

Pizzaesimerkki on alan klassikko. Koska nörtit pitävät pizzasta ja kokiksesta, oli vain luonnollista, että maailman ensimmäinen Bitcoineilla maksettu ostos oli amerikkalaismiehen vuonna 2010 tilaama pizza. Kolikon arvo oli mitättömän pieni eikä rahanvaihtopörssiä ollut, joten pizzan hinnaksi sovittiin kymmenentuhatta Bitcoinia.

Rahan arvonnousun vuoksi siitä tuli myöhemmin maailmanhistorian ylivoimaisesti kallein pizza.

Brittien Guardian-lehti kertoi lokakuussa 2013 norjalaisen opiskelijapojan tarinan. Kristoffer Koch teki vuonna 2009 tutkielman salauksesta ja törmäsi siinä yhteydessä Bitcoiniin. Poika osti kokeeksi 5000 Bitcoinia ja maksoi niistä yhteensä 26,6 dollaria. Hän unohti koko asian, kunnes näki median uuti-

soivan Bitcoinin kallistumisesta ja huomasi omistuksensa arvon kasvaneen 866 000 dollariin. Koch osti rahoilla kolmion oslolaisesta kerrostalosta.

Alkuvaiheen epäilyistä huolimatta Bitcoin on todettu toimivaksi ja sen arvo on yhä vain noussut. Bitcoin on kuitenkin edelleen nörttien ja asiansharrastajien maksutapa, jolla on lisäksi huono maine huumekaupan ja muiden laittomuuksien maksuvälineenä. Maine on seurausta tekniikasta, joka mahdollistaa nimettömät rahansiirrot – aivan kuten oikea käteinen.

Onecoinin tavoitteena on rakentaa globaali maksuväline, jolla on useampia omistajia ja joka kelpaa useammassa kaupassa kuin Bitcoin.

Jotta Onecoin voisi menestyä, sillä täytyy olla kilpailuetuja Bitcoinin verrattuna. Ensimmäinen etu on käyttäjien määrässä. Siinä, missä Bitcoin levisi spontaanisti nörttien keskuudessa, Onecoin levitetään markkinoille ammattiverkostoijien avulla.

Toinen etu on turvallisuudessa. ”Onecoineja ei voi käyttää laittomuuksiin”, Vuorinen lupaa, sillä jokaiseen kolikkoon koodataan tieto sen omistajasta. Kolikkoja ei voi hankkia nimettömästi. Jokaisen verkoston jäsenen pitää toimittaa pääkonttorille kopio passistaan tai muusta luotettavasta henkilöllisyystodistuksesta. Jos tili hakkeroidaan, Onecoin pystyy palauttamaan tiedot ja rahat. KYC-periaate (Know Your Customer) takaa turvallisen kaupankäynnin ja estää rahanpesun.

Bitcoinissa vastaavaa suojaa ei ole. Varastettuja rahoja ei voi saada mitenkään takaisin ja niiden jäljittäminen on verkoston anonyymin tekniikan vuoksi liki mahdotonta. Tässä suhteessa digitaalinen käteinen käyttäytyy kuten perinteinen käteinen.

Kolmas etu on parempi algoritmi. Onecoinille sen on kehitänyt viisi intialaista matemaatikkoa ja se on uudempi kuin Bitcoinin käyttämä. Onecoin myös toimii nopeammin kuin Bitcoin, jossa rahansiirtojen läpimeno voi kestää useita minuutteja.

Neljäs kilpailuetu on arvon vakaus. Ainoa pörssi, jossa Onecoineja voi vaihtaa, on yhtiöllä itsellään. Vuorisen mielestä se takaa hyvän likviditeetin, joten kolikot on helppo muuttaa halutessaan euroiksi. Ja ennen kaikkea oma pörssi minimoi suuret kurssiheilahtelut, joiden vuoksi Bitcoin on päätynyt uutiisiin. Bitcoinin arvo on vuoroin raketoinut, vuoroin romahtanut. Kukapa sellaista rahaa haluaisi käyttää?

Onecoin on kaikin puolin parempi kuin Bitcoin.

Aikataulu on kunnianhimoinen. Lähikuukausina avataan järjestelmän sisäiset kaupat, joissa jäsenet voivat käyttää valuuttaa keskenään. Sen jälkeen tulevat verkkokaupat, joissa voi maksaa Onecoineilla.

Kolmas vaihe on kaikkein kiinnostavin: jäsenet saavat Mastercard-kortin, joka konvertoi ostokset reaaliajassa Onecoineiksi. Jäsenet voivat siis ostaa omistamallaan kryptovaluutalla mitä haluavat myös sellaisista kaupoista, jotka eivät suoraan kelpuuta Onecoineja. Korttia lupailaan viimeistään seuraavan vuoden aikana.

Helsingin Ruoholahteen tullaan avaamaan OneAcademy Trading Center -koulutuskeskus, joka palvelee koko Pohjois-Eurooppaa.

”Kryptovaluutta murtaa pankkien vallan”, Vuorinen ennustaa. Se sopii kuulijoille hyvin. Harvalla on pankistaan hyvää sanottavaa, perivät vain palvelumaksuja ja palkkioita kaikesta mahdollisesta. Kryptovaluutan siirtokustannukset ovat minimaaliset, eivätkä pankit pääse vetämään välistä kansainvälisissä tili-siirroissa. Rahan lähettäminen ulkomaille halpenee ja nopeutuu.

Vielä suurempi muutos on luvassa kehitysmaihin, joissa miljardit ihmiset elävät kokonaan ilman pankkipalveluita. Kryptovaluutta tuo rahatalouden suoraan kansalaisten puhelimiin, ohi pankkien. Siinä on kyse todellisesta rahamaailman mullistuksesta.

”Kuinka tällä tehdään rahaa?” Vuorinen kysyy ja yleisö valpastuu hetkessä. Kryptovaluutan historia ja tulevaisuuden lupaukset ovat toki kiinnostavia, mutta nyt päästään varsinaiseen asiaan. Pimeä ja sateinen maaliskuun ilta on kuin tehty unelmointia varten.

Vuorinen esittelee mallin, joka on tuttu kaikille, joilla on aiempaa kokemusta verkostomarkkinoinnista. Onecoinissa myytävä tuote ei ole itse valuutta, vaan koulutuspaketit.

Niitä on viisi erilaista: Starter-paketti maksaa 100 euroa, Trader 500 euroa, Pro Trader 1000 euroa, Executive Trader 3000 euroa ja kallein Tycoon Trader 5000 euroa. Paketit oikeuttavat koulutustasoille 1–5 ja sisältävät euromäärän verran BV-pisteitä (Bonus Value), joita voi käyttää verkoston sisällä.

Verkostoon voi liittyä myös ilmaiseksi ns. Rookie-jäsenenä. Ilmainen paketti sisältää tietoa Onecoinista, e-kirjan ”Think and Grow Rich” sekä pääsyn yrityksen sähköpostilistalle. Rookieilla ei tietenkään ole oikeutta louhintaoptioihin eikä niillä syntyvään valuuttaan.

Verkosto palkitsee monin tavoin uusien jäsenten värvääjiä. Jokaisesta uudesta jäsenestä maksetaan värvääjälle eli sponsorille 10 prosentin suoramyyntipalkkio. Jos uusi jäsen ostaa esimerkiksi 1000 euron Pro Trader -paketin, sponsori saa siitä itselleen 100 euroa.

Omaan alalinjaan hankitut jäsenet jakautuvat kahteen tiimiin, joista maksetaan verkstobonusta heikomman tiimin mukaan. Jos jäsen on viikon aikana hankkinut kolme 1000 euron jäsentä toiseen haaraan ja neljä 500 euron jäsentä toiseen haaraan, hänelle maksetaan heikomman (4x500) mukaan kymmenen prosenttia eli 200 euroa.

Maksut tilitetään aina maanantaisin. Verkostossa päiviä kutsutaan nimellä ”Happy Mondays”. Työkaverit palaavat viikonlopun jälkeen sorvin ääreen suu mutrussa, mutta verkoston

jäsenillä on hymy herkässä, sillä tilille kilahtaa rahaa. Aivan itsestään, joka maanantai. Kelpaa siinä hymyillä.

Lisäksi on mahdollista ansaita matching bonusta eli auttamispalkkiota. Auttamalla oman alalinjan jäseniä menestymään voi saada 10–25 prosenttia aina neljännen tason jäseniin asti.

Uusi jäsen voi ansaita vielä ns. aloitusbonuksen, joka on 10 prosenttia ensimmäisten 30 päivän aikana hankituista tuloista. Jos saa hankittua vaikka 10 uutta Pro Trader -jäsentä, palkkio on 10 prosenttia heidän yhteisarvoltaan 10000 euron paketeista eli 1000 euroa.

Tuloista 60 prosenttia maksetaan euroina, loput 40 prosenttia menevät yhtiön kaupankäyntitilille, josta niillä voi ostaa optioita tai kolikoita.

Entä se varsinainen kryptovaluutta? Sitä yhtiö jakaa koulutuspaketin kylkiäisinä ilmaiseksi. Paketin koosta riippuen jäsen saa 1000–60000 optiota (token), jotka voi joko myydä toisille jäsenille tai lukita loushintaan, jolloin ne ajan myötä muuttuvat Onecoin-valuutaksi.

Tokeneihin liittyy erikoinen yksityiskohta. Loushintavuoroa odottaessaan optiot tuplaantuvat itsestään 8–10 viikon välein, kun tapahtuu niin sanottu splitti. Jäsensivuilla näkyvä splittimittari kertoo graafisesti, kuinka lähellä seuraava splittaus on.

Lisäksi jokainen jäsen saa paketista riippuen ilmaiseksi 50–2500 ”hybridivaluuttaa” eli Aurum Gold Coin -kultakolikkoa, jotka sisältävät milligramman kultaa ja joita säilytetään Dubaissa turvatalossa.

Aktiivisimmat verkostoijat palkitaan timanteista johdetuilla arvonimillä: safiiri, rubiini, smaragdi, timantti, sininen timantti, musta timantti ja kruununjalokivi. Arvonimen lisäksi menestyvät saavat lahjoja, jotka ylemmillä tasoilla ovat huomattavia. Sininen timantti oikeuttaa tavalliseen Rolexiin, musta timantti kultaiseen.

Yhtiön oma bisnes syntyy siitä, että pörssin sisäisestä vaihdosta peritään 2,5 prosentin palkkio.

”Missä ollaan vuoden kuluttua?”, Vuorinen kysyy ja heijastaa seinälle kuvan kolikon ennakoidusta arvonnoususta. Vuodessa käyrä nousee viisinkertaiseksi 0,50 euron lähtötasoon verrattuna.

Vuorinen napauttaa läppäriä ja Powerpoint heijastaa kancaalle uuden sivun, joka on otsikoitu ”Onecoin kolmen vuoden kuluttua perustuen Bitcoinin menestystarinaan”. Taas Bitcoin. Kuvassa näkyy kaksi eksponentiaalisesti nousevaa käyrää, joista alempi ylittää 50 euroon ja toinen, nimeltään ”optimistinen skenaario”, peräti 100 euroon.

Vuorinen esittää vaatimatonta: ”Tämä on varovainen arvio, mennään nyt sen mukaan, ettei kenellekään luvata liikoja – ettei tule paha mieli, kun tuleeikin paljon enemmän. Kolmen vuoden päästä arvo on 50–100 euroa kappale. Mutta edelleenkin mennään varovaisen arvion mukaan. Haetaan vain 100–200-kertaista arvonnousua kolikolle.”

Markkinointikalvoilla Onecoinin arvon ennustetaan moninkertaistuvan kolmessa vuodessa.

Eikä siinä vielä kaikki: "Bitcoinin arvo on 15 000-kertaistunut paljon huonommalla konseptilla. Entä jos Onecoin nouseekin paljon enemmän?", hän kysyy ovelasti.

Vuorinen esittelee kaksi kaupankäyntistrategiaa, joista toisessa on lyhyt ja toisessa pitkä tähtäin. Lyhyessä vaihtoehdossa jäsen myy kaikki tokenit 4–5 kuukaudessa, jolloin tuotto-odotus on Pro Trader-paketissa kahdesta tuhannesta kolmeen tuhatteen euroon ja Tycoon-paketissa 31 000–45 400 euroa.

Pitkän tähtäimen aika on kaksi vuotta. Tuotto maksimoidaan siirtämällä tokenit louhintaan, jolloin ne muuttuvat valuutaksi ja jäsen pääsee hyötymään rahan arvonnoususta. Tällöin Pro Trader -tuotto-odotus on 19 000–39 000 euroa ja Tycoon peräti 235 000–475 000 euroa.

Mallit on rakennettu niin, että ne kannustavat jäsentä rakentamaan omaa verkostoaan. Parhaassa tapauksessa alalinja laajenee eksponentiaalisesti ja kerryttää tuloja aina neljänteen tasoon asti. Siksi järjestelmään kuuluu leikkuri, joka rajoittaa maanantaipalkkioita ns. max-out-tapauksissa. Starter-paketilla yläraja on 700 euroa viikossa, Premium- ja Tycoon-paketeilla 35 000 euroa viikossa.

Maxout tarkoittaa 1,8 miljoonan euron vuosituloja. Jos se ei riitä, Vuorinen antaa vinkin: rajoitus on verkostokohtainen, mutta mikään ei estä yksittäistä jäsentä perustamasta useita verkostoja.

Viiden tuhannen euron panostus Tycoon-pakettiin voi kasvaa kahdessa vuodessa puoleen miljoonaan ja aktiivinen verkostoija pystyy ansaitsemaan palkkioiden kanssa jopa pari miljoonaa euroa vuodessa.

Rahanteko näyttää melkein liiankin helpolta. Siksi Vuorinen lisää joukkoon muutamia varoituksen sanoja:

"Edelleenkin jokainen kantaa riskin, kun ostaa koulutuksen. Te itse kannatte riskin, jotain voi aina sattua ja tapahtua. Minä en kannan riskiä teidän puolesta eikä yhtiökään. Mun intressi

SUOSITTELU-MARKKINOINTI – KUINKA TIENAAT?
 KÄTEISTILI ja KAUPPATILI, josta ostetaan uusia OneCoin kolikoita tai tokeneja.

OneCoin
 The Cryptocurrency of the Future

10% suoramyynnipalkkio
 60% 40%

10% tiimibonus
 60% 40%

10-25% auttamisbonus,
 Matching Bonus
 60% 40%

10% aloitusbonus
 100%

Palkkiot maksetaan joka maanantai edellisen viikon liikevaihdosta.

Palkkioita maksetaan enintään koulutuspakettisi verran per päivä;
 Starter -paketilla 700 €/viikko. Tycoon ja Premium -paketilla 35.000 €/viikko.

OneCoin esittely 15 min 12 11 2015
 1 837 näyttökertaa

Youtubeen tallennettu webinaari esittelee verkostomarkkinoinnin palkkiojärjestelmän.

on auttaa koko Suomen tiimiä ja globaalia tiimiä, koska se on yhteinen etu. Riski on kaikilla se taloudellinen määrä, minkä te uhraatte koulutukseen.”

Verkkokeskusteluissa Onecoinia on epäilty huijaukseksi, joten Vuorinen käyttää runsaasti aikaa epäilysten hälventämiseen. ”Lakitieteen tohtori Ruja Ignatova tuskin lähtee tekemään mitään pyramidipeliä”, hän sanoo.

Pyramidihuijauksen kannalta keskeinen kysymys on se, mitä vastiketta ihmiset saavat rahalleen. Jos todellista vastiketta ei ole, ja vanhojen jäsenten tulot muodostuvat uusien jäsenten maksuista, kyse on laittomasta pyramidipelistä. Vuorinen sanoo keskustelleensa asiasta poliisihallituksen arpajaishallinnon yli-

tarkastajan kanssa puhelimesta yli tunnin ajan. Hän on käynyt myös lakiosaston johtajattaren kanssa Tampereella selvittämässä asiaa poliisille henkilökohtaisesti.

Onecoin-verkosto myy jäsenilleen talouskoulutusta, joka koostuu e-kirjoista – käytännössä siis pdf-tiedostoista. Niitä voi lukea tietokoneella tai älypuhelimella. Myöhemmin luvassa on myös koulutusvideoita. Koulutuksen jälkeen voi suorittaa verkossa testin, jonka läpäisystä saa todistuksen. E-kirjat ovat konkreettinen hyödyke, ei mitään ilmaa – ja ainahan ne voi tulostaa vaikka paperille jos haluaa, Vuorinen muistuttaa. Silloin vastike saa konkreettisen muodon.

Jos yhtiö myisi suoraan kolikoita, verkoston jäseniltä vaadittaisiin rahoitusalan tutkinto ja yhtiöllä pitäisi olla toimilupa. ”Tämän vuoksi yhtiö myy vain koulutusta. Te ostate vain koulutusta, optiot ovat maksuttomia ja saatte ne kaupan päälle”, Vuorinen korostaa.

”Pyramidipeleissä myydään ilmaa ja maksetaan liittymisestä. Meillä myydään sertifioitua koulutusta eikä makseta liittymisestä. Missä siis on pyramidi? Egyptissä!”, Vuorinen hehkuttaa hauska vertauksesta itsekkin innostuen. Yleisö hymähtää tyytyväisenä.

Toinen poliisin arpajaishallintoa kiinnostanut asia on itse kryptovaluutta. Onko se todellista?

Vuorinen vetoaa saksalaisen lakiasiantaimiston laillisuuslausuntoon, jonka on allekirjoittanut juristi Martin Breidenbach. Paperi löytyy yhtiön sivuilta. Joku on epäillyt Breidenbachia tekaistuksi, koska lakiasiantaimistoa ei löydy saksalaisesta yrityskirjelmästä, mutta Vuorisella on selitys siihenkin: ”Saksassa lakitoimistot eivät ole yrityskirjelmästä, tiedot löytyvät Münchenin hovioikeudesta.”

Varmimmaksi vakuudeksi valuutta tullaan auditoimaan eli tarkastamaan riippumattoman yhtiön toimesta. ”Ainoa auditoitu kryptovaluutta”, Vuorinen kehaisee.

Tarkastajaksi etsitään parhaillaan kansainvälistä Ernst & Young -tasoista konsulttiyhtiötä. Auditoinnissa asiantuntija varmistaa kryptovaluutan olemassaolon ja jokaisen syntyneen kolikon aitouden. Tämän pitäisi riittää myös poliisille todisteeksi siitä, että valuutta on oikeasti olemassa, vaikka sitä ei voi käsin kosketella. Varallisuus näkyy vain numeroina yhtiön verkkopalvelussa.

”Voitte olla rauhallisia ja turvallisin mielin, ollaan aidossa liiketoiminnassa mukana”, Vuorinen summaa lopuksi.

Puhuttuaan tauotta lähes kaksi tuntia Vuorinen antaa vihdoin vuoron yleisölle. ”Nyt niitä kysymyksiä sitten!”, hän kehottaa.

Kello on neljää minuuttia vaille kahdeksan. Vuorinen on hyvässä vedossa, mutta kuulijoita saattaa jo väsyttää. Monella on takana ensin normaali työpäivä ja sen jälkeen vielä kahden tunnin istuminen tilaisuudessa, jossa ei ole tarjottu edes kahvia.

Eivätkä viisikymppiset miehet yleensäkään ole sieltä suulaimmasta päästä.

”Mitä tapahtuu neljän vuoden päästä?”, joku lopulta kysyy.

”Silloin Onecoin on samanlainen maksuväline kuin muutkin”, Vuorinen lupaa.

Hetken odottelun jälkeen yleisöstä irtoaa toinenkin kysymys: ”Miten voin ostaa Onecoinella auton?”

”Sun kannattaa nyt odottaa ensi vuoteen, kunnes on se Mastercard-kortti kourassa, se käy sitten autokauppiaille”, Vuorinen vastaa.

Kysymykset loppuvat ja porukka alkaa tehdä lähtöä.

”Kun mä olin täällä ensimmäisen kerran, en ymmärtänyt sanaakaan”, naurahtaa yksi lähtijöistä toiselle poistuessaan.

Olen kuunnellut hiljaa, vaikka mieleni on tehnyt monta kertaa keskeyttää Vuorinen ja puuttua hänen lennokkaisiin väitteisiinsä. Osa niistä on selvää vääristelyä, joko tahallista tai tahattonta. Uudet kryptovaluutat ovat vaikea aihe kenelle tahansa.

Olen kuitenkin pysynyt hiljaa, sillä tämä on hänen showsa ja nyt on hänen vuoronsa. Minä kirjoitan myöhemmin analyysini nettiin kaikkien luettavaksi.

Kun viimeinenkin kuulija on poistunut, käyn kättelemässä Vuorista. Julkisesta kritiikistäni huolimatta hän on toiminut reilusti kutsumalla minut mukaan.

”Hyvin sä vedit!”, kehun esitystä. Itsekin puhujana annan mielelläni myönteistä palautetta hyvästä työstä. Tommi Vuorinen ei ole turhaan maajohtajana.

Mutta onko tässä kaikessa mitään järkeä?

Aiku

Helsingin Katajanokalla sijaitsevassa Marina Congress Centerissä järjestetään lauantaina 7.2.2015 Onecoin-infotilaisuus. Kotimaisten puhujien lisäksi paikalle on saatu Sebastian Greenwood ja Ruja Ignatova. Jälkimmäinen vierailee Suomessa jo toista kertaa. Iso sali on täynnä yleisöä ja Ylen tv-uutiset on lähettänyt toimittajansa paikalle.

Kuulen tilaisuudesta paikalla olevan tutun ihmisen kautta ja mielenkiintoni uutta kryptovaluuttaa kohtaan herää heti. Olen työni puolesta seurannut kaikkia it-maailman trendejä 1980-luvun alusta lähtien, ja kryptovaluutat ovat kiinnostavin uusi juttu sitten älypuhelimien keksimisen.

Hankin kokeilumielessä muutaman Bitcoinin keväällä 2013, kun niiden arvo oli noin 70 euroa kappaleelta. Ostin kokeeksi helsinkiläisestä Vegemesta-kasvisravintolasta burgerin, jonka hinta oli 0,0831 Bitcoinia eli vajaat kahdeksan euroa.

Syksyllä Bitcoinin kurssi loikkasi ylöspäin niin, että joulukuussa burgerin arvoksi olisi tullut jo 75 euroa.

Bitcoinin kurssi kääntyi pian takaisin laskuun, mutta on silti helmikuussa 2015 tuplasti korkeammalla kuin toukokuussa 2013. Monista epäilyistä huolimatta Bitcoinin kurssi ei ole romahtanut noltaan eivätkä hakkerit ole saaneet sitä murrettua.

Olen vakuuttunut siitä, että kryptovaluutat toimivat. Niillä saattaa hyvinkin olla tulevaisuutta.

Netistä löytyvien tietojen valossa Onecoin vaikuttaa epäilyttävältä, mutta siitä on vaikea saada otetta. Miten tutkia asiaa, jossa ei ole mitään konkreettista? Miten tutkia valuuttaa, joka on jo määritelmänkin mukaan virtuaalista? Miten oikean virtuaalivaluutan voi erottaa virtuaalisesta virtuaalivaluutasta?

Olen nähnyt lukemattomia nettihuijauksia ja perehtynyt niiden toimintaan. Suurin osa huijauksista kaatuu heti ensimmäiseen kysymykseen: jos tämä on niin hyvä juttu kuin esität, miksi kerrot siitä minulle? Miksi et ansaitse miljoonia itsellesi ja nauti sen jälkeen elämästä? Onko vain yleistä ihmisrakkautta, että haluat minunkin rikastuvan, vai onko tässä koira haudattuna?

Onecoin selviää ensimmäisestä testistä liput liehuen. Jotta valuutta voisi toimia, sillä on oltava riittävästi käyttäjiä. Jos minulla on yksi kolikko ja sinulla toinen, voimme vaihtaa rahoja keskenämme, mutta siitä ei ole vielä mitään iloa. Mitä enemmän käyttäjiä rahalla on, sitä vakaampi se on, ja sitä suurempi kiinnostus kaupoilla on hyväksyä se maksuvälineenä.

On siis ymmärrettävää, että sanaa pitää levittää ja uusia käyttäjiä saada mukaan. Helpoiten se käy verkostomarkkinoinnin avulla, joka on kustannustehokas keino uuden asian levittämiseen. Samalla se sitouttaa jäsenet valuutan käyttäjiksi.

Itse asiassa: jos joku haluaisi perustaa uuden kryptovaluutan kilpailemaan asemansa jo vakiinnuttaneen Bitcoinin kanssa, se kannattaisi tehdä juuri tällä tavalla.

Myös tarve uudelle kryptovaluutalle on ilmeinen. Bitcoinin jälkeen on perustettu satoja muita kryptovaluuttoja, joista vain muutama on levinnyt laajempaan käyttöön. Mikään valuutoista ei ole pystynyt uhkaamaan Bitcoinin ylivoimaista ykkösasemaa, vaikka syytä olisi. Bitcoin on nimittäin teknisesti huono.

Salanimellä Satoshi Nakamoto netissä esiintynyt keksijä tuskin osasi kuvitellakaan, että jonain päivänä hänen krypto-

valuuttansa leviäisi koko maailmaan ja että sen louhinnasta tulisi isoa bisnestä. Bitcoin toimii, mutta ontuen. Sen protokollat suunniteltiin pienimuotoiseen käyttöön. Tekniikkaa on vaikea parantaa, sillä Bitcoinin takana ei ole mitään vastuullista tahoa – ei yritystä, ei järjestöä eikä ketään nimettyä edustajaa.

Silti Bitcoin on tehnyt jotain merkittävää: se on osoittanut, että salaustekniikoiden avulla digitaalisesta valuutasta voidaan tehdä toimivaa ja turvallista. Yleisesti kuitenkin uskotaan, että ennen pitkää jokin kehittyneempi valuutta syrjäyttää sen. Niin on käynyt historiassa ennenkin.

Xerox keksi graafisen käyttöliittymän, mutta vasta Apple teki siitä kaupallisen menestyksen, ja yhä vieläkin kaikki muistavat Applen helppokäyttöisyyden. Netscape teki ensimmäisen kaupallisen nettiselaimen, mutta Firefox ja Chrome syrjäyttivät sen nopeasti.

Ensimmäinen merkittävä hakukone oli Lycos, kunnes tuli Altavista, joka puolestaan hävisi Googlelle. Facebook on monelle sosiaalisen median synonyymi, mutta se ei suinkaan ollut ensimmäinen. LinkedIn ja varsinkin Myspace kehittivät idean kaveruuteen perustuvasta nettipalvelusta, jossa jaetaan omaa ja muiden tekemää sisältöä.

Facebook otti Myspacen idean, paranteli sitä sopivasti, ja nousi muutamassa vuodessa maailman merkittävimpien yhtiöiden joukkoon.

Niin, ja Nokian Communicator oli ensimmäinen älypuhelin jo kymmenen vuotta ennen iPhonea. Muistamme hyvin, miten sille kävi.

Kurssinoususta huolimatta kaikki asiantuntijat eivät usko Bitcoinin tulevaisuuteen. Yleisesti odotetaan, että vaikka Bitcoin on tehnyt kryptovaluutan idean tunnetuksi, jokin kehittyneempi valuutta tulee ottamaan sen paikan.

Voisiko tuo valuutta olla Onecoin?

Bulgaria ei tule ensimmäisenä mieleen teknologia-alan startupeista puhuttaessa, pikemminkin päinvastoin. Useimmissa EU-tilastoissa Bulgaria löytyy listan häntäpäältä. Maa on EU:n köyhin, keskipalkka vain 400 euroa kuukaudessa. Maaseudulla liikutaan yhä hevosten vetämällä vaunuilla.

Maa pärjää lähinnä kielteisissä tilastoissa: korruptio on EU-maiden laajinta ja tupakointi yleistä. Virallisesti maa noudattaa EU:n tiukkoja tupakointimääräyksiä, mutta kieltoja ei valvota. Ravintoloissa ja julkisilla paikoilla tupakoidaan avoimesti. Elinajanodote 74,8 vuotta on EU-maiden alhaisin; Suomessa luku on 81,7 vuotta.

Toisaalta maalla on yli 1300-vuotinen historia. Mustanmeren lomakohteet Varna, Burgas ja Sunny Beach ovat tuttuja monille suomalaisille, jälkimmäiset lähinnä auringon ja halvan viinan vuoksi. Traakian alueelta arkeologit ovat kaivaneet esiin jäänteitä kulttuurista, joka on Euroopan vanhimpia.

Olen aiemmin törmännyt bulgariolaiseen it-osaamiseen vain kerran. Kun ensimmäiset tietokonevirukset yleistyvät 1990-luvun alussa, salaperäinen Dark Avenger -niminen koodari herätti kauhua pc-käyttäjissä. Hänen tekemänsä virukset olivat teknisesti kehittyneitä ja erittäin tuhoisia. Itäeurooppalaiset koodarit kiusasivat länsimaisia käyttäjiä, koska heidän kyvyilleen ei ollut käyttöä omassa maassa. Dark Avengerin todellinen henkilöllisyys ei koskaan paljastunut.

Ei kuulosta kovin todennäköiseltä, että Bitcoinin kilpailijaksi kehitetty kryptovaluutta tulisi juuri Bulgariasta, mutta ei se mahdotontakaan ole. Kotimaalla ei ole suurta merkitystä, sillä ohjelmointia voi harjoittaa missä tahansa. Virtuaalitiimit ylittävät aikavyöhykkeiden ja kansallisvaltioiden rajat.

Kuinka moni olisi 1990-luvulla uskonut, että pienestä Suomesta tulee koko maailman kännykkämarkkinoiden koelaboratorio ja Nokiasta alan johtava yritys?

Bitcoinin keksijästä ei tiedetä edes nimeä, saati sitten kansallisuutta. Satoshi Nakamoto on pelkkä nimimerkki, joka vaikei lopullisesti heti, kun Bitcoin oli saatu julkistettua. Sen jälkeen kukaan ei ole kuullut Nakamotosta mitään. Arvailut hänen oikeasta henkilöllisyydestä on toivottomina lopetettu.

It-maailmassa kotimaalla ei tosiaankaan ole merkitystä.

Webinaarissa esitetyt lupaukset ovat yliampuvia ja Vuorisen puheissa on asiavirheitä. Mutta sekään ei vielä todista huijausta. On luonnollista, että verkoston jäsenet liioittelevat hyötyjä eivätkä täysin ymmärrä kryptovaluutan tekniikkaa.

Toisen maalaisjärkeen kuuluvan testi Onecoin reputtaa. Jos joku kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta, se ei yleensä ole totta. Onecoinin satojen prosenttien tuotto-odotukset kuulostavat aivan liian hyviltä voidakseen toteutua.

Toisaalta, jos joku olisi neljä vuotta aikaisemmin väittänyt Bitcoinin arvon tuhatkertaistuvan, olisin nauranut ääneen ja pitänyt puhujaa huijarina.

Kannattaa siis olla varovainen, ennen kuin tuomitsee mitään keksintöä. Digitaalisessa maailmassa isotkin mullistukset ovat mahdollisia, eivätkä vanhat opit välttämättä päde.

Eniten asiassa hämmentää Onecoinin avoimuus. Yleensä nopeaa rikastumista lupaavat huijarit lähestyvät uhrejaan sähköpostilla ja pyrkivät välttämään julkisuutta. Huijarit esiintyvät keksityillä nimillä eikä heidän yhtiöillään ole osoitetta eikä puhelinnumeroa. Kulissina ovat pelkät www-sivut ja sähköposteihin vastataan jos vastataan.

Onecoin toimii täysin päinvastoin. Kun epäilykseni kantautuvat maajohtajan korviin, hän ottaa minuun yhteyttä ja esittäytyy heti omalla nimellään. Olen yllättynyt, ettei hänellä ole mitään edes sitä vastaan, että siteeraan vastauksia nimen kera blogissani. Tommi Vuorinen tuntuu suorastaan haluavan

julkisuutta, niin itselleen kuin valuutalle. Se on poikkeuksellista.

Onecoin ei piilottele myöskään kotimaassaan. Yhtiöllä on toimisto pääkaupunki Sofiassa, vieläpä suuren kadun varrella ja lähellä keskustaa.

Mieleni tekisi lähteä katsomaan paikan päälle, mutta Sofiaan ei ole suoria lentoja ja vaihtoajat Frankfurtin kautta ovat hankalia. Niinpä tyydyn kävelemään Googlen StreetView-palvelun avulla virtuaalisesti pitkin Tsar Osvoboditel -katua.

Talo numero 12 on vanha, kuten sen naapuritkin, mutta ainakin alakerrokset on saneerattu ja niissä on liiketiloja. Onecoinin logoja ei näy, mutta toisaalta käänteinen osoitehaku ei sekään tuota osumia. Tiloissa ei siis näytä olevan muita yrityksiä. Osoite näyttää todelliselta.

Googlen kartan perusteella vastapäätä sijaitsee Italian suur-lähetystö. Lähetän sinne sähköpostilla kyselyn ja tiedustelen, onko heillä havaintoja vastapäätä sijaitsevasta kryptovaluuttayrityksestä.

Avoimuus loppuu kuin seinään yrittäessäni etsiä lisätietoja yhtiöstä. Puhelinnumeroa, organisaatiokaaviota tai taloustietoja ei anneta. ”Kyse on yksityisestä yhtiöstä, jonka ei tarvitse esittää lukujaan. Jos puhelinnumero olisi verkkosivulla, se tukkeutuisi soitoista”, Vuorinen perustelee.

Yhtiön neljästäkymmenestäviidestä työntekijästä ainoa, joka esiintyy julkisuudessa, on tohtori Ruja Ignatova. Hän onkin melkoinen tapaus.

Miesvaltaisella it-alalla nainen erottuu aina joukosta. Naisia on paljon pr-tehtävissä ja johdossakin, mutta Ignatova on paljon enemmän: hän on koko idean keksijä ja yhtiön perustaja. Facebook-profilissa hän käyttää itsestään nimitystä ”Cryptoqueen, Onecoin Founder and Visionary”.

Siis oikein kryptokuningatar! Jos Onecoin on huijausta, nainen sen vetäjänä on suorastaan ainutkertaista.

Vuorisen mukaan Ignatova on vasta 34-vuotias, mutta silti hän on ehtinyt paljon. Rujan ollessa kymmenvuotias – siis Neuvostoliiton romahduksen aikaan – perhe muutti Saksaan, missä tyttö aloitti opiskelut. Rujalla on taloustieteen maisterin tutkinto Konstanzin yliopistosta ja lakitieteen tutkinto maineikkaasta Oxfordin yliopistosta. Väitöskirjan aiheena oli korporaatioiden oikeudenkäynnit Euroopan Unionissa.

Valmistuttuaan Ignatova toimi kansainvälisen McKinsey-konsulttiyrityksen osakkaana, asiakkaanaan suuria pankkeja kuten Sberbank, UniCredit ja Allianz, sekä konsultoi useita kryptovaluuttayhtiöitä. Hän oli Itä-Euroopassa toimivan yksityisen Delta Capitalin -rahaston osakas, kunnes se fuusioitiin venäläiseen VTB Capitaliin. Muita meriittejä ovat projektit Deutsche Bankille ja suurelle Texas Pacific Group -sijoitusrahastolle.

Ignatova on julkaissut kaksi kirjaa, yhden saksaksi ja toisen kiinaksi. Saksankielinen kirja on hänen lopputyönsä. Kiinalaisesta kirjasta näytetään vain kansi, jonka kiinankielinen teksti viittaa numeroilla vaurastumiseen. Kirja näkyy Amazonin verkkokaupassa ja yritän tilata sen, mutta monen viikon odotteen jälkeen tulee ilmoitus, ettei kirjaa pystytä toimittamaan.

Kaiken tämän jälkeen Ignatovan valinta vuoden 2014 yrittäjänaiseksi tuntuu hyvinkin ymmärrettävältä. Voi melkein uskoa Vuorisen sanat, ettei Ruja tee tätä rahan vuoksi vaan siksi, että hän haluaa tehdä taloushistoriaa.

Rujan tutkinnot herättävät epäilyjä. Webinaarissa Vuorinen näyttää todistusten valokuvia, alkuperäiset ovat kehyksissä yhtiön pääkonttorin seinällä. Oxfordin yliopisto vahvistaa sähköpostilla kuvassa näkyvän tutkinnon olevan aito. Ruja Ignatovan nimi löytyy myös Konstanzin yliopiston promootiosivulta vuoden 2005 kohdalta. Totta siis sekin.

Vuonna 2009 McKinseyn sivulla Ruja Ignatova mainitaan Sofian toimipisteen sivulla. Titteliksi ilmoitettu konsultti on kaukana osakkaasta, mutta kertoo kuitenkin työsuhteesta.

Yle esittää Ignatovan haastattelun vasta helmikuun lopun myöhäisuuksissa. Jutun mukaan Onecoin on yksi uusista virtuaalivaluutoista. Se houkuttelee tavallisia ihmisiä, mutta arvonnoususta ei ole takeita. Aivan kuin jutun tehneen toimittajan omatkin epäluulot olisivat heränneet, sillä kärjeksi on nostettu viranomaisvaroitukset virtuaalivaluuttoihin liittyvistä riskeistä.

Ruja Ignatova pääsee silti mainostamaan tuotettaan Yleisradion tv-uutisiin. Haastattelun taustalla näkyy iso Onecoin-mainoslakana.

Ignatova puhuu hyvää englantia, vaikka siinä onkin selvä vieras korostus. ”Halusimme luoda virtuaalirahan tavallisille ihmisille, emme vain asiaan vihkiytyneille. Myynnin ammattilaiset eivät ole aiemmin markkinoineet näitä”, hän kertoo.

Toimittaja on hieman ymmällään, sillä Onecoinissa näyttää ainakin aluksi olevan kyse koulutuksen myynnistä. Hän mainitsee uutta valuuttaa kohtaan esitetyistä epäilyistä, mutta Ruja Ignatova kuittaa ne päättäväisesti: ”Ihmiset kritisoiivat sitä, mitä eivät ymmärrä, ja toisaalta kilpailu on kovaa. En voi taata mitään, mutta olen erittäin optimistinen.”

Ignatovan jälkeen ääneen pääsee Suomen Pankin osastopäällikkö Päivi Heikkinen, joka varoittaa virtuaalivaluuttojen yleisistä riskeistä. Niitä käytetään rikollisiin tarkoituksiin, valuuttojen arvo heilahtelee voimakkaasti eikä takaisinlunastavuudesta ole varmuutta. Heikkinen kehottaa jokaista perehtymään hyvin tarkkaan siihen, mitä heille tarjotaan, ja pohtimaan omalta osaltaan, mistä tuotteessa mahtaa olla kysymys.

Kuvituskuvana näkyy Onecoinin sisäisen jäsensivuston tilasto, jossa Suomi on pudonnut neljänneksi 2619 jäsenellä.

Yle esittää Ruja Ignatovan haastattelun tv- uutisissa.

Edellä ovat Kiina, Thaimaa ja Malesia. Suomen jälkeen tulevat Vietnam ja Ruotsi. Naapurimaan löytyminen listalta on hieman yllättävää, mutta selittyy henkilösuhteilla. Suomi ja Ruotsi ovat tässä kuviossa avainasemassa.

Ruja Ignatovan haastattelu jättää hämmentävän olon. Ei kai kukaan ole niin röyhkeä, että menisi haastateltavaksi Ylen tv-uutisiin ja väittäisi keksimäänsä huijausta todeksi?

Eihän?

Kryptovaluutan taustalla on uusi tekniikka, josta käytetään nimeä lohkoketju (blockchain). Kryptovaluuttaa ei voi olla ilman lohkoketjua. Bitcoinin ansiosta lohkoketjun idea on tullut tunnetuksi ja levinnyt moneen eri käyttöön. Joidenkin mielestä se on keksintönä yhtä merkittävä kuin internet aikoinaan, koska ketjumainen luottamusrakenne mahdollistaa aivan uudentyypisiä sovelluksia.

Lohkoketju on kuin kryptovaluutan kultakanta. Ilman ketjua valuuttaan ei voi luottaa, joten sille ei voi myöskään syntyä

arvoa. Viime kädessä kyse on siis siitä, onko yhtiöllä oikeaa lohkoketjua vai ovatko lupaukset siitä hämäystä.

Jotta voisi ymmärtää lohkoketjua, on palattava hetkeksi perusasioihin. Mikä oikeastaan on kryptovaluutta ja mistä se saa arvonsa?

Kuka tahansa voi perustaa oman digitaalisen rahan. Korvataan vain setelit tiedostoilla ja siirretään niitä maksuna ostajalta myyjälle. Myyjä voi sitten lähettää tiedostot eteenpäin maksuna omista ostoistaan. Helppoa kuin heinänteko.

Mutta hetkinen... jos rahat ovat pelkkiä tiedostoja, niitähän voi kopioida ja samoja tiedostoja käyttää useisiin maksuihin? Iloinen juttu ostajalle, mutta ei myyjälle. Lisäksi on vaara, että joku keksii tavan luoda uusia tiedostoja ja näin "painaa" itselleen lisää seteleitä.

Setelien väärentäminen voidaan estää salaustekniikoilla eli kryptografialla. Jokainen kierto laskettu setelitiedosto varustetaan digitaalisella allekirjoituksella, joka varmistaa tiedoston aitouden eli setelin alkuperän.

Allekirjoitusten tarkistaminen on netissä perustoiminto. Jokainen pankki, verkkokauppa ja nykyään melkein kaikki muutkin sivustot hankkivat itselleen ssl-varmenteen, jonka selain tarkistaa automaattisesti sivulle tullessaan. Jos sivun osoite ja muut tiedot täsmäävät varmenteessa oleviin, ulkopuolisen tahon oikeiksi todistamiin tietoihin, sivu aukeaa ja osoite-ruville syttyy pieni lukon kuva. Samalla tiedonsiirto selaimen ja palvelimen välillä muuttuu salatuksi.

Jos tiedot eivät täsmää, käyttäjälle näytetään iso, punainen virheilmoitus. Yleensä kyse on vain siitä, että varmenteen viimeinen käyttöpäivä on umpeutunut, koska ylläpito on unohtanut uusia sen ajoissa. Joskus harvoin kyse voi olla tahallisesta osoitteen väärennösyrytyksestä.

Kuvitellaan siis, että jokin iso ja arvostettu yritys alkaa tuottaa digitaalisia seteleitä, joita se myy käyttäjille esimerkiksi verkko-ostoksia varten. Maksun yhteydessä asiakas siirtää myyjälle tarvittavan määrän tiedostoseteleitä.

Jotta asiakas ei voisi maksaa kahta ostosta samoilla seteleillä, tieto maksutapahtuman osapuolista ja setelien sarjanumeroista pitää päivittää suureen tietokantaan, jota rahojen liikkeellelaskija ylläpitää konehuoneessaan.

Tällainen digitaalinen käteinen toimisi, mutta sen käyttö olisi hyvin kömpelöä. Tiedostoseteleitä pitäisi olla monella eri nimellisarvolla, jotta niistä voisi koota kulloinkin tarvittavan summan. Myyjän pitäisi ehkä antaa vaihtorahaa, eli siirtää tiedostoja myös toiseen suuntaan.

Suurin kysymys on kuitenkin siinä, että mihin tiedostoseteleitä ylipäättään tarvitaan? Asiakas voisi tallettaa eurot suoraan yrityksen tilille, josta niitä siirrettäisiin myyjälle aina ostoksen yhteydessä.

Onneksi olkoon, loimme juuri verkkopankin. Tai, jos veloitus tehdään jälkikäteen kuun lopussa, luottokortin. Mutta molemmat on jo keksitty, eikä niiden kanssa kannata lähteä kilpailemaan.

Toinen tapa luoda digitaalinen raha on käyttää sitä nettipalvelun sisäisenä maksuvälineenä. Eräät mobiilipelit, virtuaalimaailmat ja viihdepalvelut käyttävät rahakkeita, joita asiakas ostaa oikeilla euroilla. Nettipalvelu pitää yllä tiliä, josta rahakkeilla maksetaan pelissä hyödyllisiä lisävarusteita, kuten loitsuja, kilpiä tai maa-alueita. Peleissä rahake toimii myös pelaajien oman vaihdannan välineenä. He voivat ostaa ja myydä virtuaalisia hyödykkeitä keskenään.

Rahakkeilla ei ole arvoa palvelun ulkopuolella, eikä käyttämättömiä rahakkeita voi vaihtaa takaisin euroiksi. Jos palvelu loppuu tai tekee konkurssin, rahakkeet häviävät bittien taivaaseen.

Lohkoketju ja louhinta

Kryptovaluutassa pyrittiin luomaan rahan kaltainen järjestelmä, joka ei vaatisi pankkia tai luottokorttiyhtiötä eikä olisi minkään yksittäisen yrityksen varassa, vaan toimisi niistä riippumatta ja täysin itsenäisesti netissä.

Ajatusta pidettiin pitkään mahdottomana. Jos maksuvälineellä itsellään ei ole arvoa, kuten vaikkapa kullalla tai hopealla, arvon takeena täytyy olla luottamus siihen, että jokin muu taho vastaa maksuvälineestä. Kuka se voisi olla? Kehen kaikki voisivat luottaa?

Perinteisissä valuutoissa luotettu taho on valtio itse. Dollarin takana on Yhdysvallat, punnan takana Britannia, euron takana EU.

Satoshi Nakamoto ratkaisi luottamuksen nerokkaalla tavalla. Hän keksi, että tiedot rahansiirroista voidaan tallentaa jättimäiseen tietokantaan, joka hajautetaan käyttäjille itselleen. Monimutkainen protokolla varmistaa, että kun Bitcoinit vaihtavat omistajaa, tiedot tapahtumista käsitellään hallitusti ja että ne päivittyvät tietokantaan oikein. Ulkopuolista, kaikkien luottamaa osapuolta ei tarvita.

Tietokanta muodostaa ketjun, jonka loppuun uudet tapahtumat lisätään. Ketjun väärentäminen estetään salaustekniikoihin kuuluvalla tiivistefunktiolla. Ketjun jokainen lenkki on sidottu yksisuuntaisesti seuraavaan. Jos jotain lenkkiä yritetään jälkikäteen muokata, kaikki sen jälkeen tulevat lenkit romahtavat, eikä ketjua voida enää rakentaa takaisinpäin.

Asialla on hienompikin selitys. Lohkoketjun ansiosta hajautettu tietokanta säilyttää osapuolten välisen konsensuksen asioiden tilasta, vaikka osapuolet eivät luottaisi toisiinsa tai edes tuntisi toisiaan.

Tämä on mahtava juttu, koska nyt lohkoketjusta voidaan luoda pysyvä ja muuttumaton arkisto kaikelle digitaaliselle

datalle. Lohkoketjua käytetään mm. sähköiseen äänestämiseen, tekijänoikeustietojen hallintaan, viranomaisten arkistointiin, hiottujen timanttien alkuperän jäljittämiseen, asunto-kaupan dokumenttien tallentamiseen, digitaalisen identiteetin ylläpitoon, automaattisiin sopimuksiin ja lukuisiin muihin kohteisiin.

Loputtoman pitkä ketju kuulostaa hankalalta käsitellä, mutta juuri siinä yksisuuntainen funktio osoittaa hyödyllisyytensä. Koska ketju on linkitetty yksisuuntaisesti riittää, että uusissa tapahtumissa käsitellään vain sen häntää.

Lohkoketju on täysin avoin. Sen on pakkokin olla, koska jokainen käyttäjä saa halutessaan kopion halutusta määrästä ketjua. Tästä seuraa, että kuka tahansa voi nähdä ketjun tapahtumat, eli seurata rahan liikkeitä. Bitcoinin tapauksessa tapahtumat ovat julkisia, mutta osapuolet näkyvät pelkkinä numeroina (tarkemmin sanoen osapuolten julkisina salausavaimina), eikä niistä voi suoraan päätellä osapuolten henkilöllisyyttä. Tämä tuo Bitcoinin tasapainoa avoimuuden ja rahan käytössä toivotavan yksityisyyden välille.

Yksi ongelma on vielä ratkaisematta. Valuutta on luotava jostain ja tuotava markkinoille hallitusti.

Valtioille tämä ei ole ongelma. Niillä on setelipainot ja keskuspankit, jotka painavat rahaa ja huolehtivat siitä, että kierrosta kulumisen, tuhoutumisen tai muun syyn vuoksi poistuvat setelit korvataan uusilla. Maan johto saattaa myös antaa käskyn painaa lisää rahaa, jos se ei muuten selviä veloistaan.

Nakamoton toinen mainio oivallus oli siirtää myös valuutan luominen käyttäjien itsensä tehtäväksi. Uutta rahaa luodaan louhimalla (englanniksi mining). Termi tuo mieleen kaivoksen, jossa malmia etsitään poraamalla ja räjäyttämällä kiveä, ja erottelemalla sen jälkeen himoittu arvometalli mekaanisissa tai kemiallisissa prosesseissa.

Bitcoinin louhimisella ei kuitenkaan ole mitään tekemistä kaivosteollisuuden kanssa. Louhiminen on prosessi, jossa Bitcoin-verkoston koneet laskevat matemaattista kaavaa. Aina kun ratkaisu löytyy, ketjuun syntyy uusi lenkki eli lohko, johon tallennetaan tiedot tuoreimmista rahansiirroista. Ratkaisun löytänyt kone palkitaan bitcoineilla ja lohko sinetöidään kryptografialla niin, ettei sitä voi enää muuttaa.

Bitcoinit ovat palkinto siitä, että verkossa olevat koneet pidentävät ketjua ja arkistoivat siihen yhä uusia tapahtumia.

Ulospäin näyttää siltä, että Bitcoinit syntyvät louhijoille tyhjästä. Tavallaan niin onkin, mutta toisaalta kaavan laskenta kuluttaa sähköä, mikä aiheuttaa louhijoille kustannuksia. Laitteet ja verkkoyhteydet maksavat myös.

Louhintamallissa on yksi keskeinen ongelma: Bitcoin-palkkion pitää olla sopivan suuruinen. Liian pieni palkkio ei kata sähkölaskua, jolloin louhinta hiipuu ja tietokannan ylläpito vaarantuu. Ylimitoitettu palkkio saa turhan monet innostumaan louhinnasta, jolloin valuuttaa tulvii markkinoille liikaa ja sen arvo laskee. Ongelma on suurin varsinkin alussa, kun kryptovaluutta on vielä niin uusi, ettei se kelpaa missään eikä sillä voi ostaa mitään.

Jälleen Nakamotolle osui mahtava neronleimaus. Hän rajoitti Bitcoinien lukumäärän 21 miljoonaan ja kehitti protokollan, joka puolittaa louhintapalkkion aina 210 000 louhitun lohkon jälkeen. Alussa jokainen uusi lohko tuotti 50 Bitcoinin palkkion, mutta 28.11.2012 määrä puolittui 25 bitcoiniin, 9.7.2016 12,5 bitcoiniin, vuonna 2020 6,25 bitcoiniin ja niin edelleen. Vuoden 2041 tienoilla palkkio putoaa niin pieneksi, ettei sitä voi enää mitata.

Ilman keinotekoista hidastusta Bitcoinien määrä kasvaisi lopulta niin suureksi, että raha inflatoisi itsensä ja menettäisi arvonsa. Nyt järjestelmässä on sisäänrakennettu niukkuus, joka tukee arvon nousua.

Louhinnassa on toinenkin fiksu yksityiskohta. Algoritmiin kuuluu parametri, joka vaikeuttaa ratkaisun löytämistä sitä enemmän, mitä useampia koneita louhintaan osallistuu. Jos koneita on vähän, parametrin arvo laskee, ja ratkaisuja löytyy helpommin. Koneiden määrän lisääntyessä parametrin arvo nousee ja ratkaisujen löytyminen hidastuu. Tällä varmistetaan se, että uusia lohkoja syntyy suunnilleen vakiomäärä louhijoiden määrästä ja konetehon kehittymisestä riippumatta.

Alkuvaiheessa, kun kolikkoja syntyi runsaasti ja louhijoita oli vähän, parametrin arvo oli alhainen ja louhintaan riitti tavallinen pc-kone. Ensimmäiset louhijat ansaitsivat itselleen omaisuuden, jos ymmärsivät pitää kolikkonsa tallessa. Suosion kasvu on vaikuttanut louhintaan niin, että nykyisin työ vaatii erittäin tehokkaita, juuri tähän tarkoitukseen suunniteltuja tietokoneita.

Bitcoinin matemaattinen kaava perustuu kaksinkertaiseen SHA-256-tiivistefunktioon ja on itsessään niin yksinkertainen, että jos kilpailevia koneita ei olisi, Bitcoineja voisi louhia vaikka kynällä ja ruutupaperilla. Ihan päässä laskuna louhinta ei suju, sillä tiiviste perustuu bittioperaatioihin ja vaatii sen vuoksi lukujen käsittelyä binäärimuodossa eli ykkösinä ja nolliina.

Vielä yksi asia kaippaa selventämistä. Vaikka Bitcoin loppuu kolikkoa tarkoittavaan sanaan (kirjaimellisesti "bittikolikko"), kyse ei tietenkään ole oikeista kolikoista eikä edes seteleistä, vaan tilikirjaan (lohkoketjuun) tehtävistä merkinnöistä. Rahat ovat pelkkiä lukuja, jotka ilmaistaan kahdeksan desimaalin tarkkuudella.

Lohkoketjun merkinnät on suojattu julkisella ja yksityisellä avaimella. Merkinnän julkinen avain näkyy kaikille, mutta sen sisältämää rahaa voi käyttää vain merkintään kytketyllä yksityisellä avaimella. Yksityinen avain on pitkä aakkosia ja numeroita sisältävä merkkijono, jonka vain rahan haltija tietää. Koska avainten hallinta olisi ihmiselle työlästä ja niiden ulkoa muis-

taminen tyystin mahdotonta, avaimet tallennetaan lompakko-ohjelmaan. Se kulkee mukana älypuhelimessa tai säilyy perinteisen tietokoneen levyllä. Lompakossa rahat (oikeammin niiden käyttöön tarvittavat koodit eli yksityiset avaimet) ovat koko ajan omassa hallussa.

Toinen vaihtoehto on säilyttää Bitcoin-varoja nettipalvelussa, jossa niitä pääsee käyttämään tavallisella käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Nettipalvelu toimii usein myös pörssinä, jossa bitcoineja voi vaihtaa euroiksi tai päinvastoin.

Edes Satoshi Nakamoto ei osannut vastata tärkeimpään kysymykseen: tuleeko bitcoineilla koskaan olemaan arvoa ja mistä arvo ylipäättään voisi syntyä? Vastaus on kuitenkin yksinkertainen: se riippuu käyttäjistä. Lohkoketjun muodostavilla biteillä ei itsessään ole mitään arvoa. Arvoa syntyy vasta, jos käyttäjät pitävät järjestelmää hyödyllisenä, luottavat sen toimintaan ja ovat valmiita maksamaan saadakseen omat merkintänsä tallentumaan lohkoketjuun.

Kyllä, Bitcoinien arvo syntyy siis tyhjästä. Mutta niin syntyy myös perinteisen valuutan arvo.

Euroja, dollareita ja muita kansallisia valuuttoja kutsutaan fiat-valuutoiksi. Termi ei ole lyhenne mistään, vaan sana on latinaa ja tarkoittaa "tulkoon". Raamatun mukaan Jumala sanoi aluksi "tulkoon valkeus" (fiat lux), ja se tuli. Luomistyö saattoi alkaa.

Valtio sanoo "tulkoon valuuttaa", ja sitä tulee. Noin vain, tyhjästä, valtion määräyksellä.

Toisaalta kansallinen valuutta voi myös kadottaa arvonsa, mikäli markkinat menettävät uskonsa siihen ja sen takana olevaan valtioon. Varoittavia esimerkkejä löytyy Zimbabwesta ja Venezuelasta. Viime kädessä fiat-valuutan arvo perustuu siis luottamukseen maan taloutta ja politiikkaa kohtaan.

Kulta on valuutoista riippumaton ja siksi sitä pidetään turvasatamana. Kultaa hankitaan pahanpäivän varalle ja sijoituskullan hinta nousee aina, kun osakemarkkinoille tai reaalityönteeseen ennustetaan laskua – ja päinvastoin. Kultaa kohdellaan ikään kuin sillä itsellään olisi arvoa.

Kullalla on joitakin hyödyllisiä fysikaalisia ominaisuuksia. Se kiiltää kauniisti, sitä on helppo työstää, se on suhteellisen (mutta ei liian) harvinaista ja se johtaa hyvin sähköä. Ihmiskunnan historiassa nämä ovat olleet arvokkaita ominaisuuksia, mutta nykyään kaikki löytyvät parempina muista materiaaleista. Kullan käyttöarvo on nykyisellään vähäinen.

Kulta on arvokasta, koska uskotaan, että muut pitävät sitä arvokkaana. Arvo näkyy siitä, että ihmiset ovat valmiita maksamaan kullasta euroja tai dollareita. Periaate on sama kuin Bitcoinissa.

Bitcoinien maksimimäärän sanelee tekniikka, ja raja on kiinteä. Sitä ei voi nostaa millään poliittisella päätöksellä. Innokkaimmat kryptovaluuttaharrastajat kutsuvat Bitcoinia digitaalisiksi kullaksi ja uskovat, että jos maailman talousjärjestelmä ajautuu vaikeuksiin liiallisen velkaantumisen vuoksi, Bitcoin säilyttää arvonsa kullan tavoin.

Mutta toisin kuin kulta, Bitcoinia voi käyttää sellaisenaan vaihdannan välineenä ja sitä voi ostaa tai myydä kotisohvalta, tarvitsematta lähteä välittäjän luo. Kauppaa voi tehdä milloin vain, sillä Bitcoin-pörssit ovat auki vuoden jokaisena päivänä, 24 tuntia vuorokaudessa.

Ratkaiseva lohkoketju

Palataan siis Onecoiniin. Sen uskottavuuden kannalta ratkaisevaa on lohkoketjun toiminta. Bitcoinin lohkoketju tapahtumineen on kenen tahansa tutkittavissa, samoin algoritmit ja ohjelmien läh-

dekoodit. Juuri avoimuus tekee ketjusta luotettavan ja tekniikasta turvallisen.

Jos koodissa tai algoritmeissa olisi virheitä, miljoonat ahneet silmäparit olisivat jo löytäneet ne ja ryövänneet varat itselleen. Hakkerit ovat totisesti yrittäneet! Tekninen pohja on kestänyt, mutta lompakko-ohjelmista on löytynyt virheitä. Pörssiin on murtauduttu ja asiakasvaroja on kadonnut. Mutta kukaan ei ole pystynyt huijaamaan tai väärentämään itse lohkoketjua.

Onecoin pitää lohkoketjun ja algoritmit itsellään, jotta se voi kontrolloida rahan leviämistä ja arvonnousua. Lompakko-ohjelmaa ei ole. Rahat näkyvät ainoastaan yhtiön omassa netti-palvelussa. Luottamus Onecoin-valuuttaan edellyttää siis täyttä luottamusta yhtiöön itseensä.

Luottaisitko sinä bulgarialaiseen yhtiöön, joka tuottaa sala-peräistä kryptovaluuttaa ilman, että yhtiön talousluvut, omistuspohja, avainhenkilöiden nimet ja rahan tekninen kuvaus kerrottaisiin julkisuuteen?

Luottamuksen lisäämiseksi Onecoin aikoo palkata "maailmanluokan tilintarkastusyhtiön, Ernst & Young -tasaisen" auditoimaan (todentamaan ja tarkistamaan) jokaisen lohkoketjuun liitettävän kolikon. Näin Onecoinista tulee maailman ensimmäinen auditoitu kryptovaluutta. Webinaari jättää mainitsematta, että avoimen lohkoketjun vuoksi muita kryptovaluuttoja ei tarvitse auditoida.

Vuorinen vertaa Onecoin-louhintaa palapeliin, jossa palojen määrä lisääntyy koko ajan. Aina, kun ratkaisu löytyy, syntyy uusia kolikoita. Palapelin koon kasvaessa ratkaiseminen muuttuu yhä vaikeammaksi, mikä johtaa kolikkojen arvon nousuun.

Kuvaus on havainnollinen, mutta siinä ei ole mitään järkeä. Ainakaan Bitcoin ei toimi sillä tavalla. Louhintaa ei tarvita rahan luomiseen, koska se olisi helppo tehdä muutenkin. Louhinnan perimmäinen tarkoitus ei ole rahan synnyttäminen vaan lohko-

ketjun hajauttaminen ja sen turvallinen ylläpito. Raha annetaan palkkioksi tästä työstä.

Teknisesti ei olisi mitään estettä luoda kaikkia kolikkoja keralla. Syntymistä pitkitetään louhinnassa keinotekoisesti, jotta ketju pysyisi turvallisena.

Mutta ehkä Onecoinissa on keksitty jokin aivan uusi toimintaperiaate? Ilman teknisiä lisätietoja sitä on mahdoton arvioida. Oikeissa yrityksissä tällaiset tiedot julkaistaan ns. white paper -dokumenttina. Paperi kuvaa tekniset ratkaisut yleisellä tasolla menemättä tarkkoihin yksityiskohtiin, jotka voisivat paljastaa liikesalaisuuksia.

Onecoinin lohkoketjussa monet yksityiskohdat herättävät ihmetystä. Esimerkiksi tämä: jos palapelin ratkaisu vaikeutuu koko ajan, miksi sitten kolikkoja syntyy täsmälleen 10000 kappaletta aina 10 minuutin välein? Yhtiön mukaan louhintanopeus pysyy vakiona, koska laskentakapasiteettia lisätään koko ajan. Ei kuulosta kovin uskottavalta.

Vielä pahemmin ontuu ajatus yhtiön oman lohkoketjun tulevaisuudesta. Ketju luvataan avata Bitcoinin tapaan ja valuutan lähdekoodi vapauttaa, kun 80 prosenttia kolikoista on louhittu.

Lohkoketjun "avaaminen" jälkikäteen kuulostaa mahdotomalta. Miten yhtiön hallussa oleva tietokanta voitaisiin hetkessä hajauttaa tuhansiin koneisiin eri puolille maailmaa ja tehdä se niin turvallisesti, ettei yksikään hakkeri pääse väliin? Kiinnostus olisi varmasti hurjaa, sillä 80 prosenttia tarkoittaa 1,68 miljardia kolikkoa. Yhtiön oma arvio kolikon arvosta on 50–100 dollaria, joten koko potin arvoksi tulisi 84–168 miljardia dollaria. Se olisi kaikkien aikojen potti kenelle tahansa verkko-rikolliselle.

"Jos lähdekoodi olisi avointa, kuka tahansa voisi louhia kolikoita", Vuorinen perustele. Pitämällä louhinta ja ketju itsellä verkoston jäsenet pääsevät hyötymään arvonnoususta. Valuutan

arvo ei myöskään heilahtele niin paljon kuin muilla valuutoilla, koska sitä voi vaihtaa vain yhtiön omassa pörssissä.

Yksityinen lohkoketju on ristiriitainen käsite eli oksymoron. Se kuuluu samaan sarjaan kuin äänekäs hiljaisuus tai elävä kuollut (zombieita ei lasketa). Lohkoketju on turvallinen juuri siksi, että se on hajautettu riittävän moneen paikkaan, jotta hakkerit eivät pääse kaappaamaan järjestelmää hallintaansa. Yhden tahon omistuksessa oleva lohkoketju ei ole lohkoketju ollenkaan. Se on mobiilipeleistä tuttu rahake, teknisesti ehkä tavallinen tietokanta tai kukaties pelkkä Excel-taulukko.

Bitcoinissa rahan syntyvauhti on likipitäen vakio, joten louhijat jakavat syntyneet uudet kolikot keskenään. Mitä useampia jakajia, sitä vähemmän kukin louhija saa. Jos louhijoiden määrä vähenee, jokaisen saama tuotto kasvaa ja päinvastoin. Vaikka Bitcoinien tuotanto on täysin hajautettua ja koordinoimatonta, sitä ohjaa eräänlainen kauhun tasapaino.

Louhijan kannalta yhtälössä on vielä kaksi tärkeää tekijää: sähkön hinta ja toisaalta Bitcoinin arvo. Yhden kolikon löytäminen vaatii miljardeja laskutoimituksia, jotka kuluttavat sähköä. Edullinen sähkö ja toisaalta korkea Bitcoinin arvo ovat tuottoisa yhdistelmä, kallis sähkö ja alhainen arvo tekevät toiminnan kannattamattomaksi.

Onecoin kertoo louhivansa rahaa supertietokoneilla. Tätä varten yhtiöllä on kolme laskentakeskusta, yksi Hongkongissa ja kaksi Bulgariassa. Laskentakeskusten tarkempaa sijaintia ei paljasteta, mutta Vuorisen kertoman mukaan Euroopan keskuksat sijaitsevat 500 kilometrin etäisyydellä toisistaan. Hajauttamalla laskenta kolmeen keskukseseen varmistetaan häiriötön laskenta kaikissa oloissa.

Tässäkään ei ole mitään järkeä, ei ainakaan Bitcoiniin verrattuna. Digitaalisen rahan luominen on niin helppoa, että jos

yhtiö on ainoa louhija, se voi luoda kaikki kolikot muutamassa sekunnissa. Supertietokoneet kolikkoja louhimassa kuulostaa hienolta ja vakuuttavalta, mutta mitään faktaperustetta niille ei ole.

Itse asiassa olisi hölmöä käyttää louhintaan supertietokoneita. Ne sopivat ohjelmoitavuutensa ansiosta raskaaseen laskentaan, fysikaalisten ilmiöiden mallintamiseen ja vaikkapa tekoälyn neuroverkkojen kutomiseen, mutta eivät juurikaan kryptovaluutan laskentaan.

Bitcoinia louhitaan koneilla, joiden piirisarjat on optimoitu SHA-tiivisteiden laskentaan. Tällaisia koneita kutsutaan nimellä ASIC (Application Specific Integrated Circuit). Louhinta-algoritmi on niissä sisäänrakennettuna. Koneita ei tarvitse eikä edes voi ohjelmoida.

Jos Bitcoin-louhinta joskus loppuu tai muuttuu kannattamattomaksi, huipputehokkaat koneet kelpaavat enää verkonpainoiksi.

Lohkoketjuun liittyvät epäselvyydet ovat se ratkaiseva tekijä, jonka vuoksi päädyn pitämään Onecoinia huijauksena – joskin hyvin kehittyneenä ja erikoisena sellaisena.

Valtaosa huijareista on yksinkertaisia ihmisiä, joten he tyytyvät yksinkertaisiin ja suoraviivaisiin huijauksiin. He lähettävät sähköpostissa nigerialaiskirjeitä, ilmoituksia perättömistä arpajaisvoitoista tai lupauksia kaukaisen sukulaisen jättämästä perinnöstä.

Pieni osa huijareista on niin fiksuja, että he pystyvät keittämään kokoon monimutkaisia juttuja. Onecoin kuuluu jälkimmäiseen kategoriaan.

Huijauksen julkinen markkinointi on rikollista toimintaa. Sellaista havaitessaan kansalaisella on vähintäänkin moraalinen velvollisuus varoittaa asiasta muita ja ilmoittaa viranomaisille.

Onecoinissa se ei ole helppoa, koska aihe vaatisi perehtymistä ja asioiden penkomista. Se on viranomaisten ja median työtä.

Media on ennenkin osoittautunut tehokkaaksi huijausten paljastajaksi. Wincapitan romahdus alkoi, kun MTV:n toimittaja ryhtyi selvittämään asiaa ja kertoi siitä uutisissa.

Lähetän jo samana iltana juttuvinkin kahdelle henkilölle, joista toinen on it-asioihin erikoistunut toimittaja ja toinen palkittu tutkiva journalisti.

It-toimittaja torjuu aiheen, koska ei ole riittävän hyvin perehtynyt talousasioihin. Hänestä kryptovaluutta on finanssi-asia ja siten taloustoimittajien heiniä.

Tutkiva journalisti vastaa Facebook-viestiini heti. Lauantai-illasta huolimatta hän käy katsomassa Vuorisen webinaarin Youtubesta ja vaikuttaa lievästi kiinnostuneelta perehtymään asiaan. Hän vaihtaa kuitenkin työpaikkaa eikä enää palaa aiheeseen.

Näyttää siltä, että Onecoin-selvittelyt jäävät minun tehtäväkseni.

Maanantaina 9.2.2015 kirjoitan Havaintoja digimaailmasta -blogiini ensimmäisen analyysin Onecoinista otsikolla "Verkosto-huijaus kryptovaluutalla".

Ja siitä se alkaa.

2015

Ensimmäisen Onecoin-aiheisen blogikirjoitukseni perään ilmestyy kiihtyvällä tahdilla kommentteja, joissa valuuttaa keuhutaan ja huijauspäätelmiäni pidetään täysin virheellisinä, jopa tahallisenä mustamaalauksena. Toinen kirjoitukseni paria päivää myöhemmin räjäyttää kommenttimäärän hetkessä yli viiteensataan, ja vyöry vain jatkuu. Olen selvästi osunut arkaan paikkaan.

Valuutan kannattajat puolustavat sitä lähes uskonnollisella vakaumuksella ja loputtomalla tarmolla. Heitä vastassa ovat epäilijät, jotka ovat samaa mieltä kanssani: valuutta on huijaus, joka yrittää vain matkia Bitcoinia.

Keskustelua Onecoinista syntyy myös Suomi24-palstan verkostomarkkinointi-ryhmässä. Nörttien ja it-harrastajien suosima MuroBBS perustaa Onecoinille oman keskustelusuojan, jossa äänessä ovat lähes yksinomaan epäilijät.

Kumpikaan leiri ei pysty todistamaan kantaansa oikeaksi. Onecoinistit pyytävät odottamaan, kunnes valuutta on levinnyt riittävän laajalle ja se vapautetaan yleiseen käyttöön.

Epäilijät nostavat esiin epäloogisuuksia ja katteettomia lupauksia, mutta heidän ei pysty todistamaan Onecoinia huijaukseksi. Kyse on todellakin uskosta.

Anonyymi sanoi...

Sinulle on Petteri Järvinen tullut yhteydenotto yhtiöltä joten voitko nyt myös lukijoillesi avoimesti kertoa miten asia etenee ja millaiseen vastuuseen olet itsesi laittanut kirjoituksellasi ja syyttämällä yhtiötä sekä siinä mukana toimivia huijareiksi!

Yhtiö on toiminut ammattimaisesti kuten yhteydenotosta voit päätellä, toimitko sinä jatkossa ammattimaisesti?

Ehkä tämä opettaa että kannatta kaksi kertaa miettiä mitä blogissasi julkaiset!

11. helmikuuta 2015 klo 14.16

M. H. sanoi...

Olen itse mukana pienellä sijoituksella tässä onecoin "huijauksessa". Olin Helsingissä kuuntelemassa mitä Dr. Ruja Ignatovalla oli kerrottavaa aiheesta ja voin todeta, että tässä vaiheessa minulla ei ole syytä epäillä tätä huijaukseksi. Se mitä tällä palstalla aikaisemmin puhutaan että, että mihin sitä louhintaa tarvitaan, jos kolikot luodaan yhtiön toimesta, ihmetyttää siinä mielessä, että miten se louhinta muuttuu helpommaksi, jos se tehdään yhdessä paikassa vs. monella koneella.

13. helmikuuta 2015 klo 19.58

Anonyymi kirjoitti...

petterin blogi on kuin pienten lasten hiekkalaatikko, ei voi kun nauraa. Toivottavasti kolahtaa iso lasku postilaatikkoon.

16. helmikuuta 2015 klo 7.51

Anonyymi sanoi...

Teen Onecoinia, en kuseta ketään ja tiedän että yhtiö ei kuseta ketään. (100 % tieto)

Olen luonut jo satoja tyytyväisiä ihmisiä. Tulemme jatkamaan työtämme ja teemme menestyksen. Se mikä Onecoinin arvo on

3 vuoden päästä on minulle aivan sama, kaikki yli 0,5 euron per kappale on puhdasta voittoa.

Emme lupaa mitään mutta mahdollisuudet ovat suuret. Pyydänkin kaikkia suomalaisia panostamaan koulutuspakettien myyntiä ulkomaille ja kasvattamaan painetta suomen markkinoille ulkomaisen pääoman voimin. Kiitos teille vastustajat kauniista sanoistanne, ne antavat voimia tulevaisuuden näyttöihin.

17. helmikuuta 2015 klo 11.21

Välillä kommentointi yltyy niin kuumaksi, että joudun ottamaan käyttöön blogialustan kommenttien ennakkotarkistuksen. Estämällä alatyylisiä ja uhkaavia kommentteja pääsemästä läpi pysytyn hillitsemään keskustelua.

Onecoinistien lähes uskonnollinen kiihko tulee minulle yllätyksenä, mutta hiljalleen alan ymmärtää, mistä on kyse. Joukossa on henkilöitä, jotka ansaitsevat verkostopalkkioina tuhansia euroja viikossa ja heitä, jotka vasta pyrkivät samaan. Mitä laajemmalle faktat ja tiedot huijausepäilyistä leviävät, sitä vaikeammaksi oman verkoston kasvattaminen muuttuu.

Onecoin-aktiiveille järjestelmä on tuottoisa elinkeino, jota kirjoitukseni uhkaavat. Siksi he pyrkivät vaientamaan kritiikin jopa verhotuilla uhkauksilla. Jostain syystä lähes kaikki piiloutuvat anonymiteetin taakse, eivätkä halua kommentoida reilusti omilla nimillään. Joko he eivät itsekään usko puheitaan tai eivät halua paljastaa itseään verottajan pelossa.

Yksittäisten kommentojien mielipiteet eivät paljon paina. Kukaan heistä ei pysty kertomaan uusia faktoja eikä osoittamaan omia epäilyjäni vääriksi. Kyllä nettiin kommentteja mahtuu.

Mutta en silti ohita kritiikkiä kevyesti. On etäisesti mahdollista, että Onecoin on todellakin kehittänyt aivan uuden tavan luoda kryptovaluuttaa, ja että ”yksityinen lohkoketju” voitaisiin jonain päivänä oikeasti avata kaikkien käyttöön.

Kryptovaluutat ovat samassa nopean kehityksen vaiheessa kuin mikrotietokoneet 1980-luvulla, matkapuhelimet 1990-luvulla, nettisivut 2000-luvulla ja älypuhelimet 2010-luvulla. Uudella alueella innovaatiot ovat mahdollisia ja kehityksen hahmottaminen on vaikeaa. Bitcoin itse on siitä hyvä esimerkki.

Keväällä 2013 Helsingin Sanomien taloustoimittaja kauhisteli jutussaan Bitcoinin nopeita kurssimuutoksia. "Voiko jokin, jolla ei voi maksaa juuri missään ja jonka arvo heilahtelee näin paljon, olla rahaa?" hän kysyi. Toimittajan mukaan oikea raha on ennen kaikkea vaihdon väline, ja sen arvo on suhteellisen vakaa. Jutun johtopäätös oli, että Bitcoinin perimmäinen olemus on jotain muuta kuin rahaa: "Tällaista rakennelmaa kutsutaan pyramidihuijaukseksi."

Erityisen pysäyttäviä ovat kommentit, joissa muistutetaan Onecoinin myönteisistä vaikutuksista koko Suomen kansantaloudelle. Ne pakottavat ajattelemaan. Jos osoittautuu, että olen väärässä, menetän vain maineeni, mutta Suomi ja suomalaiset menettävät paljon enemmän.

Toisaalta, jos olen oikeassa, estän monia menettämästä omia rahojaan. Panokset ovat korkeat.

Anonyymi sanoi...

Oletko Petteri ajatellut jos tämä sinun "mustamaalaus" onkin täysin virheellistä. Moni ihminen jättää ostamatta Onecoinoja skeptisyytesi perustella, käytännössä "menettävät" mahdolliset sijoitus voitot. Nämä mahdolliset "onecoinrikkaat" todennäköisesti käyttäisivät rahojaan Suomessa ja sitä myöden vaurastumisesta hyötyisi moni muukin ihminen.

Myynnin ammattilaisena olen sitä mieltä ja usein työssäni myös sen todennut, että suomalaisissa on joukko ihmisiä joiden elämää hallitsee suuri skeptisyys, pessimismi sekä negatiivisuuden kautta

asioihin suhtautuminen. Blogiasi luettuani olen sitä mieltä että edustat tämän "pihapoliisi lauman" nuolenkärkeä!! Jos olet oikeasssa ikiaikaisen härmäläisen skeptisyytesi sekä toistaiseksi vielä mustamaalaukseksi luokittelemani Blogisi kanssa. LUPAAN että tulevana Onecoin sijoittajana tulen 2-4 vuoden kuluttua kirjoittamaan tänne suuret kiitokset sinulle että säästit monien ihmisten "lomakassan".

MUTTA jos olet väärässä niin LUPAAN että sijoitan osan Onecoiniistani aukeaman kokoiseen palstaan helsingin sanomissa jossa käsittelem tätä blogiasi, sekä sitä kuinka paljon haaveita ja asioita ihmisiltä jäi toteutumatta sinunkaltaisen jarrumiehen toimesta.

Skeptistä loppuvuotta ja antoisia mustamaalaushetkiä vuodelle 2016 Petteri.

Nimim. Ponzitiivari

6. marraskuuta 2015 klo 17.07

M. H. sanoi...

Asioita pitäisi ajatella aina eri näkökulmista. Petterin pitäis nähdä kaksi sceneariota. Otetaan esim. 1000 000 € joka kuvaa Petterin puheiden vaikutusta suomalaisten sijoittamisessa onecoiniin.

1. Scenario Onecoin ei toimisi kaikki rahat menisi. Tässä Petteri pelasti 1000 000 € Suomalaisten rahoja. 2. Scenario Onecoin toimii ja saavuttaa huikean arvon nousun kolikon arvo nousee 1 000 €.

Petterin höpötyksien vuoksi suomeen jäi tulematta 6,0 Mrd.

Varallisuutta josta maksettaisiin vielä 30 % pääomatulo veroa 1,8Mrd. Laskutoimutukset tehty tammi helmikuun vaihtokurssien mukaan. Eli jos tätä kautta asiaa miettisi ja kun vielä vetää mutua tuntumalla konseptin toimivuuden suhteen, niin on kaverilla kyllä otsaa. Tsemppiä kaverit liiketoiminnan eteenpäin viemiseen!

10. toukokuuta 2015 klo 11.57

Oman mielenrauhan vuoksi on pakko kaivella Onecoinia yhä vain syvemmältä totuuden selvittämiseksi.

Verkostomarkkinoinnin teho näkyy siinä, että Onecoin-mainos-sivuja nousee nettiin kuin sieniä sateella. Ne ovat yksittäisten jäsenten perustamia ja niiden tavoitteena on haalia lisää jäseniä. Tärkeintä on liittymislinkki, jossa on mukana jäsenen oma tunnus. Näin liittyjät saadaan omaan alalinjaan verkostoa kasvattamaan.

Osa sivuista markkinoi valuuttaa avoimesti, osa on naamioitu yleisiksi kryptovaluutan infosivuiksi, jotka arvioissaan päätyvät lopulta kehumaan Onecoinia. Sivut kuten tulevaisuudenmaksuvaluutta.com, onelifesuomi.fi, onecoinuutiset.com ja kryptovaluutta.org ovat selvästi yksittäisten verkoston jäsenten tekemiä. Muutama yrittäjä on lisännyt Onecoin-osuuden omien tuotteidensa ja palveluidensa rinnalle.

Käytän omana tietolähteenäni 24.11.2014 avattua www.onecoin-finland.com sivustoa. Yritän selvittää sen taustoja, mutta tiedot päättyvät verkkotunnuksen rekisteröineeseen tsekiläiseen internet-yritykseen. Rekisteröijä ei kaipaa julkisuutta, vaan haluaa pysyä tuntemattomana. Sivun ylläpitäjät käyttävät jäsentunnuksia Jammu ja Elaine. Mitään muita taustatietoja ei löydy.

Onecoinistien verkkosivuja ja puolustavia nettikommentteja lukiessani eräs seikka pistää silmään: kirjallinen ilmaisu ei ole kuulu jäsenten vahvuuksiin. Tekstit vilisevät virheitä ja Onecoinia kehuvat nettisivut ovat kuin kirjoitettua puhekieltä.

Netissä voi esiintyä anonyyminä tai kokonaan väärällä nimellä. Oman taustan ja aseman voi valehdella, profiilikuvan varastaa toiselta. Monen asian voi peittää, mutta kirjoitustapaa ei. Teksteistä näkee, etteivät äänekkäimmät ole pahemmin viihtyneet koulun penkillä. Vähäinen koulutus voi kertoa pitkäjän-

teisyys ja keskittymiskyvyn puutteesta, siksi myös vaurastumisen pitäisi tapahtua nopeasti ja helposti.

Havainto on itselleni merkittävä. Jos puolustavat tekstit olisivat virheetöntä suomea, niiden takana olisi harkitsevia ja koulutettuja ihmisiä, ja silloin väitteet olisi pakko ottaa vakavasti. Huono kieliasu vie uskottavuuden myös sisällöltä. Kielellä on väliä.

Ihan vain vinkkinä: jos haluat vaikuttaa ja kuulostaa uskottavalta, kirjoita oikein.

Lakiuhkaus

Ensimmäinen blogikirjoitukseni poikii paitsi kommentteja, myös juristin yhteydenoton. Onecoinin nimissä esiintyvä juristi vaatii sähköpostissaan kirjoitukseni poistamista tiukoin sanakääntein: "We do not tolerate aggressive behavior and harmful usage of our mark; business scope; websites and its content."

Sähköposti loppuu varoitukseen jatkotoimista, jos tekstiä ei poisteta: "In case you are not willing to comply with our request, and to contact us personally, to discuss in an appropriate manner the allegations in your article, we will be forced to take the appropriate measures to protect our legitimate rights and interests."

Vaatumuksen allekirjoittaja on Irina Dilkinska, Head of Legal and Compliance Department. Aluksi ihmettelin, miksi lähettäjän sähköpostiosoite on aivan outo @ravenr.com eikä yhtiön oma @onecoin.eu, mutta myöhemmin käy ilmi, että RavenR on Ignatovan Lontooseen perustama sijoitusyhtiö.

Teksti on virheetöntä englantia, lauseet tyypillistä juristeriaa. Teksti näyttää aidolta, joten se pitää ottaa vakavasti. Ei kuitenkaan liian vakavasti, sillä huijarit turvautuvat usein juristeihin yrittäessään pelotella epäilijöitä vaikenemaan. Yleensä asia jää

Suomalainen infosivusto www.onecoin-finland.com esittelee Onecoinin ja julkaisee maajohtajan tiedotteita.

uhkailujen tasolle, sillä todellinen prosessi tulisi kalliiksi ja vaatisi myös kantajaa paljastamaan korttinsa. Siihen huijarit eivät halua lähteä.

Käyn silti läpi tekstini ja varmistan vielä itselleni, että voin todella seistä väittämieni takana. Kyllä voin.

Mutta miten suomenkielinen tekstini on päätynyt pääkonttorin tietoon ja kuka tämä juristi on? Googlaus löytää PeoplePerHour-sivustolta ilmoituksen, jossa äskettäin palveluun liittynyt Irina Andreeva Dilkinska myy palveluitaan freelancerinä 20 euron tuntihinnalla. Juristin tuntihinnaksi taksa on suorastaan halpa, mutta toisaalta Bulgariassa keskituntipalkka on vain kolme euroa.

Nettisivulla Irina käyttää itsestään nimitystä "Legal adviser". Profiilikuvassa 33-vuotias nainen esiintyy pienen tyttärensä kanssa. CV näyttää muutenkin hyvältä. Irinalla on kokemusta hallitustyöskentelystä sekä kilpailu-, tekijänoikeus- ja sopimus-oikeudesta. Kielitaito kattaa äidinkielen lisäksi sujuvan englan-

nin ja venäjän. Hän on opiskellut Anglia Ruskin Universityssä Cambridgessä.

Ihmettelen, miten näin pätevä nainen on päätenyt Rujan kelkkaan. Ovatko lakiopinnot Britanniassa yhdistävä tekijä? Myöhemmin ihmettelyni vain voimistuu, sillä Irina Dilkinska pitää asemansa yhtiön lakijohtajana, vaikka tulee varmasti tietoiseksi toiminnan todellisesta luonteesta.

Iltalehti kysyy blogitekstini väitteistä Sofiasta ja saa 16.2.2015 Ruja Ignatovan vastauksen sähköpostilla: "Onecoin ei ole Ponzi-huijaus, vaan se on sijoitustoimintaa siinä missä muutkin. Siinä on riskinsä, ja saatavat voitot kulkevat käsi kädessä riskien kanssa. Valuutan hinnan määräävät kysyntä ja tarjonta."

Siis sijoitustoimintaa, ei koulutusta.

"Minusta olemme läpinäkyvämpiä kuin monet muut verkkosivut. Emme voi tietenkään varautua herra Järvisen kaltaisiin ihmisiin, jotka hyökkäävät meitä vastaan ottamatta meihin edes yhteyttä ja julkaisevat valheita yhtiöstä", hän valittaa.

Jutussa Ignatova ilmoittaa lisäksi yhtiön ottaneen yhteyttä suomalaiseseen lakitoimistoon Järvistä vastaan tehtäviä oikeustoimia varten. Hetken aikaa ehdin olla huolissani, mutta mitään ei kuulu.

Maajohtaja

Blogissani käytävä vilkas keskustelu päättyy Suomen Onecoin -avainhenkilöiden tietoon. Maajohtajaksi esittäytyvä mies ottaa yhteyttä ensin sähköpostilla ja soittaa sitten puhelimella. Tunnistaa äänen: hän on juuri se nimimerkki Miljunaari, jonka webinaareja olen netistä katsellut.

Miljunaari on oikealta nimeltään Jari-Tommi Vuorinen. Titteli on epävirallinen, sillä Vuorinen ei varsinaisesti ole yhtiön

palveluksessa. Verkoston jäsenet ovat nimenneet hänet Suomen-toimintojen vetäjäksi vuoden 2014 loppupuolella ja ensitöikseen Vuorinen on kääntänyt Onecoinin sivut suomeksi.

Joidenkin tietojen mukaan Vuorinen on ollut niin innokas, että on nimittänyt itse itsensä tehtävään. Kenelläkään tuskin on mitään sitä vastaan, sillä Vuorinen on ahkera ja aikaansaapa. Hän nauttii huomiosta ja haluaa olla tapahtumien keskipisteessä.

Tommi Vuorinen on tamperelainen 42-vuotias yrittäjä. Kotisivuillaan www.tommivuorinen.com hän kehuu olevansa karikatyyritaitelijoiden kärkinimi Suomessa. Hän on piirtänyt karikatyyrejä tv-ohjelmissa ja hänen kuviaan on julkaistu niin Ilta-Sanomissa kuin Kauppalehti Optiossakin.

Vuorinen on syntynyt Köyliössä ja asunut nuoruutensa Keski-Suomessa Äänekoskella. Hän on valmistunut Seinäjoen kauppaoppilaitoksesta yo. urheilumarkkinointimerkonomiksi ja suorittanut lisäksi yhteisöviestinnän perusopinnot Jyväskylän avoimessa yliopistossa.

Urheiluaiheiset opinnot ovat luonnollisia miehelle, joka on edustanut pituushypyssä maataan Suomi-Ruotsi-yleisurheilumaaottelussa. Vuoden 1997 hallimestaruuskisoissa irtosi Suomen-mestaruus tuloksella 750 senttiä. Urheilumenestys on meriitti, jonka hän muistaa mainita jokaisessa esittelytilaisuudessa.

Urheilun ohella Vuorinen on ollut aktiivinen liike-elämässä. Hän on perustanut Suomeen kaksikin yritystä, ViestiVuoren ja The Heads International Oy:n. Viron yritysrekisteristä yhtiöitä löytyy vielä lisääkin.

Viestintä on selvästi Vuorisen leipälaji. Hän on sujuvasanainen esiintyjä, joka on juontanut useita tilaisuuksia. Nimi esiintyy myös puhujia välittävän Speakersforumin listalla. Yllättävämpi meriitti on finaaliapaikka Suomen stand up -koomikkokisassa

vuonna 2000. Erikoistaidokseen Vuorinen mainitsee fysionomian eli kyvyn tulkita ihmistä kasvonpiirteiden perusteella.

Yritteliäisyydellä on myös käänttöpuolensa. Radiohaastattelussa Vuorinen myöntää olleensa mukana kahdessa epäonnistuneessa verkostoyrityksessä. Ensimmäinen oli WGI (World Games Inc.), jonka avainhenkilöitä tuomittiin ehdollisiin vankeusrangaistuksiin 2000-luvun alussa laittomasta rahankeräyksestä. Vuorista itseään ei syytetty, mutta hän hävisi rahaa.

Toinen epäonninen hanke oli nettipokerisivusto T6, jossa pelaajien piti maksaa 665 euron osuus päästäkseen pelaamaan. Sijoittajia houkuteltiin verkostomarkkinoinnilla lupaamalla heille tuottoja. Palvelu ehti toimia puoli vuotta ennen kaatumistaan syksyllä 2008. Vuorisen mukaan rahat loppuivat kesken kilpailussa isompia pelisaitteja vastaan.

Olen itse kotoisin Tampereelta ja siksi kaupungin merkittävä rooli herättää kiinnostusta. Verkoston Suomen-haara tuntuu keskittyvän Tampereelle. Monet avainhenkilöt, kuten Kari Wahlroos ja Tommi Vuorinen, ovat vaikuttaneet Tampereella.

Tampere oli näkyvästi esillä myös Wincapitassa. Hannu Kailajärvi asui Tampereella, sattumoisin vieläpä samalla alueella kuin Vuorinen myöhemmin. Paljon julkisuutta saanut video, jossa ns. vyölaukkumies esitteli Wincapitan toimintaa ja palkkiojärjestelmää, oli kuvattu keskustassa sijaitsevan Ilves-hotellin kabineteissa. Samassa paikassa on järjestetty Onecoin-tilaisuuksia.

Sähköposteissaan Vuorinen vastaa kysymyksiini parhaansa mukaan, mutta tekniikasta hän ei tunnu tietävän paljoakaan. Hän esimerkiksi väittää saksalaisen juristin tarkistaneen Onecoinin lähdekoodin. Se ei voi mitenkään pitää paikkansa. Mahattaako Vuorinen edes ymmärtää, mikä on lähdekoodi?

Hankalat kysymykset Vuorinen lupaa lähettää suoraan pääkonttoriin. Laadin niistä englanniksi pitkän listan, mutta sähköpostiini ei koskaan vastata.

Vuorinen kehottaa minua osallistumaan koulutukseen, jotta asiat selviäisivät. Tartun ehdotukseen ja pimeänä maaliskuun iltana käyn kuuntelemassa hänen esityksensä Vantaan Technopolisissa. "Koulutus" herättää kuitenkin enemmän kysymyksiä kuin antaa vastauksia.

Seuraavaksi Vuorinen tarjoaa mahdollisuutta lähteä yhtiön Sofian-konttoriin selvittämään asioita. Arvaan, että tarjolla olisi samoja epämääräisiä myyntipuheita kuin webinaareissa, joten kieltäydyn kohteliaasti. Minun tiedontarpeeni voisi helposti tyydyttää yhdellä sähköpostilla – sikäli kun vastauksia ylipäätään on olemassa.

Anonyymi kirjoitti...

Petteri Järvisellä on ollut mahdollisuus kysyä kaikki faktat suoraan yhtiöltä jota ovat myös itse sinulta toivoneet niin tulos on tällainen kirjoitus, no toivottavasti sulla on paksu lompakko. Äly hoi älä jätä!

12. helmikuuta 2015 klo 10.59

Anonyymi kirjoitti...

Niin Petteri. Miksi et kysy asiaa suoraan yhtiön johdolta?
Ja mitä sulle yleensä kuuluu se, mihin ihmiset laittavat rahojaan?
Hoida omat asiasi. Minua ei ainakaan hetkauta julistuksesi pätkekään.

12. helmikuuta 2015 klo 15.15

Anonyymi kirjoitti...

Uskooko tuohon one coinin joku todella? Paitsi tietysti ne, joilla on oma lehmä ojassa? Ja noista puolustelevista kommentteista näkee jo kilometrin päähän, että edunsaajat ovat liikkeellä.

12. helmikuuta 2015 klo 15.42

Anonyymi kirjoitti...

Miksi te Onecoinilaiset ette sijoita suoraan Bitcoinin, jos kryptorahat kiinnostavat? Tai johonkin muuhun 500 kryptovaluutasta? Onecoin ei ole kuvauksen perusteella oikea kryptovaluutta, koska kryptovaluutan idea on se, että mikään yksittäinen taho ei voi kontrolloida rahaliikennettä. Tutustukaa alan historiaan ja tekniikkaan, niin tiedätte miksi tämä on oleellinen ominaisuus. Nyt te vain käytätte lumeeksi Bitcoinin termejä, mutta ilman samaa ideaa, mikä saa Bitcoinin oikeasti toimimaan.

12. helmikuuta 2015 klo 15.46

Jatkamme keskusteluja sähköpostilla. Vaikka osa kysymyksistäni on ikäviä ja ilmaisen huijausepäilyni suorasukaisesti, Vuorinen vastaa kärsivällisesti ja kohteliaasti. Pisteet siitä hänelle. Yllättävässä avoimuuden puuskassa Vuorinen kertoo senkin, että on itse sijoittanut 15000 euroa. Erikseen kysyessäni hän vakuuttaa olevansa täysin varma siitä, ettei ole tullut vedätetyksi.

Taustoja etsimässä

Kun itse tuotteen arviointi on mahdotonta, ehkä taustoista voi päätellä jotain? Kaivelen netistä lisätietoja Onecoinin synnystä, perustajista ja avainhenkilöistä. Löytämäni tiedot eivät ainakaan lisää luottamusta.

Suomi24-palvelusta löytyy Suomen, ja ehkä koko maailman ensimmäinen Onecoin-mainosviesti. Se on jätetty 19.8.2014. Anonyymi kirjoitus on lyhyt ja sisältää vain tekstin "Real interesting film" (tarkoittanee kaiketi firm?) ja linkin, josta pääsee rekisteröitymään jäseneksi tunnuksen Scandinavia alalinjaan. Tämän täytyy olla Vuorisen mainitsema Petri.

Perustajien suhteen Vuorinen oli oikeassa: Master Distributor -titteliä käyttävällä Sebastian Greenwoodilla on tosiaan pitkä kokemus verkostoalalta. Harmi vain, että jälki on ollut vähemmän mairittelevaa. Miehen nimi löytyy kyseenalaisista verkostoyhtiöistä ja kaatuneista hankkeista. Yksi niistä oli sähköiseen rahaan liittynyt Loopium. Sebastianin äidin pr-toimisto Greenwood Communications näyttää toimivan edelleen Tukholmassa.

Onecoinin toimitusjohtajaksi nimitetyllä Nigel Allenilla on niin ikään pitkä kokemus verkostohuijauksista, kuten Crypto888 ja Brilliant Carbon, joista jälkimmäinen myi valheellisia hiilijalanjäljen kompensointimaksuja. Hänen pestinsä Onecoinissa jää lyhyeksi, sillä jo helmikuussa yhtiö ilmoittaa päättäneensä Allenin työsuhteen epäeettisen toiminnan vuoksi. Vuorinen tietää kertoa, että Allen alkoi rakentaa verkostoa poikansa kautta, vaikka se on johtajilta kiellettyä.

Ruja Ignatova omistaa 95 prosenttia yhtiöstä, loput viisi prosenttia ovat saksalaisella lakimiehellä, joka on tehnyt omaisuutensa Bitcoineilla. Luultavasti kyseessä on Frankfurtissa asuva Dr. Björn Strehl. Häntä pidetään Rujan aviomiehenä, mutta kukaan ei tunnu tietävän asiaa varmaksi. Mies on täysin näkymätön.

Omistajatiedot ovat ristiriitaisia. Toisessa tilaisuudessa Juha Parhiala kertoo Rujan omistusosuudeksi 90 prosenttia, lopun jakavat Sebastian Greenwood, Pehr Karlsson ja hän itse.

Parhiala syntyi Jyväskylässä 1958, mutta perhe muutti Ruotsiin Juhan ollessa kolmevuotias. Juha on ollut mukana verkostobisneksessä peräti 26 vuoden ajan, siitä 15 vuotta Aasian markkinoilla. Hän asuu Greenwoodin tavoin Pattayalla, mutta kiertää puhujamatkoilla aina Suomea ja Tamperetta myöten.

Parhiala ja Greenwood esiintyvät samoissa tilaisuuksissa ja heistä löytyy lukuisia yhteiskuvia. Nuori ja sliipattu Greenwood on vastakohta kaljulle ja iäkkäälle Parhialalle, jota verkosto kut-

suu lempinimellä "Papa Onecoin". Euroopassa Parhiala käyttää joskus sir-etuliitettä.

Vuorisen mukaan Parhiala on tehnyt kaksi maailmanennätystä verkoston rakentamisen nopeudessa. Hän on mukana yli kymmenessä yrityksessä ja on saavuttanut niissä kaikissa korkeimman tason. Alan oma nettisivusto väittää Parhialan olevan maailman parhaiten palkattu verkostoammattilainen, jonka palkkiot ovat jopa neljä miljoonaa dollaria kuukaudessa. Tietoa on mahdoton varmistaa.

Onecoiniin Parhiala on perustanut kuusi verkostoa, joista neljässä hän on saavuttanut max-outin. Hänen alalinjassaan on kaksiteuhatta safiiria, 400 rubiinia, 80 smaragdia, 10 sinistä timanttia ja 4 mustaa timanttia. Todellinen jalokivikauppias siis.

Mikä olisikaan sopivampi taho selvittämään Onecoinin taustoja kuin bulgarialainen talousalan lehti? Sillä on osaamista ja pääsy paikallisiin kaupparekistereihin. Lehden verkkoversio (www.capital.bg) on vain bulgariaksi, mutta Google Translate kääntää kieltä sujuvasti englanniksi ja auttavasti jopa suomeksi.

Capital kirjoittaa muutaman kuukauden välein Onecoinista. Aihe ei ole lehden kannalta kovin kiinnostava, sillä yhtiö toimii lähinnä ulkomailla. Lukijoita uutiset oman maan osuudesta kansainväliseen rikolliseen toimintaan ärsyttävät, mutta yhtä toimittajaa asia kiinnostaa.

Nikolai Stoyanov on selvittänyt yhtiön omistussuhteita rekistereistä ja löytänyt omituisen rakenteen. Onecoin Ltd on vaihtanut omistajaa mitättömästä summasta bulvaanin välityksellä. Uusi omistaja on Pegaron Invest, jonka omistaa Artefix Europe. Sen puolestaan omistaa One Network Services, jonka omistaa One Forex Eood, jonka omistaa... Artefix Europe.

Lopputuloksena on rengas, jossa Yhtiö A omistaa B:n, B omistaa C:n, ja C omistaa Yhtiö A:n. Täydellinen kehä herättää mielen-

kiintoisia vastuukysymyksiä, mutta järjestely on Bulgarian lakien mukaan sallittu. Kaupparekisterin mukaan omistajaksi on merkitty Veska Ignatova, Rujan äiti.

Onecoin mediassa

Maajohtaja Vuorinen tekee työtään innokkaasti. Hän julkaisee tiedotteita Onecoin-Finland.com -sivustolla ja lähettää niitä myös suoraan medialle.

Iltaasanomat kiinnostuu Onecoinista ja käy haastattelemassa maajohtajaa. Toimittaja epäilee tuotto-odotusta, jonka mukaan 5 000 euron panoksella voisi tienata kahdessa vuodessa jopa 480 000 euroa. "Tuottokehitys on mahdollista", Vuorinen täsmentää. "Tässähän ei luvata mitään. Me kerromme, mitä on tapahtunut Bitcoinille ja olemme optimistisia, että niin tapahtuu myös Onecoinin kohdalla."

Pyramidiepäilyt Vuorinen torjuu jyrkästi: "Onecoinin perustaja Ruja Ignatova on Bulgariassa ja maailmalla tunnettu bisnesnainen. Hän haluaa tehdä taloushistoriaa ja tekee itsestään miljardöörin nopeasti. Täällä Suomessa häntä syytetään huijariksi. Se on sama asia kuin jos Björn Wahlroosia syytettäisiin pyramidihuijariksi."

Vuorinen toivoo, että Onecoinille käy kuten Bitcoinille, mutta mikään ei ole satavarmaa: "Elämässä pitää ottaa riskejä ja olenkin aina sanonut, ettei kannata sijoittaa enempää kuin sen, mitä voi hymyillen hävitä. Olen pannut itseni likoon. Parin vuoden kuluttua olen joko narri tai sankari."

Tampereen kaupungin paikallislehti Tamperelainen haastattelee Tommi Vuorista huhtikuussa. Otsikkona on "Onecoin tekee kaiken paremmin kuin Bitcoin – tunnettu yrittäjä saarnaa näkyvämmän rahan autuudesta". Uskontoon viittaava tematiikka sopii aiheeseen paremmin kuin toimittaja arvaakaan. Tekstissä

muistetaan kuitenkin kritisoida poskettomia odotuksia ja siteeraataan blogissa esittämiäni epäilyksiä.

Samoin aikoihin ilmestyvä Nokian (kaupungin, ei yhtiön) uutisten haastattelu "Ostovoima kanssanne!" ei ole kritiikkiä nähytkään, vaan toistaa suoraan Vuorisen mainospuheita. Yksi niistä on markkinointitilaisuuksissa toistuva esimerkki pelikaupasta, joka ottaa nyt 30 prosenttia välityspalkkiona. "Kryptovaluutalla hankittuna palkkio on vain 2,5 prosenttia. Se jättää pelivalmistajalle 27,5 prosenttia enemmän, mistä syystä pelin kuluttajahinta todennäköisesti halpenee", Vuorinen väittää.

Vähänkään asioita tuntevan toimittajan pitäisi puuttua asiaan. Ostosta perittävä 30 prosentin palkkio ei johdu rahaliikenteen kustannuksista vaan on osa sovelluskaupan bisnesmallia. Maksu peritään jakelukanavasta ja siitä näkyvyydestä, jonka kauppa antaa tuotteelle. Se ei muutu kryptovaluutalla mihinkään.

Vuorinen pääsee Ylen Puoli seitsemän -ohjelmaan kaksikin kertaa. Toimittaja haastattelee Vuorista ja he vertaavat Bitcoinin kurssikehitystä Onecoinin vastaavaan. Jälkimmäisellä kerralla kuvitteellinen Onecoin-potti on kasvanut Bitcoinia enemmän. Toimittaja yrittää panna Vuorista ahtaalle kysymyksillään, mutta se on hankalaa. Vuorinen neuvoo vain odottamaan ja katsomaan, mitä tapahtuu.

Kesäkuun puolivälissä Vuorinen kutsutaan Heikelä Korporaation aamuvieraaksi Radio Rockille. Päivä on valittu sopivasti, sillä ilta-päivällä avautuu Onecoinin pörssi, missä jäsenet voivat ostaa ja myydä kolikkoja keskenään. Vaihto alkaa yhtiön ilmoittamalla 1,25 euron kurssilla. Sitä on nostettu kevään kuluessa kolme kertaa. Lähtöarvo louhinnan alkaessa tammikuussa oli 0,50 euroa.

Osoitteessa Xcoinx.com toimiva pörssi ei kuitenkaan ole oikea pörssi. Kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa eikä hinta muodostu vapaasti. Pikemminkin kyse on valuutanvaihtopisteestä,

jossa kaupat tehdään yhtiön ilmoittamalla kurssilla. Myyntitointomaksiantojen määrä on rajoitettu ja ne menevät läpi vain satunnaisesti. Suhteettoman korkea käsittelymaksu vähentää myyntintointoa entisestään.

Juontajat Jussi Heikelä ja Harri Moisio hiillostavat Vuorista pyramidiväitteillä, mikä saa maajohtajan ottamaan kierroksia jo ennen kuin mikrofoneja on edes avattu. Lähetyksen aikana sanailu yltyy niin kuumaksi, että Vuorinen puhuu muiden päälle ja huutaa juontajille "Paviaanit, hiljaa!".

Heikelä ja Moisio soittavat minut mukaan lähetykseen. Väitteleme Vuorisen kanssa Onecoinin toimivuudesta ja ylimateituita lupauksista. Kun mikään muu auta, Vuorinen lupaa viedä minut tapaamaan yhtiön johtajatarta Sofiaan ja maksaa lennot.

En ole niinkään kiinnostunut Rujasta, mutta supertietokoneiden konesalit haluaisin nähdä. Ne olisivat konkreettinen todiste... no, edes jostain. Vuorinen torjuu kuitenkin ehdotukseni: "Konesalit eivät ole julkisia, eikä niihin viedä porukkaa."

Anonyymi sanoi...

Suomen tunkeille on syötetty "salaista tietoa" siitä että itse Rovio olisi lähtemässä tähän lähiaikoina mukaan eli siis käytännössä hyväksymässä Onecoinin maksutavakseen. Otinkin yhteyttä Rovion aspaan ja sieltä kerrottiin etteivät halua olla missään tekemisissä tällaisen kusetuksen kanssa.

11. helmikuuta 2015 klo 18.01

A. S. sanoi...

Ehkä naurettavin teksti tällä palstalla on "soitin Rovion asiakaspalveluun ja ilmoittivat, että eivät halua olla missään tekemisissä tällaisten "huijausten" kanssa!?!? :)))))) Hahhahahh...Rovion aspalla on varmasti yhtiön ajankohtaisista asioista heti ensimmäisenä tieto. Pitäisikö seuraavaksi kokeilla

vaikka Microsoftille otta luuria jos niiden aspalla olisi jotain
sijoitusvinkkejä!! hahhahhahah :)))))))))))))

12. helmikuuta 2015 klo 13.10

Kesällä Vuorinen kertoo Moskovan tilaisuudessa käyvänsä neuvotteluja Rovion kanssa Onecoinin käyttönotosta, jotta Applen sovelluskaupan 30 prosentin välityspalkkio putoaisi yhtiön perimään 2,5 prosenttiin.

Totta on, että Peter Vesterbacka tapasi Ruja Ignatovan Helsingin seminaaria seuranneena päivänä ja kuunteli myyntipuheen. Tapaaminen ei kuitenkaan johtanut mihinkään. Kaikki halusivat osansa huippusuositun Rovion maineesta ja menestyksestä. Osa siinä onnistuikin, mutta ei Onecoin.

Auditointi

Kevään edetessä yksi yhtiön lupauksista toteutuu, ainakin osittain. Onecoinin auditoijaksi valitaan kansainväliseen Morison International -ketjuun kuuluva Semper Fortis -tilintarkastustoyhtiö, jolla on toimipisteet Sofiassa ja Kosovossa. Semper Fortis tuottaa kuukausittain muutaman rivin pdf-tiedoston, jossa todistetaan oikeaksi louhittujen kolikkojen määrä ja vakuutetaan, että yhtään kolikkoa ei ole louhittu ketjun ulkopuolella.

Auditointiraportti ei kuitenkaan kerro mitään lohkoketjusta ja sen tapahtumista. Jotta ketju olisi todellinen, siihen pitäisi tallettaa myös kolikkojen siirrot jäsenille ja tiedot heidän keskinäisistä siirroistaan.

Toukokuussa 2015 Semper Fortisin tilintarkastaja esiintyy lavalla Dubain tilaisuudessa Rujan jälkeen, mutta näyttää hermostuneelta ja vaivaantuneelta vastatessaan juontajan kysymyksiin. Hän haluaisi selvästi olla jossain ihan muualla.

Myöhemmin tulee tietoa, että Semper Fortis on luopunut toimeksiannosta. Yhtiön nettisivuille jää pelkkä logo ja teksti "Under construction". Auditointia alkaa hoitaa pieni paikallinen it-palveluita tarjoava firma nimeltä S-Systems, jonka palvelukseen Semper Fortisin työntekijöitä siirtyy.

Se siitä auditoinnista.

Maalaisjärki, hoi!

Ei tarvitse olla diplomi-insinööri eikä perehtyä kryptovaluutan protokolliin ymmärtääkseen, ettei Onecoinin kuvailema järjestelmä voi sellaisenaan toimia. Ihan pelkkä maalaisjärki riittää.

Yhtiö varoo antamasta suoria lupauksia tulevaisuudesta, mutta kolikon hinta liikkuu vain yhteen suuntaan: ylöspäin. Jokainen yhtiön ilmoittama uusi hinta on aiempaa korkeampi.

Omistajan kannalta arvonnousu tuntuu mukavalta, mutta kaupankäynnille se on myrkyä. Jotta Onecoin leviäisi arjen maksuvälineeksi, sen arvon tulisi pysyä mahdollisimman vakaana. Kukaan ei käytä rahaa, jonka arvon odotetaan olevan kuukauden päästä korkeammalla. Sellaista rahaa kannattaa vain kerätä, ei kuluttaa.

Raha voi olla joko sijoituskohde tai arkinen vaihdannan väline, mutta ei molempia yhtä aikaa.

Bitcoin on kärsinyt samasta ilmiöstä. Sen ensimmäiset käyttäjät olivat kryptoanarkisteja, jotka halusivat oman digirahan päästäkseen eroon kansallisista valuutoista. Digirahan piti kiertää vapaasti palveluissa ja ostoksissa. Kun tieto Bitcoinista levisi ja sen arvo alkoi nousta, syntyi itseään ruokkiva kierre. Bitcoineja alettiin pitää sijoituskohteena, jolloin ihmiset pyrkivät haalimaan niitä itselleen. Kysyntä nosti Bitcoinin arvoa, mikä vähensi entisestään sen käyttöä ostoksiin.

Sijoituspalvelujen markkinoita säännellään tiukasti. Vuorinen myöntää avoimesti, että myymällä koulutusta ja antamalla valuutta-optiot ilmaiseksi yhtiö kiertää sääntelyä. ”Muutoin yrityksellä pitäisi olla finanssivalvojan toimilupa, tuotteesta rahoitusmarkkinaesite ja jokaisen suosittelijan pitäisi olla lisensoitu sijoitusneuvoja”, hän kertoo lehtihaastattelussa.

Ehkä sääntelylle on kuitenkin syynsä? Historia on täynnä taloushuijauksia. Jopa kotimaiset pankit ovat joutuneet oikeuteen sijoitustuotteidensa epäasiallisesta markkinoinnista.

Koulutus on kallista – hinnoiteltu Jari Sarasvuon tasolle, kuten Vuorinen itse vertaa. Hänestä hinta on vain ostajan ja myyjän välinen sopimus, joka on aina oikea eikä kuulu ulkopuolisille.

Asia ei ole ihan näin yksinkertainen. Jos vaikka iäkäs sukulainen myy omistamansa talon yhdellä eurolla pojantyttärelleen, verottaja tulkitsee kaupan yritykseksi kiertää perintö- tai lahjaveroa. Kauppahinnalla on väliä, vaikka käyvän arvon määrittely voikin joskus olla vaikeaa.

Keksin toisenkin esimerkin. Jos alan myydä iltaisin ja viikonloppuisin leipiä 50 euron kappalehintaan, mutta lahjoitan jokaiselle ostajalle viinapullon ”kaupan päälle”, saan luultavasti syytteen pimeästä alkoholien välittämisestä. Kaupan todellinen kohde ei selvästikään ole leipä vaan viina. Viinapulloja saa lahjoittaa ilmaiseksi, mutta lahjan sitominen leivän ostoon on vain tekosyy, jolla kierretään alkoholimyynnistä säädettyjä lakeja.

Turvallisuudella perusteltu KYC on kaikkein pahin kompastuskivi. Omistajatietojen tallennus kolikkoihin kuulostaa hyvältä ajatukselta, mutta miten se käytännössä toteutettaisiin? Tietoja pitäisi päivittää aina, kun rahat vaihtavat omistajaa. Se taas edellyttäisi, että ostajan henkilöllisyys pitäisi tarkistaa jokaisen maksun yhteydessä ja kirjata sisälle järjestelmään. Miten tämä tapahtuisi esimerkiksi kaupan kassalla? Entä miten tarkistus toteutettaisiin sitten, kun valuutta on ”vapautettu” kaikkien käyttöön?

Kuka ylipäättään haluaisi käyttää valuuttaa, jossa kaikki rahansiirrot osapuolteen ovat nähtävissä? Naapuri voisi tarkistaa, paljonko maksoit autostasi tai paljonko käytit viime kuussa ostoksiin. Rahansiirtoihin kuuluu aina jonkin verran luottamuksellisuutta. Käteismaksuissa sen merkitys korostuu entisestään.

Onecoin lupaa tuoda sähköisen maksamisen palvelut Afrikan ja Aasian ihmisille, joilla ei vielä ole pankkitiliä. Heillä ei ole liioin passeja eikä henkilöpapereita, älypuhelimetkin toimivat prepaid-maksujen varassa. Miten KYC voisi edes periaatteessa toteutua näissä olosuhteissa?

Anonyymi sanoi...

Karavaani kulkee ja koirat haukkuu. Koiria ovat kateelliset, tietämättömät, ymmärtämättömät, kilpailijat ja henkilöt jotka yrittävät estää toisia menestymistä jos jonkinlaisin keinoin. Suomi on luvattu koirien maan.

1. toukokuuta 2015 klo 8.43

Anonyymi sanoi...

"Karavaani kulkee ja koirat haukkuu."

Taas jaetaan samoja "viisauksia" kuin Wincapitassakin.

Wincapitassa karavaani ei vaan enää kulje, ainoastaan vouti kulkee.

24. toukokuuta 2015 klo 14.56

Pelimiehet asialla

Joillekin kommentoijille tuntuu olevan ihan sama, onko valuutta todellinen vai ei. Heille kyse on pelistä, johon kannattaa lähteä mukaan varmuuden vuoksi, vaikka ei lupauksia uskoisikaan.

Anonyymi sanoi...

No häviävään sitä ihmiset paljon muutenkin rahaa esim. Lottoon ym. Veikkauksen peleihin. luulen että tossa on paremmat mahdollisuudet voittaa kuin lotossa.

12. helmikuuta 2015 klo 2.40

A. S. sanoi...

Petteri, Petteri.. itseäni ei ainakaan harmita pätkääkään vaikka muutama tuhat euroa menisi jonkun pitkäkyntisen taskuun. Pitää aina muistaa nyrkkisääntö "älä koskaan pelaa isommilla panoksilla kuin olet valmis häviämään!"

Jos rahani häviäisin niin nuolen tappioni ihan tyytyväisenä ja otetaan suunta kohti uusia yrityksiä. Ei kannata olla liian negatiivinen. Hymyä huuleen Petteri poika! :)

Huolestuttavaa on kuinka paljon aikaa ja energiaa esim.

Petteri Järvisen kaltaiset henkilöt käyttävät muiden taloudesta huolehtimiseen. Petteri kyllä me pärjäämme. Juuri sinun kaltaisten henkilöiden takia vaihdoin itse jo ajat sitten maisemaa kauaksi Suomesta. Pidä Petteri lippu korkealla ja mieli virkeänä niin voit joskus menestyäkin. Yksi pieni elämänohje vielä sinulle Petteri poika. Koita korjata äkkiä tuo umpi pessimistinen ja skeptinen asenteesi. Katso pakko ei ole mukaan lähteä. :)

13. helmikuuta 2015 klo 1.29

Suomi24-palstalla joku sanoo asian suoraan:

1coin_on_totta_vai_onko

Olen aika varma, että Onecoin on jonkun tason ku**tus, mutta mitä sitten? Se on viranomaisten ongelma. Itse laitoin siihen muutaman satasen kiinni ajatellen, että ehdin saamaan siitä muutaman kymppitonnin ennen kun koko homma romahtaa (jos arvo ehtii samaan kun Bitcoin). Älkää siis jeesustelko, ottakaa hyöty irti tai

antakaa olla. Ei auta, että täällä joka toinen keskustelu on kiistelyä siitä, onko tämä huijaus vai ei. Kyllä se joskus selviää, kumpikin vaihtoehto on mahdollinen.

Mitä nautintoa jengi muuten saa siitä, että kinaavat täällä ja puhuvat omia olettamuksia faktoina? Antakaa olla, patsastelkaa sitten kun homma joskus selviää.

On kuitenkin suuri ero siinä, häviääkö rahansa lotossa vai pyramidipelissä. Veikkauksen peleihin kulutetut rahat palautuvat taiteelle ja urheilulle. Pyramidivoitot valuvat ulkomaisille huijareille ja järjestäytyneelle rikollisuudelle. Samalla ne rohkaisevat huijareita jatkamaan ja kehittämään yhä uusia hankkeita.

Lotto, ruletti, tulosveto ja peliautomaatit ovat reiluja, koska niissä pelin säännöt ovat kaikkien tiedossa. Lotossa päävoiton todennäköisyys on joka kierroksella sama $1/18\ 643\ 560$ eli $0,0000053638\ %$. Ruletissa todennäköisyys on $1/37$ eli $2,3\ %$.

Hedelmäpeliautomaateissa tilanne on mutkikkaampi, raveista tai urheiluedonlyönnistä puhumattakaan. Pokerissa pelaaja voi itse vaikuttaa jonkin verran lopputulokseen. Nettikasinoissa pokerinaamasta ei ole apua, mutta todennäköisyyslaskennan hallitseminen hyödyttää sielläkin.

Pyramidipelissä säännöt ovat epäreilut eivätkä yleensä edes kaikkien pelaajien tiedossa. Peli suosii ensimmäisiä mukaan lähtijöitä, koska heidän tulonsa muodostuvat myöhemmin liittyvien maksuista. Viimeisille pelaajille on luvassa vain mustapekka ja maksajan rooli, joten heidät houkutellaan mukaan valheilla ja viekkauksella. Siksi pyramidipelit ovat kaikkialla maailmassa laittomia.

Sitten on vielä ratkaiseva ero: laillisen pelin voitot saa pitää, mutta laittomien pelien "voitot" kerätään rikoshyötynä valtiolle ja pyritään palauttamaan uhreille. Tietoisesti muita huijanneet syyllistyvät lisäksi petokseen, josta rangaistus on ehdollista tai ehdottoman vankeutta.

Onecoinin jäsensivustolla voi seurata arvon kehitymistä. Splittimittari kertoo, miten lähellä on seuraava token-optioiden tuplaantuminen.

Lohkoketju-sivun oikeassa alareunassa pyörivät heksadesimaaliset luvut luovat vaikutelman louhinnasta.

Pelurin asenne ja taloudellisen edun tavoittelu saattavat sumentaa kenen tahansa harkintakyvyn – jopa puolustusvoimain komentajan, vaikka siihen tehtävään valittavalta ei varmasti puutu maalaisjärkeä eikä älykkyyttä.

Vuosina 1994–2001 Suomen Puolustusvoimain komentajana toimi Gustav Hägglund. Tammikuussa 2008 hän sijoitti Wincapitaan 16 000 euroa kuultuaan kahden metsästyskaverinsa retostelevan voitoillaan.

”Olen pelannut pokeriakin ja sijoitin Wincapitaan vähän samassa hengessä. Voitto oli epävarma ja koko sijoitus saattaisi mennä, ajattelin että jos siitä kuitenkin ehtisi saamaan oman osansa pois”, Hägglund kertoi myöhemmin Iltalehdelle.

Hägglund osasi epäillä sijoitusta jopa siinä määrin, että kysyi neuvoa Nordeasta. Pankki varoitteli asiasta, mutta Hägglund päätti silti ottaa riskin.

Pari kuukautta myöhemmin Wincapita romahti ja Hägglund menetti rahansa, mutta ei yöuniaa. Hänellä oli varaa hävitä. Hän ei myöskään ollut katkera kavereilleen, koska nämä olivat toimineet hyvässä uskossa. Kaverit olivat sijoittaneet voittonsa takaisin Wincapitaan ja menettivät omatkin panoksensa.

Hägglund nuoli haavansa hiljaisuudessa eikä tehnyt rikosilmoitusta. ”Joutuisi vain todistamaan toiseen kertaan hölmöyteniä”, hän sanoi haastattelussa.

Ruja Ignatova Forbesin kannessa

Toukokuussa Onecoinin sivulle ilmestyy uutinen: ”Dr. Ruja Ignatova in Forbes magazine interview”. Sen mukaan arvostetun Forbes-talouslehden Bulgarian painoksessa haastatellaan Onecoinin perustajaa, joka vastaa kysymyksiin kryptovaluutan mahdollisuuksista sekä kertoo, miten OneAcademy, OnePay, OneFoundation ja Aurum Gold Coin vahvistavat Onecoinin asemaa tämän hetken menestyvimpänä taloudellisena instrumenttina.

Eikä kyse ole pelkästä haastattelusta lehden sivulla, vaan Ruja komeilee oikein Forbes-lehden kannessa.

Verkosto hehkuttaa Forbes-lehden haastattelua innokkaasti, mutta pian käy ilmi, että kyse onkin vain Forbes-lehden mainosliitteestä. Toukokuun numeron oikeassa kannessa esiintyy puoliksi kaljuuntunut mieshenkilö, eikä lehti mainitse Onecoinia sanallakaan.

Anonyymi sanoi...

Olen kovin hämmentynyt Petterin kapeakatseisuudesta, eli siitä että et halua nähdä selkeitä tosiasioita joissa Onecoin on jo ollut todella vahva. Verkosto on rakentunut ennätysellistä vauhtia ja vauhti vain kiihtyy. Yritys on tällä tavalla luonut vahvan taloudellisen pohjan luoda jotain aidosti uutta ja huomattavasti paremmin tuottavaa kun tämä alkuvaiheen rahoitus.

Ja taas kerran todettakoon, että aika sen sitten näyttää miten Onecoinin käy. Taloudellisista resursseista ja verkoston koosta menestys ei jää kiinni, eli noissa kapasitettia on ja lisää tulee.

2. kesäkuuta 2015 klo 22:27

Koulutusmateriaalin plagiointi

Virallisen ilmoituksen mukaan yhtiö myy tuhansien eurojen arvoista talouskoulutusta. Olisi kiinnostavaa tietää, millaista materiaali on, mutta en halua tuhlata rahojani.

Onneksi ei tarvitsekaan, sillä käy ilmi, että koulutustasojen 1–5 pdf-tiedostot löytyvät yhtiön omalta palvelimelta aivan ilmaiseksi. Ne voi ladata normaalien tiedostojen tapaan www-sivujen päätasolta. Ihmeellistä tosiaan, sillä kyse on yhtiön tärkeimmästä immateriaalisesta omaisuudesta.

Pdf-tiedostot ovat 70–90-sivuisia sähköisiä kirjoja ja käsittelevät eri talousaiheita. Ensimmäisen (Level 1) aiheena on sijoittaminen sekä riskin ja tuoton käsitteet. Toisen (Level 2) aiheena on

pörssi ja fundamenttien analysointi, kolmannen pörssikurssien tekninen analyysi, neljännen ekonometrinen analyysi ja viiden-
nen edistynyt tekninen analyysi.

Level 2 käsittelee 21 sivun verran myös kryptovaluuttoja, Level 3 vielä kahdeksan sivua lisää. Niissä ainoa mainittu valuutta on Bitcoin. Voisi kuvitella, että koulutusmateriaali keskittyisi yhtiön omaan kryptovaluuttaan tai vähintäänkin mainitsisi sen, mutta sellaista kohtaa ei löydy.

Osa sisällöstä on yleistä taloustietoa, jota saa netistä helposti ilmaiseksi. Suuri on niin teknistä, että se sopisi kauppakorkeakoulun kurssimateriaaliksi. En jaksa uskoa, että Onecoin-tilaisuuksissa rikastumisesta haaveilevat jaksavat perehtyä Stokastiseen RSI-indikaattoriin, Bollingerin nauhoihin tai Fama-Frenchin kolmen faktorin malliin.

Etenkään kun jäi mainitsematta, että kaikki aineisto on englanninkielistä.

E-kirjoissa on sivunumerot ja jokaisella sivulla iso Onecoin-logo. Mistään ei löydy tekijän nimeä, julkaisuvuotta tai edes yhtiön copyright-tekstiä.

Copyright-merkinnän puuttuminen ei ole ihme, sillä materiaalin tekijänoikeudet ovat hajallaan pitkin nettiä ja kustannus-
alaa. Jo nopea googlailu nimittäin osoittaa, että sisältö on raavittu kasaan yleisistä nettilähteistä ja alan oppikirjoista kopioimalla.

Esimerkiksi kakkosjakson pörssisijoittamista käsittelevä kohta näyttää tältä:

One thing that confuses a lot of people when they invest in the stock market is that they don't receive any of the company's profits. After all as an owner you would normally expect to. In a few cases you will, mainly with large well established companies, this is called the dividend which is paid on a per share basis. However with most companies they will retain the profits to help pay for future growth.

Most investors are more interested in growth than in receiving dividends however there is a school of thought that you should invest in companies that pay dividends. The choice of course will depend on your investment goals.

Google löytää netistä kanadalaisen Argosy Securities -sijoituspalveluyhtiön sivulta vastaavan tekstin:

One thing that confuses a lot of people when they invest in the stock market is that they don't receive any of the company's profits. After all as an owner you would normally expect to. In a few cases you will, mainly with large well established companies, this is called the dividend which is paid on a per share basis, however with most companies they will retain the profits to help pay for future growth.

Most investors are more interested in growth than in receiving dividends however there is a school of thought that you should invest in companies that pay dividends. The choice of course will depend on your investment goals.

Tekstien kokoaja (tässä yhteydessä ei voi puhua kirjoittajasta) on yrittänyt olla ovela. Suoran kopioinnin sijaan hän on tehnyt pieniä muutoksia alkuperän häivyttämiseksi. Tässä esimerkissä muutos on niin pieni, että vain tarkkanäköinen lukija huomaa sen.

Toisissa kohdissa muutokset ovat selkeämpiä. Teknistä analyysiä käsittelevät osuudet on plagioitu tunnetun Wiley-tiedekustantajan *Technical analysis for Dummies* -kirjasta. Kiitos kirjahau Google paljastaa tämänkin tempun helposti.

Dummies-kirjan kohta "In other words, introducing just one contingency reduced the probability of your outcome from 75 percent to 67.5 percent" on vaihdettu koulutusmateriaalissa

muotoon "Good grief – introducing one contingency reduced the probability of your outcome from 75 percent to 67.5 percent."

Vastaavasti "Joint probabilities are a real bummer and are the real reason honest technical traders hate to declare a forecast" on väännetty tällaiseksi: "Joint probabilities really stink, don't they? No wonder technical traders hate to declare a forecast!".

Paikoin plagiointi saa suorastaan huvittavia muotoja. Osa kirjojen kuvaviittauksista ("See Figure 3-1") on korvattu tökerästi hash-merkeillä ("See Figure ###"), sillä kuvia ei ole kopioitu pdf-versioon. Kukaan tekstiä ajatuksella lukeva ei voi olla huomauttamatta asiaa. Mutta tuskin näitä on luettavaksi tarkoitettukaan.

Sarasvuo järkyttyisi saadessaan tietää, millaisiin "koulutus-paketteihin" hänen yritysvalmennuksensa rinnastetaan.

Anonyymi sanoi...

Yleensä nämä Onecoinin puolustelijat ovat haukkoina Petterin kimpussa heti blogitekstin ilmestyttyä, nyt taisi tulla vähän kovempi pala mutusteltavaksi – mitenkähän nämä ilmeiset "lainaukset" saadaan seliteltyä parhain päin :)

29. toukokuuta 2015 klo 13:28

Anonyymi sanoi...

Taustaa en tiedä, mutta otetaan nyt esimerkki esille. On paljon monentyyppistä immateriaalituotantoa jonka oikeuksia tekijät sitten jollain diiillillä antavat toisten käyttöön. No sitten kun joku löytää netistä samanlaisen jutun, niin voiko siitä täysjärkinen heti alkaa vaahtoamaan, että se on nyt laittomasti kopioitu?

Immateriaalijuttuja kopioidaan laittomasti paljonkin, mutta oikeuksia myös luovutetaan ja myydään. Ei siis olisi ollekaan mahdoton ajatus, että Onecoin materiaaliin on käytetty samaa materiaalia kun johonkin kirjaan, koska eiköhän nuo tärkeimmät talousasiat ole jo moneen kertaan pyöritelty. Miksi siis keksiä pyörää kokonaan uudelleen.

Loppupäätelmänä todettakoon. Muutama esimerkki ei kerro kokonaisuudesta paljoakaan, eikä tästä muualta löytyneestä samankaltaisuudesta voida automaattisesti tehdä päätelmää, että Onecoin materiaaliin olisi kopioitu jotain jostain laittomasti. Tämän asian luulisi tietokirjailija Järvisenkin ymmärtävän.

3. kesäkuuta 2015 klo 23.04

Anonyymi sanoi...

Onecoin konsepti vain etenee väijäämättömästi eteenpäin ja tämä näyttää ottavan jotakuta hieman pattiin].

13. kesäkuuta 2015 klo 11.22

Myös Onecoin-yhtiön käyttäjäsopimus (Terms and conditions) sisältää erikoisia yksityiskohtia. Se väittää esimerkiksi vaativansa käyttäjältä 13 vuoden minimi-ikää COPPA-lain (Children's Online Privacy Protection Act) mukaisesti. Miksi ihmeessä Onecoin viittaa yhdysvaltalaiseen lakiin? Tuskin se edes hyväksyy 13-vuotiaita verkostoonsa.

Toisessa kohdassa edellytetään, että käyttäjäprofiilin valokuvan täytyy olla aito ja henkilöllä tekijänoikeudet sen käyttöön. Eihän Onecoin mikään some- tai deittipalsta ole?

Itse asiassa käyttäjäsopimus näyttää suoralta kopiolta amerikkalaisen viidentoista sekunnin videotreffejä tarjoavasta 15twinks.com-palvelusta-palvelusta. Se selittää, miksi riitatilanteessa sovitaan noudatettavaksi Dallasin piirikunnan lainsäädäntöä Texasissa EU-lakien tai Gibraltarin sijaan.

Dallas on 15twinks-palvelun kotipaikka, mutta Onecoinilla ei ole mitään toimintaa Texasissa.

Käyttäjäsopimuksen copy/paste toisesta palvelusta ei ole mitenkään tavatonta. Sopimustekstit ovat pakkopullaa, jota juristit usein vain kopioivat toisista palveluista ja tekevät sen jälkeen tarvittavat muutokset.

Täytyy silti olla melkoisen tumpelo juristi, jos ei huomaa vaihtaa edes maan tai kaupungin nimeä. Irina Dilkinska se ei ainakaan ole ollut. Lähetän hänelle sähköpostikyselyn ja saan kohteliaan, joskin epämääräisen vastauksen, miten kansainvälisen yhtiön täytyy ottaa huomioon aluekohtaisia lainsäädännön erikoisuuksia. Viestin lopussa hän muistuttaa, että Onecoin-jäsenet voivat toki ladata tiliinsä profiilikuvan itsestään.

The Economistin seminaari

Arvostettu The Economist -lehti järjestää lokakuussa Sofiassa neljännen EU:n ja Kaakkois-Euroopan seminaarin otsikolla "Countdown to stability and growth?". Uutiskanava CNN lähettää suorana ohjelmaa tilaisuudesta. Puhujalistalla on arvostettuja nimiä, kuten Bulgarian presidentti ja Ruotsin entinen pääministeri Carl Bildt.

Listalla on myös tohtori Ruja Ignatova. Vuorisen toimittajille lähettämän mediatiedotteen mukaan Ignatova osallistuu seminaariin kutsuttuna puhujana, mutta tapahtuman sivut kertovat muuta. Onecoin listataan seminaarin platina-tason sponsorina, minkä vuoksi Rujalle on järjestetty lyhyt puheenvuoro otsikolla "The Future of Payments". Onecoin on hyvässä seurassa, sillä alemman tason sponsoreita ovat mm. VISA, paikallinen kaasuputkiryhtiö IGI Poseidon sekä ranskalainen, miljardiluokkaan yltävä varainhoitoyhtiö Amundi.

Seminaarin puhujasivulla Ignatova esitellään nimikkeellä "Perustaja ja omistaja, Onecoin". CV-teksti kuvan vieressä listaa jo tutut, vaikuttavat ansiot: talous- ja lakitieteen tutkinnot, McKinsey & Companyn partneri, asiakkaina isoja pankkeja. Lisäksi on kuvailuteksti: "Hänellä on ainutlaatuinen näkemys rahan tulevaisuuteen. Tohtori Ignatova on asettanut tavoitteek-

seen muuttaa ihmisten suhtautumista sijoitustoimintaan ja rahanliikenteeseen.”

The Economist saa useita sähköpostiviestejä – myös Suomesta – joissa järjestäjiä varoitetaan Ignatovan taustoista. Ohjelmaa ei kuitenkaan pystytä enää muuttamaan ja tilaisuus viedään läpi ilmoitetun mukaisesti.

Seminaari pidetään suuressa ja arvokkaassa Sofia Hotel Balcanissa aivan kaupungin keskustassa. Osallistujat istuvat salin pyöreissä pöydissä. Onecoin jakaa tilaisuudesta Youtubeen videon, jossa Tommi Vuorinen istuu ensimmäisessä pöydässä ja näyttää ohikulkevalle kameralle O-käsimerkkiä. Myöhemmin hänet nähdään ottamassa selfie-kuvia itsestään Ruja Ignatovan kanssa.

Businesslookia tavoitellen Ignatova on pukeutunut marjapuuronväriseen mekkoon, joka ulottuu puolisääreen. Asuvalinta on hänelle poikkeuksellisen vaatimaton. Esiintyjänä Ignatova on kuin kotonaan arvovaltaisen yleisön edessä. Hän vetää kymmenminuuttisen puheensa tottuneesti. Sisältö keskittyy kryptovaluuttojen lupaavan tulevaisuuden maalaamiseen. Ignatova osallistuu myös paneelikeskusteluun.

Myöhemmin The Economist -ryhmän sisältö- ja ohjelmapäällikkö Jessica Brown pahoittelee tapahtunutta. Seminaarin ohjelmasta vastasi paikallinen edustaja, joka vakuutti Ruja Ignatovan oleva menestyvä, vakavasti otettava ja luotettava liikenainen.

”Jälkikäteen olemme tiukentaneet rutiinejamme, eikä puheaikaan liity sponsorointisopimuksia”, Brown kertoo. Jostain syystä seminaarin tiedot häviävät Economistin tapahtumasivuston nettiarkistosta, vaikka edeltävä kolmas (Splitissä 2014) ja seuraava viides (Wienissä 2016) seminaari jäivät näkyviin.

Arto sanoi...

Nyt ollaan syksyssä ja voin todeta että onecoin on asiaa. Petterin kirjoitus ei enää ole ihan asiaa. Onecoin ja mastercard yhteistyö nimittäin toteutuu ja onecoin on rakenteeltaan toimivampi kuin bitcoin sekä tietenkin turvallisempi. Onecoin saattaa olla voittaja.

20. lokakuuta 2015 klo 19.26

Anonyymi sanoi...

Askel askeleelta Onecoin konsepti vain etenee, vaikka ympäristö huutaa kitarisat suorana esittäen siitä valheellista mustaa propagandaa. Mihin hävisi onecoin-scam.com totuus Onecoinista sivusto? Ruja varmaan maksoi sivuston tehneille tahoille, jotta peruisivat esittämänsä mustamaalaamiset ja valheet, eikö näin Petteri? Onko Bitcoin porukka ja Petteri ne tahot, jotka ovat auktoriteetteja kryptovaluuttarintamalla päättämään millä konseptilla tehdään se isoin läpimurto kryptovaluutoissa? Kaiken järjen mukaan tämän päätöksen tulee tekemään itse markkinat ja se on juuri oikea taho tekemään sen päätöksen.

22. lokakuuta 2015 klo 20.21

Vuoden 2017 maaliskuussa Kroatian pääkaupungissa Zagrebissa järjestetään Balkanin alueen naisyrittäjien konferenssi. Yhdeksi puhujaksi on lupautunut maan ensimmäinen naispresidentti Kolinda Grabar-Kitarović. Paikallinen Bulgarian suurlähetystö on suositellut puhujaksi myös Ruja Ignatovaa. Onecoin sponsoroi tapahtumaa, mutta viime hetkellä Ignatovan todellinen luonne selviää järjestäjille, ja he pudottavat nimen pois listalta.

Päivää ennen konferenssin alkamista Kroatian keskuspankki julkaisee varoituksen, jonka mukaan Onecoinin toiminta on epäilyttävää eikä sillä ole maassa toimilupaa. Tiedotteessaan keskuspankki viittaa myös naapurimaiden viranomaisten yhtiöstä antamiin varoituksiin.

Presidentti Grabar-Kitarović ja varapääministeri peruvat osallistumisensa. He eivät halua puhua tilaisuudessa, jonka pääsponsoria epäillään laittomasta toiminnasta. Onecoinin sponsori-logo koristaa kuitenkin tilaisuutta.

KRP jää odottamaan

Keskusrikospoliisi on saanut keväällä niin paljon kyselyitä Onecoinista, että se alkaa selvittää asiaa omatoimisesti, vaikka rikosilmoituksia ei olekaan tehty. Tutkinnan johto on Tampereella.

KRP:n tutkija on seurannut blogiani ja pyytää minua saapumaan kuultavaksi aiheen asiantuntijana. Lokakuuisena aamuna kävelen Espoon poliisitaloon ja istun pieneen kuulusteluhuoneeseen. Tutkija on tulostanut sivukaupalla blogitekstejäni ja käymme niitä läpi yhdessä.

Olen ehtinyt jo unohtaa, miten aikaavieviä kuulustelut ovat. Kuulustelijalla on pitkä lista asioita, joista hän haluaa kysyä. Keskustelemme jokaisesta kohdasta ja sen jälkeen hän kirjoittaa vastauksen tiivistetyssä muodossa pöytäkirjaan. Kuulustelija ei ole maailman nopein kymmensormijärjestelmän taitaja ja lauseet vahvistetaan useaan kertaan, jotta ne tulevat varmasti oikein.

Kahvitaulla selaan kännykkääni. Vaimeasta puheesta päätellen seinän takana on käynnissä toinen kuulustelu. Sanoista ei saa selvää, mutta puhelin löytää arabiaksi nimetyn wifi-tukiase-man.

Aikaa kuluu kolme tuntia. Kaiken sen ajan rinnalla, mitä olen tähän projektiin käyttänyt, määrä ei tunnu enää missään.

Kuulemisen päätyttyä jään odottamaan KRP:n jatkotoimia.

Niitä ei tarvitse odottaa pitkään. Lokakuun lopussa Vuorinen lähettää minulle lyhyen sähköpostin:

From: Tommi Vuorinen <tommi1611@gmail.com>

Date: 30.10.2015 13.22

Moi,

Kuulin juuri, että harkinta on lopetettu ja esitutkintaa ei tule.

Tommi

KRP ilmoittaa Twitterissä tiedotteen viivästyvän seuraavalle viikolle, yli pyhänmiestenpäivän viikonlopun.

KRP ON SELVITTÄNYT ONECOIN-VIRTUAALIRAHAA

04.11.2015 klo 13.14

Keskusrikospoliisi

Keskusrikospoliisin Sisä-Suomen yksikkö on selvittänyt alustavasti Suomessakin markkinoitavan Onecoin-virtuaalirahan laillisuusasiaa. Asiassa on kuultu mm. Onecoinin edustajaa, Onecoin-koulutusta ostaneita henkilöitä sekä alan asiantuntijaa.

Selvityksen mukaan näyttäisi siltä, että Onecoinin toimintaa johdetaan Bulgariasta. Yhtiön pankkitilille on Suomesta maksettu huomattavia summia koulutuspaketeista. Paketit koostuvat yleisestä taloustiedosta, jota on helposti ja yleisesti saatavilla. Onecoin-yhtiö on ilmoittanut myyvänsä pelkästään talousalan koulutusta.

Yhtiön edustajan mukaan koulutukseen liittyy hintatason mukaan nouseva määrä optioita, joilla voi antaa "louhittavaksi" onecoin-kolikoita yhtiön tietokoneilla. Louhinnalla käsitetään lähdekoodiin perustuvaa matemaattisten yhtälöiden ratkaisua, jonka tuloksena syntyy lohkoketju, joka vastaa yhtä onecoin-kolikkoa.

Yhtiön ilmoituksen mukaan kolikoiden louhinta tapahtuu julkisuudelta salassa, kunnes 50 % kolikoista on saatu synnetyiksi. Kun 70 % valuutasta on synnitetty, yleisölle

julkistetaan onecoin–virtuaalirahan lähdekoodi, johon louhinta perustuu. Tämä yhtiön ilmoittama tieto lykkää lähdekoodin yleisölle julkistamisen aikaisintaan vuoden 2016 loppuun. Siihen saakka yleisö ja optioita yhtiölle luovuttaneet henkilöt joutuvat odottamaan onecoin–kolikoiden arvon määrittymistä.

Sisä–Suomen syyttäjänvirasto on tutustunut Keskusrikospoliisin tekemään esitutkintalain 3 luvun 3 §:n mukaiseen selvitykseen ja tutkintamateriaalin perusteella todennut, että sitä, liittykö toimintaan rikos, voidaan luotettavasti arvioida vasta julkistamishetkellä, mikä todennäköisesti tapahtuu vuoden 2016 lopulla.

Esitutkinnan käynnistämiseksi ei tämän hetkisillä tiedoilla ole edellytyksiä. KRP jatkaa asiaan liittyvää tiedonhankintaa käyttäen hyväksi kotimaisia ja kansainvälisiä tiedonhankintakanavia. Mikäli tilanne muuttuu, asiaa arvioidaan uudelleen.

Poliisi ei ole pystynyt varmistumaan toiminnan laittomuudesta, joten se jää odottamaan ”virtuaalirahan lähdekoodin julkaisemista”, minkä odotetaan tapahtuvan aikaisintaan seuraavan vuoden lopussa. Vasta sitten voidaan ”luotettavasti arvioida” liittykö toimintaan rikosta.

Poliisi kehottaa kuitenkin Onecoinista kiinnostuneita varovaisuuteen:

Keskusrikospoliisi kehottaa erityiseen varovaisuuteen tämänkaltaisten palveluiden hankinnassa, koska niihin liittyy vaikeasti ennakoitavia taloudellisia sekä rikosoikeudellisia riskejä. KRP:n käsityksen mukaan lupaukset ylisuurista tuotto–odotuksista eivät ole realistisia.

Tiedote loppuu muistutukseen siitä, että uhriksi itsensä kokevalla ”ei ole estettä” tutkintapyynnön tekemiselle.

Mikäli asiaan liittyvä henkilö kokee joutuneensa rikoksen kohteeksi, ei ole estettä sille, että hän tekee tutkintapyyntöä poliisille.

Olen yllättynyt, että KRP on niellyt verkoston selitykset sellaisinaan. Poliisi luottaa enemmän epäillyn itsensä antamiin tietoihin ja lupauksiin kuin maalaisjärkeen. Tunnen piston myös omassa sydämessäni, sillä olen ilmeisesti se tiedotteessa mainittu asian-tuntija. Enkö tehnyt riittävän selväksi, ettei järjestelmä voi toimia? Eivätkö blogikirjoitukseni olleet tarpeeksi ymmärrettäviä?

Verkosto ottaa tiedon vastaan ilolla ja onecoinisteilta tulvii blogiini voitonriemuisia kommentteja. Koska mitään epäilyttävää ei ole löytynyt, poliisin tulkitaan antaneen hyväksyntänsä toiminnan jatkamiselle.

Se tuskin oli KRP:n tarkoitus.

mikko sanoi...

Miten noin meni omasta mielestä Petteri
Aikas moni jäi rikastumatta sun takia!!

1. marraskuuta 2015 klo 14.30

Anonyymi sanoi...

Onecoin on huippujuttu mukana 5kk ja nyt jo tiedän että tulevaisuuteni on taattu! Turvallinen olo ja valtiolle omansa tietenkin ja mulle suurin osuus, olen iloinen tulevaisuudestani joka on ensi keväällä jo alkaval! koska silloin alan myymään jo enemmänkin! :D

8. marraskuuta 2015 klo 13.15

Kokonaisuusymmärrettävä

23.4.2016 12:37

Kyllähän ihmiset tutkivat asioita mihin lähtevät ja eivät suurinosa halua lähteä mukaan mihinkään selvään huijaukseen.

Itse lähdin enoni suosittelemana vasta silloin, kun KRP ei aloittanut esitutkintaa ja niin lähti moni muukin suomalainen, koska silloin

varmistui ettei koulutuspakettien myynti verkoston avulla maksuttomat tokenit aiheuttaneet esitutkintaa ja kaikki muu mölinä asian ympärillä on minulle aivan yhdentekevää, koska olen viisinkertaisesti jo saanut koulutuspakettini hinnan suosittelun avulla takaisin ostanut voittorahoilla lisäksi tycoonin, koska olen onnistunut saamaan hyviä verkoston rakentajia.

Minulta aina joskus kysytään, että uskotko onecoinien pärjäävän avoimilla markkinoilla ja aukeavatko kauppapaikat, niin olen sanonut, että en ole edes ajatellut asiaa tarkemmin, koska nyt keskityn verkoston rakentamiseen joka tuo varmaa lisäarvoa elämäni. Jos kolikon arvo romahtaa, niin se riippuu mielestäni juuri markkinoiden suuruudesta, joita itse parhaillaan kasvatan aktiivisella markkinoinnilla ja siis aika näyttää aukeavatko kauppapaikat ja jos ei niin ei paljon purista kunhan maailman paras verkosto edes saa toimia.

Verkoston voima

Verkostomarkkinointi, suosittelumarkkinointi, monitasomarkkinointi, MLM, Multi-Level Marketing... menetelmällä on monta nimeä. Liikeidea on aina sama: valjastaa yksittäiset ihmiset markkinoimaan tuotetta lähipiirilleen ja rekrytoimaan uusia jäseniä, jotka tekevät samaa.

Verkostomarkkinointi kaupallistaa ystävyys-suhteet muuttamalla kaverit rahanarvoisiksi hyödykkeiksi. Se saa jäsenet markkinoimaan tuotteita myös oma-aloitteisesti nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Tuloksena on laaja näkyvyys, jonka hankkiminen perinteisillä mainoksilla tulisi erittäin kalliiksi.

Kannustimena toimiva palkkiojärjestelmä on yleensä monimutkainen yhdistelmä pisteitä, rahallisia korvauksia ja hienoja arvonimiä. Jäsenet voivat osallistua (yleensä maksua vastaan) verkoston kansainvälisiin tapaamisiin, joissa markkinointigurut

Verkosto valjastaa jäsenensä ruohonjuuritason markkinointityöhön. Se johtaa helposti ylilyönteihin.

innostavat tavoittelemaan yhä parempia tuloksia.

Jäsenet saavat osuuden värväämiensä uusien jäsenten tuotoista, joskus useampaan tasoon asti. Se tekee uusien jäsenten värväämisestä taloudellisesti houkuttelevaa ja nopeuttaa omaa etenemistä verkoston hierarkiassa.

Samalla aletaan lähestyä vaarallisesti laittoman pyramidipelin rajaa.

Ruohonjuuritason markkinointia eivät sido mainonnan kaupalliset tai eettiset säännöt. Työtä voi tehdä missä tahansa, kaikkialla missä ihmiset kohtaavat toisiaan. Kontaktit eivät rajoitu ystäviin ja tuttaviiin. Pahimmillaan verkostomarkkinoijat voivat olla todellinen riesa.

Muistaakseni helmikuussa 2016 menin Vaasan keskustassa ostamaan itselleni uusia talvikenkiä. Urheiluliikkeen myyjä oli erittäin ystävällinen ja avulias. Kun olin sovittamassa ensimmäistä paria, alkoi hirveä kysymysrumba. Harrastinko sijoittamista? Olinko kuullut kryptovaluutoista? Entä tästä uudesta kryptosta, josta on tulossa

seuraava iso juttu? Sitten hirveä monologi siitä, kuinka hän on itse omin silmin nähnyt, miten ensimmäisten joukossa mukaan lähtenyt tyyppi nosti kortilla ison, ison pinkan seteleitä seinästä Vaasan torin automaatista, ja kuinka sillä nipulla sitten juhlittiin koko ilta. Ja nyt olisi hyvä mahdollisuus päästä menoon mukaan. Vähän ihmettelin, kun liikkeen myyjää kiinnosti enemmän ihan muut tuotteet kuin ne kengät, joita olin ostamassa. Moneen kertaan piti ohjata puhetta takaisin itse asiaan. (Suomi24)

Samanlaisia kokemuksia löytyy Vauva.fi-keskustelupalstalta otsikolla "Miten jaksat tuttaviasi, jotka ovat hurahaneet verkostomarkkinointiin?"

Vierailija klo 13:16 12.8.2016

No kun en jaksa ollenkaan. Nämä 20 vuoden takaiset luokka- ja koulukaverit lähettävät viestiä ja pyytävät "kahville", niin se on 99-prosenttisen varmaa, että agendana on tunkittaa Zinzinoa, Visalusta, WellStaria, FitLinea tai Onecoinia, joista viimeisin on ihan puhdas huijaus. Sanon yhden kerran kohteliaasti ei kiitos. Toista kertaa ei tule, vaan blokkiaan välittömästi, jos jatkaa vielä kohteliaan kieltäytymisen jälkeen jankutusta.

Vierailija klo 13:35 12.8.2016

En jaksaisi. Saisi lähteä "rikastumaan" ihan yksikseen. Facebookista jo poistin pari tälläistä "hei kiinnostaisko sua kuulla.." -kaveria. Ovat edelleen "matkalla rikkauksiin"

Vierailija klo 14:52 12.8.2016

Mun muutama kaveri myy niitä jotain hiton ylihintaisia kynttilöitä. Eivät oo ees yrittäneet myydä mulle moisia, kun tietävät, että tulee sellainen ryöppy takaisin, että on molemmilla päivä pilalla sen jälkeen.

Verkoston sisäisissä tilaisuuksissa motivointipuhujat korostavat positiivisuutta ja ahkeruutta. Kuka tahansa voi päästä pitkälle ja ansaita hyvin, kunhan vain rakentaa riittävän ison verkoston. Kaikki on itsestä kiinni.

Verkostomarkkinointiin kuuluu vahva me-henki. Uskoa vahvistaa nettimaailmasta tuttu kuplailmiö. Kun on tekemisissä vain samanmielisten kanssa, toiminta näyttää luonnolliselta ja fiksulta. Median tai naapurien esittämä kritiikki vaiennetaan kateuskortilla tai yleisellä kielteisellä suhtautumisella uusiin asioihin. Aktiivisia kriitikoita nimitetään vihaajiksi eli ”heittereiksi” (engl. haters). ”Ne vihaavat meidän menestystä ja meidän hyviä tuotteitamme, joten niihin ei kannata kiinnittää huomiota.”

Yksi verkostomarkkinoinnin perusväittämiä on tuotteen edullisempi hinta, koska väliportaita (maahantuoja, tukku, vähittäiskauppa) on vähemmän, eikä perinteiseen mediamainontaan kulu rahaa. Toisaalta monitasoinen verkosto on kallis, koska jokaiselle portaalle pitää jäädä oma osuutensa. Alimman tason myyjä saa vähiten. Rahavirrat kumuloituvat ylemmillä tasoilla ja ylin johto voi ansaita omaisuuksia. Pahimmassa tapauksessa alimman tason jäsen joutuu ostamaan tuotepaketteja itselleen ja jää niiden vuoksi suorastaan tappiolle.

Tuotteiden laadussa tai toimivuudessa voi olla ongelmia. Terveystuotteita mainostetaan vaikutuksilla, joista ei juuri koskaan ole tutkittua näyttöä tai puolueettomia vertailuja. Yksittäiset markkinoijat sortuvat helposti ylilyönteihin tai jopa valmistajan ohjeiden vastaisiin väitteisiin.

Ongelmistaan huolimatta verkostomarkkinointi on tullut jäädäkseen. Parhaimmillaan kyse on jäsenten omasta moraalista ja käytöstavoista, mutta rikoksen puolelle mennään, jos toiminta muuttuu Ponzi-huijaukseksi tai pyramidipeliksi.

Charles Ponzi

Carlo Ponzi syntyi Italiassa, Ravennan maakunnassa maaliskuussa 1882. Opiskelijaelämä maistui, mutta opiskelut eivät, joten Ponzi lähti 21-vuotiaana miljoonien muiden tavoin etsimään onneaan Amerikasta. Vuonna 1903 hän saapui laivalla Bostoniin ja vaihtoi etunimensä paremmin sopivaan muotoon Charles. Kun tulevaa ennakoiden Charles oli menettänyt matkakassansa laivalla uhkapeleihin ja oli varaton päästessään perille.

Ponzi teki erilaisia hanttihommia, mutta joutui toistuvasti vaikeuksiin valehtelun ja varkauksien vuoksi. Neljän vuoden jälkeen hän muutti Kanadan puolelle Montrealiin ja pääsi kassapulaiseksi juuri avattuun paikalliseen pankkiin.

Menestyäkseen kilpailussa pankki maksoi muita korkeampaa korkoa. Ponzi huomasi, että pankki joutui paikkaamaan epäonnistuneita lainoja uusien asiakkaiden talletuksista. Se ei luvannut hyvää bisnekselle.

Pankin kaaduttua Ponzi käytti tilaisuutta hyväkseen ja ryhtyi väärentämään shekkejä entisten asiakkaiden nimissä. Hän jäi nopeasti kiinni ja tuomittiin kolmeksi vuodeksi vankilaan. Vapauduttuaan Ponzi sekaantui laittomien siirtolaisten salakuljetukseen, mistä seurasi uusi kahden vuoden tuomio Yhdysvaltojen puolella.

Kärsittyään jo toisen vankeustuomion Ponzi palasi Bostoniin ja oivalsi jotain, mikä jätti hänen nimensä historiaan ja teki sukunimestä käsitteen.

Kansainvälinen postilaitos oli 1900-luvun alussa mahtitekijä, vähän kuin Google tai Facebook nykyisin. Postilaitos välitti kirjeitä aikana, jolloin ihmiset olivat sotien ja siirtolaisuuden vuoksi päätyneet eroon juuristaan ja sukulaisistaan, eikä muutakaan yhteydenpitokeinoja ollut.

Palvellakseen paremmin asiakkaitaan maailman postiliitto UPU otti vuonna 1907 käyttöön kansainvälisen vastauskuponki-järjestelmän (IRC, International Reply Coupon). Sen idea oli yksinkertainen: lähettäjä osti vastauskupongin ja laittoi sen kirjekuoreen. Toisessa maassa vastaanottaja lunasti kupongin, joka oikeutti lähettämään vastauskirjeen alimman painoluokan ulkomaanpostina.

Vastauskuponki oli käytännöllinen, sillä kotiväki lähetti kirjeitä siirtolaisille vieraisiin maihin, eikä tehtaissa, kaivoksissa tai metsätyömailla välttämättä ollut saatavilla postimerkkejä. Siirtolaisilla ei aina ollut rahaakaan, sillä palkka saattoi hävitä korttipelissä tai juhlimisessa.

Yli satavuotias järjestelmä on edelleen käytössä. Suomen Postin verkkokaupasta ostettuna kuponki maksaa 2,70 euroa.

Ensimmäisen maailmansodan päätyttyä 1918 Eurooppa oli sekaisin ja valuuttojen arvot suhteessa dollariin olivat romahtaneet. Kupongit oli kuitenkin hinnoiteltu dollareina sotaa edeltävän kurssin mukaisesti.

Ponzi tajusi, että ostamalla kuponkeja halvalla entisestä kotimaastaan Italiasta, postittamalla ne Yhdysvaltoihin ja lunastamalla ne siellä paikalliseen kurssiin hän pystyi tekemään voittoa. Kurssieron hyödyntäminen oli vieläpä täysin laillista ja kunniallista. Kukaan ei vain ollut tullut ajatelleeksi sitä.

Rahattomalle, vankilassa istuneelle maahanmuuttajalle bisnekseen tarvittavan alkupääoman hankkiminen oli vaikeaa. Ponzi oli jo valmiiksi velkaantunut eri puolille, eikä lisälainaa herunut. Lopulta Ponzi keksi, että yhden suuren lainan sijaan hän voisi hankkia monta pientä rahoittajaa, ja ryhtyi tekemään sopimuksia lähipiirin ihmisten kanssa.

Kuvio oli valmis. Vuoden 1920 tammikuussa hän perusti yrityksen nimeltä Securities Exchange Company, joka lupasi 50 prosentin tuottoja 45 päivän sijoituksille.

Charles Ponzin elämä oli ollut sarja epäonnistumisia, mutta nyt hän sai huomata osuneensa kultasuoneen. Kuvio toimi paremmin kuin hän oli kuvitellutkaan. Maksamalla alkuvaiheen sijoittajille luvattua tuottoa Ponzi sai samat ihmiset sijoittamaan pian lisää rahaa. Tieto voitoista levisi Bostonissa kulovalkean lailla ja rahaa alkoi suorastaan tulvia sisään. Ihmiset sijoittivat elinikäiset säästönsä Ponzin järjestelmään ja ottivat talojaan vastaan lainaa, jotta pystyivät sijoittamaan enemmän.

Ponzi huomasi olevansa rikas mies, eikä arastellut näyttää vaurauttaan. Hän osti mahtavan kartanon ja alkoi haalia pankkien osakkeita. Hän hankki itselleen Locomobile-auton, aikansa Ferrarin, ja äidille ykkösluokan laivalipun Yhdysvaltoihin, jotta tämä pääsi omin silmin todistamaan poikansa menestystä.

Kesäkuussa Ponzi nimitettiin Hanover Trust -pankin johtajaksi. Suunnatun osakeannin myötä hän sai määräysvallan pankissa, joka vajaata vuotta aiemmin oli kieltäytynyt myöntämästä hänelle 2000 dollarin lainaa. Ryysyistä rikkauksiin oli toteutunut alle vuodessa.

Kesän 1920 Charles Ponzi oli vallan ja menestyksen huipulla, ja se tuntui 38-vuotiaasta miehestä mahtavalta. Hän vertasi itseään Kolumbukseen, joka oli lähtenyt etsimään Intiaa mutta löysikin Amerikan. Ponzi uskoi, että päättäväisyys, hyvä onni ja rajaton itseluottamus tekivät hänestä Kolumbuksen henkisen perillisen. Monille siirtolaisille hän oli sankari, elävä todiste amerikkalaisen unelman toteutumisesta.

Ponzin IRC-liikeidea näytti paperilla hyvältä, mutta siinä oli yksi ongelma: palautuskuponkien nimellisarvo oli pieni, ja niiden käsittely vaati paljon käsityötä. Toiminnan laajentuessa ilmeni toinenkin ongelma. Kuponkeja ei yksinkertaisesti ollut tarpeeksi, jotta niitä olisi riittänyt sijoittajille luvattujen tuottojen kattamiseen. Järjestelmä oli suunniteltu kirjepostia, ei sijoitustoimintaa varten.

Pitääkseen pyörät pyörimässä Ponzi joutui maksamaan vanhojen asiakkaiden tuottoja uusien tuomalla rahalla. Ponzi oli syntynyt.

Oli vain ajan kysymys, milloin totuus paljastuisi. Vyyhti alkoi purkautua jo kesällä, kun Boston Post -lehden toimittaja Eddie Dunn ryhtyi tutkimaan äkillisesti rikastuneen siirtolaisen taustaa ja IRC-kaupan kannattavuutta. Hän huomasi, että toiminnan volyymin kattamiseen olisi tarvittu tähtitieteellinen määrä kuponkeja, paljon enemmän kuin niitä oli edes painettu.

Ilmeisesti Ponzi oli sujuva esiintyjä, sillä hän onnistui puheillaan rauhoittamaan toimistonsa ulkopuolelle kerääntyneen vihaisen väkijoukon. Utisoinnista huolestuneet sijoittajat halusivat nostaa rahansa saman tien. Ponzi maksoi muutamalle äänekkäimmälle ja sai tilanteen hallintaan. Julkisuudessa Ponzi kiisti kaikki epäilyt ja lehti joutui jopa maksamaan isot korvaukset kunnianloukkauksesta.

Myös osavaltion viranomaiset heräsivät ja halusivat tarkistaa yhtiön kirjanpidon. Sitä ei ollut. Ponzi sai tarkastajat tyyntelyä ilmoittamalla, että yhtiö keskeyttää toistaiseksi uusien sijoitusten vastaanottamisen.

Heinäkuun lopussa lehden paljastukset jatkuivat, mikä lisäsi Ponzin ahdinkoa. Kävi ilmi, että Ponzi oli ottanut isoja lainoja omasta pankistaan eikä ollut sijoittanut lainkaan omia rahojaan tuottoisaksi väittämänsä IRC-bisnekseen.

Charles Ponzi mietti kuumeisesti uusia liiketoimia, joilla voisi pelastaa itsensä ja sijoittajien rahat. Hänellä oli vilpittönsä halu korvata vahinko, jota oli parhailaan aiheuttamassa. Uudet bisnesideat olivat kuitenkin liian lennokkaita menestyäkseen.

Ratkaiseva isku tuli elokuussa, kun Boston Post julkaisi Kanadasta saamansa Ponzin pidätyskuvan. Vankilamenneisyyttä ei enää voitu salata. Ponzin pidätys 13.8.1920 sai sijoittajat raivoihinsa. Vihan kohteena ei kuitenkaan ollut herra Ponzi itse, vaan toimin-

taan puuttuneet viranomaiset. Muutama kymmenentuhatta ihmistä oli sijoittanut Ponzin yritykseen nykyrahassa 200 miljoonan dollaria ja rahat olivat mennyttä viranomaisten toiminnan vuoksi.

Marraskuun oikeudenkäynnissä Ponzi tunnusti syyllisyytensä ja hänet tuomittiin viideksi vuodeksi liittovaltion vankilaan. Vapauduttuaan etuajassa hän joutui kohtaamaan vielä osavaltion syytteet ja sai yhdeksän vuotta lisää istumista.

Ponzi valitti tuomiosta ja pääsi takuita vastaan vapaaksi odottamaan uutta oikeudenkäyntiä. Ennen sen alkamista hän kuitenkin pakeni ja asettui Floridaan, missä ryhtyi huijaamaan kiinteistökaupoilla. Jäätyään kiinni hän siirtyi Texasiin ja pestautui väärällä nimellä kauppalaivalle tarjoilijaksi ja tiskaajaksi. Ponzi tuli paljastaneeksi todellisen henkilöllisyytensä laivan työntekijälle ja laivan tultua satamaan hänet palautettiin Massachusettsiin kärsimään vankeustuomiotaan.

Ponzi ei koskaan saanut Yhdysvaltojen kansalaisuutta. Vapauduttuaan vankilasta 1934 hänet karkotettiin Italiaan, mistä Ponzi päätyi italialaisen lentoyhtiön edustajaksi Brasiliaan. Toisen maailmansodan aikana Brasilia pakotti yhtiön lopettamaan toimintansa ja työttömäksi jäänyt Ponzi putosi valtion pienen eläkkeen varaan.

Viimeiset vuotensa Ponzi eli sairaana ja köyhänä, mutta ei unohdettuna. Toimittajat kävivät tekemässä hänestä juttuja vielä Rio de Janeiron sairaalassakin, missä hän muisteli värikästä elämänsä ja lyhyeksi jäänyttä uraansa miljonäärinä. Ponzi kuoli 66-vuotiaana 1949.

Ponzi ei ollut ensimmäinen, joka rahoitti muille maksettavia tuottoja sisään tulevalle uudella rahalla, mutta hänen tarinansa värikkyyks ja vaikutus Yhdysvaltoihin oli niin suuri, että sukunimi vakiintui tarkoittamaan sijoitushuijausta, jossa ensimmäisille sijoittajille maksetut suuret tuotot rahoitetaan myöhemmin tulevien sijoituksilla.

Pyramidipeli

Pyramidipeliksi kutsutaan verkostomarkkinointia, jossa myytävä tuote on keinotekoinen tai arvoton suhteessa siitä pyydettyään hintaan. Pyramidissa ei ole tarkoituskaan tehdä rahaa itse tuotteella vaan mukaan houkuteltavilla uusilla ihmisillä. Myyjien ansiot tulevat lähinnä uusien myyjien liittymisestä ja heidän myynneistään, jotka puolestaan saavat tulonsa taas uusien myyjien liittymisestä ja heidän myynneistään, jotka...

Periaate kuulostaa samalta kuin netin ilmaispalveluissa: jos et maksa varsinaisesta tuotteesta tai palvelusta, tuote olet sinä itse.

Suomen rahankeräyslain (255/2006) 4. pykälä määrittelee pyramidipelin seuraavasti:

...toimintaa, jossa mukaan liittyvän henkilön ansainta- tai voittomahdollisuudet osaksi tai kokonaan muodostuvat vastikkeetta niistä maksuista, joita toimintaan myöhemmin mukaan liittyvät maksavat osallistumismaksuina tai muina kerta- tai toistuvaissuorituksina.

Saman lain 9. pykälä toteaa ykskantaan: "Kiellettyä on järjestää rahankeräys pyramidipelin muodossa".

Pyramidin tunnistaminen ei aina ole helppoa ja tunnusmerkistö vieläpä vaihtelee eri maissa. Joissakin sovelletaan 50 prosentin sääntöä: myynnistä vähintään puolet pitää kohdistua verkoston ulkopuolelle, jotta kyse ei olisi pyramidista. Suomen laki on epämääräinen ja jättää liikaa tulkinnanvaraa. Rahankeräykset yleishyödyllisiin tarkoituksiin sallitaan, mutta nekin vaativat tapauskohtaisen harkinnan jälkeen myönnettävän luvan.

Onecoinin lisäksi muutkin esimerkit osoittavat, että laki kaippaa täsmentämistä.

Zinzino (<https://www.zinzino.com/site/FI/fi-FI/>) on vuonna 2007 Ruotsissa perustettu suoramyntiyhtiö, joka keskittyy terveys- ja kahvituotteiden myyntiin verkostoperiaatteella. Sillä on toimintaa EU-maiden lisäksi Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Toiminta Suomessa on hyvin organisoitua. Verkoston jäseniä kouluttaa yhtiön oma Team Zinzino Finland -organisaatio.

Käydessäni yhtiön suomenkielisillä www-sivuilla lasken aloitussivulta peräti yhdeksän OSTA NYT! -kehotusta. Markkinointi on aktiivista, melkein päällekkävyä. Palkkiojärjestelmän 18-sivuisen pdf-dokumentin ensimmäinen lause kuvaa toiminnan luonnetta: "Zinzinon tehtävä on innostaa ihmisiä muuttamaan elämäänsä." Zinzino auttaa siis ihmisiä auttamaan itseään lisätuloja hankkimalla.

Monimutkainen palkkiojärjestelmä perustuu krediiteille, jotka ovat verkoston sisäistä valuuttaa. Krediitit muunnetaan oikeaksi rahaksi yhtiön ilmoittamalla maksupisteiden (pay points) kertoimella (0,85–1,10 euroa). Dokumentti listaa pitkän joukon lyhenteitä ja termejä: ECB, RCB, Premier Cash Bonus, Retail Cash Bonus, Express Bonus, Customer Acquisition Bonus, Volume Bonus, Z4F Bonus, Top Team Bonus, Title Bonus, X-Team-jäsenyys, IC-tulokeskus, Kit AutoOrder ja paljon muita. Osa palkkioista (Team Commission, ECB, Mentor Bonus) maksetaan viikoittain, erikoisbonukset kerran kuukaudessa.

Mitä korkeammalle tasolle jäsen yltää, sitä korkeammiksi hänen bonuksensa nousevat. Ylemmän tason arvonimiä ovat Executive, Platinum, Diamond, Director, Crown, Royal Crown, Black Crown, Ambassador, Royal Ambassador, Black Ambassador, President, Elite President, Global President ja vielä Star Global President.

Diamond-tasosta alkaen jäsen voi saada zCar Bonusta teip-
paamalla autonsa Zinzinon logoilla. Auton pitää olla musta ja enintään kuusi vuotta vanha. Vuosittaiselle koulutusmatkalle pääsee DT-pisteillä (Director Trip).

Järjestelmän hahmottaminen tuntuu vaativan insinöörin pätevyyden, tai ainakin ahkeraa osallistumista yhtiön omiin koulutuksiin. Zinzinon rinnalla jopa Onecoin alkaa vaikuttaa yksinkertaiselta ja selkeältä.

Monissa maissa Zinzinoa on epäilty pyramidiksi. Suomessa tutkinta käynnistyi syksyllä 2013 ja kesti kolme vuotta. Lopulta Helsingin syyttäjänvirasto katsoi, ettei toiminta täyttänyt rahan-keräyslaissa kuvatun pyramidipelin tunnusmerkistöä ja lopetti esitutinnan.

Toiminta on bisnestä, jonka liikevaihto yltää kymmeneen miljooniin euroihin. Joulukuussa 2012 yhtiö listautui Tukholman pörssiin.

Toinen tunnettu verkostoyritys on Mark Hughesin Yhdysvalloissa vuonna 1980 perustama Herbalife (www.herbalife.fi). Se myy laihdutus- ja ravitsemustuotteita sekä ihon- ja hiustenhoitotuotteita. Herbalife listautui New Yorkin pörssiin 2004 ja sen liikevaihto on useita miljardeja.

Myös Herbalifen toiminnan laillisuudesta on kiistelty, vieläpä isolla foorumilla ja näkyvästi. Vuonna 2012 yhdysvaltalaisen vipurahaston johtaja Bill Ackman syytti Herbalifea pyramidipeleiksi ja käytännössä löi vetoa miljardi dollaria yhtiön kurssilaskun puolesta. Miljardööri Carl Icahn toimi päinvastoin: hän haali jo arvoaan menettäneitä osakkeita ja uskoi tekevänsä niillä suuret voitot, kun Herbalife saisi viranomaisilta puhtaat paperit ja kurssi kääntyisi nousuun.

Yhdysvaltojen kuluttajansuojavirasto FTC aloitti tutkimuksensa maaliskuussa 2014. Kesällä 2016 se ilmoitti ratkaisunsa: Herbalife ei ole pyramidihuijaus, mutta sen pitää muuttaa markkinointiaan ja lopettaa jäsenten haaliminen ylimitoitetuilla tuottolupauksilla. Yhtiö määrättiin maksamaan 200 miljoonan dollarin hyvitykset vanhoille jäsenille.

Muistona FTC:n päätöksestä suomenkielisen Herbalifen sivun lopussa on vastuuvapauslauseke, joka ohjeistaa, ettei verkostoon kuuluva edistäjä tai osallistuja saa ylipuhua ketään suorittamaan maksua lupaamalla etuisuuksia uusista jäsenistä. ”Älä usko väitteisiin helposti saavutettavista suurista tuloista” on myös poikkeuksellisen suoraa tekstiä.

Vuonna 1994 Herbalife perusti Family Foundation -nimisen säätiön auttamaan vähäosaisia lapsia. Siitäkö Ruja Ignatova sai idean perustaa vastaava hyväntekeväisyys-säätiö myös Onecoinille ja nimittää äitinsä sen johtajaksi? OneWorld Foundation julkaisee sivuillaan kuvia kehityksimaiden lapsista, mutta säätiön konkreettiset hankkeet jäävät epäselviksi. Vietnamiin rakennetaan siltoja lyhentämään lasten koulumatkoja, mutta sekin näyttää enemmän paikallisten Onecoin-jäsenten hankkeelta kuin säätiön projektilta.

Mukaan Onecoin-verkostoon?

Testaan verkoston imua avaamalla Gmail-sähköpostitilin väärällä nimellä. Sen kautta otan yhteyttä naiseen, joka mainostaa näkyvästi Onecoinia nettisivuillaan. Hän tarjoaa auliisti lisätietoja:

Hei, sopiiko et soitan sinulle ja kerron? Vai kirjoitanko? Onecoin on parasta missä oon mukana ollut. Olen kotiuttanut rahaa tilille. Ostanut auton, maakauppoja ja onecoinin omalle maksukortille siirtänyt rahaa ja maksellut sillä normaaleja päivittäisiä ostoksia.

Teeskentelen tyhmää ja kerron sukulaiseni varoittaneen Onecoinin olevan pyramidihuijaus. Nainen torjuu epäilyt verkoston opettamalla argumenteilla (206 maata!). Hän haluaa minut mukaan, koska se tietäisi tuloja hänelle itselleen.

Onecoin on tutkittu monessa maassa eikä missään todettu mitään pyramidia,,pyramidi on sellainen jossa ei ole tuotetta tai palvelua,,ja kaikki rahat menee yhteen paikkaan,,tässä kaikki saa rahaa kun aika ja raha tekee töitä ja tuote on koulutuspaketti missä on optiot sillä laillinen,,eli missään 206 maassa ei ole ongelmaa,päinvastoin :) Muuten tässä sinulle tämän päivän uutta tietoo...onecoininin splittimittari eli tuplaus on 84 % eli kun se nousee sataan tulee tuplaus, se tarkoittaa sitä että, jos sulla on ostettuna koulutuspaketti ja sen mukana saadut ilmaiset toukкенit, niin ne tuplaantuu, eli saat tupla määrän onkkoneita :) se taas tietää tuplasti rahaa....:D

Hän kertoo itse ostaneensa koulutuspaketteja vajaalla 20000 eurolla ja ansaitsevansa nyt jopa 6 000 euroa viikossa.

Meidän tiimi on loistava ! liikevaihto nyt on liki 1.8 milj kk, porukkaa on ympäri maapallon ja tiimi kasvaa jokapäivä...eli meillä on agtiivinen menestyvä tiimi.

Muuten splittimittari näyttää 93 % eli hyvin ehdit mukaan tuplaukseen ...tervetuloa mukaan, olitko ajatellut millä paketilla mukaan lähdet?

Jätän kuitenkin rikastumisen tällä kertaa väliin.

Vuoden 2015 loppuessa Onecoin on yhä pystyssä, ja järjestelmä näyttää yhä vain laajenevan. Olen enemmän kuin yllättynyt.

2016

Vuosi 2016 alkaa Bitcoinin kannalta huonosti. Tammikuun puolivälissä Mike Hearn, yksi kehittäjäverkoston tärkeimmistä jäsenistä, jättää projektin ja antaa lohduttoman kuvan valuutan tilasta. Hänen mukaansa Bitcoin on romahduksen partaalla ja sen tulevaisuus näyttää synkältä.

”Olen koko ajan tiennyt, että Bitcoin voi epäonnistua. Väistämätön johtopäätös epäonnistumisesta surettaa minua kuitenkin suuresti”, Hearn kirjoittaa netissä. ”Bitcoinin perustat ovat rikki, joten mitä ikinä tapahtuukaan valuutan hinnalle lyhyellä aikavälillä, pitkä trendi lienee aleneva. En osallistu enää Bitcoinin kehittämiseen ja olen myynyt kaikki omistukseni.”

Bitcoin-harrastajille avainhenkilön lähtö on raskas isku. Onecoinistit ovat sitä vastoin innoissaan. Kehittäjän ero osoittaa, että Bitcoin on oikeasti vaikeuksissa, eikä siitä ole tulevaisuuden kryptovaluutaksi. Heillä on tarjota parempi vaihtoehto.

Turku 23.2.2016

Youtubeen ilmestyy video Vuorisen Turun Linnasmäki-kokoushotellissa 23.2.2016 pitämästä Onecoin-tilaisuudesta. Yli tunnin pituinen video on hyvä yleisesitys asiasta ja siitä on verkossa myös versio, jossa esityksen alkupuoli on tekstitetty.

Yleensä värikkäästi pukeutuva Vuorinen on tällä kertaa vaihtanut rentoon villapaitaan. Itselleni asia on tuttua, mutta esityksessä on muutamia mielenkiintoisia kohtia.

Jo alkumetreillä Vuorinen antaa lupauksen: "Tajuattekos nyt oikeesti että kaikki, jotka ovat tässä huoneessa, että jos te otatte tän asian tosissaan, te ootte kaikki vuodessa taloudellisesti riippumattomia. Ymmärrätekö te? Kuka ymmärtää? Ne, ketkä ei ymmärrä, pitäiskö teidän lähteä meneen vai mitä te teette täällä!?"

Rohkea veto, sillä tähän asti on puhuttu vain mahdollisuudesta rikastua. Vuorinen itse sanoo ansaitsevansa 35000 euroa viikossa ja "firma takoo rahaa, ihan käsittämättömästi". Ensimmäisen vuoden liikevaihto on jo 1,3 miljardia. "Parin vuoden aikajänteellä me mennään [kolikon hinnassa] yli sadan euron kappale, väistämättä", hän lupaa.

Vaikka pääkonttori on Bulgariassa, verotuksellisista syistä firman kotipaikaksi on valittu Gibraltar. Jos joku haluaa tutustua ensin yhtiön tili- tai omistajatietoihin, saa unohtaa ajatuksen saman tien: "Yksityinen osakeyhtiö ei anna tulos- ja asettitietoja julki. Niitä on ihan turha jankata, kun multa jotkut soittelee ja kyselee... antakaa näitten ihmisten olla, ne saa ihan omia papereja selailta loppuelämänsä jos haluaa. Tää on yksityinen firma Gibraltarilla, ne ei anna yhtään tietoa meistä yhtään mihinkään."

Yleisöstä joku kysyy toimiston perustamisesta Suomeen eikä Vuorinen peitä harmistustaan. "Yhtiö olisi tukenut rahallisesti koulutuskeskuksen perustamista Helsinkiin, mutta kiitos näiden hölmöjen satukirjailijoiden, viranomaisten ja höpömedioiden Ruja vetäytyi siitä."

Vuorinen sanoo, että jäsenet voivat perustaa itse koulutuskeskuksen, ja niin tapahtuukin. Lähellä Lahden keskustaa osoitteessa Vesijärvenkatu 12 avataan katutason liiketila sitä varten. Näyteikkunassa komeilee mainoslakana, jossa on Onecoin-logo ja tuttu teksti "Future of Payments". Kyse kahden naisen omasta

ONECOIN ASIA TOUR THE FUTURE OF PAYMENTS

CHANGE YOUR FINANCIAL FUTURE

2016 NEXT STOPS:

CAMBODIA	7.1
PHILIPPINES	9.1
THAILAND	16.1
VIETNAM	23.1
INDIA	27.1
SRI LANKA	5.2
INDONESIA	8.2
MALAYSIA	12.2
SINGAPORE	6.3
HONGKONG MARCH	
CHINA MARCH	

KAJI NIPARSTOK
TEAM LEADER

TOMMI VUORINEN
TEAM LEADER

ALEKSI HEINONEN
TEAM LEADER

ONE LIFE GLOBAL TEAM MONEY NEVER SLEEPS, BUT YOU DO!

Find us on **facebook.**

Suomalaiset avainhenkilöt markkinoivat Onecoinia laajalla Aasian-kierroksella.

hankkeesta. Toimistossa järjestetään pienimuotoisia markkinointi- ja koulutustilaisuuksia. Enempään tila ei riitä, sillä istumapaikkoja on vain tusinan verran.

Toinen suomenkielinen Onecoin-toimisto avataan Fuengirolaan palvelemaan Aurinkorannikolla asuvia.

Esityksen loppupuolella salista kuuluu kommentteja. Joku viittaa Järviiseen ja saa Vuorisen lämpenemään: ”Miks mää Järviiseen käytän energiaa? Emmää pientä miestä viitti kiusata, sehän on tosi pikkunen. Hän oli mun koulutuksessa keväällä 2015, mutta eihän se mitään oppinut. Jos on lusikalla annettu ei voi kauhalla ottaa, näinhän se menee.”

Lopuksi Vuorinen kehottaa kärsivällisyyteen rahojen suhteen: "Ei Roomaakaan rakennettu päivässä, saati maailman suurinta kryptovaluuttaa."

Vuorisen viittaukset satukirjailijaan ja henkilökohtaisuuksiin meneminen vain lisäävät kiinnostustani Onecoinia kohtaan. Aihe ei kuulu suoranaisesti työhöni, joten kai tämä on sitten laskettava harrastukseksi. Mutta aikaa se vie, sillä koko ajan tulee ilmi jotain uutta. Tästä tulee kallis harrastus.

Anonyymi kirjoitti...

Mites satukirjailija alkaa kommentoimaan siinä vaiheessa kun käytettävyyttä Onecoinille alkaa tulemaan ja kauppapaikkoja pompsahtelee kuin sieninä sateella, jäsenmäärä kasvaa 2-3 miljoonaan.

Miten tämä järjestelmä on teille näin punanen vaate,ei voi kuin ihmetellä

6. maaliskuuta 2016 klo 4.34

Anonyymi kirjoitti...

Suomessa yksityisten yritysten tilinpäätökset ovat julkisia. Jos minulla olisi yritys jolla menee yhtä lujaa, ja haluan laajentaa, totta kai julkaisisin tiedot, jotta saisin suursijoittajat mukaan. Eli superkusetus kyseessä! Sääliksi käy nitä joilla rahat hävisivät. Myös valtio(t) häviää kun kansantuotetta pumpataan ulkomaille. Luulisi viranomaisten vihdoinkin heräävän.

10. maaliskuuta 2016 klo 23.12

Anonyymi kirjoitti...

Tunkit vielä valehtelee tienesteillään. Rahaa tulee ovista ja ikkunoista jotta näytten vaikka rujaränkylää ei ole edes julkaistu :) tämä kun kaatuu niin ei voi väittää että puolet odotta vielä vuosien päästä Rujan uutta tulemistä.

12. maaliskuuta 2016 klo 15:46

Financial IT

Brittiläinen Financial IT -lehti (<https://financialit.net>) kertoo seuraavansa rahoitusalan (FinTech) tapahtumia ja innovaatioita. Lehti julkaisee juttuja pankeista, sähköisestä rahaliikenteestä ja kryptovaluutoista.

Helmikuun numeron kansikuvassa on Ruja Ignatova ja pääjuttuna "Revolutionizing the financial markets". Lehteä voi ostaa suoraan Onecoinilta 15 euron hintaan. Julkaisijalta ostettuna minimitalaus on 10 kappaletta.

Tällä kertaa kyse on aidosta kansikuvasta, joten lehti näyttää vaikuttavalta. Vierailu lehden nettisivuille ja pikainen surffailu paljastaa kuitenkin, mistä on kyse. Financial IT -julkaisusta saa ostaa tilaa omille jutuille. Kansikuva on myynnissä 3500 punnan hintaan. Rahalla lehden saa myös kirjoittamaan jutun maksajan toivomasta aiheesta. Hinnasto löytyy netistä.

Tälläkin kertaa Ignatova lehden kannessa on pelkkä maksettu mainos.

BigCoin

Netissä tulee vastaan Youtube-video, joka näyttää tutulta: Ruja Ignatova ja Sebastian Greenwood esittelevät yleisölle kryptovaluuttaa. Mutta hetkinen – kolikon nimi ei olekaan Onecoin vaan

BigCoin. Nimi on valittu ovelasti, sillä se kuulostaa lausuttuna melkein samalta kuin Bitcoin.

Video on kuvattu Hongkongin Shangri La -hotellissa heinäkuussa 2014 eli juuri ennen Onecoinia. Puitteet ovat totuttua vaatimattomammat; Ruja esiintyy pienellä lavalla ilman meikkiä, yksinkertaisessa kotelomekossa, hiukset roikkuvat suorina. Saliin on pakkautunut parisataa kuulijaa ja nuori naisääni tulkaa puhujien esitykset kiinaksi.

Jotain on samaakin. Lavan taustalla näkyy jättikokoinen kultainen kolikko, jonka keskellä on erehdyttävästi Bitcoinista muistuttava B-kirjain. Kolikkoa kiertää teksti "The Future of Money". Kolikkoa tarjotaan Prosper-klubin jäsenille kahden, kolmen ja viiden tuhannen dollarin arvoisina paketteina.

Youtubesta löytyvällä vanhalla videolla Ruja Ignatova ja Sebastian Greenwood esittelevät BigCoin-kryptovaluuttaa. Sen yhdennäköisyys Onecoiniin on ilmeinen.

Videon luulisi antavan ajattelun aihetta kaikille onecoinisteille. Kolikon kotisivu osoitteessa www.Bigcoin2.co toimii yhä, ja sen jäsen- sekä palkkiolaskurit pyörivät. Laskurien grafiikka on identtistä Onecoin-laskurien kanssa.

Johtopäätös on ilmeinen: BigCoin oli Ignatovan ja Greenwoodin ensimmäinen kolikkoviritys, mutta se ei lähtenyt lentoon. Ehkä jäsenet pettyivät, kun kolikkoja ei voinutkaan vaihtaa rahaksi. Tai ehkä aika ei vain ollut vielä kypsä. Tukeutuminen Juha Parhialan Prosperiin ei riittänyt pelastamaan tilannetta. Jos kriittistä massaa ei saavuteta riittävän nopeasti, homma kuivuu kasaan.

Onecoin on todellisuudessa BigCoin 2.0 (tai miten olisi BiggerCoin?). Siinä on korjattu alkuperäisen kolikon puutteet. Slogania ja logoa on hieman muokattu. Ja nyt kaikki natsaa, ainakin verkoston kannalta.

17.03.2016 16:00 PetteriPunakuono55

Olen tähän saakka halunnut uskoa, että homma ei olisi feikkiä - nyt alkaa usko hiipua lopullisesti. On sellainen olo, että on tullut huijatuksi, ja isosti. Vaikea kuvailla tuntemuksia, suututtaa, harmittaa, v...tuttaa !!!

Tiedän, että ei ole sponsorin syytä, hänkin on vain uhri tässä asiassa, mutta silti - miksi h...tissä piti olla ahne ja laittaa homma tulille lainarahalla...???

Ahdistaa! Sitä paitsi - sain juuri lukea jostain, että homman taustalla on tyyppejä, joilla on erittäin kirjava menneisyys, juuri erilaisten pyramidijuttujen piirissä. Oikeasti ottaa pattiin!

Tuomio Saksassa

Samoihin aikoihin huhtikuussa netissä leviää yllättävä tieto Ruja Ignatovan Saksassa saamasta tuomiosta.

Asian selvittely vaatii googlausta saksalaisissa paikallislehdissä, mutta hiljalleen kuvio alkaa valjeta. Se onkin mielenkiintoinen.

Etelä-Saksan pienessä Waltenhofenin kylässä teräsvalimo ajautui vaikeuksiin finanssikriisin jälkeen vuonna 2009 ja horjui konkurssin partaalla. Vuonna 1947 perustettu valimo Gusswerk Waltenhofen GmbH oli erikoistunut raskaisiin teräsmuotteihin, joilla valetaan osia auto- ja metalliteollisuuden tarpeisiin. Yritys työllisti 140 henkilöä.

Pelastajaksi ilmaantui nuori bisnesnainen, joka oli viettänyt nuoruutensa läheisessä kaupungissa ja tunsikin alueen hyvin. Laki- ja taloustausta tekivät naisesta uskottavan yrittäjän, etenkin kun hän oli luvannut pelastaa valimon sijoittamalla siihen rahaa.

Terästeollisuus tuntuu oudolta valinnalta nuorelle yrittäjänaiselle, mutta siihenkin oli looginen selitys: mukana hankkeessa oli hänen isänsä Plamen Ignatov, entinen metallityöläinen. Isä tunsikin toimialan, tytär lain ja bisneksen. Työntekijöiden usko tulevaisuuteen palautui, tehdas oli pelastettu.

Nainen oli tietenkin Ruja Ignatova.

Rujan johdolla tehdas kääntyi aluksi voitolliseksi. Paikallinen lehti uutisoi tehtaan nousseen tuhkasta kuin Feenix-lintu. Mutta sitten alkoi tapahtua outoja. Ruja ja Plamen maksoivat toisilleen suuria konsultointipalkkioita, mikä rasitti yhtiön kassaa. Investointien lykkääntyessä yritys ajautui uudelleen vaikeuksiin. Plamen muutti terveysyihin vedoten Bulgariaan ja Porschella liikkuvaa Rujaa näkyi yhä harvemmin toimistolla. Tyytymättömät työntekijät järjestivät mielenosoituksia lähellä tehdasta sijaitsevan Ignatovien kotitalon edustalla. Kuva mie-

lenosoittajista ilmestyi paikallisessa Kreisbote-lehdessä maaliskuussa 2012 ja löytyy yhä verkkoversiosta.

Lopulta Ruja myi yhtiön nimellisellä summalla eteenpäin ja teki katoamistempun. Samalla hävisivät yhtiön paperit. Tehdas ajautui konkurssiin ja sulki ovensa lopullisesti vain kahden toimintavuoden jälkeen.

Saksalainen oikeusistuimien antaa tuomionsa huhtikuussa 2016: Ruja Ignatovalle vuosi kaksi kuukautta ehdollista vankeutta ja 18000 euron sakot, isälle sakkoa 12000 euroa.

Lakitieteen tohtorilla on nyt rikosrekisteri Saksassa.

Sofian uusi toimisto

Huhtikuussa Onecoinin pääkonttori Sofiassa muuttaa uusiin tiloihin. Ruja kertoo lisätilan olevan tarpeen, koska toiminta laajenee vauhdilla. Yhtiön palveluksessa on jo 150 henkilöä. Slaveykov-aukion laidalla sijaitseva kuusikerroksinen talo on kokonaan saneerattu ja sijaitsee vain kivenheiton päässä kaupungin keskustasta, Serdika-metroasemasta.

Avajaisia varten kadulle on vedetty punainen nauha, jonka Ruja leikkaa henkilökunnan katsellessa taustalla. Yleensä henkilökunta välttelee julkisuutta eikä heistä kukaan esiinny omilla nimillään, joten kyseessä on harvinaisesta tilaisuudesta. Nuorten naisten osuus on silmiinpistävä suuri, he ilmeisesti vastaavat yhtiön asiakaspalvelusta. Videolla vilahtaa myös Kari Wahlroos aurinkolaseineen.

Talon alimmassa kerroksessa on showroom, mutta näyteikkunat on peitetty yhtiön logoa kantavilla Onecoin-lakanoilla, eikä sisään näe.

Google Mapsin StreetViewin kuvassa ovi on yllättäen auki, joten virtuaalikuljija pääsee astumaan sisään. Esittelyhuoneessa

Googlen StreetView päästää sisälle Onecoinin asiakastiloihin. Niissä haisee raha.

otettua 360-valokuvaa voi kääntää eri suuntiin. Niin kannattaa tehdä, mutta ensin täytyy sulkea auki lokahtanut suu.

Tilat ovat nimittäin kerrassaan upeat: valkoisia nahkasohvia, marmoria, upotettuja pistevalaisimia, suurikokoisia peilejä sekä design-huonekaluja. Vaalea, hillitty värimaailma viestii arvokkuudesta. Kyse voisi olla varakkaan pankkiiriliikkeen asiakastiloista. Raha melkein tuoksuu näytöllä.

Tilan pitkällä seinällä on muutamia tv-näyttöjä sekä vitriineitä, joissa näkyy Onecoin-logolla varustettuja kyniä. Siis kyniä! Yhtiön ainoa konkreettinen tuote on kynä.

Vastapäisellä pitkällä seinällä on tiski. Kassakone olisi liian rahvaanomainen, eihän yhtiö varsinaisesti edes myy mitään. Tiskillä on kaksi näyttöpäätettä ja sen takana kaksi modernia

työtuolia. Takaseinällä komeilevat avainsanat global, growth, sustainability, safety, powerful, blockchain, loyalty, ability. Suurikokoiset kirjaimet ovat valkoisia, mutta allekkaisista sanoista on värjätty kultavärillä yksittäisiä kirjaimia. Niistä muodostuu sana ONE COIN.

Tyylikkään vaikutelman rikkoo seinän kokoinen valokuva kaivoskuilusta, jonka edessä seisoo hakku olalla lasten Puuha-Peteltä näyttävä pahvinen hahmo. Hahmon edessä on kultakolikojen pinoja ja kypärää koristaa iso Onecoin-logo.

Näin louhitaan rikkauksia!

Mitä isompi paketti, sitä tuottoisampi louhinta. Onecoin tuo myyntiin uusia, aiempaa tuntuvasti kalliimpia paketteja, kuten 12500 euron Premium Trader ja 25000 euron Infinity Trader. Ilmeisesti varakkaille kiinalaisille suunnattu Ultimate-paketti maksaa 118000 euroa, Supreme 188000 euroa ja rajoitetun ajan myytävä Super Combo hulppeat 229250 euroa. Näiden yhteydessä on turha puhuakaan koulutuksesta. Ostajat haluavat rikastua kolikoilla.

Se on helppoa, sillä Ultimate-paketin tokenit tuovat lounhinnan jälkeen tilille kaksi miljoonaa kolikkoa, joiden arvo sen hetkisellä viiden euron kurssilla on kymmenen miljoonaa euroa. Tuotto on vaatimattomat 8300 prosenttia, eikä siinä ole mukana edes tulevaa arvonnousua.

monenttumilla

23.4.2016 16:47

Minä laitoin tänään 27000e onecoinihin. Mitä arvelette oliko hyvä sijoitus? Kohta tulee rumasti hilloa.

Lontoon megaevent 11.6.2016

Loppukeväästä Suomen verkosto alkaa mainostaa Lontoon suur-tapahtumaa, jossa luvataan kertoa tärkeitä uutisia. Liput tilaisuuteen maksavat 100–300 euroa.

Siis euroa. Onecoinit eivät kelpaa maksuksi. Yhtiön tarkoituksena on päästä eroon kolikoista, ei ottaa niitä takaisin.

Coin Rush Megaeventin puitteet ovat mahtavat. Wembleyn Areena, nykyiseltä nimeltään SSE Arena, on kuuluisan jalkapallostadionin vieressä sijaitseva halli, jossa järjestetään konsertteja ja joukkotilaisuuksia. Istumapaikkoja on 12 500. Salissa ovat esiintyneet niin Christina Aguilera, Def Leppard kuin suomalainen Nightwish.

Kesäkuun 11. päivä on Ruja Ignatovan tähtihetken vuoro. Juha Parhiala ja Kari Wahlroos ovat lämmittäneet yleisön, minkä jälkeen juontajana toimiva Sebastian Greenwood esittelee illan päätähdän. Hän kutsuu Rujaa siskokseen, niin läheisiä ovat näiden kahden välit.

Ruja Ignatova astelee lavalle arvokkaasti, kuin suureen aariaan valmistautuva oopperadiiva. Valonheittimet halkovat ilmaa, lavan eteen sijoitetut padat syöksevät tulisoihtuja ja kaiuttimista pauhaa suosittu pop-hitti: "This girl is on fire!".

Yleisön joukosta bongaan suurikokoisen Suomen lipun, jota innokas katsoja heiluttaa lähellä lavaa. Suomi on paitsi lavalla, myös katsomon eturivissä.

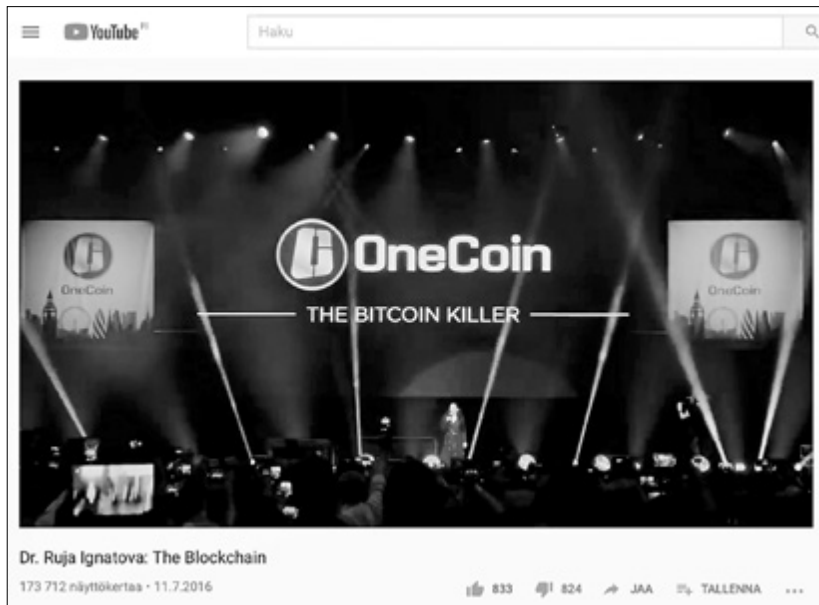
Ignatova on pukeutunut tummanpunaiseen pitkään iltapukuun, jonka helmat laskostuvat lattialle. Puvun paljetit kimaltelevat valonheittimien loisteessa. Rujan hiukset saisivat kenet tahansa naisen kateelliseksi. Ne laskeutuvat tuuheina ja mustina kuin yö.

Rauhallisesti ja vakuuttavasti puhuva Ignatova esittelee visionsa. Hän haluaa luoda valuutan ympärille kokonaisen

ekosysteemin. Vaurauden ympyrän keskellä on Onecoin. Sitä ympäröi kymmenen sektoria: koulutus (OneAcademy), pörssi (Onecoin Exchange), yhteisö (OneLife Network), kumppanuudet (kauppiaat), maksuvälitys (OnePay), valuuttakauppa (One Forex), sijoitukset (rahasto), hyväntekeväisyys (OneWorld Foundation), sovellukset (CoinCloud-pilvipalvelu) sekä viihde ja pelit (Coin-Vegas).

Tavoitteena on saada verkostoon miljoona kauppiasta ja kymmenen miljoonaa jäsentä.

Ignatova ennustaa, että seuraavat viisi vuotta tulevat olemaan kryptovaluuttojen kasvun aikaa. Microsoft ja Google tulevat esittelemään omat valuuttansa. Onecoinilla on kuitenkin kahden vuoden etumatka ja sen tavoitteena on olla markkinajohtaja. Yleisö tietää tavoitteen, mutta palkitsee ilmoituksen silti taputuksin.

Lontoon lavalla näyttävästi esiintyvä Ruja Ignatova kutsuu Onecoinia Bitcoinin tappajaksi.

”Tämä on vasta alkua”, Ignatova lupaa. Kukaan ei ole vielä myöhästynyt kryptovaluuttojen arvonnoususta, sillä Afrikassa, Kiinassa ja Etelä-Amerikassa markkinat ovat vasta avautumassa. Kryptovaluutta on tulevaisuutta ja Onecoin aikoo olla valuutoista tunnetuin ja helppokäyttöisin. ”Meitä on sanottu Bitcoinin tapajaksi”, hän sanoo ja kertoo hymyillen pitävänsä vertauksesta.

Taustalle heijastetaan taulukko suurimmista valuutoista markkina-arvolla laskettuna. Koska Onecoinin arvo on yhtiön oman ilmoituksen varassa, se yltää toiselle sijalle heti Bitcoinin jälkeen. Eroa on vielä muutama miljardi dollaria, mutta Ruja lupaa kuroa eron umpeen. Bitcoinista ei voi koskaan tulla voittajaa, koska siinä tapahtuman läpimenoaika on kymmenen minuuttia. Ruja lupaa, että Onecoin-lohkoketju pystyy käsittelemään useampia tapahtumia kuin Visan ja Mastercardin tietojärjestelmät.

Kesken lupaavan esityksen Ignatova näyttää vakavoituvan. Hän tunnustaa, että yhtiöllä on ongelma. Yleisö hiljenee.

Ignatova selittää Onecoinin olevan oman menestyksensä uhri. Verkoston suosio on ylittänyt kaikki odotukset ja ihmisiä liittyy mukaan niin paljon, ettei uusille kauppiaille riitä enää kolikoita. Rahamarkkinoiden kokonaisarvo on triljoona dollaria, mutta kaikkien Onecoinien markkina-arvo vain neljä miljardia.

”Ei onnistu. Ei sitten mitenkään”, Ignatova valittaa. Yhtiö ei halua lopettaa verkoston laajentamista eikä kieltäytyä vastaanottamasta kauppiaita, joten sille jää vain kolmas vaihtoehto: kolikojen määrää pitää lisätä.

Ignatova kertoo, että tällä hetkellä suurin valuutta on Ripplecoin, jota louhitaan 100 miljardia kappaletta. Onecoinista tullaan tekemään markkinoiden suurin kryptovaluutta luomalla kokonaan uusi lohkoketju, johon mahtuu 120 miljardia kolikkoa. ”Meistä tulee suurempi kuin Ripplecoin”, Ignatova hehkuttaa.

Se edellyttää kuitenkin aivan uuden lohkoketjun perustamista. Uudessa ketjussa kolikkoja syntyy minuutin välein, mikä

lyhentää tapahtumien läpimenoaikaa. Kahden vuoden päästä valuutta avataan.

Sitten tulee esityksen huippukohta. Ruja ilmoittaa, että uuteen lohkoketjuun siirrytään lokakuun ensimmäisenä päivänä, jolloin vanhan ketjun tiedot siirretään uuteen. Ja mikä parasta: siirron yhteydessä jäsenten omistamien kolikkojen määrä tuplataan. Kolikkojen arvo ei muutu, joten myös omistusten arvo kaksinkertaistuu. Yleisö innostuu tiedosta.

”Kahden vuoden päästä kukaan ei enää puhu Bitcoinista”, Ignatova päättää puheensa ja poistuu lavalta mahtavien suosionosoitusten saattelena.

Olenpa iloinen nähtyäni Ignatovan esityksen! Nyt voin haudata viimeisetkin epäilykseni siitä, että Onecoin alkaisi joskus oikeasti toimia. Ignatova on itse todistanut Onecoinin olevan puhdasta roskaa. Yleisöä on viety kuin pässiä narussa, eikä se edes tajua tulleen huijatuksi, vaan palkitsee vedättäjänsä äänekkäillä huudoilla ja suosionosoituksilla.

Uusi lohkoketju vie pohjan kaikilta Onecoinin aiemmilta väitteiltä. Lohkoketju on pysyvä ja muuttumaton, sen korvaaminen toisella romuttaa kaiken. Onecoinistit ovat luvanneet kolikon arvon säilyvän juuri siksi, että kolikkoja syntyy vain 2,1 miljardia, eikä niitä voi painaa lisää, kuten valtiot voivat painaa omaa valuuttaansa.

Nyt Ruja ilmoittaa lähes 60-kertaistavansa kolikkojen määrän, eikä se vaikuta lainkaan valuutan arvoon. Jäsenten vauraus tuplaantuu pelkällä johtajan ilmoituksella. Annan tempulle nimen ”rujautus”.

Rujan ilmoitus osoittaa konkreettisesti, miksi ketjun pitää olla hajautettu käyttäjille, jotta sillä olisi merkitystä. Yhden tahon hallussa oleva ketju – sikäli kuin Onecoinilla sellaista edes on – on altis juuri tällaiselle manipuloinnille. Mikä estää yhtiötä jatkossa-

kin muuttamasta ketjua mielensä mukaan? Jos Ruja voi tuplata jokaisen omistuksen arvon, hän voi yhtä helposti puolittaa sen. Tai nollata.

Ignatova antaa ymmärtää, että vanhassa ketjussa kolikkojen määrä rajoittaisi kaupankäyntiä. Ei rajoita, koska jokainen kolikko voidaan jakaa desimaaliosiin. Jos Bitcoin pystyy toimimaan 21 miljoonalla virtuaalicolikolla, miksi toinen valuutta tarvitsisi 120 miljardia?

Joko tahallisesti tai tahattomasti Ignatova sotkee myös lohko-ketjun ja kolikkojen määrän. Kolikko on pelkkä kirjanpidollinen yksikkö, joka ei vaikuta valuutan käyttöön. Lohkoketjuun ei tallenneta kolikoita vaan tiedot rahansierroista. Ketju voi pidentyä loputtomasti.

Maailman suurimmaksi kryptovaluutaksi ei tulla kasvattamalla kolikkojen kappalemäärää vaan niiden arvoa ja käyttäjäkuntaa. Ei yrityksenkään markkina-arvo määräydy osakkeiden kappalemäärän perusteella.

Jopa sokea Reetta näkee, ettei Rujan selityksissä ole mitään järkeä. Uusi ketju on luotu vain siksi, että se antaa kolme vuotta lisäaikaa louhintaan ja viivyttää väistämätöntä.

Kolikoiden määrästä kertova laskuri häviää yhtiön sivulta, joten louhinnan etenemistä ei voi enää seurata reaaliajassa.

Minun osaltani peli on selvä. Tästä eteenpäin en edes yritä selvittää Onecoinin mahdollista toimivuutta. Keskityn ainoastaan ihmisten varoittamiseen, jotta uudet uhrit eivät enää menettäisi rahojaan.

Se on kansalaisvelvollisuuteni.

Tampere 18.6.2016

Ryhmä, joka käyttää itsestään nimitystä *Itsenäiset Onecoin-jäsenet* markkinoi tiimensä kesän kohokohtaa, joka järjestetään Tampereen yliopiston suuressa auditoriossa lauantaina 18.6.2016. Ilmoituksen mukaan luvassa on ”tuoreimmat uutiset Lontoon maailmanlaajuisesta tapahtumasta ja Onecoinin vahvasta kasvusta maailmalla. Puhujina: Kari Wahlroos, Tommi Vuorinen, Aleksi Heinonen, Juha Tuukkanen ja Kaj Naparstok”.

Mukaan pääsevät vain jäsenten kutumat vieraat – siis henkilöt, joita houkutellaan mukaan verkostoon. Joudun seuraamaan tapahtumia jälkikäteen julkaistavalta Youtube-videolta.

Kaikki tilaisuuden puhujat ovat Onecoin-aktiiveja. Tunnetuin heistä on viimeisenä esiintyvä Kari Wahlroos. Hän on tehnyt pitkän uran yrittäjänä, mutta parhaiten mies tunnetaan juuri verkostomarkkinoinnista. Aiheeseen hän tutustui jo 2000-luvun alkuvuosina tehdessään yhteistyötä Petteri Jussilan kanssa.

Jussilasta tuli valtakunnallinen julkkis värikkäiden bisnesten sekä rehvakkaan elämäntyylin vuoksi. Jussilan Mersu oli helppo erottaa liikenteestä, sillä sen rekisterikilpi oli vaatimattomasti GOD-1.

Kohtalo käänsi liikemiehelle selkänsä 17. toukokuuta 2004. Jussila oli lupautunut Susanne Päivärinnan ohjelmaan, mutta yllättyi joutuessaan vastaamaan suorassa tv-lähetyksessä hankaliin kysymyksiin asumis- ja verojärjestelyistään. Haastattelu ei mennyt ollenkaan hyvin.

Paria viikkoa myöhemmin Jussila ilmoitti nostavansa toimittajaa vastaan syytteen kunnianloukkauksesta. Sitä ei koskaan ehditty käsitellä, sillä heinäkuussa Jussila hukkuu vain 34-vuotiaana Näsijärveen yrittäessään pelastaa vesileikkien seurauksena veden varaan joutunutta poikaansa.

Kari Wahlroos opiskeli koneinsinööriksi Tampereen teknillisessä opistossa, mutta sen jälkeen on tapahtunut paljon. Omien sanojensa mukaan hän on ollut mukana 40 yrityksessä eri puolilla maailmaa. Vuoden 2008 konkurssissa hän menetti miljoonan ja jäi toisen velkaa, mutta nousi takaisin jaloilleen.

Konetekniikan opiskeluun käytetty aika taisi mennä hukkaan, sillä 2000-luvulla Wahlroos on menestynyt verkostomarkkinoinnissa. Sosiaalisen median profiilit antavat tutkintoa paremman kuvan hänen nykyisestä osaamisestaan.

Facebook-profilissa koulutuksena mainitaan ytimekkäästi "Learned By Doing IT!" ja ammattina *Rockstar @ Onecoin Ambassador Europe*. LinkedInissä Wahlroos listaa erikoisosaamisensa täsmällisemmin: "I am absolutely Fantastic promoter, Motivational Speaker and Coach for Success."

Mainoksissa ja esityksissä hän käyttää itsestään nimitystä The Mighty Eagle ("Mahtikotka") ja lupaa opettaa kuulijatkin lentämään. Rovio tuskin ilahtuisi tällaisesta lennonopettajasta.

Internetin kätköistä löytyy kuva toisenlaisesta Wahlroosista. Vuonna 1993 hän osallistui 24-vuotiaana opiskelijana MTV3:n Gladiaattorit-kilpailuun. Harrastuksina mainitut ulkoilu ja kehonrakennus sopivat hyvin kilpailun henkeen. Netti ei unohda.

Tampereen yliopiston 620-paikkainen juhlasali on Wahlroosille tuttu paikka. Ennen Onecoinia hän markkinoi Wellstar-verkoston terveystuotteita. Salissa elokuussa 2014 kuvattu esitys löytyy Youtubesta.

Motivointipuhujan tehtävä on periaatteessa helppo. Vaikka tuote ja verkosto vaihtuvat, puheet ja fraasit ovat aina samat. Vain logo pitää vaihtaa Powerpointissa. Tärkeintä ovat motivointi ja kannustus. "Jos sä löydät motivaation, sua ei pysäytä mikään", Wahlroos hehkuttaa videolla salille, joka on täynnä naisia.

Vaikeus on siinä, että motivointipuhe täytyy pitää palavalla

innolla ja hauskasti, jotta se todella uppoaa kuulijoihin ja saa heidät jatkamaan toivotonta uurastustaan verkoston alimmalla portaalla. Sieltä työmuurahaisten keräämä vauraus nousee ylemmän portaan johtajille.

Wahlroos osaa hommansa. Hän hauskuttaa yleisöä koomikon tavoin, mutta vitsit nivoutuvat saumattomasti puheeseen. Iloisuus ja positiivinen elämänasenne paistavat läpi jokaisesta lauseesta. Se kuulostaa vaivattomalta ja vilpittömältä, mutta on pitkän harjoittelun tulosta eikä lainkaan vilpittöntä. Miljoonapalkkiot auttavat.

Wellstarin tilaisuudessa hän motivoi kuulijoitaan kehumalla, miten ”meillä on aivan käsittämättömän hieno tuote”. Vaihdetuaan Wellstarista Onecoiniin ääni kellossa muuttui. Wahlroos haukkui Wellstarin yhtiöksi, joka ei pystynyt pitämään lupauksiaan eikä korjannut loputtomia ongelmia, joita toiminnassa oli. Yhtiö käski vain rekrytoida verkostoon lisää jäseniä.

Kenen verkostoa mainostat, sen lauluja laulat. Siitähän motivoitipuhujille maksetaan.

Wahlroos löysi Onecoinin vuonna 2015 hyvän ystävänsä Pehr Karlssonin toimiessa sponsorina. Jo kymmenen minuutin keskustelu Rujan kanssa riitti vakuuttamaan hänet. Siitä lähtien Wahlroos on kiertänyt maailmaa levittämässä Onecoinin ilosanomaa.

Neljä kuukautta ennen Tampereen tilaisuutta Kari Wahlroos esiintyi helmikuussa tuhannelle kuulijalle lontoolaisessa hotellissa.

”Olen kuten tekin, haluan olla rikas. Miksi? Koska itken mieluummin Porschessani kuin kaksikerroksisen bussin perällä”, Wahlroos muunteli tunnettua lausetta ja lisäsi vielä perään: ”Olen täällä tehdäkseni teistä sikarikkaita. Hullut ihmiset tekevät tässä hulluna rahaa.”

Wahlroosia ei totisesti voi syyttää perisuomalaisesta vaatimattomuudesta. Nettikuvissa ja brittiläisen Onecoin-verkoston

sisäisessä johtajatapaamisessa hän esiintyy valkoisessa T-paidassa, jossa lukee isolla RICH A\$\$.

Brittiläinen Mirror-lehti lähetti tilaisuuteen toimittajansa, mutta häneen hehkutus ei tehnyt vaikutusta. Toimittaja tunnisti huijauksen ja otsikoi juttunsa: "Kuka haluaa tulla Onecoin-millonääriksi? Et ainakaan sinä – tästä syystä kohuttu verkkovaluutta on käytännössä arvoton."

Jutun valokuvassa kokomustassa puvussa esiintyvä Wahlroos levittää lavalla kätensä kuin herätysliikkeen evankelista syleiläkseen yleisöään. Saarnamiehellä on harvemmin mustia aurinkolaseja, mutta Wahlroos kertoi tarvitsevansa lasit, koska tulevaisuus näyttää niin valoisa: "Do you know why I wear shades? Because the future looks so bright!"

Toimittaja kiinnitti huomiota verkoston jäsenten keskinäiseen tervehdykseen, peukalolla ja etusormella muodostettavaan O-merkkiin. Ele saa verkoston näyttämään jonkinlaiselta kultilta, mutta on toisaalta symbolinen. "Saman verran, eli nollan, suosittelten sijoittamaan tähän", hän päätti juttunsa.

"Morjesta Tampere!" Wahlroos huutaa hypätessään tasajalkaa Tampereen yliopiston lavalle ja aloittaessaan show'nsa. Mies pursuaa energiaa ja tempaa mukaansa täyden salin kuulijoita. Ikä- ja sukupuolijakauma on aiempaa tasaisempi, mikä kertoo Onecoinin leviämisestä. Kyse ei ole enää setämiesten jutusta.

Wahlroos kertoo ihailevasti Rujasta, joka innosti hänet mukaan: "En ole koskaan tavannut ketään, jolla on niin paljon intohimoa tehdä asioita ja tarkoitus muuttaa maailmaa. Eikä minulla ole koskaan ollut naispomoa. Päivääkään en ole katunut. En ole elämässäni nähnyt näin paljon iloisia ihmisiä."

Ilo on rahan ansiota. Tuhansien eurojen lisäansiot kuukaudessa muuttavat paitsi yksilöä, myös yhteiskuntaa, etenkin kehitysmaissa. Onecoin on todellinen rahasampo: "Ei tarvitse valehdella

kenellekään, riittää kun näytetään numerot. Ollaan rikottu lähes tulkoon kaikki ennätykset, joita tällä alalla voi tehdä. Yhtiö tekee vaihtoa 5–10 miljoonaa joka päivä, se on päivässä enemmän kuin 90 % maailman yhtiöistä tekee vuodessa. Se porukan määrä, joka tällä tienaa, on ihan käsittämätön. Yli 400 kaveria tekee 150 000 joka kuukausi. Kahdeksantuhatta tekee max-outin, vuoden lopussa heitä on jo 20 000. Meitä yli tonnin viikossa ansaitsevia on 30 000.”

Wahlroos osoittaa yleisöstä Avon. Hän oli järjestyksessään 286. henkilö, joka ansaitsi miljoona euroa Onecoinin käteistilille. ”Avo aloitti satasella, töitä on poika tehnyt paljon. Uus Tesla alla, onko kiva?” Wahlroos kysyy. Yleisö osoittaa suosiotaan Avolle, joka toimii samalla tilaisuuden videokuvajana.

Kiinnostavin tieto tulee esityksen keskivaiheilla.

”Lopetetaan vänkääminen ja netissä pyöriskely, perehdytään asioihin ja tehdään niitä yhdessä. Keskitytään niihin viiteen prosenttiin, jotka ovat early adapters ja lähtevät viidessä minuutissa mukaan, kun näytätte numerot ja kerrotte, mitä olemme tehneet. Tampereen kokoisessa kaupungissa se tarkoittaa 15 000 ihmistä.”

Wahlroos viittaa ns. varhaisiin omaksujiin, jotka hankkivat ensimmäisenä uudet lelut. Heillä on ollut älypuhelimet, kotiteatterit ja sähköautot ennen muita. Jos digitaalinen valuutta joskus leviää yleiseen käyttöön, näillä edelläkävijöillä on sitä jo lompakot pullollaan.

Todellisuudessa Wahlroos tavoittelee ihmisiä, jotka haluavat löytää nopean tien helpompaan elämään, rikastua vähällä vaihalla, eikä heitä haittaa, vaikka se tapahtuisi toisten kustannuksella. Monen verkoston kokemuksella Kari tietää ihmisluonteen, joten häntä kannattaa kuunnella. Viisi prosenttia suomalaisista tarkoittaa 250 000 ihmistä. Siis Tampereen kokoista kaupunkia.

Oleellista on, että markkinoinnissa keskitytään juuri tähän vastaanottavaisten ryhmään. Turha käyttää aikaa ja energiaa vastahankaisten ylipuhumiseen tai asioiden perusteluun. Jos kuulija

ei heti osoita kiinnostusta, siirrytään seuraavaan. Riittää, että joka 20. kerralla värväys onnistuu.

Värväystä vaikeuttaa internet, jossa oikeat tiedot ja huonot kokemukset leviävät turhan nopeasti. Siksi Wahlroosilla on selkeä kanta nettisurffailuun: "98 % mediassa ja internetissä kulkevista asioista on paskaa! Luottakaa siihen tiedonlähteeseen, joka tulee yhtiöltä, jotka puhutaan yhtiön virallisissa tilaisuuksissa. Ne on totta. Niin monet asiat feikataan tänäpäivänä, photoshopataan, liitetään ihmisiä ja poistetaan asioita. Unohtakaa se, eläkää tätä päivää. Lakatkaa se saakelin internetin selaaminen. Onko tämä selvää?"

Yleisö vastaa yhteen ääneen "kyllä Kari".

Kari on saanut kuulijat syömään kädestään. Terveystuotteita, ternimaitokapseleita, melatoniinia tai virtuaalikalikoita – ihan sama. Raha ratkaisee.

"Mua on aina ällöttänyt kun joku on yrittänyt puristella mua johonkin muottiin", Wahlroos kertoi Wellstarin naisille. "Äiti uskalsi tulla 15 vuotta sitten kuulemaan mua ja sano esityksen jälkeen: Kari, täytyykö sun olla tollanen hullu? Mikset sä voi olla sellainen normaali kuin muutkin? Mä vastasin: Kuule äiti, normaaleilla on normaalit tulot, mutta hulluilla on ihan hullut tulot. Sen jälkeen äiti ei enää kommentoinut asiaa."

Loppuhuipennuksessa Wahlroos lupaa kuulijoille rikastumista. Verkoston kasvuvauhti Suomessa on hiipunut, joten tarvitaan lisää tekoja. Sohvalla makoilun sijaan pitää lähteä hankkimaan uusia jäseniä ja siinä sivussa itselle palkkioita. On toiminnan aika.

"Jokainen, joka haluaa olla miljonääri tulee tänne lavalle. Näytetään maailmalle, että Suomi is back. Sisu! Perkele! Ne, jotka ei halua, lähtekää kotiin. Meitä ei kiinnosta ne."

"Ugh, olen puhunut – enkä lainkaan hassummin!", hän kuittaa lopuksi. Penkeistään nousseet ihmiset vaeltavat jo kohti lavaa, kuin ehtoolliselle tai siunattaviksi.

Ei lainkaan hassummin, tosiaan. Jos Suomella olisi satoja hänenkaltaisiaan show-miehiä, myisimme hiekkaa eskimoille ja lunta saudeille, ja sitten päinvastoin. Ihan miten vain.

En ole ainoa, jonka mielestä Tampereen yliopisto on mennyt lan-kaan luovuttaessaan auditorion kyseenalaisen verkostotapahtu-
man käyttöön. Ymmärrän kyllä, että yliopisto joutuu hankkimaan tuloja, ja on vain tyytyväinen, että joku haluaa vuokrata auditorion hiljaisena kesälauantaina.

Nettikäyttäjät lähettävät paheksuvaa palautetta yliopistolle. Pari päivää myöhemmin joku välittää yliopiston vastauksen MuroBBS-palstalle:

Menemättä tarkemmin yksityiskohtiin tämä tapahtuma pääsi läpi "seulastamme". Kun tilaisuuden luonne tajuttiin ei ollut enää aikataulullisesti mahdollisuutta perua tilojenvuokrausta. Opimme tästä ainakin sen, että tarkistamme tilojenvuokrauslomakettamme ja vuokrausehtojemme.

Flamingo 4.8.2016

Elokuisena iltana pääkaupunkiseudulla on jälleen Onecoin-tilai-
suus, tällä kertaa Vantaan Jumbo-kauppakeskukseen kuuluvassa Flamingo-kylpylähotellissa. Lähden paikalle ja livahdan pienen salin takariviin kuuntelemaan. Kuulijoita on kolmisenkymmentä, heistä lähes puolet naisia. Parilla naisella on jopa lehtiö muistiin-
panoja varten.

Tällä kertaa info-tilaisuuden vetää Henri Hiekkamies. Hän aloittaa näyttämällä tuoreita kryptovaluutta-uutisia Kauppaleh-
destä ja heijastaa seinälle Helsingin Sanomien kolumnin touko-
kuun alusta. Siinä tekniikan tohtori Pekko Vehviläinen ehdottaa

Suomen valtiolle siirtymistä virtuaalivaluutan käyttöön. Maksuliikenteen nopeutuminen säästäisi kahdesta kolmeen miljardia euroa vuodessa.

Vehviläisen kolumnissa puhutaan vain Bitcoinista, mutta yleisö tuskin tekee eroa kryptovaluuttojen välillä. Luotettavat kotimaiset mediat todistavat, että niillä on lupaava tulevaisuus.

Pohjustuksen jälkeen Hiekkamies siirtyy yhtiön vakiokalvoihin. Niistä keskeisin on otsikoitu "Missio + Visio" ja se sisältää kolme avainviestiä: 1. Maailmalla on 2,2 miljardia ihmistä, joilla ei ole pankkipalveluita, 2. Rahansiirtobisneksen arvo on 600 miljardia dollaria sekä 3. Suojaa & Turvaa omaisuutesi!

Onecoinia profiloidaan selkeästi kehitysmaihin, joissa pankkipalvelut ovat kehittymättömiä, sekä kansainvälisiin rahansiirtoihin. Vierastyöläiset lähettävät kotiväelleen rahaa, jonka toimittamisesta pankit tai maksuvälitysyhtiöt ottavat oman siivunsa. Kryptovaluutta mahdollistaisi siirrot lähes reaaliajassa ja minimaalisin kuluin.

Muu osa esityksestä on tavanomaista Onecoin-mainosta. Hiekkamies käy läpi louhintaprosessin, palkkiojärjestelmät ja tietenkin ennakoidun arvonkehityksen. Kuvassa arvo nousee jo 250 euroon asti. Ei muuta uutta.

Olen muutenkin hieman pettynyt. Hiekkamies puhuu kuin virkamies – asiallisesti, mutta vailla aiheen vaatimaa innostusta. Onecoin ei kuulosta miltään ilman Vuorista ja Wahlroosia.

Tilaisuuden päättyessä livahdan ulos ensimmäisten joukossa. Muutama osallistuja tuijottaa minua ikävästi, mutta kukaan ei sano mitään.

Tampere 4.9.2016

Suomen onecoinistit alkavat mainostaa Tampereella pidettävää uutta tilaisuutta, jossa puhuvat Vuorinen ja Wahlroos. Jospa paikallinen media tällä kertaa ottaisi mallia Brittien Mirrorista ja lähtisi seuraamaan yhtä tilaisuutta? Ehkä uutisointi avaisi myös viranomaisten silmät.

Lähetän vinkin tuntemalleni Aamulehden toimittajalle. Hän pahoittelee, että toimituksen resurssit ovat sunnuntaina niukat, mutta välittää kuitenkin viestini vuorossa olevalle uutispäällikölle. Se ei johda mihinkään.

Lähden paikalle itse, sillä tilaisuus pidetään lapsuuteni maiseissa Pyynikinharjun juurella, Pyhäjärven rannalla sijaitsevassa Rosendahl-hotellissa. Tilaisuus on avoin kaikille, pääsylippu maksaa 10 euroa. Se oikeuttaa todellakin vain sisäänpääsyyn, kahvit joutuu maksamaan itse eikä mitään materiaalia jaeta.

Hotellin pääsisäänkäynnin eteen on pysäköity valkoinen Tesla, rekisterinumero OC1. Auto on Viron kilvissä. Näyttää siltä, että Avo on taas saapunut kuvaajaksi.

Odottelemme kongressisiiven aulassa. Yleisön joukossa on sekä miehiä että naisia, nuoria ja vanhoja. Muuan vanhempi rouva tunnistaa minut ja tulee luokseni. Hän ihmettelee, miksi jaksan yhä haukkua Onecoinia julkisesti. Yritän perustella kriittisyyttäni järkisyillä, mutta niillä ei ole vaikutusta. "Nokiankin kurssi nousi satakertaiseksi", nainen muistuttaa. "Miksei Onecoin voisi tehdä samaa?", hän kysyy ilmeisen vilpittömästi.

Rosendahl-hotellin ison salin ovet aukeavat ja ihmiset asettuvat paikoilleen. Esiintymislavaa reunustavat Onecoin- ja OneLife-rollupit. Puhujien takana on vielä OneAcademy-rollup, josta Ruja Ignatova punaisessa mekossaan katsoo yleisöä.

Tommi Vuorinen juontaa Tampereen-tilaisuuden.

Puhujia on tällä kertaa vain kaksi. Ensimmäisenä lavalle nousee Tommi Vuorinen, jonka leveälierinen cowboy-hattu on kuin Indiana Jonesilta. Mielikuva ei ole sattumaa. Facebook-profiilissaan Vuorinen esittelee itsensä Onelife-verkoston globaaliksi johtajaksi, kansainväliseksi seikkailijaksi ja tosielämän Indiana Jonesiksi. Vain ruoska puuttuu.

Vuorinen on hyvässä vedossa. Hän kertoo jälleen Onecoinin synnyn ja huikean kasvun. Onecoin on maailman nopeimmin kasvava yritys, joka on rikkonut miljardin euron rajan jo ensimmäisenä toimintavuotenaan. Asia on yleisölle tuttua, mutta tuntuu silti hyvältä kuulla maajohtajan sanovan se ääneen. Puhe vahvistaa omaa uskoa ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.

Joku voisi ihmetellä, miksei maailman talouslehdistö noteeraa näin huikeaa startup-yhtiötä lainkaan. Miksei Ruja Ignatova ole jokaisen talouslehden haastattelussa? Mutta yleisö pitää mölyt mahassaan ja antautuu Vuorisen viettäväksi.

Mies onkin mainio tarinankertoja. Hän kertoo käyneensä avaamassa Ghanan, Ugandan ja Kenian markkinat, sekä tehneensä tunnustelevan kierroksen Etiopiassa. Toisen kierroksen ohjelmassa oli 12 maata. Sri Lankassa hän kertoo viettäneensä yli kahdeksan tuntia Hiacen takapenkillä ja kiivenneensä Egyptissä puoliväliin Gizan pyramidia, kunnes kuin poliisi hätisti hänet alas. Muistona reissulta Facebookissa on kuva, jossa hän tekee O-merkin Gizan sfinksin edessä.

Aloite Afrikkaan lähdöstä tuli Carl "Calle" Danhammerilta. Hänen taustansa on niin värikäs, että jopa Onecoin-seikkailijat kalpenevat sen rinnalla.

Danhammer, oikealta nimeltään Jouko Juvonen, syntyi Pieksämäellä vuonna 1957. Jätettyään ammattikoulun kirvesmieslinjan kesken hän päätyi tehtailemaan shekkipetoksia ja muita pikkurikoksia. Sujuvasanainen Juvonen huijasi uhrejaan esiintymällä mm. kanadansuomalaisena liikemiehenä. Jouduttuaan vaikeuksiin poliisin kanssa hän siirtyi jatkamaan uraansa Ruotsiin, missä nimeksi vaihtui Carl Danhammer. Hän oli hetken avioliitossa virolaisen valokuvamalli Anu Sagimin kanssa, mutta liitto purkautui Danhammerin jouduttua vankilaan.

Ruotsista Danhammer siirtyi Viroon, ryhtyi pitämään ravintolaa ja esiintyi laulajana. "Eestin Elvis", kuten Vuorinen häntä nimittää. Danhammer palasi Suomeen 1990-luvun lopussa ja asettui Ylöjärvelle, Tampereen naapurin. Hän toimi hetken aikaa Matti Nykäsen managerina ja osallistui myös Petteri Jussilan verkostobisneksiin.

Sitten Danhammer ajautui jälleen petosten tielle. Toukuussa 2014 oikeus tuomitsi hänet kahdesta törkeästä petoksesta vuoden ja kahdeksan kuukauden ehdolliseen vankeuteen. Tuomio tiesi loppua aloittelevan perussuomalaisen kuntapoliitikon uralle.

Ikään kuin tässä kaikessa ei vielä olisi tarpeeksi, Danhammer tunnetaan myös Ghanan prinssinä. Arvonimi on aito ja ansait-

tu kultakauppoja tekemällä. Hän on viettänyt runsaasti aikaa maassa.

Vuorinen väittää esityksissään olevansa tarkka maineestaan. Ihmettelen, mikä on saanut hänet yhteistyöhön Danhammerin kanssa. Tietämättömyydestä ei voi olla kyse, sillä Danhammer on valittu vuoden 2010 turhimmaksi julkkikseksi ja Tampereen alueella hänen maineensa on varmasti kaikkien tiedossa.

Kerrottuaan värikkäästi Afrikan- ja Aasian-seikkailuistaan Vuorinen vakavoituu. Hän valittaa, ettei työssä ole enää haastetta, sillä ennen tuli turpiin joka päivä ja nyt enää joka toinen. "Negation määrä on silti valtava. Pankit ovat meitä vastaan, koska ne suunnittelevat omia kryptovaluuttoja."

Tampereen tilaisuuden ainoa uusi asia liittyy EU:n hankkeeseen kiristää kryptovaluutan sääntelyä. Vuorinen sanoo muiden valuuttojen joutuvan vaikeuksiin, sillä EU kieltää kaikki avoimen lähdekoodin virtuaalivaluutat. Onecoin täyttää tiukentuvan lain-säädännön vaatimukset.

Todellisuudessa EU ei ole kieltämässä mitään, mutta rahanpesun estämiseksi se velvoittaa jatkossa alueellaan toimivia kryptovaluutan vaihtopörsejä selvittämään asiakkaiden henkilöllisyydet. Yleisöön Vuorisen valheet kuitenkin uppoavat.

Verkosto kaipaa jatkuvaa hengennostatusta. Vuorisen sisällä asuva pieni Indiana Jones innostuu lopussa piiskaamaan verkostoa töihin. Virtuaalinen ruoska heiluu yleisön yllä: "Syksyllä 2014 suomalaisia oli verkostossa eniten, nyt kiinalaiset ovat ajaneet ohi. Heitä on mukana 150 000, suomalaisia reilut 24 000. Ottakaa se pää pois pensaasta!", hän huutaa ja saa yleisöltä raikuvat suosiosoitukset.

Verkostomarkkinoinnissa yleisö tykkää, mitä enemmän sitä haukutaan ja piiskataan.

Vuorinen esittelee tilaisuuden pääpuhujan, Kari Wahlroosin.

Wahlroos nousee lavalle vaisuna, juuri Lontoosta saapuneena ja ilmeisen väsyneenä. Kestää aikansa, ennen kuin puhekone lähtee kunnolla käyntiin. Kun se sitten tapahtuu, meno on hurjaa.

”En ole täällä rahan takia. Teen tätä siksi, että tämä on niin kivaa, tykkään tästä! Minulla on 4,4 miljoonaa kolikkoa. Eihän sillä elä, mutta on se hyvä alku. Missä on kolikon arvo muutaman vuoden päästä? Mitä väliä sillä on, se nousee kuitenkin.”

”Olen pitänyt noin 300 eventtiä, 21 kaveria on minun ansios-tani tehnyt yli miljoonan ja 8000 ihmistä on saavuttanut max-outin. Johtajapalaverieissa naureskellaan, jos mukana on joku alle sadantonnin kuukausiansioilla.”

Yleisen hengennostatuksen ohella Wahlroosilla on myös uutinen: ”Kimmo Kontuniemen porukka on Lontoossa kehittänyt Onecoinista sharia-yhteensopivan version. Suurella todennäköisyydellä muslimit alkavat käyttää meidän kolikkoa, ja niitähän on kolme miljardia”, hän maala.

Sharia-versio pitää räätälöidä erikseen, koska muslimit eivät saa periä korkoa. Ratkaisuna on ohjata tuotot CoinSafe-säiliöön, jolloin uskonnon sääntöjä ei rikota.

CoinSafe on kaikkien jäsenten käytössä oleva palvelu, johon siirretyt kolikot lukitaan 12, 18 tai 24 kuukaudeksi korkoa kasvaamaan. Onecoinin kannalta järjestely on näppärä, sillä se vähentää jäsenten myyntihaluja. Eräs onecoinisti valittaa minulle, että kolikot lipsahtavat säiliöön lähes itsestään, ellei omistaja ole tarkkana.

Aina Wahlrooskaan ei onnistu. ”Vuoden, kahden päästä aletaan vaihtaa kolikoita dollareiksi ja euroiksi, mikäli euroja on vielä silloin olemassa”, hän lohkaisee.

”Se oli vitsi”, hän lisää sitten, kun kukaan ei huomaa nauraa.

Eesityksen jatkuessa Wahlroos innostuu itsekin omista puheistaan, ja jutut muuttuvat aina vain rehvakkaammiksi. Kaulassa roikkuva kultainen Onecoin-riipus heiluu puhujan tahdissa yhä vauhdikkaammin.

Tilaisuuden loppuksi Wahlroos pyytää ryhmäkuvaan kaikki ne, jotka haluavat rikastua. Sormilla tehtävä käsimerkki yhdistää jäseniä toisiinsa.

”Tienaan päivässä niin paljon, etten kehtaa edes sanoa, enkä ole keltäkään vienyt mitään. Mulla on elämä kauheen mukavasti. Ystävät ja sukulaiset laittelee jotain viestejä että kato kun se on pyramidihuijaus! Mä laitan vaan etten tiedä lähtisinkö tänään Lambolla vai Ferrarilla ja mihinkä asuntooni menisin”, hän kertoo arjen pikku harmeista. Yleisö purskahtaa nauruun.

Lopuksi Wahlroos antaa tunnustusta muillekin Onecoin-aktiiveille: ”Se päivä tulee vielä, jolloin kansa kiittää, että meillä oli Tommi Vuorinen.”

On perinteisen ryhmäkuvan vuoro. Wahlroos pyytää kaikkien rikastumista haluavia jäämään saliin ja nousemaan lavalle. Rikastumista tavoittelevia on niin paljon, että osa jää lavan eteen. Heidän joukossaan näyttää olevan myös Carl Danhammar, joka ottaa paikan rivin keskeltä. Kaikkein etummaisiksi asettuu tietenkin leveästi hymyilevä Kari itse.

Katsomoon jääneet kuulijat kaivavat puhelimensa esiin kuvausta varten. Salin keskellä nuori nainen nousee seisomaan tuolille saadakseen paremman kuvakulman. Esitysten ajan hän on istunut eturivissä ja eläytynyt voimakkaasti Wahlroosin esitykseen. Pitkät ruskeat hiukset yltävät pakaroille asti ja heiluvat hänen räpsiessään kuvia puhelimellaan.

Nainen on Bella, Karin tuore vaimo. Pari on avioitunut kolme viikkoa aikaisemmin.

Poistun vähin äänin paikalta.

One coin in Bangkok

Lokakuun ensimmäinen päivä on lauantai. Onecoinistit ovat odottaneet päivää kolmen kuukauden ajan, sillä tänään omaisuus tuplaantuu.

Onecoinisteja kaikkialta maailmasta kokoontuu tilaisuuteen, joka pidetään Bangkokin pohjoisessa esikaupungissa sijaitse-

Onecoinin uuden lohkoketjun käyttöönotto välitetään suorana Facebookissa. Sebastian Greenwood juontaa tilaisuuden.

vassa Muang Thong Thanin messukeskuksessa. Sen suurin sali on Impact Areena, jonka katsomoon mahtuu 11 440 henkeä. Sali on lähes täynnä. Mukana on useita suomalaisia, eturivistä erottuu tuttuun tapaan Kari Wahlroos.

Tapahtuma välitetään live-lähetyksenä Facebookiin, lähetys alkaa aamulla kello 10 Suomen aikaa. Seuraan koko monituntisen ohjelman älypuhelimellani ja hyödynnän ajan ulkoiluttamalla samalla koiraa. Kyllä nykYTEKNIikka on mainiota!

Bangkokin tilaisuuden aloittaa tavanomainen motivointi-puhuja, ei läheskään Wahlroosin veroinen. Esitysten välissä nähdään thaimaalaisia tanssi- ja musiikkinumeroita. Sitten lavalle nousevat verkostopiireissä hyvin tunnetut Steinkellerin veljekset. He esittelevät uuden MAB-alustan, jolla tehdään mobiilisovelluksia kauppiaiden käyttöön. Veljekset ovat pitkiä, komeita ja sujuvia esiintyjä. Yksi heistä puhuu englantia niin vahvalla saksalaisella korostuksella, että hän kuulostaa aivan Bond-elokuvien roistolta.

Itse MAB on niin sekava, ettei kukaan tunnu ymmärtävän sitä. Se unohdetaan vähin äänin heti tilaisuuden jälkeen.

Lopulta koittaa hetki, jota kaikki ovat odottaneet. Ruja Ignatova astuu esiin ja lämmittelee yleisöä rujautusta varten. Hän ottaa yhteyden Sofian pääkonttoriin ja varmistaa, että siellä ollaan valmiita lohkoketjun käynnistämiseen. "Parasta tehdä se, tai tulen ja tapan teidät", hän heittää puoliksi leikillään uhkauksen henkilökunnalleen.

Lohkoketjun ensimmäinen ns. Genesis-lohko on erityinen, koska se aloittaa ketjun, eikä sen vuoksi itse viittaa edeltävään lohkoihin. Genesiksen synnyttäminen on kuin maailman luominen.

Kaikkien katseet kohdistuvat valkokankaalle, jossa näkyy teknistä dataa. "Not mining" -teksti kertoo, ettei uusi louhinta ole vielä alkanut. Ruja lisää jännitystä esittämällä hämmästyntä. Onko jotain vialla, eikö louhinta toimikaan? Hetken historiallisuus verkoston silmissä on käsinkosketeltavaa. Salin kymmenentuhatta silmäparia odottavat jännittyneenä.

Sitten alkaa tapahtua. Heksadesimaaliset koodit lähtevät juoksemaan ja kellon numerot laskevat kohti nollaa. "Go, go, go, mine!", Ruja hoputtaa lavalla.

Laskuri saavuttaa nollan ja Ruja riemuitsee. "Yes, we did it!", hän huutaa yleisölle. Genesis-lohko on synnytetty onnistuneesti ja ensimmäiset kaksi miljardia uutta kolikkoa on saatu louhittua. Ruja onnittelee paikalla olevia lahkoketjulaisia, sillä heillä on nyt kaksinkertainen määrä kolikkoja ja siten myös varallisuutta.

Espoolaisessa metsässä ohikulkijat saattavat ihmetellä, kuka on tuo itsekseen naurava, puhelintaan tuijottava koiranulkoiluttaja. En voi sille mitään. Tunnistan heksadesimaalisten koodien näytön samaksi animaatioksi, joka on pyörinyt yhtiön kotisivulla ja joka on kopioitu Shutterstockin kuvakirjastosta.

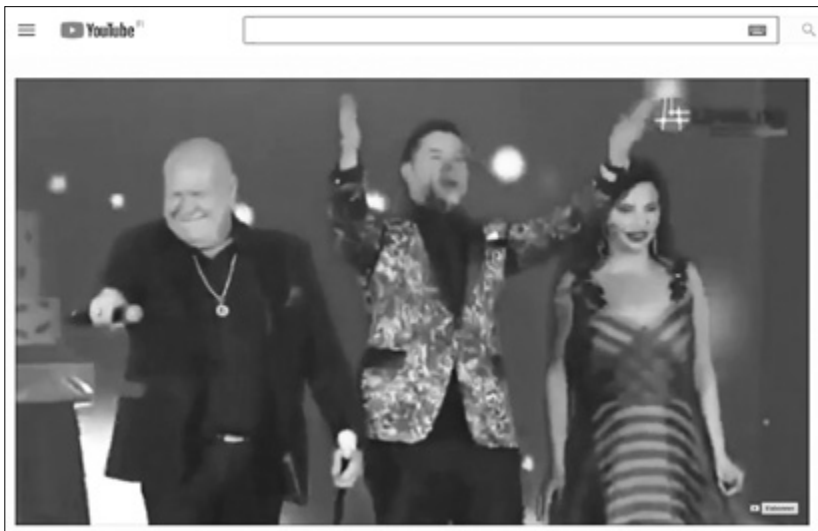
Animaatio on pelkkä graafinen elementti. Sillä ei ole mitään tekemistä lohkoketjun, louhinnan eikä oikeastaan minkään muun-

kaan kanssa. Uusia kolikoita ei ole louhittu ja miten olisi voitukaan, koska 1 986 580 000 kolikon luomiseen kului vain kaksi minuuttia? Rujan esitys on täyttä teatteria ja näytöt puhdasta huijausta.

Eivätkö kymmenentuhatta paikallaolijaa näe todellisuutta? Ovatko he todella niin lahkoketjun lumoissa?

Bangkokin show jatkuu vielä, sillä Rujalla on kerrottavanaan nimitysuutinen. Hän luovuttaa toimitusjohtajan tehtävät juuri palkatulle Pablo Munozille ja keskittyy itse jäsenmäärän kasvattamiseen. Kymmenen miljoonan jäsenen tavoitteesta puuttuu vielä 7,5 miljoonaa.

Ruja esittelee yhdysvaltalaisen Munozin pitkän linjan verkostoammattilaisena, joka on toiminut mm. ryhmäjohtajana Yhdysvaltojen Tupperwaressa ja Pohjois-Amerikan Avon-verkoston johtajana.

Juha Parhiala, Sebastian Greenwood ja Ruja Ignatova laulavat "We are the champions" yleisön yhtyessä lauluun.

Sitten on vielä viimeinen asia: verkostolla on juhlapäivä. Ruja muistuttaa, että Onelife-verkoston ensimmäinen tapaaminen pidettiin kaksi vuotta sitten. Sen täytyy tarkoittaa Suomessa pidettyä tilaisuutta, vaikka Ruja ei maata mainitsekaan. ”Pienessä huoneessa oli 70 ihmistä, joista uskoakseni 50 on nyt miljonäärejä, ja paikalla täällä”, hän kehuu.

On aika juhlia kaksivuotissynttäreitä. Lavalle tuodaan tätekakku. Ruja mainostaa kakun olevan jättikokoinen, läpimitaltaan kaksi metriä, mutta ihan tavallisen hääkakun kokoiselta se minusta näyttää. Onecoinissa liioittelu kuuluu asiaan, jopa ilmiselvissä tilanteissa.

Sir Parhiala ja Sebastian Greenwood saapuvat Rujan avuksi lavalle leikkaamaan kakkua. Kolmikko kaulailee toisiaan ja yleisö yhtyy laulamaan ”We are the champions” heidän kanssaan.

Show on ohi. Jäsenet lähtevät tilaisuudesta tuplasti aiempaa varakkaampina.

Munozin ura Onecoinin johtajana jää alle vuoden mittaiseksi, eikä miestä juuri näy julkisuudessa. Seuraava suuri konferenssi pidetään toukokuussa 2017 Macaossa, ja siellä uutena toimitusjohtajana esitellään luxemburgilainen ex-pankkiiri Pierre Arens. Hänen pestinsä jää vain muutaman kuukauden mittaiseksi.

Toimitusjohtajat häviävät kaikessa hiljaisuudessa, eikä kukaan tunnu ihmettelevän, mitä heille tapahtuu.

Björn Bjercke

Syksyllä 2016 norjalainen lohkoketjuasiantuntija Björn Bjercke saa puhelun japanilaiselta rekrytointifirmalta. Se on vakuuttunut Bjercken LinkedIn-profiilissaan listaamasta kokemuksesta ja

tarjoaa töitä mahtavilla eduilla: palkka 2,5 miljoonaa euroa vuodessa, auto ja asunto sekä Lontoosta että yhtiön kotipaikkakunnalta. Tehtävänä on rakentaa yhtiölle lohkoketju.

Bjercke kiinnostuu asiasta ja tivaa toimeksiantajan nimeä. Rekrytoija on aluksi vastahakoinen, mutta paljastaa lopulta, että kyse on Onecoinista.

Enempää ei tarvita. Bjercke tietää Onecoinin ja kieltäytyy suoralta kädeltä jatkamasta keskusteluja.

Rekry-yritys tulee julki vasta myöhemmin, kun Bjercke törmää LinkedInissä Onecoinia kehuvaan kirjoitukseen ja kertoo kokemuksistaan. Se puolestaan herättää Saksan poliisin kiinnostuksen. Bjercke kutsutaan Düsseldorfiin, missä häntä kuullaan kahden päivän ajan.

Avautumisella on muitakin seurauksia. Bjercke alkaa saada uhkaavia viestejä ja soittoja, joissa toivotetaan hyvää yötä, sillä ”et herää enää aamulla”.

Tätä kirjaa varten Bjercke kertoi, että yhtiö oli yrittänyt ostaa lohkoketjuosaamista muiltakin konsulteilta. Tietävästi kukaan ei kuitenkaan suostunut yhteistyöhön yhtiön kanssa, joka oli aiemmin valehdellut lohkoketjustaan.

Baby–Ruja

Marraskuun viidentenä päivänä nettiin ilmestyy video, jossa Ruja Ignatova kertoo henkilökohtaisen uutisen: hänelle on edellisellä viikolla syntynyt tyttövauva. Videolla hän kiittää vuolaasti henkilökuntaansa, uusia johtajia sekä verkoston timanttijäseniä käytännön asioiden hoitamisesta. Rujan sylissä lepää peittoon kääritty vauva.

Pientä kummastusta herättää se, ettei Ruja näytä olleen lainkaan raskaana. Takuuvarmasti hän ei ollut viimeisillään kuukausi aiemmin Bangkokissa, juhlistaessaan uuden lohkoketjun käyttöönottoa.

No, Onecoinissa pienet yllärit kuuluvat toiminnan luonteeseen. Verkosto selittää hänen käyttäneen brasilialaista sijaissynttäjää, mutta kuka mahtaa olla isä?

Kahvilla onecoinistin kanssa

Onecoinistien joukossa on koulutettujakin ihmisiä. Yhteen sellaiseen olen tutustunut netissä asioidessani hänen yrityksensä kanssa. Miehellä on akateeminen tutkinto ja meriittejä muiltakin elämänaloilta.

Kuultuani, että mies on mukana Onecoinissa, lähdin tapamaan häntä tamperelaiseen kauppakeskukseen. Haluan omin korvin kuulla, mikä saa miehen uskomaan ilmiselvään huijaukseen. Tarjoan kahvit, kun olen kerran tapaamista ehdottanutkin.

Mies on luonteeltaan pidättyväinen ja rauhallinen, puheäänikin on hiljainen. On mahdotonta kuvitella häntä räyhäämässä nettialustoilla Onecoinin puolesta. Mutta usko on vahva.

Mies kertoo sijoittaneensa varovasti ja vain muutamia tuhansia euroja. Potti on kasvanut kymmenkertaiseksi, mutta parin vuoden päästä hän odottaa arvon olevan jo 40-kertainen. "Monet tuttavani ovat sijoittaneet kymmeniätuhansia ja todennäköisesti he ovat parin vuoden kuluttua miljonäärejä", mies usko.

Epäilykseni Onecoinin taustoista eivät tee häneen vaikutusta. Miehen mielestä Onecoin on pitänyt tähän mennessä kaikki lupauksensa eikä hän näe mitään syytä, miksei sama jatkuisi. Pian monet kaupat hyväksyvät OC:n maksuvälineenä, mikä entisestään parantaa valuutan käytettävyyttä ja lisää kysyntää.

Lopulta sovimme, että palaamme asiaan juhannuksena 2018. Jos Onecoin ei ole puolessatoista vuodessa muuttunut vapaasti vaihdettavaksi eivätkä kauppapaikat auenneet, hän myöntää tulleensa huijatuksi.

Marraskuun alussa saapuu Boliviassa 26.10.2016 leimattu posti-kortti. Kuvassa aasi näyttää kieltään ja takana on käsinkirjoitettu teksti:

Herra tietäjäl! Suomalainen kateus voittaa kiimankin. Onko herran Bitcoinin kurssi laskussa, kun tyhmillä haastatteluilla kertoilet satuja Onecoinista. Paistaa siltä että haluaisit olla mukana Onecoinissa, mutta et pysty tunnustamaan olevasi väärässä! Sinä olet kyllä Suomelle tullut kalliiksi.
Fiksumpi väistyisi. Terv. Ystäväsi

Britanniassa islam-oppineet ovat perehtyneet Onecoiniin ja kahden muftin 16.11.2016 allekirjoittamassa raportissa päädytään kieltämään Onecoinin sharia-version käyttö. Se päättyy enteellisiin sanoihin:

The Onecoin scheme contains fraud and deception leading to unlawful consumption of wealth which is impermissible...
we cannot escape the fact that when it collapses, it will cause harm to oneself and to one's wealth which is impermissible.
Additionally, by recruiting others, one causes harm to others.
Final conclusion: it is impermissible to participate in this scheme.
And Allah knows best.

Kaikkien maiden verkostohuijarit, yhtykää!

Vuoden 2016 tammikuussa Onecoinin sivuilla oleva jäsenlaskuri näytti 826640 jäsentä. Kesäkuun alussa lukema oli 1906033 ja vuoden lopussa jäseniä on jo 2830377.

Hurja kasvu ei ole puhtaasti orgaanista. Ruja Ignatova osoittaa, etteivät hänen omat talousopintonsa ole menneet hukkaan, ja alkaa kasvattaa verkostoa yritysostoilla. Niin juuri: yritysostoilla, aivan kuten oikea yhtiö tekisi. Ostettavat kohteet eivät tosin ole yrityksiä, vaan hiipuneita Ponzi-huijauksia.

Ponzit ovat sammuneet, kun uusien jäsenten virta on tyrehtynyt, eikä rahaa ole enää tullut riittävästi sisään. Ignatova tarjoaa jo kertaalleen huijatuille jäsenille mahdollisuutta liittyä Onecoiniin ja siirtää vanhaan ponziin jääneet rahat Onecoiniksi, joilla on edessään lupaava tulevaisuus. Tietokantojen yhdistäminen näkyy jäsenlaskurissa, joka pomppaa parhaina päivinä jopa 90 000 hengellä yhdessä vuorokaudessa.

Uudet uhrit näyttävät hyvältä jäsenlaskurissa ja laajentavat tulevan kauppapaikan asiakaskuntaa, mutta kaupassa tulee mukana jotain vielä tärkeämpää: verkostojen johtajat. He ovat tunnettuja nimiä, tietävät pelin hengen, ja tuovat mukanaan useita alemman tason johtajia – kaikki omien verkostojensa kanssa. Se takaa Onecoin-verkoston kasvun jatkossakin.

Tunnetuimmat Rujan ostamat verkostot ovat Conligus (31.3.2015), OPN – Opportunity Network (16.1.2016), Univerteam (13.3.2016), BGN (12.6.2016) ja weShare (28.9.2016). Nimet saattavat olla vieraita suomalaiselle, mutta niistä jokaisessa on kymmeniätuhansia jäseniä Euroopasta sekä Etelä- ja Väli-Amerikasta.

Ainakin Conligus-verkoston pitäisi olla tuttu myös suomalaisille. Sen perustivat Maltalla Steinkellerin veljekset yhdessä suomalaisen Staffan Libäckin kanssa. Libäck veti netissä verkoston suomenkielisiä webinaareja. Kyse oli eräänlaisesta huutokaupasta, jossa jäsenille luvattiin laatutuotteita suurilla alennuksilla. Kymmenen vuotta aikaisemmin Libäck pakeni lain kouraa Suomesta Thaimaahan. Hän oli mukana Ikaros Groupissa, joka ehti kerätä viiden miljoonan sijoitukset ennen kaatumistaan.

Yhdistämällä ponzit ja niiden johtajat omaan verkostoonsa Onecoin loikkaa kertaheitolla alansa markkinajohtajaksi. Meriitti sekin.

2017

Vuoden alussa Onecoin ilmoittaa taas uudesta suunnitelmasta: se aikoo listautua johonkin Aasian pörssiin seuraavan vuoden toisella neljänneksellä. Jäsenet voivat vaihtaa Onecoin-rahojaan eräänlaisiin futuureihin (OFC, Onecoin Future Certificates), joita vastaan saa aikanaan yhtiön osakkeita.

Ajatus Onecoin-yhtiön listaamisesta pörssiin on päähkähullu. Yleensä pörssiin listaudutaan siksi, että halutaan pääomaa yhtiön kasvun rahoittamiseksi. Pörssilistautuminen tuo yritykselle uskottavuutta ja lisää sen toiminnan läpinäkyvyyttä, sillä pörssi edellyttää omistusten ja talouslukujen avaamista sekä säännöllistä tulosraportointia. Joskus omistajat haluavat yksinkertaisesti rahastaa omistuksensa ja myydä osakkeensa avoimilla markkinoilla sijoittajille.

Mikään syistä ei voi tulla kyseeseen Onecoinin kohdalla. Rahaa itse painava yhtiö olisi viimeinen, jonka kannattaisi listautua pörssiin. Listautumista edeltävä prosessi on hankala ja aiheuttaa monenlaisia juridisia ja hallinnollisia kuluja. Tarvitaan listalleottoesite, jossa kuvataan yhtiön toiminta, kerrotaan taloustiedot, kuvataan tulevaisuutta ja analysoidaan riskejä. Yhtä pörssilistautumista sisältäpäin seuranneena ja listalleottoesitettä laatineena tunnen prosessin hyvin.

Jos yhtiö tai sen omistajat haluavat lisää pääomaa, mikseivät ne vain louhi Onecoinija itselleen? Tulee mieleen Charles Ponzi,

joka ei sijoittanut omaan yhtiöönsä, vaikka kehui sen menestystä muille.

Onecoinin pörssilistautuminen edellyttäisi täydellistä avoimuutta. Yhtiö joutuisi avaamaan talouslukunsa, organisaationsa rakenteen ja avainhenkilöidensä nimet. Mistään näistä se ei ole aiemmin kertonut mitään.

Vaikka hanke on täysin päätön, se uppoaa jäseniin. Yhtiölle OFC-järjestelyt antavat taas uusia tekosyitä lykätä luvattuja aikamääriä kauemmaksi tulevaisuuteen.

Ensi kertaa Onecoin-mainosvideoissa alkaa näkyä tarkka päivämäärä: 8.10.2018. Silloin valuutan pitäisi muuttua julkiseksi ja verkoston jäsenet pääsevät vihdoinkin myymään kolikkojaan.

Yli puolitoista vuotta on kuitenkin pitkä aika odottaa.

Listautuminen antaa yhtiölle tekosyyn Xcoinx-pörssin sulkemiseen. Sen luvataan aukeavan uudelleen oikeana pörssinä vuoden 2018 kesällä.

Maajohtaja Vuorinen katoaa julkisuudesta. Hän ei vastaa enää sähköposteihini eikä anna haastatteluja medialle. Kaikki kysymykset pyydetään lähettämään sähköpostilla Sofian pääkonttoriin, joka vastaa jatkossa tiedottamisesta. Yksittäisillä jäsenillä ei ole oikeutta kommentoida asioita julkisuudessa. Se pätee myös maajohtajaan.

DealShaker

Kuin hyvityksenä pörssin lykkääntymisestä Onecoin avaa 16. helmikuuta jäsenten hartaasti odottaman kauppapaikan. Kauppiat voivat rekisteröidä itsensä DealShaker-alustalle ja tarjota tuotteitaan myyntiin OneLife-verkoston jäsenille.

Käytännössä alusta on virtuaalinen näyteikkuna, joka antaa näkyvyyttä yli kolmen miljoonan jäsenen verkostolle. Jos kaupat

Odotettu kaupapaikka DealShaker aukeaa vihdoin. Se on ainoa paikka, missä jäsenet voivat muuttaa kolikoitaan tavaroiksi ja palveluiksi.

syntyvät, myyjä ja ostajat saavat sopia keskenään toimitustavasta ja muista yksityiskohdista.

Kaupankäynti sisäisellä valuutalla on hieman konstikasta. Tuotteiden hinnat koostuvat euro- ja Onecoin-määräisistä osista. Näin varmistetaan, että myyjä saa edes jotain oikeaa rahaa. Harva kauppias haluaisi myydä tuotteitaan puhtaalla virtuaalivaluutalla.

Painettuaan ostonappia asiakas saa PIN-koodin ja tieto tapahtumasta välittyy OneLifen konttoriin. Jos kaikki täsmää, konttori siirtää tarvittavan Onecoin-määrän ostajan tililtä myyjän tilille. Myyjä tunnistaa asiakkaan PIN-koodista ja toimittaa tuotteen. Näin kierretään rajoitusta, joka muutoin sallii Onecoin-rahansiirrot vain omaan alalinjaan, ei vapaasti jäseneltä toiselle.

DealShakerin ulkoasu on siisti. Graafinen suunnittelija on selvästi osannut asiansa. Tarjontaa voi selata hinnan, toimitustavan, tuotekategorian tai maan perusteella. Kauppiaslaskuri näyttää yli kahdeksaatuhatta, kirjautuneita käyttäjiä on kymmenkertaisesti.

Tuotteita on paljon, mutta niiden valikoima on kauniisti sanoen kirjava. Valtaosa on halpaa muoviroskaa Kiinasta tai sekalaisia terveys- ja kauneustuotteita. Valikoiman lisääntyessä haku alkaa hidastella ja luokituksissa on paljon virheitä.

Maarajaus toimii vaihtelevasti, joten suomalaisia kauppiaita on vaikea löytää. Muutama kuitenkin. Yksi myy sekaklapeja (halvoja) 40 litran säkissä, toinen PH Balance -emäsjauhetta, kolmas erikoishienoa Lehtopeat hiusturvetta ja neljäs Luo rahaa! -verkovalmennusta.

Yksi DealShaker -kauppiasta on Äänekoskella sijaitseva Ravintola Koskenhelmi. Paikallislehti kertoo, että Tuukka Vuo-

Yksi suomalaisista DealShaker-kauppiasta on äänekoskelainen ravintola Koskenhelmi, joka myy grillipihviannosta.

rinen on luonut DealShakeriin kauppiastilin voidakseen myydä kuponkeja Onecoinilla. Kupongissa oleva QR-koodi luetaan ravintolan kassalla. "Valuutta siirtyy nopeasti ja ilman kuluja, ihan kuin sähköposti", Vuorinen kehuu toimittajalle.

Koskenhelmi on tehnyt DealShakeriin kaksi grillipihvidiiliä, joista kummassakin on tarjolla sata kuponkia. Jokainen kuponki oikeuttaa yhteen annokseen ja maksaa kaksi One-kolikkoa. Kurssin ollessa 12,35 euroa annoksen hinnaksi tulee 24,70 euroa. Kuponki on voimassa vuoden 2017 loppuun.

DealShakerin avautumisen kunniaksi käyn tarkistamassa jäsensivuilla ilmoitetut käyttäjämäärät. Kiina on ylivoimaisesti suurin, sieltä on mukana 1 122 171 henkilöä. Brasilialaisia on 277 661, vietnamilaisia 84 381, hongkongilaisia 79 938, saksalaisia 70 066, intialaisia 68 698, thaimaalaisia 58 828 ja ruotsalaisia 56 583. Sitten tulevat Unkari, Italia, Britannia, Pakistan, Malesia, Venäjä, Etelä-Korea, Itävalta, Nigeria, Kazakstan, USA:n Neitsyt-saaret ja Suomi, josta on rekisteröitynyt 29 137 henkilöä.

Suomen sijoitus listalla on tippunut, mikä on yksinomaan hyvä asia. Lähes 30 000 ihmistä vastaa silti Riihimäen kaupungin väkimäärää.

Pienellä virnistyksellä pistän merkille listalle yltäneen Nigerian. Siitäs saitte, nyt on teidän vuoronne joutua huijatuiksi.

Palaan aina välillä selaamaan DealShakerin tarjontaa. Tuotteiden ja kauppiaiden määrä kasvaa, mutta kyseessä on pikeminkin kirpputori kuin vakavasti otettava verkkokauppa.

Muutaman kerran hieraisen silmiäni: DealShakerissa on myynnissä autoja, joiden maksuvälineeksi käy Onecoin! Tämä on vihdoin sitä, mitä on luvattu.

Aktiivisimmin autoja tarjoaa bulgarialainen Krlev Cars. Myynti-ilmoitusten tarkempi lukeminen paljastaa kuitenkin koukkuja. Kyse on joko erikoistarjouksista, jotka voi lunastaa vasta, kun pörssi on avattu, tai sitten Onecoin kattaa ainoastaan

osan hinnasta. Euromääräinen osuus on niin korkea, ettei auton ostaminen kannata.

Yhtiö lupasi 50000–100000 kauppapaikkaa. Niitä on saatu vasta yksi, vaikka siellä onkin tuhansia myyjä.

Joka tapauksessa DealShaker on merkittävä virstanpylväs onecoinisteille. Ensi kertaa virtuaalirahoilla voi oikeasti maksaa osan kauppahinnasta. Kauppias kantaa riskin, joka liittyy One-coinien muuttamisesta fiat-valuutaksi. Jonain päivänä sen pitäisi onnistua.

Anonyymi kirjoitti...

Käsittääkseni Petteri on ihan kouluja käynyt mies ja kenties joskus jonkun tieteellisen lopputyönkin saanut aikaaan, jossa on joskus joutunut ihan tutkimaan asioita. Joten siinäkin valossa tämän blogin sensaatiohakuisuus, amatöörimäisyys ja Petterin egoilu hämmentää.

Ja edelleenkin on ihan laillista ja sallittua myydä Onelifen talouskoulutusta Suomessa ja yli 190 muussakin maassa.

8. huhtikuuta 2017 klo 15.26

Viranomaisvaroituksia

Ilmeisesti ensimmäinen viranomaistoimi Onecoinia vastaan tulee 10.6.2015 Unkarin keskuspankilta. Sen tulkin mukaan Onecoin on laitton pyramidipeli, jota kansalaisten kannattaa varoa.

Belgian finanssivalvonta varoittaa kansalaisiaan heinäkuussa 2016 ja joulukuussa on Italian kilpailuviraston vuoro. Yhdessä paikallisen finanssivalvonnan ja kuluttajaviraston kanssa Italia on arvioinut Onecoinin pyramidiksi. Myös Britannian Financial Conduct Authority pitää Onecoinia riskinä kuluttajille.

Maaliskuussa 2017 varoittajien joukkoon liittyy Kroatian keskuspankki, elokuussa Luxemburgin rahoitustarkastus. Varoituksia satelee muistakin maista: Malta, Makedonia, Sveitsi, Itävalta, Uganda...

Saksan finanssivalvoja BaFin (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) jäädyttää 5.4.2017 Onecoiniin kytköksissä olevan IMS-yhtiön (International Marketing Services GmbH) toiminnan. Sen kautta on ehtinyt kiertää 360 miljoonaa euroa. Kolme viikkoa myöhemmin BaFin kieltää Onecoinin toiminnan ja markkinoinnin maassa. Se jatkuu vasta, kun Onecoin lopettaa kolikoiden jakamisen koulutuspakettien kylkiäisinä.

Samoan saarelta Tyyneltä valtamereltä kantautuu erikoisia uutisia. Pienen saarivaltion viranomaiset ovat kieltäneet Onecoinin kesällä 2018, mutta vuotta myöhemmin paljastuu, että kieltoa on rikottu kierrättämällä rahoja Uuden-Seelannin ja Australian kautta. Paikallisen Seitsemännen päivän adventistien kirkon johto on ollut mukana rahanpesussa, jonka arvo nousee 3,5 miljoonaan paikalliseen dollariin.

Suomessa ei tapahdu mitään, vaikka suomalaisten keskeisen roolin vuoksi juuri meidän olisi pitänyt olla ensimmäisten varoittajien joukossa. Yksikään viranomainen ei näytä edes tutkivan asiaa. Ilmeisesti KRP odottaa edelleen lähdekoodin julkistusta.

Lähetän sähköpostia aiemmalle tutkinnanjohtajalle ja vinkkaan, että Onecoin-tutkimuksia kannattaisi varmaankin jatkaa, sillä yhtiö ei ole pitänyt lupauksiaan. Mielestäni toiminta täyttää petoksen tunnusmerkistön. Tutkinnanjohtaja pyytää lisätietoja ja kertoo ottavansa ne esille syyttäjäpalaverissa.

Ilmeisesti asia jää siihen, koska mitään ei tapahdu.

Tapaan työni puolesta muitakin KRP:n tutkijoita ja kyselen heiltä Onecoin-tutkinnasta. Vastaus on aina sama: KRP seuraa tilannetta, mutta aktiivista tutkintaa ei juuri nyt ole käynnissä.

Äänekosken paikallislehden haastattelussa KRP:n rikoskomisario selittää miksi. "Toistaiseksi ei ole löydetty mitään sellaista, mikä olisi johtanut esitutkintaan. Rikosilmoituksia ei ole tehty. Ei ole tullut vastaan vahinkoa kärsineitä henkilöitä, jotka olisivat halunneet rahansa takaisin. Onecoin otetaan uudelleen tarkasteluun sitten, kun valuutta julkistetaan ja se tulee kaikille avoimeksi."

Ymmärrän KRP:tä hyvin. Sen tutkijoilla on kädet täynnä töitä ilman sotkuista pyramidiakin. Verkkorikosten määrä kasvaa koko ajan ja tutkinnat ovat hankalia. On palvelunestohyökkäyksiä, tietomurtoja ja digitaalista teollisuusvakoilua. KRP ei todellakaan halua lähteä penkomaan oma-aloitteisesti verkostoa, jonka jäsenet eivät koe joutuneensa rikoksen uhriksi, ja jonka lonkerot johtavat ulkomaille.

Kun KRP seuraavan kerran puuttuu asiaan, se on tehtävä hyvin valmistautuneena ja riittäväillä resursseilla, jotta tutkinta ei kaatuisi ja kääntyisi Onecoinin markkinoinniksi, kuten kävi marraskuussa 2015.

Entä verottaja? Se jaksaa penkoa muutaman kympin arvoisia kuitteja, jos kansalainen on unohtanut ilmoittaa jotain. Onecoinissa on liikuteltu miljoonia, osa niistä käteisenä muovikas-seissa, eivätkä kaikki sponsorit ole takuulla muistaneet ilmoittaa jättitulojaan.

Verkostopalkkioiden pitäisi olla jättipotti verottajalle. Yhtiöllä on jäsenten yhteystiedot ja ne ovat varmasti todellisia, koska yhtiö vaatii henkilöllisyystodistuksia ja korostaa KYC-käytäntöä joka käänteessä. Maallikkona kuvittelen, että virka-apupyynnö toiseen EU-maahan avaisi tiedot suomalaisten saamista palkkioista helposti. Sieltä saisi suoraan listan, jonka mukaan jälkiverot voisi panna maksuun.

Mutta ei. Mitään ei näytä tapahtuvan. On turhauttavaa seurata vierestä, miten suomalaisten huijaaminen saa vapaasti jatkaa.

Työkaveri jakaa tuntemukseni ja lähettää Finanssivalvonnalle

ilmoituksen Onecoin-epäilyistään. Kaksi kuukautta myöhemmin saapuu vastaus:

Finanssivalvonta kiittää yhteydenotostanne. Ilmoitukset finanssimarkkinoilla havaituista mahdollisista epäkohdista ja väärinkäytösepäilyistä ovat Finanssivalvonnalle tärkeä tietolähde. Finanssivalvonta ottaa tarveharkintansa perusteella ilmoituksessa esiin tuodut asiat huomioon valvontatoiminnassaan. Finanssivalvonta julkaisee tietoa toiminnastaan ja valvontatoimenpiteistään nettisivuillaan (www.finanssivalvonta.fi).

Kirjeen – paperisellaisen – ovat allekirjoittaneet Finanssivalvonnan johtava neuvonantaja sekä lakimies.

Vastauksesta päätellen asia ei kiinnosta Finanssivalvontaa pätkääkään. Valvonta voisi todeta, että koska kyse on (muka) koulutusmyynnistä tai (muka) yksittäisten kansalaisten välisestä verkostomarkkinoinnista, asia ei kuulu heidän toimivaltansa piiriin. Sen sijaan he lähettävät vakiokirjeen, jonka sisältö on suunnilleen ”Hyvää päivää, kaunis ilma tänään” – ja siihenkin kuluu kaksi kuukautta.

Ilmoituksen tekijä, juristi itsekin, on jossain määrin närkästynyt. Samoin minä. Viranomaisista ei näytä olevan apua.

Myöskään tutkivan journalismin varaan ei voi laskea. Toimittajia on irtisanottu eikä resursseja riitä kuin kaikkein tärkeimpiin tai yleisöä eniten kohahduttaviin aiheisiin, joista saa nopeasti uutisvoittoja ja klikkejä.

Helsingin Sanomilla oli yksi juttu Onecoinista helmikuussa 2015. Siinä haastateltu rahoituksen professori Timo Rothovius piti Onecoinia epäilyttävänä. ”En suosittele kenellekään”, oli hänen tuomionsa.

Ylen tv-uutiset teki haastattelujutun Onecoinista maalisi-

kuussa 2016. Toimittaja kiinnostui asiasta kuultuaan isältään, miten tätä oli yritetty houkutella mukaan.

Sen jälkeen ei mitään.

Norjassa on toisin. Norjalaisia on verkostossa vain kuusituhatta, mutta silti *Aftenposten* julkaisee 10.2.2017 laajan, tutkivan journalismin jutun Onecoinista. Toimittaja on osallistunut 450 hengen tilaisuuteen, haastatellut nimettömänä pysyviä jäseniä sekä kysynyt kommentteja eri viranomaisilta. Lehden toimeksiannosta paikallinen lohkoketjuasiantuntija Jon Ramvi on tutustunut asiaan, eikä ole vakuuttunut.

Muutama alueellinen lehti Suomessa on sentään hereillä. *Vasabladetin* Anders Eklund seuraa paikallisen Onecoin-haaran tapahtumia ja uutisoi niistä lehdessä.

Aurinkorannikon suomalaisyhteisön *Fuengirola.fi*-lehti alkaa perua aiempia kirjoituksiaan. Marraskuussa 2015 lehti haastateli paikalla käynnyttä *Vuorista* ja toisti kritiikittömästi lupauksia Onecoinin nopeasta arvonnoususta. Mukaan oli silloin lähtenyt jo yli 400 suomalaista, vaikka markkinointi oli vasta alkamassa.

Nyt sävy on ihan toinen. ”Kryptovaluutta Onecoin oli Aurinkorannikolla iso puheenaihe viime talvena”, lehti kirjoittaa. ”Mukaan ‘varmaan’ sijoitukseen lähti paljon suomalaisia, kauppiat myivät tuottoja kuin maallikkosaarnaajat taivaspaikkaa. Nyt näyttää siltä, että koko Onecoin osoittautuu perinteiseksi pyramidihuijaukseksi.” Lehti pyytää lukijoita kertomaan kokemuksistaan sillä ”Aurinkorannikon Onecoin-puuhamiehet ovat melko vaitonaisia kysyttäessä tilanteesta.”

Samana lehden pääkirjoituksessa, joka on otsikoitu ”Vain yhden kolikon tähden”, on melkein päteeksipyyttävä sävy:

Fuengirola.fi kirjoitti Onecoinista asialliseen, mutta melko kritiikittömään sävyyn. Tässä vaiheessa on hyvä tunnustaa virhe ja ottaa siitä opiksi jatkossa. Suhtaudumme jatkossa erilaisiin

rahanhankintaverkostoihin entistä kriittisemmin. Mitään ei vielä ole todistettu, eikä kukaan ole välttämättä menettänyt mitään. Usko tyhjästä syntyvään rikkauteen on kuitenkin jälleen kerran horjunut. Tosin jokuhan tässäkin rikastui.

Suomalaisille journalisteille Onecoin on hukkaan heitetty tilaisuus. Joku heistä olisi voinut perehtyä asiaan, matkata Vuorisen ja Wahlroosin jalanjäljissä, käydä Sofiassa ja kirjoittaa elämänsä jutun. Kansainvälisen pyramidihuijauksen paljastaminen olisi luultavasti saanut huomiota ulkomaita myöten.

Tutkivan journalismin resurssit ovat pienet, joten Tintin ja Teräsmiehen perilliset valitsevat mieluummin helpompia aiheita. Aina voi haastatella julkkiksia tai poliitikkoja, kirjoittaa klikkejä kerääviä lifestyle-juttuja tai roikkua Twitterissä, jossa riittää somekohuja ruodittavaksi.

Onecoin on tietenkin vain yksittäinen asia, mutta se saa kysymään mitä kaikkea muuta meille voidaan syöttää teknologian varjolla, kun medialla tai viranomaisilla ei ole resursseja perehtyä asioihin eikä kyseenalaistaa niitä?

Mahdoton verokohtelu

Joissakin EU-maissa kryptovaluutoista saatavat tulot ovat verovapaita. Suomessa verottaja määritteli kantansa virtuaalivaluutoihin Bitcoinin vuoksi jo vuonna 2013 ja ohjeita on täydennetty matkan varrella.

Verotuksen periaate on yksinkertainen: kaupankäynnillä saatu tuotto on luovutusvoittoa, sijoittamalla tehty tuotto pääomatuloa ja louhinta ansiotuloa. Jos Bitcoinilla ostetaan verkosta tavaroita tai palveluita, tulo realisoituu maksun yhteydessä. Tulo realisoituu myös silloin, kun henkilö saa louhitun valuutan ”vallintaansa”.

Ohje on selkeä, mutta sen soveltaminen Onecoiniin on kaikkea muuta kuin helppoa.

Yhtiön mukaan jäsenet ostavat koulutusta, jonka kylkiäisinä tulee kryptovaluuttaa. Pitäisikö valuuttaa siis verottaa lahjana? Voiko koulutuspaketin hinnan vähentää kuluna? Yhtiö sanoo louhivansa kolikot omilla tietokoneillaan jäsenten optioista, joten onko syntyvä valuutta sittenkin jäsenelle ansiotuloa?

Bangkokissa kaikki kolikot louhittiin yhtiön mukaan uudelleen, koska lohkoketju vaihtui. Pitäisikö tämä tulkita niin, että ennen 1.10.2016 saatu varallisuus menetti arvonsa, ja kaikki uudessa lohkoketjussa oleva omaisuus on louhinnan tulosta?

Jos jäsen näkee tilillään 100000 euron arvoista Onecoineja, joita hän ei pysty realisoimaan, onko valuutta vallinnassa vai ei? Pitäisikö valuuttaa verottaa yhtiön ilmoittaman vai käyvän arvon mukaan? Käypä arvo on nolla, ellei DealShaker-kauppoja lasketa.

Vuorisen kunniaksi on sanottava, että kaikissa esityksissään hän kehottaa jäseniä ilmoittamaan tulonsa rehellisesti ja hoitamaan asiat verottajan kanssa kuntoon. Vuorisen mielestä Onecoinit pitäisi tulkita pääomatuloksi, joka verotetaan vasta sitten, kun jäsen pystyy vaihtamaan ne euroiksi.

Hän näyttää itse esimerkkiä, mutta ei peittele turhautumistaan: "Mä pyysin verottajalta, keskusverolautakunnalta ennakkopäätöksen ratkaisun mitenkä tätä konseptia verotetaan. No, mikä oli päätös? Päätös oli se, että emme anna päätöstä. Suomalainen verotuskäytäntö: emme anna päätöstä. Semmonen päätös ei maksanut kuin 108 euroa."

On vielä yksi iso kysymys, jota Vuorinen ei tietenkään mainitse: veroa pitää maksaa vain todellisesta tulosta. Jos Onecoinit osoittautuvat huijaukseksi, niistä ei tarvitse maksaa mitään. Veroilmoitus on hetki, jossa jokaisen jäsenen usko punnitaan.

Jäsenen kannalta pahin vaihtoehto olisi ilmoittaa Onecoinit verottajan yleisohjeen mukaisesti ja maksaa niistä verot oikeilla

euroilla vain huomatakseen joskus tulevaisuudessa, ettei koloilla ollutkaan arvoa. Tällöin menettäisi sekä paketin ostohinnan että arvonnoususta turhaan maksetun veron.

Houkuttelevampi vaihtoehto on jättää kaikki ilmoittamatta ja ottaa riski veropetoksesta, vaikka se tietääkin veronkorotusta ja pahimmillaan vankeustuomiota.

Vuorinen on oikeassa: verokohtelu on epäselvä, mutta syy ei ole verottajan vaan kuvitteellisia voittoja tuottavan järjestelmän, joka estää jäsentä realisoimasta varallisuutta ja naamioi sijoitustoiminnan koulutusmyynniksi.

Verkostopalkkioiden osalta tilanne on erittäin selkeä. Ne ovat euromääräistä tuloa, joka jäsenen pitää ilmoittaa verotuksessa. Mutta tässäkin on sellainen riski, että jos toiminta todetaan myöhemmin laittomaksi, palkkiot saatetaan periä rikoshyötynä takaisin. Rikoksella saatua tuloa ei voida verottaa.

Jos on KRP ihmeissään Onecoinin kanssa, ei verottajan osa ole yhtään helpompi.

Nainen, joka katosi

Lokakuussa Ruja Ignatova katoaa. Hän peruu esiintymisensä Onecoin-tilaisuuksissa eikä uusia videoita enää ilmesty yhtiön sivulle eikä Youtubeen. Katoaminen on yllättävä ja hämmästyttävän täydellinen. Edes verkoston korkeimman tason kruununjalokivet eivät tiedä, mitä kryptokuningattarelle on tapahtunut. Aivan kuin maa olisi niellyt hänet.

Vuorinen selittää Ignatovan piiloutuneen turvallisuusuhkien vuoksi. Myöhemmin käy ilmi, että Ruja on lentänyt Sofiasta Wienin kautta Ateenaan ja tavannut siellä venäjää puhuvia miehiä, mutta sen jälkeen jäljet päättyvät.

Huhutaan myös, että Ruja olisi paennut Välimerelle, mutta hänen 15 miljoonan euron Davina-huvijahtinsa seisoo käyttämättömänä Sozopolin satamassa Mustanmeren rannalla. Alus on nimetty tyttären mukaan.

Täydellisen katoamisen luulisi herättävän huolta myös verkoston sisällä. Miksei johtaja ja visionääri vastaa edes sähköposteihin? Miksi kadota juuri nyt, kun valuutta on menossa pörssiin ja odotettu maailmanvalloitus on toteutumassa?

Liikkuu tietoja, joiden mukaan paikallinen poliisijohtaja olisi varoittanut Rujaa tulossa olevasta tutkinnasta. Bulgariaa ei turhaan kutsuta EU:n korruptoituneimmaksi maaksi.

Mitä Ruja sanoikaan Dubain Gold Rush -tilaisuudessa toukuussa 2015, kun hän yli kolmen tuhannen hengen yleisön edessä lavalla hehkutti luottamuksen merkitystä?

“...and to make people trust us. We all know it’s a very bad world outside. So many people making promises. So many people lying, so many people doing things and not delivering.”

Ignatovan etunimi Ruja tarkoittaa bulgariaksi ruusua. Ruusu on paljastanut piikkinsä. Paha maailma ei ole pelkästään ulkopuolella – se on meissä itsessämme, sisällä verkostossa, sen huipulla.

Rujan valheellisuus ei yllätä, mutta täydellinen kaksinaamaisuus tuntuu niin vastenmieliseltä, että se saa melkein voimaan pahoin.

Verkoston jäsenet kestävät vaieten iskut ja epätietoisuuden, koska eivät voi muutakaan. He panevat toivonsa tulevaan, sillä ensi vuonna valuutan on luvattu avautuvan yleiseen käyttöön.

Veli, joka astui tilalle

Rujan kadottua hänen paikkansa yhtiön johdossa ottaa pikkuveli Konstantin Ignatov. Se on helppoa, sillä veli on jo jonkin aikaa toiminut siskonsa henkilökohtaisena sihteerinä vastaten mm. tämän tapaamis- ja matkajärjestelyistä. Konstantinin aiempi työkokemus on kertynyt löytöeläintalossa sekä Porschen Saksantehtailla varastomiehenä. Historiasta löytyy uraa myös heviväandin laulajana.

Konstantinin kerrotaan olleen huumeekoukussa, mutta mies on selvästi ryhdistäytynyt. Kamppailulajien harrastajana miehen vartalo on timmissä kunnossa. Tatuoinnit peittävät koko ylävartalon niskaa ja kaulaa myöten. Rystysiin on tatuoitu kreikkalaisen kuoleman jumalan nimi THANATOS.

Yhtiön virallisissa kuvissa Konstantin poseeraa kalliissa puvuissa, mutta siilitukka ja ihon peittävät tatuoinnit ovat räikeässä ristiriidassa vaatetuksen kanssa.

Sanotaan, että vaatteet tekevät miehen, mutta Konstantinin tapauksessa ne eivät riitä. Kalleinkaan puku ei pysty luomaan miehestä vaikutelmaa menestyvänä ja luotettavana bisnesmiehenä.

Hurjasta ulkonäöstään huolimatta Konstantin vaikuttaa lauhkealta kuin lammas. Facebook-päivityksistä välittyy kuva nuoresta miehestä, joka rakastaa koiraansa ja on aina lapsekkaan hyvällä tuulella.

Konstantin viettää hulppeaa elämää kiertämällä ympäri maailman Onecoin-verkoston tilaisuuksissa mm. Thaimaassa, Singaporessa, Kolumbiassa, Argentiinassa, Brasiliassa, Paraguayssa, Ranskassa ja Espanjassa. Kuvista ja puheista päätellen hän nauttii siekailematta asemastaan verkoston huipulla. Tunne on molemminpuolinen. Verkosto kutsuu häntä ihailevasti Kapteeniksi.

Lavalla Kapteeni puhuu ympäripyöreitä suurista tavoitteista, joita ihmisen pitää asettaa itselleen, ja antaa epämääräisiä

lupauksia Onecoinin tulevaisuudesta. Kysyttäessä sisarestaan Konstantin vastaa tämän nauttivansa äitiydestä ja keskittyvän tyttäreensä.

Plamen, Veska, Ruja ja Konstantin – Ignatovien perhe vaikuttaa oikealta kelmien koplalta.

Tällä kertaa se on totta

Suurlähettiläs ja mahtikotka Kari Wahlroos elää titteliensä mukaisesti. Hän lentää ykkösluokassa ympäri maailmaa, matkapäiviä kertyy vuodessa 330. Tuttuni Tampereen ajoilta törmää häneen Dohasta Aasiaan suuntaavassa koneessa eikä ole uskoa silmiään. Entinen gladiaattori ja ternimaitokauppias on lentänyt kauaksi Tampereen ajoista.

OCTOBER			NOVEMBER			DECEMBER		
16-17	Kiev		2-7	Moscow		1-2	Ulaanbaatar	
18	Astana		8-9	Penza		3-4	Italy	
20	Almaty		10-11	Pärm			France	
22-23	London		12	Magnitogorsk				
25-26	Vladivostok		13-14	St. Petersburg				
27-28	Magadan		16-17	Antalya				
29	Yakutsk		18-19	Limassol				
30	Novosibirsk		20	Munich				
			21-22	Vienna				
			23	Hamburg				
			24	Riga				
			26	Zurich				
			27	Barcelona				

By Kari Wahlroos,
OneLife, OneCoin
Ambassador

OneLife
Support to Trade

Subject to change

Suurlähettiläs-titteliä käyttävän Kari Wahlroosin matkaohjelma syksyllä 2017 on kuin maantiedon oppikirjasta.

Wahlroos sukkuloi pitkin poikin Eurooppaa, Aasiaa ja Afrikkaa. Kohteet ovat kuin koulun maantiedon oppikirjasta. Helmi-kuussa Lontoo, Birmingham, Manchester, Leicester, Varsova, Wien, Zurich, Düsseldorf, Berliini ja Gävle. Kuun loppupuolella vielä Chisinau, Bukarest, Cluj, Islamabad, Karachi ja Lahore.

Maaliskuussa matkakohteina ovat Johannesburg ja Lilongwe, sitten Kiova, Almati, Ulanbator, Vladivostok, Yakutsk, Novosibirsk, Ulan-Ude ja kuun viimeisinä päivinä vielä kaksi päivää Moskovassa. Lokakuussa mm. Astana ja Magadan, marraskuussa lisää Venäjän kaupunkeja (Moskova, Penza, Perm, Magnitogorsk, Pietari), sitten Antalya, Limassol, München, Wien, Hampuri, Riga, Zurich ja Barcelona.

Joulukuun alussa putoaa kuitenkin pommi: Kari Wahlroos jättää yhtiön. Yhtiön tiedotteen mukaan Wahlroos on ylittänyt valtuutensa ja vahingoittanut yhtiön mainetta niin esiintymisillään kuin lavan ulkopuolellakin.

Erottaminen ei tunnu painavan Wahlroosia, jolla on pian jo uusi kryptovaluutta ohjelmassaan. Dagcoinin taustayhtiö on Virossa ja nettisivun lupaukset kuulostavat kovin tutuilta: "Dagcoin is THE new cryptocurrency. It's almost like Bitcoin, except it is 300x faster and has 30x cheaper transaction fees."

Ulkoisesti Dagcoin ainakin muistuttaa oikeaa kryptovaluuttaa. Ei höpöpuheita yksityisestä lohkoketjusta eikä yhtiön hallinnoimia tilejä, vaan omalle tietokoneelle tai älypuhelimeen asennettava lompakko-ohjelma. Koodi on rakennettu avoimen lähdekoodin Byteball-projektin päälle.

Onecoin-verkoston jäsenet ympäri maailmaa ovat yllättyneitä tapahtumien käänteistä. Wahlroos kommentoi niitä Facebookissa epämääräisesti ja muistuttaa, ettei koskaan ollut yhtiön palkkailistoilla eikä edes rakentanut omaa verkostoa. Hänellä oli vain sopimus Onecoinin markkinoinnista.

Vaihto kilpailevaan kryptovaluuttaan herättää silti ihmetystä.

Nimimerkki suvi_vivi kysyy häneltä Facebookissa "How is this different from Onecoin?".

Wahlroosin vastaus on lyhyt ja ytimekäs: "this is real".

Wahlroosin pesti Dagcoinissa jää lyhyeksi. Runsaan vuoden päästä hän vaihtaa jälleen kuviota. Uusi työnantaja on ruotsalainen Wantage One -verkosto. Wahlroosin oma kotipaikka on siinä välissä siirtynyt Latviasta Dubaihin.

Jostain syystä ei yllätä, että Itävalta kieltää Wantage Onen toiminnan. Nettisivulla yhtiö ilmoittaa selvittelevänsä asiaa paikallisten viranomaisten kanssa.

Bitcoin tuo joulun

Bitcoinin arvo Marina Congress Centerin tapahtumapäivänä 7.2.2015 oli 225 dollaria. Vuotta myöhemmin kurssi oli tuplaantunut, ja syksyllä 2016 arvo kipuaa edelleen ylöspäin. Kesällä 2017 markkinoilla herää yleinen kiinnostus kryptovaluuttoja kohtaan, jolloin kaikki kryptot alkavat nousta. Esimerkiksi uusi Ethereum, jonka arvo syntyhetkellä tammikuussa 2016 oli vähän alle dollarin, maksaa syyskuussa jo 384 dollaria.

Syksyllä 2017 Aasian valtaa oikea Bitcoin-huuma, minkä seurauksena kurssi kääntyy aina vain jyrkemmin yläviistoon. Elokuun alussa Bitcoin ylittää kolmen tuhannen taalan rajan ja kuun lopussa hätyytellään jo viiden tuhannen lukemia. Lokakuussa menee rikki kuusi tuhatta ja marraskuun ensi päivinä seitsemän tuhatta.

Mediassa varoitellaan syystäkin digitaalisesta kuplasta ja muistutetaan 1600-luvun tulppaanimaniasta. Varoitukset tuntuvat vain ruokkivan Bitcoin-kiinnostusta ja lopulta kurssi nousee lähes pystysuoraan. Joulukuussa arvo kallistuu satasilla joka päivä saavuttaen huippuarvon 19524 dollaria viikkoa ennen joulua.

Bitcoin tuo joulun monille suomalaisille, jotka ovat osanneet pelata kryptovaluutoilla oikein.

Voi tätä ironian määrää! Bitcoin, jonka piti olla se huono ja väistyvä kryptovaluutta, toteuttaa kaiken sen, mitä Onecoin lupasi jäsenilleen.

Jos olisi helmikuussa 2015 ostanut 5000 euron Tycoon-koulutuspaketin sijaan samalla määrällä Bitcoineja, niiden arvo olisi 86-kertaistunut vajaassa kolmessa vuodessa ja olisi nyt 430 000 euroa. Toisin kuin Onecoineissa, rikastuminen olisi todellista ja varat voisi nostaa milloin tahansa.

Itse asiassa sijoittamalla rahat *mihin tahansa muuhun* kryptovaluuttaan kuin Onecoiniin vaurastumista ei olisi voinut välttää.

Jälkiviisaus on tunnetusti helppoa. Huima arvonnousu saa Bitcoin-käyttäjät miettimään aiempia ostojaan ja laskemaan niiden nykyistä hintaa. Oman kahdeksan euron vegepurilaiseni arvo olisi nyt 1500 euroa. Huh.

Se vähän harmittaa, mutta ei niin paljoa kuin sitä henkilöä, joka ensimmäisenä suomalaisena osti Bitcoineilla auton. Kyseessä oli Auto-Outlet Oy:n tammikuussa 2015 verkkokaupastaan myymä Tesla S P85 -sähköauto, jonka arvo kaikilla lisävarusteilla oli 140 000 euroa. Ostohetkellä Bitcoinin kurssi oli noin 380 euroa, joten autokaupassa omistajaa vaihtoi arviolta 370 Bitcoinia. Joulukuun 2017 kurssitasolla niiden arvoksi tulisi 6,5 miljoonaa euroa. Epäilemättä Suomen kallein auto.

Sanotaan, että sähköautolla tulee halpoja kilometrejä, mutta tavanomaisella 20 000 kilometrin vuosittaisella ajomäärällä jokaisen kilometrin arvoksi tulisi 160 euroa.

Helsingin Sanomien uutisessa autoliikkeen myyjä Miika Toivonen kommentoi kauppa: "Sekä Tesla että Bitcoin edustavat uutta ajattelua, ja monille it-alan kavereille Bitcoin on jumala. Sinänsä hauskaa, että joitakin vuosia sitten kumpakaan, Teslaa tai Bitcoinia, ei ollut olemassa."

Hän kertoo autokaupan vaihtaneen Bitcoinit kurssiriskin vuoksi nopeasti Suomen viralliseksi valuutaksi. Sillä kertaa riski olisi kuitenkin ollut mahdollisuus. Autokauppa olisi luultavasti saavuttanut kahden vuoden tulostavoitteen saavuttamalla Bitcoinit, vaikka ei olisi koko aikana myynyt yhtään autoa.

Elämme totisesti utoja aikoja.

Huipun jälkeen Bitcoinin kurssi kääntyy laskuun. Se puolittuu parissa kuukaudessa ja sahaa senkin jälkeen voimakkaasti molempiin suuntiin.

Sijoituksilla tai pelaamisella rikastuminen edellyttää nappiin mennyttä ajoitusta. Yhden henkilön Bitcoin-voitot ovat toisen henkilön tappioita. Eivät kuitenkaan kaikki, sillä osa rahasta (ja arvosta) on syntynyt louhinnan seurauksena ja rahan luominen on aiheuttanut kustannuksia sähkölaskun muodossa.

Bitcoinilla pelaaminen on uhkapeliä, mutta peli on sentään avointa, reilua ja laillista. Ei pelleilyä koulutuspaketeilla, ei pimeästi rikastuvia välikäsiä eikä valheellisia lupauksia.

Siinä on valtava ero Onecoiniin.

2018

Tammikuisella junamatkalla Tampereelta Helsinkiin näen vihdoin netissä pitkään odottamani uutisen: Saksan Bielefeldin kaupungin syyttäjä on lähettänyt kansainvälisen oikeusapupyynnön Bulgariaan, minkä seurauksena Onecoinin Sofian konttorille on tehty ratsia. Tietokoneita on takavarikoitu ja poliisi on kuulustellut toimiston työntekijöitä.

Tiedotteen mukaan ”Osana kansainvälistä operaatiota erikoissyöttäjän toimisto tutkii Onecoin-virtuaalivaluutalla tehtyä laajamittaista talouspetosta ja rahanpesua, ja pyrkii sulkemaan siihen sisältyvän pyramidirakennelman.”

Oikeusapupyynnö lähetettiin Saksasta lokakuussa 2017. Jos-tain syystä Bulgarian viranomaisilta kesti kolme kuukautta reagoida. Mahtoiko olla vain sattumaa, että Ruja katosi juuri samoihin aikoihin pyynnön saapumisen kanssa?

Yhtiö vastaa nettisivullaan omalla tiedotteella. Sen mukaan ratsia on osoitus yhtiötä vastaan suunnatusta kampanjasta, jolla pyritään vahingoittamaan yhtiötä ja tuhoamaan sen liiketoiminta.

Yhtiö ei ole koskaan osallistunut rikolliseen tai laittomaan toimintaan missään maassa... haluamme painottaa, että median kattava uutisointi meneillään olevasta tutkinnasta, tehtynä kyseenalaisissa olosuhteissa ja lopullisen päätöksen puuttuessa viranomaisilta, on yleisön harhaanjohtamista koskien faktoja ja kerättyä

todistusaineistoa, myöhemmin kyseenalaistaen objektiivisuuden Bulgarian tiedotusvälineisiin levitetystä tiedosta, joka voidaan määritellä mustaksi propagandaksi epäilyttävin tavoittein.

Tiedotteessa ei kerrota mitään konkreettista eikä sillä ole allekirjoittajaa. Ei yhteyshenkilön nimeä, ei puhelinnumeroa. Ei mitään sellaista, joita oikeissa lehdistötiedotteissa käytetään.

Tommi Vuorinen kääntää tiedotteen suomeksi ja levittää sitä verkostoon, jotta huonomminkin englantia taitavat jäsenet ymmärtävät, millaisen ajojahdin kohteeksi yhtiö on taas kerran joutunut.

Odotan, että Onecoin-vyyhti alkaa vihdoon purkautua, ja että Suomenkin poliisi saa Saksasta virka-apupyynnöjä suomalaisten avainhenkilöiden kuulustelemiseksi. Kotimaan media herää vihdoon ja uutisoi lyhyesti Onecoin-pyramidin kaatumisesta.

Mutta viikot kuluvat, eikä mitään tapahdu.

Lopulta koittaa kaikkien odottama 8.10.2018.

Pörssi ei avaudu, valuutta ei vapaudu, lähdekoodia ei julkaista.

Verkostossa liikkuu tieto, että pörssin avautumista on siirretty vuodella eteenpäin.

KRP saa odottaa vielä pitkään.

McLarenilla putkaan

Jotta oma kuplani ei supistuisi liian pieneksi, luen aina parturissa käydessäni Seiskan ja Hymyn. Elokuussa huomaan Seiskan kanssa tutut kasvot. Kohuliikemieheksi kutsuttu Kari Wahlroos on kaahannut Länsi-Virossa puolen miljoonan euron McLaren 720S -urheiluautollaan poliisin tutkaan yli 200 kilometrin tuntinopeutta. Rangaistukseksi on määrätty viikko putkaa.

Wahlroos hymyilee valokuvassa leveästi. "Putkassa oli mahtavaa levätä", hän kommentoi toimittajalle.

Harvinaisesta urheiluautosta ehtii tulla Virossa turistinäh-tävyys, ennen kuin poliisi siirtää sen piiloon varikolle. Auto on hankittu Suomesta, mutta rekisteröity Latviassa asuvan Wahlroosin nimiin. Auton haltijaksi on merkitty Wahlroosin Viroon perus-tama yritys Starbright Oü. Yrityksellä ei ole lainkaan liikevaihtoa.

McLaren on vain yksi Wahlroosin autoista. Hän ei totisesti valehdellut kertoessaan Tampereella joka-aamuisista autonva-lintaongelmistaan. Facebook-päivitysten perusteella tallista löy-tyvät ainakin Ferrari 388, Bentley Bentaygan sekä Aston Martin DB11. Yksin Ferrarin arvo on 600 000 euroa.

Otaniemi 15.8.2018

Onecoinin Suomen-verkoston tapahtumat ovat muuttuneet pie-nen piirin jutuiksi, joita ei enää mainosteta näkyvästi netissä. Tietoa levitetään vain jäsenten salaisissa Facebook-ryhmissä.

Saan mutkan kautta tiedon, että elokuussa järjestetään Road Trip Finland -kiertue Kemissä, Seinäjoella, Jyväskylässä, Tampe-reella, Espoossa ja Turussa.

Espoon tilaisuus pidetään vielä Otaniemen Innopolissa – samassa talossa, jossa omakin toimistoni sijaitsee. Galileo-audi-torio on varattu täysin vieraan yrityksen nimissä. Nettisivujen mukaan kyseinen yritys harjoittaa henkistä valmentamista. Sen toimitusjohtajalla on syntymälahja, joka auttaa aistimaan ener-giavärähtelyitä ja olemaan yhteydessä henkimaailmaan. Tunnis-tan nimen: sama kaveri piti alkuvuosina yllä tulevaisuuden mak-suvaluutta -mainossivua.

Kellon lähestyessä kahdeksaatoista jäseniä alkaa ilmestyä paikalle. He tuntevat toisensa hyvin, kättelevät ja halaavat kesän kuulumisia vaihtaen. Aivan kuin seurakunta kokoontuisi. Olen yllättynyt, että Espoon ja Helsingin alueelta löytyy edelleen yli

kolmekymmentä onecoinistia. Yksi naisista alkaa sättiä minua ja kielteistä kirjoitteluani, ennen kuin häviää auditorion ovesta sisään.

Tarkoitukseni on mennä itsekin kuuntelemaan, mutta ovella synkän näköinen mies tukkii pääsyn. Hän on saanut ohjeet olla päästämättä minua sisään. Kun kaikki ovat saapuneet, hän sulkee oven ja kiinnittää siihen punaisen kieltolapun ”Yksityistilaisuus! Ethän avaa ovea!”. Varmimmaksi vakuudeksi hän asettaa vielä tuolin oven eteen.

Menetyks ei ole suuri, sillä saan tietoa salista muutenkin. Harmittelen kuitenkin, ettei Tommi Vuorinen ole paikalla. Hän vetää vain kiertueeseen kuuluvat Turun ja Tampereen tilaisuudet.

Vuorista sijaistavat Top Leader M.T. sekä GLG-johtoryhmään (Global Leader Group) kuuluva, Ruotsissa asuva A.Y. He käyvät läpi tuoreita tapahtumia ja vahvistavat jäsenten uskoa tulevaisuuteen. Argentiina on kysynyt Onecoinia kansalliseksi varavaluutaksi. Syyskuussa alkaa kolikkoanti (Initial Coin Offering, ICO) institutionaalisille sijoittajille. Selittämättä jää, miksi suur-sijoittajia nyt otettaisiin mukaan, kun heidät on tähän asti jätetty ulkopuolelle, jotta Rujan visio tavallisen kansan kryptovaluutasta toteutuisi.

Jäseniä kiinnostaa verotus ja pörssin aukeaminen, mutta jälkimmäisestä ei ole mitään uutta kerrottavaa. Tammikuun ratsia on sotkenut yhtiön toimintaa ja viivästyttänyt hankkeita.

Parin tunnin jälkeen yleisö purkautuu salista. Muutama poislähtijä pysähtyy vielä keskustelemaan kanssani, tällä kertaa ihan asiallisissa merkeissä. Tumma nainen jopa pahoittelee kiivastumisestaan ja pyytää kirjoittamaan jatkossa positiivisemmin Onecoinista. Kirjoittaisin, jos olisi aihetta.

Kenenkään usko tulevaan ei horju. Uusi valuutta rakennetaan step-by-step, se vie aikansa. Yksi miehistä tietää kertoa, että Suomessa on tehty jo kiinteistökauppa kokonaan Onecoinilla.

Anonyymi kirjoitti...

Unelmat äkkirikastumisesta ja vauraudesta huojentavat arkielämän paineita, ja tuovat hyvänolontunnetta, se on itsessään arvokasta. Olet Petteri tunnelman pilaaja, haaveiden kaataja ja piikki lihassa, joten pysy pois.

20. elokuuta 2018 klo 9.34

jeejee kirjoitti...

Joskus esitin leikkimielellä että pyramidihujaukset pitäisi ottaa valtion monopoliksi, mutta kun tätä touhua katselee niin tuntuu että se olisi ainoa tapa millä viranomaiset saataisiin reagoimaan päivänselviin huijauksiin.

Jos Veikkaus pyörittäisi vaikkapa OneVeikkaus –pyramidipeliä, niin viranomaiset olisivat torpanneet Onecoinin heti ja välittömästi. Nyt kun kärsijänä ovat vain kansalaiset eikä valtionyhtiön monopoli niin viranomaisia ei voi vähempää kiinnostaa.

21. elokuuta 2018 klo 14.21

Anonyymi sanoi...

Koirat haukkuu ja karavaani kulkee!

27. elokuuta 2018 klo 20.26

Wincapita

Monen suomalaisen mielessä Onecoinin tarina kuulostaa epämääräisen tutulta. Aivan – vuonna 2008 kaatuneessa Wincapitassa oli monia samoja piirteitä. Wincapitasta kertyneet kokemukset ovat avuksi myös arvioitaessa Onecoinin jälkihoitoa. Luultavasti tulemme näkemään samoja ilmiöitä.

Palautetaan siis mieleen, mistä Wincapitassa oli kyse.

GiiClubista Wincapitaan

Tamperelainen Hannu Kailajärvi kokeili 1990-luvulla erilaisia liikeideoita. Hänellä oli musiikkibaari, ilmaisjakelulehtiä, erotiikkaravintola ja verkostomarkkinointiyritys, mutta mikään niistä ei lähtenyt lentoon. Konkurssit seurasivat toisiaan ja ajoivat Kailajärven talousahdinkoon, johon hän lähti etsimään helpotusta vedonlyönnistä.

Kailajärvi oli valmistunut Raision ammatillisen kurssikeskuksen ohjelmointilinjalta, joten tietokoneet olivat hänelle tuttuja. Kun ura yrittäjänä ei auennut, hän alkoi kehittää sovellusta, joka analysoi ulkomaisten laukkakilpailujen tuloksia ja pyrki ennustamaan voittajia.

Vedonlyöntiin tarvittiin kuitenkin pääomaa. Luottokieltojen ja ulosoton seurauksena Kailajärven oma kassa oli tyhjä, joten hän

ilmoitti Jippii.fi-keskustelupalstalla keräävänsä jäseniä kimppakassaan. Rahat pantiin yhteen ja voitot jaettiin. Siitä sai alkunsa Global International Investment Club.

Verkkosivut avattiin vuonna 2003 nimellä GiiClub ja kiinnostuneita alkoi liittyä jäseniksi. Kailajärvi loi klubille verkostomarkkinoinnista tutut säännöt, jotka kannustivat uusien jäsenten hankintaan. Sponsorit sai 20 prosenttia uuden jäsenen tuotoista, klubi otti 10 prosenttia, jäsenelle itselleen jäi 70 prosenttia.

Hevoset eivät kuitenkaan taipuneet ohjelman tahtoon. Voitolisten vetojen tekeminen osoittautui vaikeammaksi kuin Kailajärvi oli kuvitellut. Hän alkoi kaunistella asioita ja liioitteli vetojen tuomia voittoja. Niin kauan kuin uusia jäseniä liittyi mukaan, klubi pystyi tilittämään voittoja vanhoille, vaikkei vedonlyönti aina onnistunutkaan.

Vuonna 2004 Kailajärvi muutti tuoreen naisystävänsä kanssa Espanjaan ja vuokrasi asunnon Nueva Andaluciasta läheltä Marbellaa. Hän alkoi paneutua tosissaan tulossennusteita tuottavaan ohjelmaan, mutta tappiot vain lisääntyivät. Oli keksittävä jotain muuta.

Uudeksi vedonlyönnin kohteeksi valikoituivat valuuttakurssit – sitähan valuuttakauppa pohjimmiltaan on. Suurten välittäjien tarjoamalla kaupankäyntialustalla pystyi tekemään isojakin vetoja... siis kauppoja, koska alusta tarjosi mahdollisuuden vivutukseen. Satakertaisella vivulla pystyi tekemään satakertaisen voiton, jos vain arvasi kumpaan suuntaan valuuttakurssi oli lähdössä. Jos arvaus meni väärin, "stop loss" -asetus vihelsi pelin poikki ja esti tappioita kasaantumasta.

Valuuttakurssien analysointi on helpompaa kuin laukkakilpailujen ennustaminen, sillä dataa on saatavilla enemmän ja se on valmiiksi sähköisessä muodossa. Kailajärvi alkoi kehittää analysointia, joka huomioi kansantalouden tilastoja, työllisyyslukuja, maailmantalouden uutisia ja muita parametreja. Ne hänen

ohjelmansa muutti indikaattoriksi, joka neuvoi jäseniä tekemään joko ostoja tai myyntejä.

Uusittu Winclub.com avattiin Espanjassa vuoden 2004 lopussa. Uudistuksen myötä indikaattoria alettiin myydä FxTrader-nimisenä valuuttakaupan signaalijärjestelmänä. Ohjelmaan kuului pyöreä mittari, jonka viisari näytti, milloin osto- tai myyntisignaali oli tulossa. Mittaria alettiin kutsua leikillisesti ahtopainemittariksi. Nimi viittasi klubin toimintaan, joka tuotti jäsenille rahaa kuin ahtopaineella.

Harva jäsen jaksoi seurata mittaria ja tehdä itse kauppaa sen viisarin asennon perusteella. Useimmat sijoittivat pelkkää rahaa ja antoivat klubin käydä kauppaa puolestaan. Voitot tilitettiin kahdesti vuodessa. Toimintaa varten perustettiin Panamaan offshore-yhtiö Worldwide Investment Company, jotta Suomen viranomaiset eivät voisi puuttua toimintaan eikä verottaja pääsisi väliin.

Tieto Winclubista levisi henkilöltä toiselle. Jäseneksi pääsi vain suosittelijan (sponsorin) kautta. Klubi ei mainostanut ja sen nettisivutkin aukesivat vain käyttäjätunnuksella ja salasanalla.

Kailajärvi halusi keskittyä signaalijärjestelmän kehittämiseen eikä pitänyt julkisuudesta. Innokkaat jäsenet alkoivat järjestää markkinointitilaisuuksia, joissa he kertoivat klubin saavuttaneen 400 prosentin tuottoja. Se ei tietenkään ollut tae tulevasta, mutta...

Kailajärvi palasi naisystävänsä kanssa takaisin Suomeen. Tieto klubista ja hyvistä tuotoista oli levinnyt niin laajalle, että jäseniä tuli sisään kiihtyvällä vauhdilla. Rahavirta Moneybookersin kautta Lontoossa olevalle tilille kasvoi koko ajan. Jäsenet maksoivat sijoituksia toisilleen myös käteisellä ja pyysivät laittamaan ne klubiin kasvamaan.

Vaikka klubi ei mainostanut, se ei voinut estää tietojen leviämistä. Youtubessa alkoi kiertää videoita markkinointitilaisuuksista. Niistä yksi sai erityisen paljon näkyvyyttä. Kyse oli videosta,

jossa ns. Vyölaukkumies esitteli klubin toimintaa Tampereen Ilves-hotellin kabinetissa.

Jäsenet uskoivat klubin käyvän tuottoisaa valuuttakauppaa euron ja dollarin keskinäisillä arvonnmuutoksilla, mutta todellisuudessa Kailajärven ohjelma oli vielä pahasti keskeneräinen. Kailajärvi teki joitakin kauppoja manuaalisesti, mutta ne olivat yleensä tappiollisia.

Klubin jäsenet eivät peitelleet kiitollisuuttaan Hannua kohtaan. Winclub oli tehnyt monista tavallisista duunareista varakkaita ja auttanut heitä pääsemään eroon veloistaan. Muutamat vaihtoivat kylmän pohjolan Thaimaan lämpöön. Pattayalle syntyi kokonainen yhteisö suomalaisista ”winkkareista”, joiden makean elämän Winclub mahdollisti.

Erotiikkaravintolan konkurssijuttua käsiteltiin oikeudessa maaliskuussa 2006. Kailajärvi sai puolen vuoden ehdollisen vankeustuomion törkeästä velallisen epärehellisyydestä sekä kirjantorikoksesta. Valitus hovioikeuteen ei auttanut asiaa, tuomio pysyi. Klubin jäsenistä vain harva sai tietää asiasta.

Klubista alkoi tulla oman menestyksensä uhri. Kailajärvi yritti kehittää ohjelmaa paremmaksi samalla, kun hän hoiti tuhansiin nousevan jäsenkunnan asiakaspalvelua, tilityksiä ja www-sivujen ylläpitoa. Jäsenet odottivat tuottojen jatkuvan, ja niin kauan kuin uusia jäseniä virtasi sijoituksineen sisään, rahaa riitti ”voittojen” maksamiseen vanhoille jäsenille.

Pyramidi oli imaissut Kailajärven sisäänsä eikä kunniallista ulospääsyä enää ollut. Oli pakko jatkaa, vaikka vauhti vain kiihtyi. Säännöt muuttuivat toistuvasti. Jäsenyyden sijaan alettiin puhua lisenssimaksuista. Vanhojen jäsenten oli vaikea käsittää, mitä uudistukset käytännössä merkitsivät ja miten uudet toimintaohjeet piti ymmärtää, mutta heidän luottamuksensa Kailajärven suunnitelmia kohtaan oli ehdotonta.

Pako

Winclubista alettiin keskustella MuroBBS:n sivuilla jo kesäkuussa 2007. Satojen prosenttien tuottolukuja valuuttakaupasta pidettiin epäuskottavina. Epäiltiin, että kyse on pyramidipelistä.

MTV3:n toimittaja Salla Vuorikoski teki klubista uutisjutun syyskuussa 2007 ja sai myöhemmin tästä työstä tutkivan journalistin Lumilapio-palkinnon. Ensimmäistä kertaa klubin oli pakko vastata omalla tiedotteellaan. Siinä pyramidiepäilyt kiistettiin ja uusien jäsenten rekisteröinti keskeytettiin 23.9.2007 lähtien määräämättömäksi ajaksi. Näin klubi halusi osoittaa, että sen toiminta oli kestäväällä pohjalla.

Kolmen kuukauden kuluttua Moneybookersin tilin saldo oli pudonnut niin alas, että jäsentilitykset olivat vaarassa. Uusia jäseniä oli taas pakko ottaa mukaan. Katko, jonka piti osoittaa, ettei kyse ole pyramidista, osoitti päinvastoin, että juuri siitä oli kyse.

Loppuvuodesta sivut siirrettiin luxemburgilaiseen palvelinhotelliin ja klubin nimi vaihtui Wincapitaksi. Sillä nimellä klubi tuli myöhemmin lähes kaikkien suomalaisten tietoisuuteen.

Voisi kuvitella, että mediassa nähty kriittinen uutisointi olisi tehnyt ihmisistä varovaisia, mutta kävikin päinvastoin. Epäilyt toiminnan laillisuudesta vain lisäsivät klubin suosiota, sillä ne levittivät tehokkaasti tietoa suurista voitoista. Jäseniä tulvi sisään enemmän kuin koskaan. Jäsenten mukana tulivat heidän rahansa: parikymmentä miljoonaa euroa kuukaudessa. Kaikki halusivat osansa huhutuista 400 prosentin vuosituotoista.

Vuoden 2008 alkaessa Hannu Kailajärvi alkoi olla henkisesti ja fyysisesti lopussa. Automaattinen valuuttakaupankäyntijärjestelmä oli edelleen kesken, eikä sen kehittämiseen jäänyt edes aikaa, sillä jäsenmäärän kasvu teki Wincapitan tilitysten laskennasta täysipäiväistä työtä.

Lopulta Hannu ja hänen naisystävänsä panivat koneet kiinni. He pakenivat lautalla Tukholmaan ja suuntasivat auton kohti Sveitsiä. Matkan aikana Kailajärvi tuhosi klubin sivut 7.3.2008. Wincapita oli kuollut.

Suomessa jäsenet hämmästyivät ja arvuuttelivat syitä sivujen katoamiseen. Yleisesti uskottiin, että katko oli väliaikainen, ja että kaikki palautuisi pian entiselleen.

KRP oli ilmoittanut "seuraavansa" Wincapitaa jo syksyllä 2007, mutta klubin salaperäisyys vaikeutti työtä. Pelko rahojen ja ihmissuhteiden menettämisestä sulki niidenkin jäsenten suut, jotka olisivat halunneet poliisin ottavan kantaa toiminnan laillisuuteen. Kukaan ei tehnyt rikosilmoituksia. Virallinen tutkinta aloitettiin vasta 25.3.2008, kun sivujen katoamisesta oli kulunut jo yli kaksi viikkoa.

Poliisi pidätti Suomeen palanneen naisystävän ja alkoi jäljittää Kailajärveä. Tämä oli siirtynyt Ruotsiin ja ostanut väärällä nimellä pienen mökin Nässjöstä, Etelä-Ruotsin maaseudulta. Puhelimessa Kailajärvi lupasi veljelleen, että antautuisi poliisille tammikuussa 2009, kun automaattinen valuuttakauppajärjestelmä olisi valmis ja alkaisi tuottaa rahaa takaisin sijoittajille.

Ohjelmointi jäi kuitenkin kesken, sillä Kailajärvi pidätettiin mökistä 10.12.2008.

Wincapitan Moneybookers-tilille siirrettiin vuosina 2004–2008 noin 100 miljoonaa euroa. Toiminnan loppuessa jäljellä oli viisi miljoonaa. Lähes 90 miljoonaa oli maksettu vanhoille jäsenille muka valuuttakaupan tuottoina. KRP laski Kailajärven ottaneen itselleen noin 1,2 miljoonaa, vedonlyöntiin oli hävinnyt miljoona.

Alussa klubiin liittyneet ja isoja panoksia sijoittaneet ehdivät tehdä muhkeita voittoja. Yli 50000 euroa maksettiin ulos 347 henkilölle. Heidän osuutensa kaikista voitoista oli yli 50 miljoonaa.

Sadantuhannen rajan ylitti 175 tunnusta ja kuusi ehti saada yli miljoonan.

Kaksituhatta ihmistä sai ulos enemmän rahaa kuin oli pistänyt sisään. Viisi prosenttia jäsenistä keräsi rahoista kolme neljäsosaa, mikä kertoo pyramidirakenteen toiminnasta. Huippu ehti kerätä huipputulot. Laskut lankesivat viimeisinä mukaan tulleille.

Oikeudenkäynnit

Kailajärven tutkintavankeus Oulussa kesti lähes vuoden, minkä aikana häntä kuulusteltiin yli 30 kertaa. Ensimmäinen kuulustelu oli jouluaattona 2008 kello 9–15. Joulupäivä oli vapaa, mutta kuulustelut jatkuivat heti tapaninpäivän aamuna. Ajoitus kertoo KRP:n päättäväisyydestä ja kiireestä jättimäisen vyyhdin edessä. Media oli arvuutellut Kailajärven kohtaloa koko syksyn ja odottanut poliisilta tuloksia. Nyt niitä oli saatava.

Jo tapaninpäivän kuulustelussa Kailajärvi myönsi oleellisimman: "Winclubin/Wincapitan tulot muodostuivat yksinomaan jäseniltä saadusta myyntitulosta. Yhtiö ei ehtinyt saada tuloja mistään muusta lähteestä."

Oikeudenkäynti Kailajärveä ja tämän naisystävää vastaan pääsi alkamaan vasta kaksi vuotta myöhemmin helmikuussa 2011. Syyttäjä vaati Kailajärvelle rangaistusta törkeästä petoksesta ja rahan-keräysrikoksesta. Syyttäjän mukaan Kailajärvi oli erehdyttänyt ihmisiä sijoittamaan rahaa klubiin, joka ei todellisuudessa tehnyt voitollista valuuttakauppaa, vaan uusien jäsenten rahoja tilitettiin vanhoille jäsenille muka voittoina. Kyse oli siis pyramidipelistä.

Esitutkinnassa avoimesti vastaillut Kailajärvi muutti oikeudessa suhtautumistaan ja kiisti syytteet. Hänen mukaansa lupauksia olivat antaneet jäsenet, ei hän itse. Klubi ei ollut vastuussa jäsenten puheista.

Yksi keskeisistä todisteista (esitutkintapöytäkirjan sivut 3537–3538) oli Kailajärven ns. jäähyväiskirje, jonka hän lähetti saksalaisesta motellista veljelleen pakomatkan alkuvaiheessa. Sähköpostissa on aikaleima 5.3.2008 klo 15.09. Oleelliset kohdat kirjeestä kuuluvat näin:

Raskas veljeni!

Olen pettänyt kaikki. WinCapita oli suuri kupla, joka paisui ja paisui ... ja enää ei ollut mitään tehtävissä. Tarkoitus ei ollut alunperin ketään pettää, vaan tehdä hyvää ... en vain osannut tai kyennyt lopettaa kun alkoi menemään huonosti ja niin pidin systeemiä pystyssä. Tätä on jatkunut jo 4,5 vuotta. Aina keksin lisää uusia asioita ja jäsenet laittoivat lisää rahaa ... ja näin sain "tuotot/palkkiot" maksettua. Olin oravanpyörässä ja hirveiden paineiden alla nämä 4,5 vuotta. Harkitsin monen monta kertaa itsemurhaa, mutta aina keksin jonkin ulospääsyn ... homma jatkui ja sain aina uuden mahdollisuuden. Ihmettelin miksei tämä kaatunut jo monta kertaa. Päätin paeta ja olen nyt ulkomailla. Yritän edelleen luoda valuuttakaupalla varallisuutta jäsenille jotka menettivät varojaan. En voi tämän vuoksi antautua ja mennä vankilaan. Siellä olisin vain valtion elätettävänä enkä voisi tehdä asialle mitään. Tämä kuullostaa tietysti naurettavalta, mutta minulla on näkemys ja kokemus myös valuuttakaupassa onnistumiselle.

Signaalit, joita tuotin toimivat hyvin ... en vain tehnyt niiden pohjalta todellista kauppaa. Tähän on monia syitä. Yksi onnistumisen edellytys on että saan automaatin toimimaan signaalien pohjalta. Signaalijärjestelmästä minulla on jo paljon parempi ja toimivampi versio automaattia varten.

Olen kaikki toteuttanut yksin tehden ympäripyöreitä vuorokausia koko tämän 4,5 vuotta. Vastuu on yksin minun, ei muiden.

Esitutkimamateriaalissa on myös veljen lohduttava sähköposti-vastaus. Veljeä kuulusteltiin ja hän luonnollisesti vahvasti sähköpostit aidoksi; hän ne oli poliisille toimittanutkin.

Joulukuussa 2011 Vantaan käräjäoikeus tuomitsi Kailajärven neljän vuoden vankeusrangaistukseen törkeästä petoksesta, mutta syyte rahankeräysrikoksesta hylättiin. Helmikuussa 2013 hovioikeus piti petostuomion ennallaan, mutta myös syyte rahankeräysrikoksesta meni läpi. Se nosti kokonaistuomion viiteen vuoteen.

Korkein oikeus (KKO) myönsi valitusluvan vain rahankeräysrikoksen osalta. Helmikuussa 2014 se päätti äänin 3–2, että Kailajärven toiminta täytti myös rahankeräysrikoksen tunnusmerkistön. Myös naisystävälle tuomittu vuoden ja kolmen kuu-kauden ehdollinen vankeusrangaistus jäi pysyväksi.

KKO:n mukaan lähtökohtana oli, että rahankeräysrikos sisältyy ankarammin rangaistavaan törkeään petokseen. KKO kuitenkin painotti pyramidipelin muodossa toimeenpantavan rahankeräysrikoksen erityistä luonnetta. Sille oli ominaista, että peli etenee toisilleen läheisten piirissä, laajenee nopeasti ja aiheuttaa pyramidin kaatuessa paitsi taloudellisia myös sosiaalisia vahinkoja. Näistä syistä Kailajärvi tuli tuomita myös rahankeräysrikoksesta, eikä ainoastaan törkeästä petoksesta.

Kailajärven neljän vuoden petostuomio oli tiettävästi ensimmäinen laatuaan. Koskaan aiemmin varallisuusrikoksesta ei ollut tuomittu maksimirangaistusta.

Pettymyksiä ja henkilökohtaisia tragedioita

Kailajärven päärinkoksen tultua käsitellyksi oli jäsenten vuoro. Voi vain kuvitella, mitä syyttäjälaitoksessa ajateltiin, kun sen käsiin putosi kymmenentuhannen asianosaisen juttu. Oli mahdoton tie-

tää, kuinka moni oli oikeasti toiminut hyvässä uskossa ja kuinka moni oli vain käyttänyt tilaisuutta hyväkseen. Rahavirtojen selvittäminen oli vaikeaa, sillä rahaa oli liikkunut niin tilisiirtoina kuin käteisenä henkilöltä toiselle. Kantajia ja vastaajia oli ympäri Suomen. Onneksi läheskään kaikki uhrit eivät tehneet rikosilmoitusta eivätkä vaatineet rahojaan takaisin.

Sotkun selvittäminen ja oikeudenmukaisten tuomioiden jakaminen oli vaikea tehtävä, eikä kaikki mennyt ihan kitkattomasti.

Koska aiempia pyramiditapauksia ei juuri ollut, yhtenäisen tuomiolinjan löytäminen vei aikaa. Syyskuussa 2013 Itä-Suomen hovioikeus kumosi äänin 2–1 Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden aiemman päätöksen rikoshyödyn takaisinperinnästä. Se katsoi vastaajien toimineen vilpittömin mielin eikä heitä voitu syyttää klubin toiminnan laittomuuksista.

Korkein oikeus käänsi päätöksen vielä kerran. Lokakuussa 2014 se perusteli ratkaisuaan näin: ”Rikoksen tuottama taloudellinen hyöty on tuomittava menetetyksi paitsi rikoksen tekijältä, myös siltä, joka on rikoksesta hyötynyt. Tuomita voidaan, vaikka hyödynsaaja ei olisi tietänyt rikoksesta tai sen tekijästä.”

Verkoston jäsenille oikeudenkäynneistä tuli pitkä ja raskas prosessi. Voittoa saaneet järkyttyivät, kun rahoja alettiin periä takaisin. Heidän pankkitilinsä jäädytettiin, luottokortit lakkasivat toimimasta ja omaisuutta asetettiin hukkaamiskieltoon. Sadat saivat kutsun kuulusteluihin, jotka saattoivat kestää päiviä. Osa joutui jäämään tutkintavankeuteen, joillekin tehtiin kotietsintä. Uusia jäseniä värvänneiden asema muuttui tutkinnan edetessä rikoksen uhrista rikoksesta epäillyksi. Siitä huolimatta kaikkia vastaan ei lopulta nostettu syytteitä.

Monet olivat ehtineet käyttää voittorahat ulkomaanmatkoihin, talon remonteihin tai menettää rahat jo uusissa verkostokuvioissa. Heille voittovarojen takaisinmaksu osoittautui mahdottomaksi. Rahaa hupeni myös oikeudenkäynnteihin, jotka itsensä

uhriksi kokeneet sponsorit yleensä hävisivät. Prosessit kestivät vuosia.

Pettymys siitä, että oikeutetuksi ja ansaituksi kuviteltu voitto perittiin takaisin, oli valtava. Sen päälle tulivat vielä katkenneet ihmissuhteet. Moni sai huomata huijanneensa tahattomasti tuttaviaan, sukulaisiaan ja perheenjäseniään. Ainakin kymmenen kurimukseen joutunutta päätyi itsemurhaan.

Vaikeuksiin joutuivat myös ne, jotka olivat sijoittaneet Wincapitaan omia ja sukulaistensa rahoja, ja hankkineet vielä lisää sijoitettavaa myymällä omaisuuttaan tai ottamalla pankkilainaa. Sivujen sulkeutuessa he uskoivat menettäneensä kaiken.

Lainvoimaisten tuomioiden jälkeen aiheettomia voittoja alettiin periä takaisin ja lopulta hyvittää hakemuksen jättäneille uhreille. Aikaa tähän kaikkeen kului yli kymmenen vuotta.

Wincapita tuli kalliiksi paitsi uhreille myös koko yhteiskunnalle. Asioita käsiteltiin oikeudessa arviolta 20 000 kertaa. Poliisin ja syyttäjälaitoksen työmäärä sekä valtion korvaamat puolustusasianajajien palkkiot olivat huimia.

Tätä taustaa vasten on helppo ymmärtää, miksi pyramidit ovat laittomia ja miksi niihin pitäisi puuttua ajoissa.

Yhteiset piirteet

Wincapitassa ja Onecoinissa on runsaasti yhtymäkohtia. Molempia levitettiin verkostomarkkinoinnin keinoin. Jäsenet sokaistuvat menestyksestä ja antoivat ylisuuria lupauksia uusille jäsenille, koska hyötyivät itse verkoston kasvusta. Esittelytilaisuuksissa kuvattuja videoita levitettiin Youtubessa.

Epävarmat kysyivät neuvoa poliisilta, joka ei vielä 2007 osannut arvioida Wincapitan laillisuutta. Uskottiin, että sijoitusklubin toimintaa johdetaan ulkomailta, mikä vaikeutti tietojen saamista,

eivätkä jäsenet halunneet puhua poliisille. Sama toistui One-coinissa 2015.

Wincapitassa vaurauden lähde oli valuuttakauppa, One-coinissa kryptovaluutta. Wincapitan yhtiö oli rekisteröity Panamaan, Onecoinin Gibraltarille. Molemmilla oli samantapaiset jäsensivut, joilla Wincapitan ahtopainemittaria vastasi Onecoinin splittimittari. Signaalijärjestelmä muistutti louhintaa.

Wincapitan vahvimpia tukialueita olivat Pohjanmaa sekä Pohjois-Savo. Samat alueet ovat aktiivisia myös Onecoinissa. Molempien verkostojen toiminta levisi Espanjan Aurinkorannikolle sekä Thaimaan Pattayalle.

Wincapitassa oli noin kymmentuhatta jäsentä, jotka laittoivat sisään 100 miljoonaa euroa. Onecoinissa suomalaisjäseniä on kolminkertainen määrä, mutta keskimääräiset sijoitukset ovat selvästi pienempiä, joten kokonaissummakin jää pienemmäksi.

Myös päähenkilöissä on paljon yhteistä. Verkosto loi Hannu Kailajärvestä kuvan salaperäisenä nerona, jonka osaamisesta jäsenet pääsivät hyötymään. Poliisikuulusteluissa Kailajärvi ilmoitti älykkyydosamääräkseen 158, mutta kieltäytyi kertomasta, missä se oli mitattu. Sen sijaan ilmiömäinen numeromuisti oli helpposti todennettavissa ja Kailajärvi myös esitteli kykyään julkisesti.

Sama myyttinen älykkyyden kehä ympäröi Ruja Ignatovaa, jonka älykkyydosamääräksi verkosto ilmoitti kaksisataa. Tohtorin arvo ja yliopistotutkinnot todensivat asian.

Molemmat saivat tuomion vanhasta talousrikoksesta uuden verkoston jo aloitettua toimintansa. Ignatovan apurina toimi veli, Kailajärven naisystävä.

Molemmissa tapauksissa kuvio lähti kasvamaan kuin itsensä ja karkasi lopulta käsistä. Silloin molemmat avainhenkilöt tekivät katoamistempun.

Suurin ero oli toiminnan laajuudessa ja julkisuudessa. Wincapita toimi lähinnä Suomessa, Onecoin globaalisti. Kailajärvi

ei halunnut julkisuutta ja pyrki vetäytymään taustalle, kun taas Ruja Ignatova tuntui nauttivan esiintymisestä, kalliista vaatteista ja koruista, leveästä elämästä sekä hulppeista juhlista. Hänen 36-vuotisjuhlissaan 30.5.2016 esiintyi yksityiskeikalle kutsuttu Tom Jones.

Uhrien kannalta Onecoinin kansainvälisyys on huono asia. Wincapitassa rahoja pystyttiin perimään takaisin toisilta suomalaisilta, mutta Onecoinin koulutuspakettimaksut ovat hävinneet maailmalle ja eurot on pesty jo moneen kertaan. Toivoa niiden takaisinsaamisesta ei juuri ole.

Puolustusrintama ei luovuta

Ihminen uskoo helpoimmin sen, minkä toivoisi olevan totta. Wincapitan oikeusprosessien pitkittyminen ja rahojen takaisinperintä saivat osan jäsenistä etsimään vaihtoehtoista selitystä tapahtuneelle. Jäsenten etuja ajamaan syntyi Wincapitan puolustusrintama, jonka keulakuvaksi nousi 1990-luvulla asianajajaliitosta talousoitokujen vuoksi erotettu ekonomi ja oikeustieteen lisensiaatti Ilkka Pitkänen.

Puolustusrintaman järjestämiin kokoontumisiin osallistui jopa satoja entisiä wincapitalaisia. Tilaisuuksissa jaettiin tietoa oikeusprosessin etenemisestä ja epäilemättä myös vertaistuella oli merkitystä.

Puolustusrintaman epävirallinen raamattu on Ilkka Pitkäsen vuonna 2017 julkaisema kirja *Wincapita – Suomen suurin talousrikos ja pyramidihuijaus vai kaikkien aikojen suurin viranomaisrikos Suomessa*. Kirjan 320 sivua ovat täynnä pienellä kirjoitettua tekstiä, jossa Pitkänen käy juristin perusteellisuudella läpi viranomaisten toiminnan epäkohtia. Osaa niistä hän pitää suorastaan laittomina.

Kirjan eetos käy läpi jo esipuheessa sivulla neljä: ”Jostain syystä Suomen viranomaiset eivät voineet sietää sitä, että tavalliset suomalaiset pystyivät saamaan klubissa huomattavia tuotteita.”

On vaikea keksiä syytä, miksi yksikään suomalainen viranomainen olisi halunnut estää kansalaisia rikastumasta, ja vaikka tällainen syy olisi ollutkin, miten se olisi koordinoitu eri viranomaisten kesken. Rikastuminen olisi päinvastoin hyödyttänyt Suomen kansantaloutta ja epäsuorasti kaikkia suomalaisia.

Pitkäsén mukaan Wincapita ei ollut pyramidi, vaan ulkomailta käsin toimiva sijoitusklubi, jonka toiminnan Suomen valtio laittomasti katkaisi. Yhtiön kotipaikka oli Panamassa, palvelin Luxemburgissa ja pankkitili Lontoossa. Suomessa ei ollut toimipistettä, joten mahdollista rikosta olisi pitänyt tutkia Britanniassa. Koska suomalaisten tekemä poliisitutkinta oli laitton, mitään suomalaisjäsenten varoja ei olisi pitänyt takavarikoida. Eikä mitään rikosta oikeastaan ollutkaan, koska klubi teki todellista valuuttakauppaa.

Pitkäselle itselleen wincapitalaisten puolustaminen on elinkeino. Mitä pidempään oikeudenkäynnit jatkuvat, sitä enemmän laskutettavaa syntyy.

Psykiatri Hannu Lauerma on käsitellyt huijatuksi tulleen mielenmaisemaa kirjassaan *Usko, toivo ja huijaus* (2014). Hänen mukaansa pyramidihuijauksessa rahaa menettävät ihmiset usein kieltäytyvät uskomasta, että mitään rikosta on tapahtunut. He eivät myöskään halua uskoa, että heitä olisi kohdeltu väärin sen yhteisön puolesta, johon he kuuluvat.

Huijauksen uhrin on vaikea tunnustaa asiaa edes itselleen, sillä myöntäminen runtelee ihmisen minäkuvaa, johon liittyy käsitys siitä, että on kykenevä arvostelemaan asioita ja tekemään loogisia johtopäätöksiä. Lauerman mielestä ihminen sortuu itsepetokseen, kun ei pysty myöntämään, että on tullut huijatuksi oikeudessa

todistetussa pyramidissa. ”Tällainen suhtautuminen edellyttää välttämättä salaliittoteoriaa siitä, että viranomaiset ja asiantuntijat olisivat yhteisessä salaliitossa, peräti maailmanlaajuisesti.”

Ihminen ei pelkästään usko, vaan takertuu mihin tahansa teoriaan, joka antaa hänelle myönteisen lopputuloksen. Puolustusrintama ei kykene selittämään, miksi Moneybookersin tili oli toiminnan loppuessa lähes tyhjä, eikä sitä kiinnosta niiden onnettomien kohtalo, joiden menettämät rahat tilitettiin muille muka valuuttakaupalla ansaittuina voittoina.

Pitkäsen kirja ei mainitse Kailajärven jäähyväiskirjettä eikä tämän esitutkinnassa tekemiä tunnustuksia. Ei myöskään sitä, ettei Wincapita maksanut veroja mihinkään maahan.

Wincapitan muistot palaavat omaankin mieleen, kun sähköalan yrittäjä soittaa Kuopiosta. Hän on mukana Onecoinissa ja arvostelee negatiivisia kirjoituksiani aiheesta. Hän on vieläkin sydämistynyt viranomaisten toimintaan Wincapitassa ja kertoo klubin kaatamisen vaikutuksista tuntemiensa ihmisten kohtaloihin. Edes kuluneet kymmenen vuotta eivät ole laimentaneet katkeruutta ja koetun epäoikeudenmukaisuuden tunnetta.

Toinen puolustusrintaman aktiivijäsen soittaa Jyväskylän läheltä. Hän on vuosien ajan lähettänyt sanomalehtiin Wincapitaa puolustavia ja viranomaisia syyllistäviä yleisönosastokirjoituksia, ja osa niistä on myös julkaistu. Keskisuomalaisessa julkaistussa kirjoituksessa hän moittii lehteä Onecoinin ja Wincapitan rinnastamisesta:

Oli erittäin väärin tehty, että nämä kaksi, täysin eri toimijaa, sekoitettiin samaan lehtiartikkeliin. Näillä ei ole mitään tekemistä keskenään. Tai siis on kuitenkin, sillä Onecoin eikä Wincapita ei mielestäni ole ollut missään tekemisissä pyramidihuijauksen kaltaisessa rahankeräysrikoksessa.

Kun Wincapita toimi vain Lontoossa, oikea paikka sen oikeuskäsittelyyn on Lontoo. Lontoon kihlakunnan viraston raja/ oikeus ei yllä Suomeen asti. Wincapitan toiminnan jatkuessa olisi Suomeen tullut kaivattuja verorahoja satoja miljoonia euroja.

Koska valtio puuttui laittomasti Wincapitaan, soittajan mielestä millään tutkinnassa paljastuneella seikalla ei ole merkitystä. Hän väittää, että Kailajärven oikeudenkäynnissä pimitettiin materiaalia julistamalla sitä salaiseksi eikä alkuperäistä jäähyväiskirjettä edes näytetty. Ei auta, vaikka lähetän hänelle kopion esitutkintamateriaalin sivusta, jossa sähköpostikirje on kaikkien luettavissa.

Puhelinkeskustelussa hurauttaa yli tunti, sen lisäksi vaihdamme lukuisia sähköposteja. Mies on kannoissaan järkähtämätön. Pitkäsen kirjan lisäksi mies vetoaa lokakuussa 2009 medialle järjestettyyn kolmituntiseen tiedotustilaisuuteen, jonka tallenne löytyy Youtubesta. Tilaisuudessa oli paikalla myös Helsingin Sanomien rikostoimittaja, joka kirjoitti pienen jutun jäsenten ahdingosta, mutta ei nähnyt tarpeelliseksi kaivaa asiaa enää lisää.

Puolustusrintaman mukaan media ei halua tutkia Wincapitan todellista toimintaa eikä kirjoittaa viranomaisten tekemistä rikoksista. Jutut pysähtyisivät päätoimittajaan, koska "ne ovat kaikki samalla puolella."

Soittaja on nyt mukana Onecoinissa. Ei suostu kertomaan panostaan, mutta usko on niin vahva, että haluaa lyödä kanssani tonnista vetoa: Onecoinin pörssi aukeaa ja jäsenet saavat rahansa.

Säästän hänet enemmän rahanmenolta.

Hannu Kailajärvi itse lähestyy minua yksityisviestillä Facebookissa. Hän kertoo jatkaneensa signaalijärjestelmän kehittämistä vankilasta päästyään, mukana on nyt uusia partnereita. Signaa-

lit toimivat hyvin, niin kuin ovat koko ajan toimineet. ”Minulle ei päämäärä ole olla varakas, vaan tehdä asioita, jotka antavat minulle tyydytystä. Tätä sinun ja monen muun on ehkä vaikea ymmärtää... että mitkä ovat kenenkin tekemisen motiivit tehdä mitään ja millä tavoin.”

Kailajärvi kertoo pyytämättä kantansa myös Onecoiniin, mutta sanoo sen olevan luottamuksellinen.

Tätä kirjaa tehdessäni lähetin Kailajärvelle parikin viestiä Facebookissa, mutta hän ei enää vastannut.

Huijauksesta toiseen

Seurattuani Onecoinia ja Wincapitaa alkaa hahmottua kuva ihmistyyppistä, joka on erityisen altis pyramideille. Wincapitan uhreissa oli paljon eri alojen ammattilaisia: upseereita, professoreita, tohtoreita. Wincapitan petollisuutta lisäsi se, että järjestelmä näytti toimivan. Alussa omia rahoja pystyi nostamaan ulos muhkeiden voittojen kera. Se riitti vakuuttamaan koulutetun ja fiksunkin ihmisen.

Onecoinissa juuri kukaan ei pystynyt muuttamaan kolikkojaan rahaksi. Kaikki tulot olivat verkostopalkkioita. Ehkä Wincapitan opetukset olivat lisänneet ihmisten varovaisuutta, eivätkä kaikki enää uskoneet pelkkiin hurjiin tuottolupauksiin.

Sekä Wincapitassa että Onecoinissa oli huomattavan paljon yrittäjiä, osa hyvinkin menestyneitä. Yrittäjät ovat tottuneet ottamaan riskiä.

Yllättävintä on, että samat ihmiset pyörivät kerta toisensa jälkeen niin huijareina kuin huijattuina, joskus jopa samoissa kuvioissa. Yhden pyramidin sortuminen ei riitä opettamaan heille varovaisuutta. Pikemminkin se saa vain uhrin etsimään uutta kohdetta, sillä toive helposta rikastumisesta istuu sitkeässä. Ne

taas, jotka ovat ansainneet hyvin pyramideilla eivätkä ole jääneet kiinni, pyrkivät tekemään saman uudestaan.

Vuosina 2008–2013 Yle esitti televisiossa Kukkaron herraksi -nimistä reality-sarjaa, jossa velkaneuvoja ja life coach pyrkivät auttamaan ylivelkaantuneita ihmisiä.

Sarjan kuudennessa jatkossa esiintyi nuorimies, entinen yrittäjä, joka oli joutunut vaikeuksiin sijoitettuaan kymmeniä tuhansia euroja Wincapitaan. Nyt hän kertoo elävänsä yhteiskunnan avustusten turvin. Palkkatöihin meno ei kiinnosta, sillä ”huono työ, huono palkka on mahdoton yhdistelmä kuitenkin”. En ole yllättynyt löytäessäni hänen nimensä onecoinistien joukosta.

Muillakin nimekkäillä onecoinisteilla on kokemusta Wincapitasta.

Kari Wahlroosia kuultiin Wincapita-tutkinnassa kesäkuussa 2008 asianomistajana, siis uhrina. Esitutkintapöytäkirjassa hän kertoo menettäneensä omia sijoituksiaan 29 654 euroa ja yhtiönsä kautta vielä 31 014 euroa lisää.

Wahlroos kertoi kuulustelijalle, että kun on kerran ostanut Wincapitan osakkeita, hänen pitäisi pystyä tietämään missä rahat ovat. ”Tällä hetkellä minulla ei ole tietoa, missä rahani nyt ovat, joten tältä osin katson olevani rikoksen kohde”, hän sanoi.

Kuulustelijan kysyessä, onko Wahlroosilla asiassa rangaistusta tai korvausvaatimusta, hän vastasi tiukasti: ”Vaadin sijoittamiani rahavaroja takaisin itselleni ja mikäli todetaan, että kyseessä on rikos, niin vaadin tekoon syyllistyneille rangaistusta teosta. Korvausvaateeni on yhteensä 60 668,40 euroa, viivästyskorokseen helmikuun lopusta 2008.”

Wincapitan kakkosmiehenä pidetty Vyölaukkumies, oikealta nimeltään Timo Martiskainen, palasi jouluna 2008 Thaimaasta Suomeen ja ilmoittautui itse poliisille. Hänellä ei ollut yrittäjä-

taustaa, päinvastoin: mies oli opiskellut kuusi vuotta matemaatiikkaa, valmistunut Joensuun yliopistolta filosofian maisteriksi vuonna 2000 ja toiminut sen jälkeen mm. opettajana.

Esitutkintapöytäkirjan sivulla 1659 hän kuvasi viime vuosiaan rehellisen avoimesti:

Taloudellinen tilanteeni on nyt heikko. Olen tosin viettänyt viimeiset 3 vuotta hyvin ylellistä elämää. Kysyttäessä mikä tämän ylellisen elämän on mahdollistanut, vastaan että Wincapitasta on tullut jonkin verran tuottojakin. Kysyttäessä miksi tilanne on nyt heikentynyt, vastaan että tulot Wincapitasta ovat loppuneet ja rahamaailmassa kokematon ihminen osaa tuhlata enemmän kuin sitä tulee. Olen matkustellut, asunut hienoissa hotelleissa ja pelannut kasinoissa. Lisäksi olen tarjonnut kavereille mm. viinaa.

Martiskainen vetosi vilpittömän mielen suojaan ja pahoitteli toimintansa aiheuttamia seurauksia:

Tässä yhteydessä haluan korostaa, että olen tehnyt emotionaalista tiedotustoimintaa tuon hetkisten tietojeni perusteella. Tuolloin uskoin, että jakamani tieto oli todellista ja oikeaa. Nyt jälkeenpäin kadun ja olen todella pahoillani, koska tämä asia on aiheuttanut monelle ihmiselle surua ja murhetta.

Tietämättömyyteen vetoaminen ei auttanut. Vuoden 2015 alussa Martiskainen tuomittiin puoleksitoista vuodeksi ehdolliseen vankeuteen ja maksamaan takaisin 1,4 miljoonaa euroa rikoshyötyä. Wincapitasta oli tosiaan tullut "jonkin verran" tuottoja.

Keväällä 2018 Ilkka-lehti kertoi erikoisesta tapauksesta, jossa Vaasan hovioikeus tuomitsi vuonna 1955 syntyneen lapualaismiehen menettämään valtiolle Wincapitasta saamansa taloudel-

lisen hyödyn, 455 000 euroa. Lokakuussa 2017 miehellä oli ulosotossa avointa velkaa vielä 220 000 euroa.

Mies kävi kuuntelemassa Onecoinin esittelyn ja vakuuttui aiheesta niin paljon, että hankki paketteja 65 000 eurolla. Summasta 20 000 euroa hän maksoi tilisiirtona, loput käteisellä. Mies uskoi toimivansa velkojien eduksi, sillä hän aikoi maksaa loppuvelan takaisin Onecoinin tuotoilla.

Tilanne näyttikin lupaavalta: tilillä oli 134 000 kolikkoa, joiden arvo oli yhtiön ilmoittamalla 20 euron kurssilla oli lähes 2,7 miljoonaa. Valitettavasti rahoja ei saanut järjestelmästä ulos.

Käräjäoikeus katsoi miehen syyllistyneen törkeään velallisen epärehellisyyteen ja törkeään velallisen petokseen. Tuomion mukaan ei ollut oleellista, onko Onecoin pyramidihuijaus vai ei. Ratkaisevaa oli se, että mies oli salannut varoja ja sijoittanut niitä eteenpäin tietäen, ettei rahoja pysty kotiuttamaan tarvittaessa. Tuomioksi tuli vuosi ehdollista vankeutta.

Global Pension Plan

Wincapitan varjoon jäi toinen, pienempi pyramidihuijaus. Vuosina 2005–2008 suomalaisia houkuteltiin mukaan Global Pension Plan -eläkevakuutusrahastoon (GPP), josta pystyi ostamaan jopa 55 000 euron tuoton vaivaisella 40 euron panoksella. Sitä levitettiin verkostomarkkinointina henkilöltä toiselle, mutta myös suomenkielisen nettisivun kautta (www.globalpensionplan.tk).

Sivuston mukaan ”GPP on vakuutus, jonka ryhmä eurooppalaisia sijoittajat Trust Partnerin nimissä toteuttaa tiedän puolestamme antaen teille mahdollisuuden saada eläkevakuutuskorvaus kymmenien vuosien odottamisen sijaan vain muutamassa kuukaudessa.”

Vakuutusta myytiin kaikille alle 67-vuotiaille. Korvaus luvattiin maksaa, kun 100 000 jäsentä on tullut täyteen. Lisäksi sponsori-ohjelma lupasi 2 000 euroa jokaisesta uudesta jäsenestä. Jäsenet saivat käyttäjätunnuksen, jolla pystyi seuraamaan sijoituksen kehittymistä nettipalvelusta. Jäsenten piti myös ilmoittaa koti-osoitteensa ja henkilötunnuksensa sekä lähettää kopio passin kuvasivusta. Kuulostaa kovin tutulta.

Huijaus oli yksinkertainen ja ilmeinen, kuten jo www-sivun kirjoitusvirheistä ja poskettomista tuottolupauksista voi nähdä. Silti tuhannet suomalaiset lähtivät mukaan ja menettivät koko panoksensa.

Mediassa GPP:tä epäiltiin yleisesti huijaukseksi, mutta KRP alkoi tutkia asiaa vasta keväällä 2008, kun verkkosivut katosivat. Sivujen häviäminen tapahtui sattumoisin kuukausi Wincapitan jälkeen. Sivusto toimi ulkomailta käsin, mutta epäillyt tekijät olivat suomalaisia. Poliisi kuulusteli noin kymmentä epäiltyä.

Oikeudenkäynnissä vuonna 2011 syyttäjä vaati ehdotonta rangaistusta pääepäillylle sekä 350 000 euron rikoshyödyn menettämistä valtiolle. Näytön saaminen osoittautui kuitenkin vaikeaksi. Lopulta vain yksi syytetyistä sai ehdollisen vankeustuomion.

Rikoshyötyä tuomittiin palautettavaksi 56 000 euroa. Loput arviolta miljoonasta eurosta hävisivät Karibian veroparatiiseihin.

Samanaikaisesti Wincapitan kanssa pyörineessä GPP-huijauksessa oli sekä uhreina että huijareina samoja ihmisiä.

2019

Helmikuussa tulee kuluneeksi neljä vuotta Marina Congress Centerin tilaisuudesta, eikä mikään yhtiön keskeisistä lupauksista ole vielääkään toteutunut. Edes vuodentakaisesta ratsiasta ei ole kuulunut mitään. Ainoa toteutunut asia on arvonnousu: yhtiö ilmoittaa kolikon hinnaksi tästä eteenpäin 29,95 euroa, mikä merkitsee 44 prosentin nousua runsaassa vuodessa.

Melkein harmittaa Onecoinin puolesta. Yhtiö on sumuttanut jäseniään monta vuotta, järjestänyt asiakastilaisuuksia ympäri maailmaa, ostanut kalliin pääkonttorin ja nähnyt tavattomasti vaivaa kulissien ylläpitämiseen. Samalla energialla ja työmäärällä yhtiö olisi voinut toimia rehellisesti ja luoda ihan oikean kryptovaluutan.

Jos Onecoin olisi pitänyt verkostopalkkiot kohtuullisina ja laittanut jäsenet alusta pitäen louhimaan kryptovaluuttaa omilla koneillaan, sillä olisi nyt oikea, hajautettu lohkoketju, ja Onecoin voisi jopa toimia. Koulutusmyyntikin olisi voinut mennä läpi, kunhan paketit olisi myyty käyvällä hinnalla ja materiaalissa keskitytty kryptovaluuttaa sivuaviin aiheisiin. Silloin koulutus olisi ollut edes jossain määrin todellista.

Täydellinen rikos?

Onecoinin toiminta on saanut jatkua vuosia, koska kyseessä on liki täydellinen rikos. Voi melkein ihailla Rujan ja Sebastianin nerokkuutta, samoin kuin kauhistella verkostomarkkinoinnin petollisuutta. Onecoinissa kaikki palaset tuntuvat lokahtavan huijarien kannalta paikoilleen.

Verkostomalli on pirullinen keksintö, sillä se sitouttaa jäsenensä tekemällä heidät osaksi koneistoa. Yhden menestys koituu kaikkien hyväksi ja verkon menestys jokaisen jäsenen hyväksi. Jos toiminta myöhemmin osoittautuu huijaukseksi, myös syyllisyys on yhteinen: jokainen, joka on hankkinut mukaan uusia jäseniä, on aiheuttanut menetyksiä sukulaisilleen ja kavereilleen.

Verkostossa uhrista tulee itsekkin rikoksentekeijä. Silloin on myöhäistä perääntyä. On parasta vain esittää uskovansa tulevaan, eikä edes ajatella rikosilmoituksen tekemistä. Kukaan ei haluaisi myöntää läheisilleen, että on tullut huijanneeksi heitä. Harva haluaa myöskään syyllistää omaa sponsoriaan tai ilmiantaa häntä, koska uskoo tämän toimineen vilpittömästi ja tulleen itsekkin huijatuksi. Vaikenemisen kehä peittää jäljet.

Lisäksi aktiiviset sponsorit ovat ansainneet suuria verkostopalkkioita, jotka on usein "unohdettu" ilmoittaa verotuksessa. Kukaan heistä ei halua lähteä ilmiantamaan itseään.

Nekin, jotka eivät ole houkutelleet ketään mukaan, ovat hankalassa tilanteessa. Heissä kytee epäily, ettei rahoja saa enää takaisin, mutta niin kauan kuin kymmenettuhannet Onecoinit näkyvät tilillä, on toivoa, että potilla olisi vielä joskus arvoa. Ei ehkä ilmoitettua määrää, mutta edes jotain.

Kielimällä poliisille rahat menettää varmasti, sillä yhtiöllä on täydellinen ote verkoston jäsenistä. Sääntörikkomuksiin vetoamalla se voi milloin tahansa sulkea tilit ja nollata Onecoin-omis-

tukset. Jos (kun) yhtiö ilmoittaa pörssin lykkäytyvän, jäsenet eivät voi muuta kuin (taas) alistua kiltisti ja (yhä vain) odottaa.

KYC-prosessin vuoksi jäsenet ovat joutuneet lähettämään Sofiaan henkilötietonsa. Kotiosoite ja Suomessa niin kriittinen henkilötunnus, monella myös passitiedot ja valokuva, ovat yhtiön hallussa. Oli tässä riskiä tai ei, se saa jäsenen pysymään ruodussa ja miettimään mitä voisi tapahtua, jos tiedot leviäisivät nettiin.

Wincapitan verkosto koostui lähinnä suomalaisista. Toimintaa voitiin tutkia ja maksettuja tuottoja periä takaisin uhreille. Onecoinissa koulutuspaketeista maksetut rahat on jo aikaa sitten pesty veroparatiiseihin, joten omia menetyksiä tuskin saa koskaan takaisin. Taas yksi lisäsyys vaikenemiselle.

Jäljelle jäi vain koulutus – ne vaikeaselkoiset, englanninkieliset pdf-tiedostot, joita harva koskaan edes avasi. Niistä tuli talouskoulutusta kantapäähän kautta.

Salainen Facebook-ryhmä, jäsentapaamiset ja webinaarit ovat psykologisesti tärkeitä. Ne luovat me-henkeä ja antavat tunteen ryhmään kuulumisesta. Jäsenet vahvistavat toistensa uskoa, kuten lahkoketjuun sopii.

Psykiatri Hannu Lauerma näkee verkostomaailmassa yhtäläisyyksiä uskonlahkoihin: ”Uskonlahkoissa ihmisten on vaikea luopua siitä uskomuksesta, että he ovat olleet hyvällä asialla ja siitä, että johtajalla on ollut jumalallisia kykyjä tai yhteys johonkin suurempaan.”

Häpeän tunne on suuri. Kukaan ei haluaisi tunnustaa olleensa tyhmä tai ahne. Olisiko sittenkin pitänyt uskoa sukulaisten varoituksia, lukea nettiä ja käyttää maalaisjärkeä?

Psykologian merkitys on suuri myös alkuvaiheessa. Kun kaverit kertovat saaneensa satojen prosenttien tuottoja ja tarjoavat mahdollisuutta lähteä mukaan, harvalla on kanttia kieltäytyä.

Mikään ei syö sielua niin paljon kuin se, että näkee naapurin tai sukulaisen rikastuvan.

Tämän tietäen verkostot joko maksavat alkuvaiheessa jäsenilleen aitoja tuottoja tai tilittävät pyramidin tapaan kasvavia palkkioita niin, että sana leviää ja houkuttaa uusia ihmisiä mukaan.

Juridisesti verkostomalli on kuin tehty huijauksia varten. Jäsenet toimivat yksityishenkilöinä, jotka vastaavat omasta toiminnastaan. Ylimoitettut lupaukset tai virheellisten tietojen jakaminen voidaan aina laittaa yksittäisen IMA-jäsenen (Independent Marketing Associate) syyksi, ja yhtiö voi pestä kätensä.

Lait on säädetty lähinnä yrityksiä varten. Onecoin ei ole perustanut paikallisia yhtiöitä muihin maihin eivätkä sen aktiivisimmatkaan ihmiset ole virallisesti yhtiön palveluksessa. Kaikki tapahtuu ruohonjuuritasolla, henkilöiden välillä, eikä yhtiö vastaa mistään. Henkilöiden välisessä kaupassa ei ole kuluttaja-suojaa.

Verkoston kansainvälisyys ja toiminnan nopeus ovat liikaa kansallisille viranomaisille, joiden toimintatavat ja tutkintavaltuudet ovat peräisin nettiä edeltäneeltä ajalta. Edes se, että yhtiö toimii toisessa EU-maassa, ei näytä auttavan eikä takaa viranomaisten yhteistyötä.

Pyramidin luhistuessa muita värvänneet sponsorit vetoavat usein siihen, etteivät tienneet, mistä oikeasti oli kyse. Joillakin tietämättömyys on aitoa, useimmilla ei. Mitä suuremmasta sijituksesta on kyse, sitä huolellisemmin henkilön pitäisi perehtyä asiaan ja sitä enemmän käyttää Googlea. Yleensä kaikki tieto on olemassa ja saatavissa, jos sitä vain viitsii etsiä. Tahallinen tietämättömyys ei kelpaa perusteluksi.

Yksi suurista Onecoin-sponsoreista oli Igor Alberts ja hänen vaimonsa Andreea Cimbala. Onecoin tuotti heille miljoonien eurojen tulot, joiden ansiosta he asuvat nyt hulppeassa kartanossa

Hollannissa. Omien sanojensa mukaan Albert jätti Onecoinin joulukuussa 2017 ymmärrettyään, että kyse on huijauksesta. Siihen asti hän toimi hyvässä uskossa. Hänen mielestään markkinoijan tulee voida luottaa tuotteeseen, eikä hänen tarvitse tuntea kaikkia sen ominaisuuksia. Ei hänkään tiedä, kuinka monta hevosvoimaa on hänen Aston Martin -urheiluautossaan. "En edes tiennyt, mitä lohkoketju tarkoittaa. Miten minä olisin osannut epäillä?", hän kysyi BBC:n podcast-sarjan haastattelussa.

Sponsorit pitäisi paitsi velvoittaa selvittämään kehumansa tuotteen tai palvelun todellinen sisältö, myös kantamaan vastuuta siitä. Maksuliikenteen vallankumous ja virtuaalivaluutta ovat jotain ihan muuta kuin autokauppaa – ne ovat sijoituspalveluita, jota toimialana säädellään tiukasti. Ei voi olla niin, että verkostoijat ja top leaderit, jotka saavat tuloja värväämiensä jäsenten tekemästä työstä, eivät ota vastuuta mistään ja vaihtavat verkostoa aina, kun maa alkaa polttaa.

Poliisilla ja kuluttajaviranomaisilla pitäisi olla myös oikeus vaatia verkostomarkkinointiyhtiöiltä selvitys niiden toiminnasta. Yhtiön pitäisi pystyä tarvittaessa osoittamaan, ettei ostaminen edellytä verkoston jäsenyyttä ja että mahdolliset verkostopalkkiot maksetaan aidoilla liiketoiminnan tuotoilla eikä uusien liittyjien jäsenmaksuilla.

Mihin tahansa menestykseen sisältyy aina ripaus onnea ja hyvää ajoitusta. Tässä suhteessa Ruja, Sebastian sekä heidän suomalaiset ja ruotsalaiset apurinsa osuivat nappiin. He tulivat markkinoille juuri, kun kryptovaluutat alkoivat yleistyä, mutta ennen kuin ihmiset osasivat vielä varoa "tästä tulee seuraava Bitcoin"-hehkutuksia.

Uhrit kuopan reunalla

Jo varhain erään uhrin puoliso ottaa minuun yhteyttä. Neuvon häntä kertomaan tarinansa medialle, jotta varoitus leviäisi laajemmalle.

Iltalehti kirjoittaa tapauksesta maaliskuussa 2016. Kertojan puoliso on houkuteltu verkostoon suurilla tuotto-odotuksilla vuotta aikaisemmin. Hän on laittanut sisään 30000 euroa velkarahaa, jonka sai erittäin oudoilla sopimuksilla muiden kanssa, ja värvännyt mukaan uusia jäseniä. Aiempaa kokemusta kryptovaluutoista tai it-asioista hänellä ei ollut.

Puolisot ovat ottaneet yhteen asian vuoksi useita kertoja. Ilmoittaja on yrittänyt saada jäsentä luopumaan hankkeesta ja ottanut yhteyttä KRP:hen.

Vaikka KRP väittää, ettei rikosilmoituksia ole tehty, se ei aivan pidä paikkaansa. Ilmoituksia on kyllä jätetty paikallisille poliisi-asemille, mutta niistä muodostuva kokonaiskuva ei välity eteenpäin. Lisäksi muutaman tuhannen euron menetys, jota ei voi vielä todistaa edes varmuudella tapahtuneeksi, ei aiheuta poliisiaseamalla juuri muita toimenpiteitä kuin järjestelmään kirjaamisen.

Kuulen tietoja suomalaisista, jotka ovat sijoittaneet Onecoiniin kuusinumeroisia summia. Varakkaille kiinalaisille suunnattuja 118000 euron Ultimate-paketteja on myyty Suomessa ainakin puoli tusinaa. Kaikki tuskin ovat noudattaneet Vuorisen ohjetta sijoittaa vain sen verran, minkä voi hymyillen hävitä. Mutta nämä uhrit eivät lähde ensimmäisenä raottamaan poliisilaitoksen ovea.

Anonyymi 13.11.2019 09:18

Kuopan reunalla ollaan ja reuna sortuu minä hetkenä hyvänsä.

En ole enää pitkään aikaan vastannut alalinjani viesteihin enkä puheluihin, en yksinkertaisesti kehtaa. Nolottaa ja hävettää niin ettei saa enää nukutuksi ja työt ja perhe kärsii.

Veli aikanaan varoitti, tai ainakin kritisoi hommaa ja sanoi että oleppa tarkkana nyt ettei tule mitään. Onneksi ei sentään nyt käännä puukkoa haavassa, pikemmin yrittää olla kannustava. Veli on sitä mieltä, että ei tavallinen ihminen välttämättä osannut ymmärtää, että onkin pesunkestävä hujaus kyseessä. Silti ahdistaa ja hävettää. (Suomi24)

Ei kerrottu selkeästi mistä tulot muodostuu, mutta tuotiin esiin, että olemme etulyöntiasemassa kun nyt liitymme. Hypetys ja hurmos oli kova, luotiin mielikuvaa erityisasemasta, myös sitä kautta että kaikki (keskuspankit, valtiot) vastustavat Onecoinin markkinoille tuloa, se on "niin kova juttu". Tähän perustuu nähdäkseni nykyinen sokea usko Onecoiniin (toki myös epätoivo ja sijoitusten suuruus saa takertumaan tähän).

Sanottiin myös suoraan että koulutuspaketit ovat fuulaa, ja todellinen juttu on itse kolikot. Kukaan ei uskonut ostavansa koulutusta. (Sähköposti syksyllä 2019)

Britanniassa muutamat uhrit ovat uhmanneet verkostoa ja avautuneet julkisuudessa kohtalostaan. Tunnetuin heistä on Jennifer McAdam, joka Onecoin-webinaarin katsottuaan päätti lähteä mukaan. Lyhyessä ajassa hän sijoitti Onecoiniin 8000 puntaa omia rahojaan. Mukaan houkuteltu perhe ja ystäväpiiri laittoivat lisäksi yhteensä 220000 puntaa.

Keväällä 2017 totuus valkeni Jenille ja hän ymmärsi tulleen huijatuksi. Rikosilmoituksesta ja asian julkistamisesta ei seurannut mitään hyvää. Hän alkoi saada Facebookissa raiskaus- ja tappouhkauksia muilta verkoston aktiiveilta, joiden bisneksen ja uskon paljastukset vaaransivat.

Tule pörssi kultainen

Suomalaiset ovat kuuliaisia ja kärsivällisiä. He jaksavat odottaa pörssin aukeamista vaikka maailmantappiin asti, jos Vuorinen niin sanoo. Kansainvälisillä nettisivuilla meno on jo pitkään ollut toisenlaista.

Onecoinissa on mukana yli miljoonaa kiinalaista sekä saman verran ihmisiä muista Aasian, Afrikan ja Etelä-Amerikan maista. Onecoin-matkasaarnaajat ovat houkutelleet verkostoon henkilöitä, jotka eivät osaa varoa länsimaisia taloushuijauksia eivätkä pysty itse tarkistamaan asioita internetistä.

He uneksivat rikastumisesta, kuten kaikki muutkin. Heidän taloudellinen arvonsa voi olla pieni, mutta määrä sitäkin suurempi. Paikallisissa sukuun tai uskontoon perustuvissa verkostoissa Onecoin-sanoma leviää tehokkaasti. Ugandassa muuan pastori levittää Onecoinia seurakunnalleen ja hankkii palkkioilla itselleen uuden maastoauton.

Nyt huijatut ihmiset ovat kärsimättömiä, osa suorastaan hädissään. Toivonsa menettäneet tarjoavat myyntiin suuria Onecoin-tilejään pilkkahinnalla, vaikka tietävät tilien myynnin olevan kiellettyä. Heillä ei ole mitään hävittävää, yrittävät vain pelastaa edes jotain omista tai sukulaistensa säästöistä.

Toiset etsivät ostettavaa DealShakerista ja yrittävät päästä eroon kolikoistaan vaihtamalla ne tavaraan.

Ugandan, Vietnamin, Pakistanin, Indonesian, Intian, Thaimaan, Kolumbian, Brasilian ja monien muiden maiden käyttäjät kysyvät huonolla englannillaan neuvoja. He haluavat tietoja, mutta saavat vastaukseksi lähinnä pilkkaa. "It's a scam!", ilkkuvat vastaukseksi ne, jotka alun perinkin varoittivat lähtemästä mukaan.

Uhrit esiintyvät Facebookissa nimillään ja kuvillaan, mikä tekee tilanteesta konkreettisemmän. Nämä eivät ole pelkkiä

numeroita muka-menestyvän verkoston tilastoissa. Nämä ovat oikeita ihmisiä, ja heitä on huijattu raskaasti.

Kaikki uhrit odottavat vastausta samaan kysymykseen: milloin pörssi viimein aukeaa?

Pörssin aukeamista pidetään päivänä, jolloin Onecoin-tileillä näkyvät kolikot muuttuvat oikeaksi rahaksi ja sponsorien lupaama vaurastuminen käy toteen.

Kukaan ei varmaan muistanut kertoa verkoston jäsenille, ettei pörssi toimi sillä tavalla. Edes Suomessa, jossa kansalaisten koulutustaso on korkea, jäsenet eivät ole osanneet ajatella asiaa loppuun asti.

Facebookissa jäsenet kaupittelevat pilkkahintaan suuria Onecoin-tilejään, vaikka tietävät tilien myynnin olevan kiellettyä.

Pörssin avautuminen ei tarkoita, että jäsenet saisivat vaihtaa Onecoin-tilillään näkyvän valuutan oikeaksi rahaksi. Pörssi ei ole mikään kauppa, jossa valuuttaa myydään kiinteällä hinnalla. Pörssi on markkinapaikka, jossa kysyntä ja tarjonta kohtaavat, ja hinta määräytyy sen mukaan.

Jotta jäsenet pääsisivät myymään kolikkojaan yhtiön ilmoittamalla 29,95 euron hinnalla, jostain pitäisi löytyä vastaava määrä ostajia. Keitä he voisivat olla?

Kuka haluaisi ostaa korkeaan hintaan kolikkoja, joiden takana on epämääräinen bulgarialainen yhtiö, joka on vuosia kestäneiden kielteisten uutisten, viranomaisvaroitusten, poliisitutkintojen ja Rujan katoamisen myötä menettänyt kaiken julkisen luottamuksen? Kuka haluaisi kolikkoja, joita on aiemmin saanut pilkkahintaan koulutuspakettien mukana, ja joita voi käyttää ainoastaan yhtiön omassa DealShaker-kaupassa? Kuka ostaja haluaisi lähettää passikopioitaan Bulgariaan KYC-ketjun säilyttämiseksi?

Kuka ulkopuolinen haluaisi ostaa Onecoineja, kun tarjolla on kymmeniä oikeita, vakavasti otettavia kryptovaluuttoja, joita voi ostaa, myydä ja käyttää ilman rajoituksia? Hyvässä lykyssä niiden arvo vieläpä nousee, kun taas Onecoinin suunta on väistämättä alas.

Onecoinissa kysyntä on luotu etupainotteisesti. Pörssin avautuessa kukaan ei halua enää lisää kolikkoja vaan kaikki haluavat niistä eroon. Patoutunutta tarjontaa on valtavasti. Kolme miljoonaa jäsentä haluaa vihdoinkin muuttaa omistuksensa oikeaksi rahaksi. Ilman ostajia kolikon hinta romahtaisi pörssissä välittömästi.

Rahassa on kyse luottamuksesta. Onecoinin tapauksessa se on pyöreä nolla, kuten yhtiön logo ja käsimerkki osuvasti kuvaavat.

New DealShaker

Pörssin siirtyessä yhä kauemmaksi tulevaisuuteen Onecoin panostaa kauppapaikan kehittämiseen. Utta alustaa ("New

DealShaker”) lähtee kehittämään eteläafrikkalainen Arthur Duncan, jonka tiimi majoittuu Lontoon toimistoon. Uudesta alustasta luvataan nopeampi ja kehittyneempi niin, että siinä voi maksaa useilla eri kryptovaluutoilla.

Yksityiskohtia ei tietenkään kerrota jäsenistölle, mutta ilmeisesti Onecoin ulkoistaa koko palvelun Duncanin firmalle, aina kehittämisestä ylläpitoon asti. Valmistelut uuteen DealShakeriin siirtymiseksi ovat jo pitkällä ja alustan esiversio koekäytössä, kun toukokuussa tulee yllättävä uutinen: projekti on keskeytetty ja jäsenten pitää palata takaisin vanhaan alustaan.

Yhtiön mukaan Duncan on yrittänyt kaapata DealShakerin ja sen mukana asiakkaat itselleen, ja on avannut irlantilaisen yrityksenä nimissä oman kauppapaikan osoitteessa www.ovid.ie. Hän on myös tarjonnut Onecoin-jäsenille diiliä, jossa kolikot voisi vaihtaa uuteen ByCoi-valuuttaan (www.bycoi.io) pientä korvausta vastaan.

Netin keskustelupalstoilla Duncan selittää tilanteen toisin. Onecoin ei ole maksanut laskujaan eikä Sofian pääkonttori ole pystynyt avaamaan rajapintoja tiimin tarvitsemiin tietokantoihin. Asioista vastannut it-asiantuntija on lähtenyt talosta jo vuoden 2018 alussa ja vienyt sekä avaimet että it-tietotaidon mennessään.

Ai niin, yrityksistään huolimatta Duncan ei löytänyt mitään merkkiä Onecoinin louhinnasta tai lohkoketjusta. Se tuskin on enää kenellekään yllätys. Duncanin havaintojen mukaan kolikko-kirjanpito pyörii tavallisella Sql-tietokantapalvelimella.

Paluu vanhaan on ikävä yllätys, sillä monet jäsenet ovat panostaneet tosissaan tulevaan kaupankäyntiin. Eri puolilla maailmaa järjestetyt DealShaker Expo -tapahtumat ovat houkuttelleet mukaan uusia kauppiaita ja kaupan kehittäminen on nähty Onecoinin leviämisen edellytyksenä.

Yksi Onecoinin markkinointilupauksista oli romuttaa pelikauppojen 30 prosentin välityspalkkio. DealShaker itse perii

kauppiaalta liikevaihdon suuruudesta riippuen 2–8 prosentin komission, ja se maksetaan tietenkin euroina. Onecoinit eivät edelleenkään kelpaa yhtiölle itselleen.

Paikallisvaluutta

Jos pörssiä ei tule lainkaan, voisiko Onecoin-ekosysteemi pyöriä pelkän kauppapaikan varassa – edellyttäen, että alusta toimisi sujuvasti ja miljoona jäsentä käyttäisi sitä aktiivisesti? Voisivatko jäsenet ostaa ja myydä tavaroita sekä palveluita sisäisessä kaupapaikassa niin paljon, ettei Onecoin-kolikkoja tarvitsisi lainkaan vaihtaa fiat-valuuttaan? Näin kolikko saisi arvoa ilman pörssiäkin. Tällaista mallia kutsutaan paikallis- tai rinnakkaisvaluutaksi.

Muutamit kaupungit eri puolilla maailmaa ovat ottaneet käyttöön paikallisia valuuttoja, jotka noteerataan vain kaupungin alueella. Paikallisvaluutan vaihtokurssi on sidottu maan viralliseen valuuttaan, mutta hyöty tulee siitä, että ”oma” valuutta lisää rahan paikallista kiertoa. Näin se tukee kaupungin yrittäjiä ja asukkaita. Paikallisraha sopisi hyvin myös perustulon valuutaksi, koska se ohjaisi rahan kulutusta arkisiin menoihin nautintoaineiden tai verkkokaupan houkutusien sijaan.

Tunnetuin esimerkki on Bristolissa syyskuussa 2012 käyttöön otettu kaupungin oma punta, ”Bristol Pound” (www.bristolpound.org). Punnan vaihtokurssi on sama kuin Englannin punnalla. Kunnassa asuvat, opiskelevat tai työssä käyvät voivat asentaa puhelimeensa lompakkosovelluksen, turistien ja muiden vierailijoiden on käytettävä seteleitä. Rahankäsittelyn ja tilien tarvitsemat palvelut tuottaa ei-kaupallisella pohjalla toimiva Bristol Credit Union -osuuskunta.

Suomessa paikallisrahasta on tehty aloitteita ainakin Laitilan, Toholammin ja Oulun kunnissa. Pisimmälle meni Sysmä, jonka

vähemmän kekseliäästi sysmäksi nimetty paikallisvaluutta otettiin käyttöön maaliskuussa 2018. Mukana oli 30 paikallista yritystä ja maksu tapahtui puhelimesta QR-koodeilla.

Systemän käyttö koettiin kömpelöksi eikä se saavuttanut kuntalaisten suosiota. Yrittäjiä kunnan oma raha miellytti, mutta toisaalta siitä aiheutui lisävaivaa kirjanpidossa. Kun vielä valuuttan ylläpitokin osoittautui kalliiksi, sysmästä luovuttiin jo saman vuoden lopussa.

Paikallisrahan laajennettu versio on koko valtion alueella toimiva rinnakkaisvaluutta. Kreikan talouskriisin aikoihin Suomessakin moni alkoi toivoa eurosta luopumista ja paluuta markka-aikaan. Rahan vaihto takaisin olisi käytännössä erittäin hankalaa, joten ratkaisuksi tarjottiin euron rinnalla toimivaa markkaa. PaaVo Väyrynen teki heinäkuussa 2015 kansalaisaloitteen EU-erosta. Hänen mielestään markka ja euro voisivat toimia rinnakkain, joskin esimerkiksi lainojen säilyminen euroina ja palkkojen maksu markkoina johtaisivat maksuvaikeuksiin, mikäli markan arvo suhteessa euroon heikkenisi.

Digitaalisilla tekniikoilla rinnakkaisvaluuttojen luominen ja käyttö olisi helppoa. Esimerkiksi Virossa on pohdittu mahdollisuutta luoda kansallinen estcoin-kryptovaluutta, joka täydentäisi hyvin maan tarjoamaa e-kansalaisuutta.

Mutta se lohkoketju! Niin kauan kuin Onecoin on yhden bulgarialaisen yrityksen omistuksessa, se ei voi toimia luotettavana vaihdannan välineenä.

Onecoinissa kaikki rahaliikenne kiertää yhtiön kautta. Tiedot jäsenten keskinäisistä rahansiirroista ja tilien saldoista ovat vain yhtiön tietokoneella. Jos yhtiö vetää töpselin seinästä, kaikkien rahat häviävät. Yhtiö voi kaatua konkurssiin tai viranomaiset voivat keskeyttää toiminnan. Hakkeri tai tyytymätön työntekijä voi murtautua tileille. Mitä vain voi tapahtua.

Nyt luulisi viimeistenkin jäsenten ymmärtävän, miksi krypto-

valuutta vaatii aidon lohkoketjun ja miksi se pitää hajauttaa mahdollisimman laajalle.

Yhden yrityksen hallussa oleva tietokanta ei ole lohkoketju eikä sen raha kelpaa maksuvälineeksi.

Maailmanvaluutan uhka ja mahdollisuus

Kesäkuun 18. päivänä Facebook järjestää tiedotustilaisuuden, jossa se kertoo suunnittelevansa digitaalista rahaa, jonka nimi on Libra. Asiasta on huhuttu jo pitkään, mutta nyt hanke on virallinen ja valmis julkiseen arviointiin.

Tarkkaan ottaen Facebook on vain yksi osapuoli laajassa hankkeessa. Muita tunnettuja yhtiöitä ovat Uber, eBay, PayPal, Mastercard ja Visa. Silti juuri Facebookin osallisuus tekee hankkeesta erityisen kiinnostavan.

Ensin hieman taustaa. Libra-valuutasta tehdään ns. stablecoin eli sen arvo sidotaan perinteisiin valuuttoihin. Tämä estää arvon heilahtelut ja edistää kolikon käyttöä arkipäiväisessä rahaliikenteessä. Rahan takana on tietenkin lohkoketju, mutta ei Bitcoinin kaltainen täysin hajautettu vaan niin sanottu konsortiomalli, jossa riittävän monta isoa yhtiötä yhdessä jakavat ketjun ja varmistavat sen turvallisuuden.

Suomalaisen voi olla vaikea nähdä Facebook-rahamerkitystä, mutta maailmalla tilanne on toinen. Verkkomaksaminen on monissa maissa hankalaa ja pankkitoiminta keskittynyttä. Mitä mahtaisi tapahtua, jos Facebook-käyttäjät voisivat siirtää rahaa toisilleen palvelun sisällä tai maksaa sen kautta laskujaan? Hakea lainaa ja ostaa suoraan mainostettuja tuotteita?

Ainakin urkinta helpottuisi entisestään. Facebook saa jo henkilötietomme ja viestintämme, jatkossa se näkisi myös raha-

liikenteemme. Toisaalta Libra ei ole sidottu Facebookiin eikä rahan käyttö edellytä tiliä palvelussa, vaan raha toimii täysin itsenäisesti. Taustayritys Libra Association sijoitetaan Sveitsin Geneveen. Ne, jotka haluavat jatkossakin pysyä Facebookissa, voisivat ehkä Libran avulla ostaa yksityisyyttä ja maksaa urkinnan lopettamisesta.

Facebookilla on pari miljardia aktiivista käyttäjää. Jos yhtiö toisi minkä tahansa digitaalisen rahan heidän käyttöönsä, se saisi heti markkinajohtajan aseman ja voisi mullistaa useita toimialoja.

Ajatus somepalvelun sisäisestä rahasta voi kuulostaa pelottavalta, mutta ”kiinalaisten Facebookissa” WeChatissa maksupalvelut ovat olleet jo pitkään. Ne tosin perustuvat tilisiirtoihin eivätkä ole reaaliaikaisia, mutta selvää on, että myös amerikkalaiset nettijätit haluavat mukaan rahaliikenteeseemme.

Niin pelottava on Facebookin maine, että Libra-hanke herättää välittömästi vastustusta. Eikä kyse ole toisista yrityksistä, vaan valtioista – jopa Facebookin kotimaasta Yhdysvalloista. On kulunut vasta pari vuotta tietovuotoskandaaleista ja epäilyistä vaalivaikuttamisesta, joten Facebookin halua ryhtyä rahan käsitelijäksi vastustetaan laajasti. Hanke joutuu Yhdysvaltojen kongressin ja maan keskuspankin hampaisiin. Sen pelästyttäminä PayPal, eBay, Visa ja Mastercard vetäytyvät konsortiosta.

Vähemmän yllättäviä ovat eurooppalaisten reaktiot. Ranskan valtiovarainministeri Bruno Le Maire kiirehtii heti ilmoittamaan, että hänen maansa vastustaa Libran tuloa Eurooppaan. *Merci beaucoup*, emme muuta Ranskalta odottaneetkaan. Muidenkin EU-maiden keskuspankit ovat Libraa vastaan.

EU-viranomaiset vetoavat yksityisyydensuojaan ja amerikkalaisten ylivaltaan, mutta taustalla voi olla paljon suurempia uhkakuvia. Jos digitaalinen raha todella leviäisi maailmanlaajuiseen käyttöön, yritykset omisivat itselleen taas yhden valtion perinteisistä tehtävistä.

Perinteisen käteisen käyttö vähenee koko ajan. Pohjoismaat ovat kehityksen kärjessä, mutta trendi on sama muuallakin. Digitaaliset maksutavat puhelimesta toiseen ja puhelimesta kaupan kassalle moninkertaistuvat joka tapauksessa. Kun kansallisen valuutan kolikot ja setelit digitalisoituvat, ne eivät enää pysy kansallisina.

Ajatuskin maailmanvaluutan syntymisestä huolestuttaa kansallisvaltioita, sillä se voisi johtaa rahan ja politiikan erkaantumiseen toisistaan. Rahapolitiikan vaikutus heikkenisi ja markkinoiden valta vahvistuisi.

Internet on jo toteuttanut vastaavan kehityksen viestinnässä ja verkkokaupassa. Valtioiden näkökulmasta olisi kauhistus, mikäli sama toistuisi rahassa. Vielä pahempi, jos raha olisi yritysten eikä valtioiden määräysvallassa. Facebookin sijaan digirahan voisivat luoda kaikki riittävän suuret nettiyhtiöt kuten Apple, Google tai Microsoft. Eikä nettiyhtiön tarvitse olla edes amerikkalainen.

Globaali maailmanvaluutta on vasta kaukainen ajatus, mutta se panee mielikuvituksen liikkeelle. Kehitys voi yllättää, kuten se yllätti tiedonvälityksen ja kaupankin.

Onecoin on jo pitkään väittänyt, että pankit ja valtiot ovat sitä vastaan, ja että pörssin avautuminen on lykkääntynyt keskuspankkien kanssa käytävien neuvottelujen vuoksi. Aluksi selitykset hymyilyttävät, mutta ajatuksen tasolla niissä voisi olla jopa perää. Edellyttäen tietenkin, että Onecoin olisi oikea kryptovaluutta.

Valtioilla on kaksi mahdollisuutta: joko vastustaa kehitystä viimeiseen asti ja estää yksityisten valuuttojen kasvaminen liian suuriksi, tai lähteä kehitykseen mukaan ja luoda omasta valuuttasta digitaalisia versioita.

Valta ei tässäkään ole enää yksin länsimailla. Syksyllä kerrotaan Kiinan DCEP-hankkeesta (Digital Currency Electronic Payment), jota on valmisteltu viiden vuoden ajan. Ajatuksena on, että valtiollinen keskuspankki toimittaa kryptovaluuttaa liikepankeille, jotka sitten myyvät sitä kansalaisille. Kiinan tietäen

hanke ei ole puhdasoppinen kryptovaluutta, vaan säilyttää valtiollisen kontrollin ja valvonnan.

Bitcoinin yleistyessä 2010-luvun alussa suuret pankit ja viranomaiset vähätelivät kryptovaluuttojen merkitystä. Eivät enää Libran jälkeen. Kyse on todellakin rahan ja maksuliikenteen tulevaisuudesta, "Future of Payments".

Ratsuväki tulee apuun

Toisessa maailmansodassa Yhdysvaltojen apu Euroopalle oli ratkaisevan tärkeää Saksan hyökkäyksen pysäyttämiseksi ja sodan lopettamiseksi.

Onecoin on pitänyt Yhdysvalloissa matalaa profiilia, ja syy on helppo ymmärtää. Villin lännen käärmeöljykauppiaiden ja Charles Ponzin vuoksi maalla on pitkä kokemus talouspetoksista ja -huijauksista, ja viranomaisilla riittää myös resursseja niiden tutkimiseen. FBI ei kuuntele lapsellisia "koulutusta tässä vain myydään"-selityksiä, jotka näyttävät uppoavan eurooppalaisiin kollegoihin.

Kun Euroopan eri viranomaiset eivät saa mitään aikaan, Yhdysvallat panee omat pyöränsä pyörimään. Onecoin on tehnyt ratkaisevan virheen käyttäessään amerikkalaista juristia rahanpesuun. Elokuussa 2018 poliisi pidättää floridalaisen Mark Scottin ja nostaa häntä vastaan syytteet 400 miljoonan dollarin rahanpesusta.

Mahdollisesti juuri Scottilta takavarikoitujen tietokoneiden ja asiakirjojen jäljet johtavat Sebastian Greenwoodiin, joka pidätetään marraskuussa 2018 Thaimaassa ja luovutetaan Yhdysvaltoihin.

Konstantin Ignatov lentää Istanbulista San Franciscoon 27. helmikuuta ja jatkaa Las Vegasiin tapaamaan paikallisia Onecoin-jäseniä. Hänen luulisi tietävän paremmin ja välttävän maata kuin ruttoa. Liika itsevarmuus kostautuu ja hänet pidätetään Los Angelesin lentokentällä 6. maaliskuuta.

Konstantin Ignatovin viimeinen Facebook-päivitys ennen pidätystä Los Angelesissa.

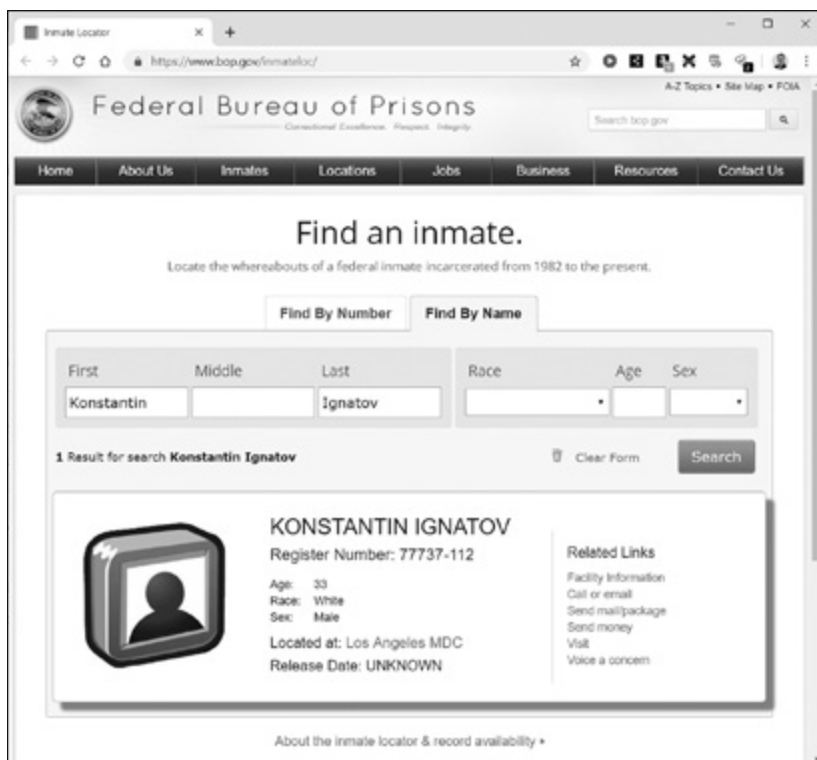
Oikeusministeriön tiedote kertoo pidätyksestä (oma, vapaa-muotoinen käänнос): "Onecoin oli kryptovaluutta ainoastaan kehittäjiensä ja näiden rikoskumppanien mielissä. Toisin kuin oikeat kryptovaluutat, jotka pitävät kirjaa sijoittajien tilitapahtumista, Onecoinilla ei ollut aitoa arvoa."

Syytekirjelmän teksti on tyyliä: "Vastaajat loivat miljardiluokan 'kryptovaluuttayhtiön', joka perustui kokonaan valheille ja petok-selle. Jäsenille luvattiin suuria tuottoja minimaalisella riskillä, vaikka liiketoiminta perustui ykkösten ja nollien sijaan huijaukseen. Sijoittajista tehtiin uhreja samalla kun vastaajat rikastuivat."

Rapakon takaa kantautuvat uutiset hämmentävät jäseniä. Verkosto epäilee tietoja Konstantinin pidätyksestä heitterien mustamaalaukseksi. Tiedot on kuitenkin helppo tarkistaa, sillä Yhdysvalloissa henkilötietojen suoja on EU-maihin verrattuna

olematonta. Se helpottaa identiteettivarkauksia ja kansalaisten kaupallista profilointia, mutta tietojen saatavuudesta ja oikeuslaitoksen avoimuudesta on myös etunsa.

Vankilalaitoksen (Federal Bureau of Prisons, www.bop.gov) sivulla olevalla hakukoneella voi etsiä vankeja nimen perusteella. Inmate locator -toiminto kertoo, että Konstantin Ignatov, 33-vuotias valkoihoinen mies, on kirjattu järjestelmään numerolla 77737-112. Sijainniksi ilmoitetaan Los Angeles MDC (Metropolitan Detention Center).

The screenshot shows the 'Inmate Locator' page on the Federal Bureau of Prisons website. The search results for 'Konstantin Ignatov' are as follows:

First	Middle	Last	Race	Age	Sex
Konstantin		Ignatov			

1 Result for search **Konstantin Ignatov**

KONSTANTIN IGNATOV
Register Number: 77737-112
Age: 33
Race: White
Sex: Male
Located at: Los Angeles MDC
Release Date: UNKNOWN

Related Links

- Facility Information
- Call or email
- Send mail/package
- Send money
- Visit
- Voice a concern

About the inmate locator & record availability

Yhdysvalloissa henkilötietojen suoja on vähäistä, mutta siitä on hyötyäkin. Vankihaku varmistaa, että Konstantin Ignatov on todella tutkintavankeudessa.

Telkien takana on, ei epäilystäkään.

Lopulta myös Onecoin vahvistaa asian lehdistötiedotteellaan. Sen mukaan herra Ignatov on Yhdysvalloissa ja julkisuudessa esiintyneiden tietojen mukaan häntä epäillään talousrikoksista. Tiedote muistuttaa, ettei syytteitä ole vielä nostettu ja länsimaisen oikeuskäytännön mukaan epäily on syytön, kunnes toisin todistetaan.

Tiedotteen viimeinen kappale käy huonosta vitsistä. ”Läpinäkyvyys on yhtiön keskeisiä arvoja. Olemme aina olleet avoimia viranomaisia ja mediaa kohtaan. Siksi toivomme myös median pidättäytyvän turhista spekulatioista.”

Läpinäkyvyyttä ja vastuuta korostavan tiedotteen allekirjoittajana on perinteiseen tapaan vain Onecoin Press Department ja sähköpostiosoite press@onecoin.eu.

Neljä päivää pidätyksen jälkeen syyttäjä julkaisee asiaa tutkineen FBI-agentin yhteenvedon, jossa tämä kuvaa havaintojaan verkostosta. Antoisimpia ovat sitaatit Rujan, Konstantinin ja Sebastianin välisistä sähköposteista.

Kun Ruja ja Sebastian suunnittelivat uutta kryptovaluuttaa kesällä 2014, Ruja kirjoitti:

I'm especially good in this very borderline cases [sic], where the things become gray – and you as the magic sales machine – and me as someone who really can work with numbers, legal and back you up in a good and professional way – we could really make it big – like MLM meets bitch of wall street ;-)

Elokuun alussa 2014 Greenwood, josta tekstissä käytetään nimeä Founder-2, koska syytetä ei ole vielä nostettu, suunnitteli sähköpostissa exit-strategiaa:

Take the money and run and blame someone else for this
(standard approach, see Wenyard).

Wenyard oli vuonna 2013 kukoistanut pyramidi, jota markkinoitiin aktiivisesti myös Suomessa. Se muistutti toiminnaltaan vähän aiemmin kaatunutta WGI:tä, josta parikymmentä suomalaista sai tuomion.

Tammikuussa 2014 nimimerkki miljonääri kehui Wenyardia Suomi24:n nettikeskustelussa näin:

Homma toimii, todistin sen juuri omin silmin. Verkostointi palkkiot tuli perille asti, ja pörssijärjestelmä toimii... Kaikki, jossa taloudellinen hyöty vaikuttaa helpolta ja "liian" todennäköiseltä ei kokonaisuudessaan viittaa halpaan pyramidihujaukseen.

Rujan ja Sebastianin välisestä kirjeenvaihdosta käy ilmi, miten kaksikko suunnittelee uudelle valuutalle valheellista vaihtopörssiä, jossa he voivat itse määrätä hinnan ja vaihdon määrän pitääkseen jäsenet tyytyväisinä. Samalla syntyy ajatus tokeineista, joiden ansiosta rahat pysyvät sisällä pidempään, koska jäsenet eivät halua myydä omistuksiaan liian aikaisin:

Get members to think that they are mining their Onecoin via crunching (exchanging) tokens for Onecoin. This storey is good as ppl will then not go super crazy and just try and sell tokens all the time.

We are not mining actually – but telling people shit.

Siinä se tuli! Jo elokuussa 2014 Ruja viestitti Sebastianille, ettei louhinta ole todellista, vaan jäsenille suunnattua p*skapuhetta.

Syksyllä 2016 Greenwood kertoi Konstantinille arvionsa verkoston jäsenistä: "These ppl are idiots". Konstantin vastasi

samalla mitalla: "As you told me, the network would not work with intelligent people ;)".

FBI:n keräämien tietojen mukaan vuoden 2014 viimeisen ja 2016 kolmannen neljänneksen välisenä aikana Onecoiniin virtasi rahaa kaikkialta maailmasta yhteensä 3,353 miljardia euroa. Verkoston jäsenille tilitettiin palkkioina noin miljardi, joten voittoa jäi 2,232 miljardia. Se pestiin ainakin 21 eri maahan perustettujen pöytälaatikkoyhtiöiden kautta.

Syyskuussa Lontoon Cityn poliisi lopettaa Onecoin-tutkimuksensa. Verkosto katsoo sen todistavan, että kaikki on kunnossa. Tiedotteessa perustelut ovat kuitenkin ihan toiset: Onecoinin avainhenkilöt ovat ulkomailla, brittiläisen tuomiovallan ulottumattomissa, eikä Britannian poliisi ole pystynyt jäljittämään maasta varoja, joita voitaisiin palauttaa uhreille. Poliisi ei ole myöskään pystynyt osoittamaan, että paikalliset onecoinistit olisivat syyllistyneet rikokseen "beyond reasonable doubt". Tutkinnan jatkaminen olisi rahan tuhlausta ja siten yleisen edun vastaista.

Tiedotteen lopussa on melkeinpä anteeksipyyttävä sävy: "Ymmärrämme, että toivoitte toisenlaista päätöstä, mutta voin vakuuttaa, että teimme parhaamme ja tutkimme kaikki eri vaihtoehdot toisenlaisen lopputuloksen löytämiseksi."

Pienenä lohdutuksena tiedote viittaa Yhdysvaltojen viranomaisten pidättämään Onecoin-henkilöön ja kertoo avustavansa virkaveljiä Atlantin toisella puolella. Tiedote antaa jopa amerikkalaisen puhelinnumeron ja Yhdysvaltojen oikeusministeriön Onecoin-tutkinnan sähköpostiosoitteen lisätietoja varten.

Vihdoin Sofiassa

Alkaa tuntua siltä, että jos haluan nähdä Onecoinin konttorin, on syytä pitää kiirettä. Lähden vihdoin käymään Sofiassa. Lentoken-
tältä kulkee metro keskustaan ja Serdikan asemalta on vain lyhyt
kävely matka Slaveykovin aukiolle.

Ja sitten kuvista tutuksi tullut rakennus on vihdoin edessäni. Kesäinen päivä on kaunis, ihmisiä kulkee pienellä aukiolla ja raitiovaunut ajavat talon ohi. Huvittuneena pistän merkille Hes-
burgerin, joka on ilmestynyt viereiseen taloon. Sitä ei Googlen
StreetView-kuvassa vielä näkynyt. Suomi on hyvin edustettuna
paitsi Onecoinin sisällä, myös sen vieressä.

Mietin, onko Tommi Vuorinen käynyt Hesessä haukkaamassa
välipalaa, kenties suunnittelemassa tulevia tiedotteita muiden
johtajien kanssa, vai onko heillä ollut paremmat tarjoilut talon
sisällä? Tai ehkä he ovat lounastaneet aukion toisella laidalla
McDonaldsissa?

Tekisi mieleni painaa ovisummeria ja kysyä, onko Ruja pai-
kalla, minulla olisi hänelle muutamia kysymyksiä. Mutta tässä
asiassa ei ole leikkimistä. Kun kyse on miljardeista, ihmisen
henki on halpa.

Jään seuraamaan aukion tapahtumia. Talo on hiljainen, mutta
ikkunat ovat raollaan. Katutason Onecoin-näyteikkunat ovat
edelleen peitossa, eivätkä ohikulkijat kiinnitä niihin mitään huo-
miota.

Lounasajan lähestyessä ovi alkaa käydä ja ihmisiä tulee ulos
kadulle. He lähtevät määrätietoisesti eri suuntiin. Hese ei näytä
houkuttelevan ketään lounaalle.

Ovista kulkevat ovat lähinnä nuoria, mutta joukossa on pari
vanhempaa miestä. Otan muutamia valokuvia. Yksi miehistä
kävelee kadulla edestakaisin tuima ilme kasvoillaan. Korvassa
roikkuva nappikuuloke luo vaikutelman turvamiehestä.

Istuessani aukion kahvilassa on vaikea uskoa, että tästä toimistotalosta pyöritetään avoimesti maailmanluokan huijausta. Tietävätkö kaupunkilaiset, mistä Onecoinissa on kyse? Vai eivätkö he välitä?

Sofian kaupungin ilme on ristiriitainen. Arkkitehtuurissa on paljon vanhoja, hienoja rakennuksia. Toisaalta osa taloista on pahoin rapistuneita. EU:lla on näyttävä lasipalatsi muutaman kadun päässä ja monissa taloissa näkyy kylttejä, jotka kertovat EU:n rahoittavan saneerauksia.

Kaikkialle on maalattu isoja, rumia graffiteja. Enimmäkseen ne ovat vain tuhruja ja sotkuja. Niitä on vanhoissa taloissa, uusissa taloissa, alikulkukäytävissä – jopa mahtavan kongressikeskuksen kiviseinissä ja lasiovissa. Kukaan ei näytä välittävän.

Myös liikenne herättää huomiota. Raitiovaunut ovat 70- tai 80-luvuilta, osa autoista samoin. Niiden vastapainoksi liikenteessä on enemmän isoja mersuja ja bemareita kuin Helsingissä, ja ne ajavat röyhkeästi, liikennesäännöistä piittaamatta.

Kiinnittäisitkö itse tällaisessa ympäristössä huomiota johonkin epämääräiseen kryptohuijaukseen, joka suuntautuu ulkomaille?

Kaikkialla Bulgariassa kyltit on kirjoitettu kyrillisillä ja eurooppalaisilla aakkosilla. Englantia näkee teksteissä enemmän kuin Suomessa. Takapajuista maata yritetään kieriä nykyaikaan EU:n tuella, jotta sen vajaasta 10 miljoonasta kansalaisesta saataisiin eurokelpoisia kuluttajia. Mutta tie on pitkä.

Yllättäen ovesta astuu kadulle vanhempi nainen, jolla on värikkäs kesämekko, valkoinen villatakki ja paljaissa jaloissa halvan näköiset harmaat kengät. Kädessä roikkuu sinertävä käsilaukku. Kamerani räpsähtää.

Olen aluksi epävarma, mutta vertailu netistä löytyviin kuviin vahvistaa asian: naisen täytyy olla Veska, Rujan äiti. Hän varmaan tietäisi, mitä tyttärelle on tapahtunut.

Itse en sitä huomaisi, mutta blogini lukija tunnistaa valokuvasta käsilaukun. Miehen silmään aivan tavalliselta näyttävä

laukku on Hermeksen Birkin-mallistoa ja sen ohjehinta on 25 450 dollaria.

Veskan veska on löytynyt, eikä sitä takuulla ole maksettu Onecoinilla.

Paikan päällä selviää jotain, mitä en huomannut Googlen kartalta. Vajaat sata metriä aukiolta lähtevää Dyakon Ignatij -pääkatua koilliseen sijaitsee suuri postitalo, jonka yhdessä ovesa on kyltti *State e-government agency*. Sitä seuraava rakennus on vanha palatsi, jonka pihaan on pysäköity mustia Audeja ja mer-suja. Oven päällä kyltti kertoo rakennuksen käyttäjän: *Republic of Bulgaria – Ministry of Transport, Information technology and Communications*.

Onecoin on virastojen ja ministeriöiden keskellä, aivan viran-omaisten silmien alla.

Matkani jälkipyykki käydään muutamaa viikkoa myöhemmin. Saan sähköpostia norjalaiselta asianajajalta. Per Danielsen kertoo edustavansa Onecoinia ja vaatii minua poistamaan henkilökuvat blogistani. Hänen mielestään ihmisillä on oikeus kuviinsa eikä minulla ole oikeutta julkaista niitä.

Olen eri mieltä juridiikasta. Kuvat on otettu julkisella paikalla mutta ymmärrän hyvin, etteivät työntekijät halua julkisuutta. Ilmoitan poistavani kuvat hyvätahdon eleenä, mikäli henkilöt itse sitä sähköpostilla pyytävät. Jos Danielsen tosiaan edustaa vain yhtiötä, hänellä ei lähtökohtaisesti ole edes valtuuksia ajaa asiaa työntekijöiden puolesta.

Sen jälkeen asiasta ei kuulu enää mitään.

Yritän lähettää sähköpostia Irina Dilkinskalle, mutta hän on jättänyt yhtiön. Sähköpostiosoite on poistettu ja viesti palautuu virheen kera. Netti ilmoittaa naisen kotipaikaksi Dubain.

Konstantin laulukuorossa

Kesäkuussa Konstantin anoo pääsyä vapaaksi takuita vastaan. Syyttäjän mielestä on olemassa riski, että veli seuraa isosiskon esimerkkiä ja pakenee. Lisäksi syyttäjä katsoo, että koska Konstantinilla ei ole lähipiiriä Yhdysvalloissa, miljooniin nouseva takuusumma tulisi luultavasti äidiltä, joka on mukana samassa rikollisessa toiminnassa. Siksi takuumaksuja ei voida hyväksyä. Oikeus on samaa mieltä ja hylkää anomuksen.

Konstantinin tutkintavankeus venyy lokakuulle asti. Sitten alkaa vihdoinkin tapahtua.

Kahdeksan kuukauden istuminen newyorkilaisessa tutkintavankilassa on pehmittänyt Konstantinin, joka ei alun perinkään ollut paatunut rikollinen vaan pikemminkin astui siskonsa jättämiin liian suuriin saappaisiin. Hän ei vetoa tietämättömyyteen eikä muistamattomuuteen, vaan tekee sopimuksen syyttäjän kanssa ja kertoo auliisti tietonsa. Harmi vain, ettei edes Konstantin tiedä, mitä siskolle on tapahtunut.

Yhteistyöhalua lisää epäilemättä tieto siitä, että maksimirangaistus wire fraud -talouspetoksesta on 20 vuotta vankeutta. Jos Konstantin on vähänkään katsellut amerikkalaisia elokuvia, hän tietää millaisia edessä olevat vuodet tulisivat olemaan. Osana sopimusta hänelle lupailaan todistajansuojeluohjelmaa, sillä Konstantin uskoo paljastusten vaarantavan henkensä.

Marraskuun Mark Scottin rahanpesuoikeudenkäynnissä Konstantinia kuullaan syyttäjän todistajana. Konstantinin puolenvaihto helpottaa syyttäjän työtä.

Vaikka kyse on yhdestä historian suurimmista pyramidihuijauksista, aihe ei kiinnosta suuria medioita. Toisaalta Scott on syytteessä vain rahanpesusta, eikä hän muutenkaan kuulu avainhenkilöihin. Paikallinen toimittaja raportoi kuitenkin suoraan oikeussalista Twitteriin. Näin kiinnostuneet voivat seurata

tapahtumia tuoreeltaan, paljon ennen kuin viralliset oikeudenkäynnin pöytäkirjat tulevat jakoon.

Konstantinin ja muiden todistajien kuulemiset valottavat Onecoinin sisäistä toimintaa. Meno on ollut kuin elokuvissa. Sofian konttorin kolmannessa kerroksessa oli pienen huoneen kokoinen kassakaappi, jossa säilytettiin setelipinoja. Hongkongista yhtiö hankki kokonaisen asunnon, joka täyttyi säilytettävästä käteisestä. Valtavia setelipinoja oli kaikkialta maailmasta. Rahaliikenne oli siirtynyt käteiseen, kun pankit sulkiivat yhtiön tilit. Jäsenet rikastuivat itsekin, koska he lunastivat Onecoin-tilinsä varoilla gift-koodeja, jotka he myivät uusille jäsenille. Näin myydyistä paketeista tulleet rahat he pitivät itsellään.

Ahneuden iskettyä huijareihin he alkoivat varastaa toisiltaan. Rahaa Onecoinille pessyt Amer Abdulaziz Salman pisti omiin taskuihinsa sata miljoonaa ja perusti niiden turvin 2017 täysiverisiin kilpahevosiin erikoistuneen Phoenix-tallin. Hevoset ovat menestyneet laukkakilpailuissa ympäri maailman.

Sebastian Greenwood pisti taskuunsa yli sata miljoonaa, mutta palautti osan, kun Ruja huomasi tapahtuneen. Myös Irina Dilkinskan kerrotaan vetäneen välistä sata miljoonaa.

Ruja itse katosi 500 miljoonan kanssa.

Avainhenkilöt käyttivät viestintäänsä salattuja Cryptophone-puhelimia, jotta viranomaiset eivät pääsisi heidän jäljilleen. Ruja ajoi Porschea ja panssaroitua Lexusta, koska pelkäsi kaappausta.

Yllättäen oikeudenkäynnin aikana nousee esiin Yhdysvaltojen entisen presidentin veljen nimi. Scott kertoo, että Afrikan öljykenttiin liittyvien neuvottelujen vuoksi Neil Bush tapasi Ruja Ignatovan Hongkongissa ja sai tapaamisesta 300 000 dollarin korvauksen. Kiinalainen Hoifu Energy halusi neuvotella 60 miljoonan dollarin öljykentän ostosta, jonka kauppa olisi rahoitettu suurelta osin Onecoinilla. Hanke ei edennyt alkua pidemmälle,

mutta epäilyt Bushin osallisuudesta Onecoiniin saivat FBI-agentit tutkimaan asiaa ja pyytämään Neil Bushilta lausunnon oikeudenkäyntiä varten.

Oikeudenkäynnin ohessa paljastuu erikoinen episodi. Ruja on naimisissa saksalaisen lakimiehen kanssa, mutta hänellä oli miesystävänä yksi rahanpesijöistä, amerikkalainen Gilberto Armenta. FBI nauhoitti salaa parin välisiä keskusteluita. Niistä paljastuu kryptokuningattaren salattu yksityinen puoli. Nauhoitteessa Ruja kuulostaa väsyneeltä ja lähes pelokkaalta. Hän ymmärtää, ettei Armenta lupauksista huolimatta ole jättämässä vaimoaan.

Ruja varoittaa Armentaa venäläisistä, joilla on pääsy sähköposteihin ja jotka voivat olla erittäin vaarallisia: "What these Russian guys can do you cannot imagine. If they can do it, everybody can do it."

Pian tämän keskustelun jälkeen Ruja katosi.

Marraskuussa 2015 KRP pysäytti Onecoin-tutkimukset ja jäi odotamaan, kunnes toiminnan lainmukaisuutta voidaan arvioida.

Enää ei tarvitse odottaa. Todistajanvalan vannonut verkoston johtaja on itse myöntänyt huijauksen. Lähdekoodit saa nyt unohtaa.

"Kaikki kunnossa"

Maaliskuussa 2003 Yhdysvallat hyökkäsi Irakiin. Varustelultaan ja miesluvultaan ylivoimaiset joukot kohtasivat vain vähän vastarintaa ja etenivät pääkaupunki Bagdadiin kolmessa viikossa. Yhdysvallat hallitsi suvereenisti tiedotusta. Sotajoukkojen mukana liikkuneet toimittajat raportoivat menestyksestä sanoin ja kuvin maailman medioihin.

Ainoa soraääni oli Irakin informaatioministeri Muhammad Sa'íd al-Sahhaf. Hän kertoi omalle kansalle täysin päinvastaista

tarinaa sodan kulusta. Muhammadin mukaan Saddam Husseinille uskolliset joukot olivat voitolla ja löisivät amerikkalaiset millä hetkellä tahansa.

Se oli siistitty versio. Muhammadin omia ilmaisuja olivat muun muassa: "Minusta tuntuu, että teurastamme ne kaikki", "Emme pelkää amerikkalaisia. Allah on tuominnut heidät. He ovat typeriä... ja tuhoon tuomittuja", "Olemme piirittäneet heidän tankkinsa", "Amerikan lehdistö kertoo pelkkiä valheita, pelkkiä valheita!" ja "vertaimevät paskiaiset".

Muhammadin retoriikka oli tarkoitettu kotiyleisölle, mutta lännessä vakavalla naamalla kerrotut totuudenvastaiset tiedot herättivät hilpeyttä ja jopa ihastusta. Siinä oli mies, joka ei antanut tosiasioiden häiritä itseään! Ministerille perustettiin jopa "We love the Iraqi information minister" -fanisivut (<http://www.welovetheiraqiinformationminister.com>).

Elämään jäi etenkin lause "Takaan, ettei Bagdadissa ole amerikkalaisia sotilaita", jonka ministeri esitti Irakin televisiossa 7.4.2003. Amerikkalaiset joukot olivat tunkeutuneet jo syvälle kaupunkiin ja valtasivat sen kokonaan kolme päivää myöhemmin.

Miehitettyään Irakin Yhdysvaltojen joukot etsivät vuoden 1988 kaasuhyökkäyksen määrännyttä kenraalia Ali Hasan al-Majidia, joka sai lempinimen Kemikaali-Ali (Chemical Ali). Informaatioministeriä alettiin kutsua Koomiseksi Aliksi (Comical Ali). Kemikaali-Ali tuomittiin kuolemaan ja teloitettiin vuonna 2010. Koominen Ali vapautettiin kuulustelujen jälkeen ja hän muutti Arabiemiraatteihin.

Arabimaiden medioissa Irakin informaatioministerin lausunnot esitettiin virallisena tietona. Joissakin maissa muuta uutisointia ei sallittu. Näiden maiden kansalaisille tieto Saddam Husseinin hallinnon kaatumisesta tuli täytenä yllätyksenä.

Irakin informaatioministeri nousee mieleeni, kun luen Vuorisen selityksiä verkostolleen. Ne lähestyvät tasoa, jota ministerikin kadehtisi:

Tällä hetkellä on menossa mittava kansainvälinen ajojahti USA:n johdolla yhtiötä vastaan, jossa ovat mukana viranomaiset ja media. Faktat ohitetaan ja toivotetaan yhteen ääneen huijausta... Otetaan rauhallisesti, yhtiöllä on kaikki asiat kunnossa. Meillä on aito lohkoketju, aidot kauppiat, ei pyramidia. Nämä asiat on kiistattomasti todistettu Saksan/Bulgarian viranomaisille. Mikäli asiat olisivat olleet toisin, niin yhtiö olisi lopetettu 2018. Suurella mielenkiinnolla odotan tulevaa ja oikean totuuden julkituloa. Itse luotan yhtiöön 100 %. (9.5.2019)

Vaikka yhtiön perustaja on ollut kateissa jo pari vuotta eikä yksikään yhtiön keskeisistä lupauksista ole toteutunut, Tommi Vuorinen jatkaa sitkeästi Suomen-verkoston johtamista. Salaisessa Facebook-ryhmässä jäsenet keskustelevat tapahtumista, mutta ylläpito poistaa nopeasti kriittiset ja epäilevät viestit. Vain toisten rohkaisu ja tsemppaaminen on sallittua. Virallisen selityksen mukaan alue on pelkkä tiedotus-, ei keskustelukanava.

Olen itse sijoittanut 2015 tähän vähän rahaa ja rupean olemaan todella kypsä Vuorisen valheisiin. Ja nyt viimeisenä uhkailuun tilin jäädyttämisestä, jos jäsenistä joku antaa tietoa mediaan. Kaikki kommentointi sivuilta poistetaan heti, ettei kukaan pysty mitään kyseenalaistamaan. Mut on jo aikaa sit laitettu mustalle listalle. (Erään uhrin lähettämä sähköposti)

Facebook-ryhmän lisäksi Vuorinen pitää jäsenille säännöllisesti webinaareja, joissa hän kertoo tuoreimpia uutisia ja selittää niitä parhain päin. Vuorinen on yhden miehen uutistoimisto, jonka

armoilla olevat jäsenet sulkevat vapaaehtoisesti silmänsä ja korvansa oikeilta tietolähteiltä.

Edes oikeudenkäynnistä kantautuvat tiedot eivät horjuta onecoinisteja. He pitävät uutisointia vääristelevänä ja heitтерien tuottamana. Vuorinen neuvoo jäseniä odottamaan faktoja Sofian pääkonttorista. Sieltä ei kuitenkaan tiedoteta mitään. Yhtiö vetoaa siihen, ettei voi kommentoida kesken olevaa oikeusprosessia.

Ilman Sofian apua Vuorinen voi vain viitata aiemmin tapahtuneeseen: "Kiistämätön fakta kuitenkin on, että yhtiö selvitti Bulgarian/Saksan syyttäjälaitosten suuren tutkinnan puhtain paperein ja todisti aidon lohkoketjun viranomaisille."

Bielefeldin syyttäjä ei kuitenkaan lopettanut tutkimustaan, vaan se jatkuu yhä. Mitään todisteita lohkoketjusta ei myöskään ole annettu, päinvastoin. Jokainen onecoinisti näkee jäsensivulta omin silmin, että listaan tallentuu vain merkintöjä uusista kolikoista. Onecoin näyttää itse jäsenilleen, ettei oikeaa lohkoketjua ole.

Konstantinin oikeudenkäyntiä lykätään kerta toisensa jälkeen. Vuorisen teoria on, että Yhdysvaltojen hallitus pelaa aikaa. Hän epäilee myös, ettei koulutusmateriaalissa esitetty kritiikki Yhdysvaltojen keskuspankkia kohtaan ainakaan nopeuta asioiden etenemistä.

Verkoston Facebook-ryhmässä Frank Kubinaattori -nimimerkillä on toisenlainen selitys:

Mulla on sellainen käsitys että koko oikeusjuttu oli harkittu juttu Onelifeltä, tiesivät että pidättävät Konstantinin, voittavat käräjät ja saavat ilmaista mainosta. Fixu veto.

Sisäisissä webinaareissa Vuorinen kehottaa verkostoa hankkimaan lisää jäseniä, koska verkoston laajentaminen ja bisneksen kasvattaminen on paras tapa auttaa Konstantinia. Jotain outoa

tapahtuukin, sillä jäsenlaskuri alkaa harppoa ylöspäin jopa 5000 jäsenen päivävauhtia.

Toinen tapa on allekirjoittaa Konstantinin vapauttamista ajava vetoamus. Sivusto <https://www.free-konstantin.org> esittelee Konstantinin menestyvänä johtajana ja hyväntekijänä, jonka Yhdysvaltojen viranomaiset ovat aiheettomasti pidättäneet.

Sivuston mukaan Konstantin on älykkö, hyväntekijä, seikkailija ja riskinottaja, mahtava johtaja sekä ystävällinen ja vaatimaton sielu. OneLife-verkoston jäsenet todistavat verkoston avanneen heille uusia mahdollisuuksia elämässä, kiitos Kapteenin ja Johtajan.

”Konstantinista syntyi vaikutelma nöyrästä ja rehellisestä miehestä, joka välittää muista yhtä paljon kuin itsestään”, todistaa nimimerkki D.T. Serbiasta. Algerialainen opettaja Malika Nourine kiittää Konstantinia siitä, mitä tämä on tehnyt itsensä ja Afrikan kansojen puolesta, ja toivoo Konstantinin vapautuvan vääristä syytteistä. ”We love you and we miss you so much!”, toivottaa Diamond-tasolle noussut Sina Hunt Uudesta Seelannista.

Yhtiön pr-kuvissa Konstantin poseeraa lavalla, jonka taustalla näkyy Onecoin-mainoslakanoita: ”Johtajuudessa on kyse vastuusta, ei vallasta” ja ”Yhteistyö on avain menestykseen”.

Sivuston kuvat esittävät Konstantinia puhumassa suurissa yleisötilaisuuksissa ja poseeraamassa kannattajien kanssa. OneLife Foundationin Afrikan-matkalla hän hymyilee kameralle lauma paikallisia lapsia ympärillään. Nuoren miehen nauru on aitoa ja vilpittöntä.

Kunpa vain niitä tatuointeja ei olisi!

Vetoamus kerää parikymmentätuhatta allekirjoitusta, mutta vapautusta on turha odottaa.

Suomen media herää

Loputtomalta tuntuneen hiljaisuuden jälkeen Helsingin Sanomat tarttuu aiheeseen. Asialla on teknologia- ja turvallisuusasioihin erikoistunut toimittaja Laura Halminen. Syyskuussa paperilehdessä ja netissä julkaistu juttu esittelee kryptovaluuttojen varjolla tehtäviä huijauksia. Niistä on monia eri variaatioita.

Nettisivuilla ja Facebookin mainoksissa linkitetään sivuille, joilla tunnetut suomalaiset kertovat ansainneensa Bitcoin-sijoituksilla suuria voittoja. Sivut on laadittu erehdyttävästi Ylen nettiuutisia muistuttaviksi. Lukuisista valituksista ja ilmiannoista huolimatta Facebook vaikuttaa täysin kyvyttömältä estämään huijausmainoksia. Se pystyy kyllä urkkimaan ja analysoimaan käyttäjiään, mutta nostaa kädet pystyyn rosvojen edessä. Mainokset saavat jatkua ja houkutella yhä uusia uhreja.

Toinen variaatio ovat puhelut. Uhreille soitetaan ulkomaisista numeroista ja heille tarjotaan tuottoisaa sijoitusta Bitcoinin. Joissakin tapauksissa uhri houkutellaan asentamaan koneelleen vakoiluohjelma, jolla huijarit pääsevät maksamaan ostot uhrin puolesta.

Jutussa siteerataan konsulttiyhtiö Satis Groupin tilastoja, jonka mukaan kolikkoanneista (ICO) 78 prosenttia on tunnistettavissa huijauksiksi. Seitsemän prosenttia epäonnistuu muista syistä. Jäljelle jääneissä 15 prosentissa anneista osallistujilla on mahdollista ansaita, sillä kolikoille syntyy myöhemmin todellista arvoa.

Jutun lopussa Halminen kirjoittaa Onecoinista ja saa aikaan odotetun reaktion. Facebook-ryhmässä Vuorinen alkaa masinoida joukkojaan Hesaria vastaan: "Mikäli Helsingin Sanomat ei oikaise valheellista juttuaan, niin laitamme viipymättä joukolla kantelun Julkisen sanan neuvostoon". Päivitys saa nopeasti 154 tykkäystä.

Muut komppaavat Vuorista ja kiittelevät hänen asennettaan, joka pitää yllä muidenkin toivoa:

Valheelliset jutut on oikaistava ja totuuden on tultava julki. Hävetköön valheen kertoja jos yleensä osaa hävetä. Paha saa aina palkkansa. Kiitos Tommi informaatiosta ja tuosta hyvästä asenteestasi joka valaa toivoa omaan epätoivooni !!!

Ylen MOT-ohjelman toimittaja Jyri Hänninen lähestyy minua kesällä. Hän pahoittelee, että maaliskuussa 2016 tehty juttu jäi ainoaksi, sillä hänen asemapaikkansa siirtyi ulkomaille. Nyt hän on kuitenkin valmis penkomaan Onecoinia uudelleen.

Hänninen tekee sen, mitä Ylen julkisen palvelun tehtävään kuuluukin. Hän käy Lontoossa haastattelemassa Duncania ja saa suostuteltua jopa Kari Wahlroosin kameran eteen. Vuorinen ei pyynnöistä huolimatta edelleenkään anna kommentteja medialle. Yhtiö vastaa tiedottamisesta, mutta vain nimettömillä sähköposteilla.

Marraskuisena maanantaina MOT tulee ulos. Ohjelmassa Wahlroos kertoo käsityksensä, jonka mukaan arvio kolmen miljardin liikevaihdosta on alakanttiin, sen verran tehtiin yhdessä vuodessa. ”Rahaa tuli ihan vitusti”, hän muistelee.

Avainhenkilöille tulvi rahaa, mutta se oli peräisin uhrien taskuista. Oikeaa liiketoimintaa ei ollut eikä todellista lisäarvoa syntynyt.

Toimittaja kysyy, mitä Wahlroos haluaa sanoa niille, jotka sijoittivat rahojaan Onecoiniin: ”Me myytiin koulutuspaketteja... kaikki olivat yli 18-vuotiaita ja heillä oli omat tilit, omat rahansa, uskon että ketään ei pakotettu.”

Olisiko sama vastaus kelvannut hänelle itselleen kymmenen vuotta aiemmin, kun hän vaati poliisikuulustelussa takaisin Win-capitassa menettämiään rahoja?

Keltaisella Ferrarillaan haastattelusta poistuva Wahlroos toivottaa lopuksi "Kaikkea hyvää!". Facebookin mukaan hän on tuore isä. Dubain-kotiin on syntynyt poikavauva.

Sisäisessä ryhmässään informaatio-Tommi jatkaa virallista tiedottamistaan:

Olemme keskellä informaatio-sotaa, jossa vastapuolen ainoa intressi on tehdä valheesta vallitseva totuus, syöttämällä disinformaatiota valtakunnan median kautta Onelifesta/Onecoinista. Tavoitteena on lamauttaa yhtiön toiminta Suomessa, niin jäsenmäärän kasvu, kuin kauppiaiden mukaantulo.

Kaikki todelliset faktat asian puolesta jätetään kertomatta ja käytetään termejä kuten; saattaa olla, mahdollisesti, ehkä, on todettu (kenen toimesta?) jne. Kerrotaan, että suomalaiset ovat menettäneet ainakin 40 miljoonaa. Kuka on menettänyt ja mitä?!? Kaikilla on tilit auki ja kolikot käytössä. Firma toimii normaalisti. Nyt jos koskaan jokaisen kolikon omistajan on syytä puolustaa omaansa ja jakaa maksimaalisesti OIKEAA TIETOA.

21. marraskuuta 2019 klo 9.44

Verottaja aktivoituu vihdoin. Joulukuussa Vaasan käräjäoikeudessa tuomitaan ensimmäinen verkostopalkkioita pimittänyt sponsori veropetoksesta ehdolliseen vankeuteen.

Olen tyytyväinen siitä, että viranomaisten pyörät ovat alkaneet pyöriä ja monen vuoden työni tuottaa tulosta. Kommenteista lämmittävät varsinkin Ponzitiivarin blogiini jättämät terveiset:

Anonyymi sanoi...

Komentoin ONECOIN:ia koskevaa kirjoitustasi n. 4 vuotta sitten ja lupasin palata aiheeseen olivatpa epäilyksesi oikeat tai väärät. Viestissäni tituleerasin itseäni tulevaksi Onecoin sijoittajaksi ja

täytyy todella otsikon mukaisesti Kiittää sinua Petteri että jän todellakin vain tulevaksi sijoittajaksi!!

2015 Olin suhteellisen isojen summien kanssa sijoittamassa Onecoiniin ja puhemiehenä minulla oli paikallinen myynnin ammattilainen joka oli kovasti innoissaan tästä "uudesta bitcoinista". Ensimmäisessä tapaamisessa käytiin läpi tulevaisuuden näkymiä, tulevia mastercard-kuvioita ja soitettiinpa kahvipöydästä jopa itse maajohtaja Vuoriselle!!

Olen itse B2B myynnin ammattilainen ja kaavailin mielessäni mahdollisuuksia hyödyttää kontaktejani tässä "uudessa bitcoin" sijoituksessa. Ennen päätöksen tekoa Onecoinistiksi ryhtymisestä, tietysti googletin Onecoinin ja sieltä päädyin Blogisi pariin. Blogiasi luettuani päätin että otan aikalisän Onecoinin kanssa ja kirjoitin myös yhden kommenttin jossa provosoivaan sävyyn vielä kyseenalaistin myös blogisi puolta asioista. Tämä päätös sivusta seuraamisesta oli tietysti erittäin kannattava ja todella kiitän sinua Petteri tästä!

Mielestäni Onecoinin teki erittäin vaaralliseksi se että tähän lähti mukaan myynnin ammattilaisia. Olisin myös itse tuonut "pöytään" kymmeniä, ellen satoja sijoittajia. Valitettavasti moni ei blogiasi löytänyt ja lopputulos onkin jo kaikilla tiedossa.

–Ponzitiivari–

8. marraskuuta 2019 klo 10.46

Entä miten tamperelaisen miehen kävi? Juhannus 2018 tuli ja meni, samoin seuraavan vuoden juhannus. Vielä puolitoista vuotta myöhemminkään hän ei myönnä tulleen huijatuksi. Sähköposti-keskusteluissa hän myöntää Onecoinin ongelmat, mutta uskoo edelleen Vuorisen selityksiä.

Kryptoja ja huijauksia

Tämä kirja kertoo Onecoinin tarinaa. Keskeiset kysymykset Onecoinin ja Bitcoinin eroista sekä lohkoketjun aitoudesta antavat vääristyneen kuvan siitä laajasta liiketoiminnasta, joka kryptovaluuttojen ympärille on syntynyt. Kyse ei ole pelkästä lohkoketjusta vaan paljon suuremmista kuvioista. Onecoinin ja muiden kryptovaluuttojen nimissä tehdyt huijaukset ovat vahingoittaneet koko toimialaa ja pilanneet sen maineen. Siksi on tärkeää nähdä asia laajemmassa perspektiivissä.

Erilaisia kryptovaluuttoja on tuhatmäärin, sillä uusien valuuttojen luominen on helppoa. Ruja Ignatova ja Sebastian Greenwood loivat BigCoinin vuonna 2013, jolloin kehitys oli hädin tuskin päässyt vauhtiin, ja joutuivat siksi tyytymään kuvitteelliseen kolikkoon. Myöhemmät kryptohuijaukset ovat paljon kehittyneempiä, koska niissä kolikot ovat yleensä todellisia. Silti ne voivat olla taloudellisia huijauksia.

Kryptovaluutan lähdekoodeja on saatavilla valmiina, joten perustajan tehtäväksi jää lähinnä keksiä valuutalle vetävä ja houkutteleva nimi. Sitten pitää vielä saada ihmiset innostumaan asiasta niin, että lohkoketju hajautuu riittävän moneen paikkaan turvallisuuden varmistamiseksi, ja myydä heille ajatus tulevasta arvonnoususta.

Edes omaa lohkoketjua ei tarvita, sillä kolikon voi perustaa olemassa olevan lohkoketjun sisään. Ethereum sopii tarkoitukseen hyvin.

Ethereumin lohkoketju muodostaa virtuaalisen tietokoneen (EVM, Ethereum Virtual Machine), joka suorittaa lohkoketjuun tallennettuja sovelluksia. Syötteenä käytetty data lähetetään ketjuun ulkopuolelta, minkä jälkeen sovellukset käsittelevät sitä ketjussa turvallisesti ja ennalta ohjelmoitujen sopimusten mukaisesti.

EVM soveltuu esimerkiksi osapuolia sitoviin sähköisiin maksusopimuksiin. Rahansierrot osapuolten välillä käynnistyvät automaattisesti ehtojen täytyessä. Lohkoketjulle ominaiseen tapaan tapahtumat ovat pysyviä ja kiistämättömiä. Sopimuksen määrittelevä koodikin on avointa, vähän kuin www-sivujen koodauksessa käytetty html.

Ethereumin lohkoketjuun voi perustaa ERC-20-standardia noudattavia omia "valuuttoja" eli tokeneita. Tällaisia tokeneita ovat esimerkiksi Aragon, Aventus, Centra, Minds ja Power Ledger. Ethereumin oma, natiivi kryptovaluutta on Ether.

Läheskään kaikki kryptovaluutat eivät edes pyri yleisen maksuvälineen asemaan eivätkä kilpailemaan Bitcoinin kanssa, vaan yrittävät ratkaista jonkin rajoitetun käyttötarpeen. Ne ovat enemmänkin rahakkeita kuin valuuttoja.

Yksi ERC-20-tokeneista on Basic Attention Token (BAT). Sen tavoitteena on luoda avoin ja luotettava ekosysteemi verkkomainonnan mittaamiseen ja siitä maksamiseen. Mainostajat ostavat näkyvyyttä BAT-valuutalla, jota tilitetään sivujen katsojille näiden näkemien mainosten ja sivulla käyttämän ajan perusteella. Ensimmäinen BAT-valuuttaa tukeva selain on Brave (www.brave.com). Vastaavasti KodakCoin on suunniteltu valokuvien käyttöoikeuksien maksamiseen.

Valuutta tarvitsee lohkoketjun, mutta sen ei tarvitse olla perinteinen ketju. Suunnattu sykliton verkko (DAG, Directed Acyclic

Graph) laajentaa ketjun eräänlaiseksi verkostoksi, jossa solmut linkittävät toisiin edellä oleviin solmuihin niin, ettei mihinkään muodostu silmukkaa. Tätä tekniikkaa käyttää kirjassakin mainittu Dagcoin. Toinen DAG-valuutta on erityisesti mittausdatan ja esineiden internetin (IoT-laitteet) tuottaman tiedon myyntiin suunniteltu Iota (www.iota.org). DAG-tekniikkaan perustuvissa verkoissa ei tarvita louhintaa lohkojen ylläpitämiseksi, joten kaikki kolikot luodaan jo verkon perustamisen yhteydessä.

Mihin kryptovaluuttaan voi luottaa?

Kryptovaluutoista luotettavimpia ovat perinteiset Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Ripple, Monero ja Zcash. Ne ovat ehtineet toimia pitkään, joten koodissa olleet virheet on todennäköisesti saatu korjattua. Tunnettu nimi auttaa erottumaan joukosta, mikä jo itsessään lisää luottamusta.

Bitcoinin korvaaja ja todellinen seuraaja on yhä hakusessa. Lohkoketjutekniikan heikkous on sen hitaudessa. Vanhat kryptovaluutat pystyvät käsittelemään muutamia kymmeniä tapahtumia sekunnissa, mikä on aivan liian vähän maailmanlaajuista liiketoimintaa ajatellen. Vertailun vuoksi Visa-yhtiöiden tietojärjestelmän kapasiteetti on tuhatkertainen, noin 56 000 tapahtumaa sekunnissa. Toinen ongelma on vanhanaikaisten proof-of-work-lohkoketjujen kohtuuton energiankulutus, joka tarvitaan turvallisuuden varmistamiseen.

Tasapainoilu käyttäjien yksityisyyden ja valvonnan välillä, arkipäivän käytettävyys, arvon vakaus sekä aivan uudet käyttökohteet ovat tulevien kryptovaluuttojen kilpailutekijöitä. Nopean kehityksen vuoksi suuretkin muutokset markkinoilla ovat mahdollisia, mikä avaa mahdollisuuksia niin aidoille kehittäjille kuin huijareillekin.

Jälkimmäiset yrittävät hyötyä tilanteesta esittelemällä joko täysin kuvitteellisia ja valheellisia kolikkoja, tai perustamalla uusia kolikkoja ja lupaamalla niille ruusuista tulevaisuutta mitä erilaisimmilla perusteilla. Onecoin ei ole läheskään ainoa valheellinen kryptovaluutta, johon suomalaisia on houkuteltu. Sen varjoissa markkinoitiin mm. SapphireCoin, LEOcoin, Coinspace, ChameleonCoin, UBW Coin, FirstCoin, ILCoin, Orientum ja DagCoin -nimisiä uusia valuuttoja, joiden kaikkien taustoissa tai liikeideoissa oli jotain epäilyttävää.

Jotta kryptovaluutta olisi todellinen ja teknisesti luotettava, sen pitää täyttää ainakin seuraavat vaatimukset:

- lähdekoodin tulee olla avointa, jotta kuka tahansa voi tarkistaa sen virheettömyyden
- kryptovaluutan arvon pitää määräytyä pörssissä vapaasti kysynnän ja tarjonnan perusteella
- pörssin pitää olla riippumaton valuutan taustayhtiöistä
 - käytännössä jokin yleisesti tunnettu pörssi (kuten Coinbase, Binance, Kraken tai suomalainen Coinmotion), jossa noteerataan kaikkia yleisimpiä kryptovaluuttoja
- valuutan tulee olla kaikkien halukkaiden saatavilla ilman jäsenyyttä tai muita ehtoja
- lohkoketjun tapahtumien tulee olla julkisia ja kenen tahansa nähtävissä, vaikka osa tiedoista onkin salattuja
- valuutan pitää näkyä markkina-arvoa mittaavan Coinmarketcap-palvelun (www.coinmarketcap.com) tai vastaavan luotettavan tahon listalla.

Nämä kriteerit karsivat suurimman osan huijauksista, mutta nekaan eivät takaa valuutan arvonkehitystä. Kaikissa kryptovaluutoissa on merkittävä taloudellinen riski. Arvoa ei yleensä ole sidottu reaali maailman hyödykkeisiin, joten se voi heilahdella rajusti kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Varoittava esimerkki on Bitconnectin (BCC) tapaus. Valuutan kehittäjien liikeideana oli tarjota palvelua, jossa ihmiset vaihtoivat dollareita Bitconnect-kolikkoihin. Sijoitukselle luvattiin mak-saa prosentti korkoa joka päivä, tietenkin Bitconnecteina. Tuoton mahdollisti yhtiön itsensä kehittämä automaattisen valuuttakaupan treidausrobotti (trade bot).

Bitconnect-kolikoita pystyi vaihtamaan takaisin dollareiksi sisäisessä pörssissä. Arvo noteerattiin myös julkisissa pörsseissä, mutta siellä vaihto oli olemattoman vähäistä. Sisäisen pörssin lupaama prosentin päiväkorko sekä yleinen kryptovaluuttain-nostus ajoivat kurssia ylöspäin.

Valuutan lähtöarvo ICO-annin jälkeen oli 0,17 dollaria, mutta hinta nousi syksyn 2017 kryptohuumassa aina 463 dollariin asti. Näin siitä huolimatta, että Bitconnectin liiketoimintamal-lia pidettiin kestäättömänä ja sitä epäiltiin mediassa ponziksi. Marraskuussa Britannian viranomaiset antoivat Bitconnectille kaksi kuukautta aikaa osoittaa toimintansa laillisuus. Texasin ja Pohjois-Carolinan osavaltiot jäädyttivät valuutan toiminnan.

Tämän kirjan teemaan liittyen kiintoisa yksityiskohta on, että valuutasta kiinnostuneiden vuosittainen tapaaminen (se ainoa) järjestettiin Thaimaan Pattayalla 28.10.2017. Siellä hehkutettiin ruusuista tulevaisuutta ja mahtavaa arvonnousua.

Tammikuussa 2018 kaikkien kryptojen hinnat kääntyivät laskuun. Bitconnect ilmoitti 16.1.2018 sulkevansa sisäisen pörssin ja vaihtavansa jäsentileillä olevat rahat Bitconnect-koli-koiksi markkinahintaa korkeammalla 364 dollarin kurssilla. Se aiheutti myyntivyöryn julkisiin pörsseihin, joissa ei ollutkaan aitoa kysyntää. Bitconnectin arvo putosi hetkessä 330 dollarista 14 dollariin. Yli 90 prosentin romahdus yhdessä päivässä on jopa kryptomaailmassa omaa luokkaansa. Kaupankäynti kolikolla jat-kui syksyyn asti, jolloin kurssi oli enää 0,63 dollaria ja noteeraus lopetettiin.

Bitconnect ei koskaan saanut jalansijaa Suomessa, ja hyvä niin, mutta Yhdysvalloissa monet kokemattomat sijoittajat menettivät sen tuhossa omaisuutensa. Tammikuussa 2018 netin keskustelualueet täyttyivät epätoivoisista viesteistä, joissa säästönsä menettäneet kysyivät neuvoja jatkotoimista. FBI ryhtyi tutkimaan ponzia ja petosta, jonka jäljet johtivat Intiaan. Elokuussa yksi avainhenkilöistä pidätettiin Delhin lentokentällä.

Syksyllä 2017 Bitconnect oli Coinmarketcapin markkina-arvolistalla 20 suurimman kryptovaluutan joukossa. Täydellinen romahdus vain vähän myöhemmin osoitti, etteivät edes avoin lähdekoodi, hajautettu lohkoketju ja julkisesti noteerattu kurssi riitä takaamaan valuutan arvoa. Viime kädessä merkitystä on vain luottamuksella, koska se määrää kysynnän ja tarjonnan.

Myös täysin luotettaviin kryptovaluuttoihin liittyy riskejä. On mahdollista, että salaustekniikan tai kvanttietokoneiden läpimurto jonain päivänä romahduttaa taustalla olevat algoritmit ja mahdollistaa valuutan väärentämisen. Sen seuraukset arvolle olisivat tuhoisat.

Paljon konkreettisempi riski liittyy vaihtopörssiin, joissa ihmiset säilyttävät omistamiaan kryptovaluuttoja ja käyvät niillä kauppaa. Asiakastileillä olleita virtuaalivaroja on ryöväyty tietomurtojen yhteydessä. Suurin murto tapahtui japanilaiseen Mt. Gox -pörssiin helmikuussa 2014, jolloin asiakastileiltä vietiin 650 000 Bitcoinia. Murron tapahtuessa Mt. Gox oli maailman suurin Bitcoin-vaihtopörssi ja tapahtuneen jälkipuinti kesti vuosia.

Vielä kummallisempi oli Kanadan suurimman kryptopörssin QuadrigaCX:n tapaus. Pörssin omistaja ja perustaja Gerald Cotten matkusti joulukuussa 2018 Intiaan. Hän joutui Jaipurissa sairaalaan ja menehtyi 30-vuotiaana suolistosairauden aiheuttamaan sydänkohtaukseen. Pörssin 115 000 rekisteröitynyttä asiakasta menettivät arviolta 250 miljoonan dollarin arvosta valuuttaa, sillä Cotten vei varojen suojaukseen käytetyt salasanat mukanaan

hautaan. Liikkui huhuja, joiden mukaan kuolema olisi ollut lavastettu.

Raha vetää puoleensa huijareita, isot rahat isoja huijareita. Pankkien käsittelemät miljardisummat riittävät sumentamaan hyvämaineisenkin ihmisen harkintakyvyn. Onecoin-tuottoja pessyt Mark Scott oli arvostetun, kansainvälisen lakitoimiston osakas, mutta 400 miljoonan rahanpesusta luvattu 50 miljoonan henkilökohtainen välityspalkkio riitti houkuttelemaan hänet pimeälle puolelle. Tavoite ansaita 50 ennen kuin täyttää 50 toteutui, mutta kaupan päälle tuli vielä lisää kympejä vankilavuosien muodossa.

Esimerkkejä löytyy lähempääkin. Kesällä 2018 sisäinen valvonta paljasti Danske Bankin Viron-konttorin pesseen 30 miljardin euron edestä venäläistä rahaa. Epäilyttävien rahansiirtojen kokonaismäärä vuosina 2007–2015 nousi 200 miljardiin euroon. Ottaen huomioon Viron konttorin – ja koko Viron tasavallan – koon, luvut ovat käsittämättömän suuria.

Konttoria johtanut Thomas Borgen erosi tietojen tultua julki. Seuraavana vuonna hän ja muutama alemman tason johtaja saivat syytteen rahanpesusta. Borgenia tehtävässä edeltänyt johtaja Aivar Rehe katosi syyskuussa 2019 ja löydettiin vähän myöhemmin itsemurhan tehneenä kotipihaltaan.

Suomessa uutisoidaan muutaman kerran vuodessa yritysten kirjanpitäjistä ja pankkivirkailijoista, jotka ovat kavaltaneet satojatuhausia euroja työnantajaltaan. Yleensä toiminta ehtii jatkua vuosia ennen paljastumistaan.

Tätä taustaa vasten ajatuskin siitä, että epämääräinen bulgarialainen yhtiö olisi pyörittänyt tuhansien miljardien Onecoin-varallisuutta omilla koneillaan, tehden sen lakeja noudattaen ja moitteettomasti, on täysin epärealistinen.

Ylipäättään vain tietokoneistettu, lahjomattomien algoritmien ja virheettömän koodin varassa toimiva rahajärjestelmä voi olla

täysin luotettava. Tässä suhteessa kryptovaluutat ovat perinteistä rahajärjestelmää turvallisempi ratkaisu.

Ihmiset pettävät, tekniikka ei.

Huijausten tunnistaminen

Tämä kirja on käsitellyt yhtä kryptovaluuttahuijausta ja siihen liittyvää verkostomarkkinointia, mutta kaikissa huijauksissa toistuvat samat periaatteet ja niissä on samat tunnusmerkit. Jos sinulle tarjotaan lupaavaa sijoitusmahdollisuutta tai uutta keinoa rikastua verkostomarkkinoinnilla, tarkista seuraavan listan asiat.

Liian hyvä on harvoin totta

Jokainen on kuullut tämän monta kertaa, mutta silti se tahtoo unohtua, joten yleisön pyynnöistä huolimatta todetaan se vielä kerran: "Jos jokin kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta, se ei yleensä ole totta."

Nyt se on taas sanottu. Ohjeen noudattaminen onkin sitten toinen juttu.

Luvattu arvonnousu on looginen mahdottomuus

Luvattu arvonnousu on aina iso hälytysmerkki, sillä se on looginen mahdottomuus. Jos arvon luvataan nousevan, miksei se nouse heti? Jos kehitysnäkymät ovat niin lupaavat kuin väitetään, miksei sitä ole huomioitu hinnassa?

Vapailla markkinoilla hintaodotukset tulevat automaattisesti mukaan kurssiin. Jos niin ei käy, ennakoitu korkeampi hinta on

joko keinotekoinen ja siksi epäluotettava, tai sitten tulevaisuuden odotukset eivät ole realistisia.

On totta, että Bitcoinin arvo nousi monituhatkertaisesti, mutta nousu oli mahdollista juuri siksi, ettei kukaan tiennyt valuutasta eikä ollut kiinnostunut siitä. Alkuvuosien Bitcoinissa ei ollut sisällä mitään odotuksia. Tämä jo itsessään takaa, että myyntilupaus ”meidän valuutasta voi tulla seuraava Bitcoin” on pötyä.

Lupaukset varmasta tuotosta ovat melkein aina valhetta. Vain suurten pankkien maksama talletuskorko on suhteellisen varmaa, mutta mitättömän pientä – eikä negatiivisten korkojen aikakaudella siihenkään voi enää luottaa.

Älä usko kavereita

Henkilökohtainen tai yhteisön tuottama luottamus johtaa helposti harhaan. Kun luotettavana pidetty tai arvovaltainen henkilö kehuu järjestelmää, tai suorastaan kutsuu siihen mukaan, ryhmäpaine saa monen varovaisenkin suostumaan. Tämä näkyy varsinkin uskonnollisissa yhteisöissä, jotka olivat alttiita niin Wincapitan kuin Onecoininkin houkutukselle. Usko ja auktoriteetti ovat vaarallinen yhdistelmä.

Älä usko muiden tietävän paremmin äläkä luota edes parhaisiin kavereihin, elleivät he ole kyseisen alan ammattilaisia. Hyvätkin ihmiset tekevät huonoja valintoja ja ovat huijattavissa.

Tee aina omat sijoituspäätökset. Kyse on sinun rahoistasi.

Usko pankin varoituksia

EU-lait velvoittavat pankkeja tarkkailemaan rahaliikennettä ja ilmoittamaan epäilyttävistä tilisiirroista. Ne joutuvat kysymään

rahan alkuperää, mikä aiheuttaa joskus tavalliselle kansalaiselle koomisia tilanteita. Ei, en ole poliittisesti merkittävä henkilö, en tunne afrikkalaisia valtionpäämiehiä ja tämä tilille tallettamani 100 euroa on peräisin vanhasta läppäristä, jonka myin naapurilleni.

Lukuisia kertoja suomalainen pankki on pelastanut niin yksityishenkilön kuin yrityksenkin pysäyttämällä rahansiirron epäilyttävälle ulkomaiselle tilille. Nämä puuttumiset ovat säästäneet yrityksille miljoonia, mutta osa yksityishenkilöistä on närkästynyt ja vaatinut välittämään rahat alkuperäisen tilisiirron mukaisesti.

Niitä rahoja ei ole sen jälkeen enää nähty.

Eksoottinen pankki on aina paha merkki. Jos toiminta on laillista ja hyväksyttävää, miksi rahat pitäisi siirtää pieneen ja kaukaiseen maahan kuten Georgia, Belize tai Panama? Huijarit suosivat EU:n ulkopuolisia pankkeja, koska niissä valvonta on vähäisempää. Esimerkiksi Onecoin-koulutuspaketit piti aluksi maksaa bulgarialaisen pankin tilille, mutta sitten tili siirtyi georgialaiseen Capital-pankkiin Tbilisiin.

Vielä pahempaa on pankin jatkuva vaihtuminen. Pankkien sisäinen valvonta huomaa epäilyttävät siirrot ja jäädyttää tilit. Siksi huijarit joutuvat vaihtamaan pankkeja ja tilejä koko ajan.

Onecoin meni vielä pidemmälle. Lokakuussa 2015 se ilmoitti ostaneensa oman pankin. Hermes Bank Limitedin kotipaikka oli Karibiolla, Saint Lucian saarella. Maajohtaja tiedotti asiasta, mutta pankki itse kiisti kaupan ja pankin nimi poistettiin jälkikäteen myös suomalaisesta tiedotteesta.

Vielä pahempaa on, jos rahat liikkuvat käteisenä henkilöltä toiselle ja ihmiset laittavat rahaa sisään toisten puolesta. Se on takuvarma huijauksen merkki.

Tutki taustoja

Kyseenalaisissa verkostokuvioissa pyörivät aina samat nimet. Seepra ei pääse eroon radoistaan, mutta verkostoihmiset eivät edes halua eroon kontakteistaan. Verkostot ovat heille pää-omaa, joka voidaan panna yhä uudelleen töihin, tuottamaan lisää rahaa.

Tunnettu nimi on kaksiteräinen miekka. Välitason portaat haistavat nimissä mahdollisuuden, alatason tekijät vaaran. Siksi kannattaa olla erityisen tarkkana, jos verkoston huipulta löytyy nimiä kuten Igor Alberts & Andreea Cimbala, Adele Lumia, Jose Gordo, Mariana Lopez de Waard, Udo Carsten Deppisch, Ralf Paulick, Tom McMurrain, Bing Voorham, Roald Maily & Patricia Numan, Steinkeller-veljekset (Aron, Christian ja Stephan), dr. Parwiz Daud, Mansour Tawafi, Yasir Mirza, Ken Labine, Staffan Libäck, dr. Muhammad Zafar, Frank Ricketts, Frank Schwarzkopf, Juha Parhiala ja Kari Wahlroos.

Verkostokuvioissa hyvä tietolähde on Behind MLM (www.behindmlm.com). Se tarkastelee kriittisesti erilaisia MLM-virityksiä ja kaivaa niistä taustatietoja. Muita sivustoja ovat The Anti-MLM Coalition (www.mltruth.org) ja Botwatch Blog (botwatch.blog).

Aktiivista suomenkielistä keskustelua käydään Suomi24:n aiheelle omistetussa Verkstomarkkinointi-ryhmässä (<https://keskustelu.suomi24.fi/talous/verkstomarkkinointi>) sekä MuroBBS-sivustolla (<https://murobbs.muropaketti.com>).

Et muuten ikinä uskoisi, kuinka monta aktiivista MLM-huijausta juuri nytkin Suomessa ja maailmalla on käynnissä. One-coin ei todellakaan ollut ainoa eikä jää viimeiseksi.

Verkostohuijaukset ovat loppumaton luonnonvara.

Käytä hakukonetta, katso Youtubea

Netti levittää huijauksia tehokkaasti ja tuo kansainvälisetkin huijarit suomalaisten arkeen. Toisaalta tiedon levittäminen on paras keino huijausten torjumiseen, ja myös siinä netti näyttää vahvuutensa. Google seuraa meitä ja vakoilee arkeamme, mutta vastalahjaksi sen hakukoneella ja Translate-kääntäjällä voi löytää uskomattoman paljon asioita. Pitää vain nähdä vähän vaivaa ja olla sinnikäs.

Etsi tarjotun tuotteen tai palvelun nimeä ja lisää perään sana *huijaus* tai *scam*. Mitä useampi osuma, sitä suurempi vaara.

Etsi myös avainhenkilöiden nimiä. Ovatko nimet julkisia? Millaisia ovat heidän taustansa, millaisissa hankkeissa he ovat olleet mukana? Onko heillä avoin Facebook- tai LinkedIn-profiili? Minkälaisia ystäviä ja sosiaalisen verkoston seuraajia heillä on?

Hakukoneen käyttö on erityisen tärkeää silloin, kun se halutaan kieltää ja neuvotaan kuuntelemaan vain yhtiön tai verkoston jakamaa "oikeaa" tietoa.

Pieni varoituksen sana on paikallaan. Mikään tuote tai palvelu ei voi miellyttää kaikkia eikä täyttää kaikkia odotuksia. Kriittisiä kommentteja löytyy aina, samoin epäilijöitä. Niiden täydellinen puuttuminen vasta huolestuttavaa olisikin.

Tämän huomaa hyvin netin hotellivarauspalveluissa. Hyvän hotellin löytäminen lomamatkaa varten on vaikeaa, sillä jokaisen asiakaspalautteissa on jotain negatiivista. Niin hyvää hotellia ei olekaan, etteikö joku keksisi jotain valitettavaa. Jopa viiden tähden lomakeitaassa vessapaperi saattaa loppua, kahvi olla laihaa tai vastaanottovirkailijalle osua huono päivä.

En ole tutkinut Ferrarin tai Rolls-Roycen käyttäjäyhteisöjen keskusteluja mutta oletan, että niistäkin löytyy jotain negatiivista. Jos ei muuta, niin polttoaineenkulutus tai kalliit huoltohinnat. Tai edes naapurikateus.

Joillekin valittaminen on suoranainen elämäntapa. Ratkaisevaa on se, millaisista asioista valitetaan ja mikä on kriittisten kommenttien osuus kaikista palautteista.

Nettisivujen ulkonäöstä voi joskus päätellä jotain, mutta hienotkaan sivut eivät takaa toiminnan uskottavuutta. Myös kielen virheettömyys vaikuttaa, sillä suomen koneellinen kääntäminen on muita kieliä vaikeampaa. Toisaalta virheetönkään teksti ei takaa luotettavuutta.

Huolimaton ja virheellinen kieliasu kertoo harrastajamaisuudesta ja siitä, ettei toimija kiinnitä huomiota yksityiskohtiin. Voiko sellaiseen palveluun luottaa, vaikkei toiminta tahallista huijausta olisikaan?

Youtube on yksi mittari avoimuuden punnitsemiseen. Jos puhujat esiintyvät markkinointi- ja esittelytilaisuuksissa omilla nimillään ja antavat videoida esityksiä Youtubeen, se on selvä kannanotto uskottavuuden puolesta. Onecoin osoitti, ettei se itsessään takaa mitään, mutta jos esityksiä ei saa tallentaa eikä jakaa netissä, puhujilla on selvästi jotain salattavaa.

Mikään huijaus ei ole liian suuri

Moni uskoi Onecoiniin, koska piti sen suuruutta luotettavuuden takeena. "Eihän tämä voi olla huijaus, kun tässä on mukana miljoonia ihmisiä", monet ajattelivat.

Ensinnäkin kaikkiin toimijoiden itsensä ilmoittamiin tietoihin pitää suhtautua kriittisesti. Vain sellaiset tiedot, jotka voi varmistaa ulkopuolisesta ja riippumattomasta lähteestä, ovat uskottavia. Hyvämaineisetkin yhtiöt liioittelevat käyttäjämääriään, huijarit suorastaan valehtelevat.

Silloinkin, kun tiedot ovat oikeita, koko tai toiminnan laajuus eivät takaa aitoutta. Onecoin osoittaa, miten suuret mittasuhteet

huijaus voi saada – eikä se silti ole muuta kuin huijaus. Premeat puitteet, kuuluisat suosittelijat, kansainvälisyys tai toiminnan laajuus eivät poissulje sitä mahdollisuutta, että kaikki on lopulta valhetta.

Suurimpana pyramidina pidetään Madoffin sijoitusponzia, joka ehti toimia 20 vuotta ennen romahtamistaan vuonna 2008. Sen mittakaava vastasi Suomen valtion budjettia.

Bernard ”Bernie” Madoff syntyi amerikanjuutalaiseen perheeseen vuonna 1938. Hän perusti 22-vuotiaana Bernard L. Madoff Investment Securities -sijoitusyhtiön, josta tuli Wall Streetin tärkeimpiä markkinatakaajia.

Yhtiön asiakkaina olivat erilaiset rahastot, pankit ja rikkaat yksityissijoittajat. Asiakkaita riitti, sillä Madoffin sijoitukset tuottivat vuodesta toiseen keskimäärin 10,5 prosenttia voittoa, mikä oli selvästi kilpailijoita enemmän. Ylivoimaa ihmeteltiin, mutta Madoffiin luotettiin, sillä hän oli finanssimaailman arvostetuimpia nimiä.

Madoffin kohtaloksi koitui Yhdysvaltojen subprime-luotoista alkanut talouskriisi. Kun taantuman pelästyttämät sijoittajat halusivat nostaa rahansa, paljastui että rahasto oli käyttänyt uusien asiakkaiden rahoja vanhojen asiakkaiden tuottojen maksamiseen. Monet yksityisasiakkaat olivat luulleet olevansa varakkaita, mutta Madoffin raporteissa näkyneet varat eivät olleetkaan todellisia. Kyse oli jättikokoisesta ponzista, jonka laskennallinen arvo nousi 60 miljardiin dollariin.

Madoffin kaatuminen aiheutti valtavia tappioita eurooppalaisille pankeille. Se johti myös korvauskanteisiin amerikkalaisia investointipankkeja vastaan, koska nämä olivat luottaneet Madoffiin ja laiminlyöneet valvontansa. Pankit unohtivat älä usko kavereita -periaatteen, koska pitivät kuuluisaa pankkiiria luotettavana.

Kesäkuussa 2009 newyorkilainen oikeusistuin tuomitsi 71-vuotiaan Madoffin 150 vuodeksi vankilaan. ”En voi sanoin

ilmaista, miten pahoillani olen tekemisistäni”, Madoff kommentoi tuomion jälkeen.

Toinen käsittämätön pyramidi syntyi Balkanilla ja kietoi otteeseensa koko maan.

Kommunismien kaaduttua vuonna 1991 Albania aloitti vaivalloisen siirtymiseen kohti nykyaikaa. Heti alkuun kansalaiset saivat kovalla kädellä talouskoulutusta markkinataloudesta, sillä kehittymätön pankkijärjestelmä ja valvonnan puute johtivat epävirallisten rahamarkkinoiden syntyyn.

Vuosina 1992–1997 maassa levisi Ponzi-huijauksia, joihin osallistui kaksi kolmasosaa koko maan väestöstä. Markkinatalouteen tottumattomat ihmiset saatiin helposti uskomaan rikastumiseen, jonka kommunismin korvannut uusi talousjärjestelmä mahdollisti. Rinnastus kryptovaluuttoihin ja 2010-lukuun on ilmeinen.

Albanian ponzeilla oli dramaattinen loppu. Kun totuus alkoi paljastua tammikuussa 1997, kansa syytti tapahtuneesta hallitusta ja lähti kaduille. Protestit laajenivat sisällissodaksi, jossa kuoli parituhatta ihmistä. Rauha palautui vasta toukokuussa Italian johtaman YK-operaation myötä.

Monimutkaisuus on epäilyttävää

Mitä useampia liikkuvia osia järjestelmässä on, sitä enemmän kannattaa epäillä. Mitä hienompia termejä käytetään, sitä todennäköisemmin ne ovat mukana vain hämäyksen vuoksi.

Oikeasti toimivat asiat ovat yksinkertaisia. Valitse seitsemän numeroa väliltä 1–40, me arvomme oikean rivin ja jos osut oikeaan, saat rahat. Niin selkeää, että jokainen ymmärtää.

Wincapitassa ja Onecoinissa oli monia vaikeasti ymmärrettäviä elementtejä. Myynti- ja ostosignaaleita, louhintaa, tokeneita, pörssiä, kolikkoanteja, koulutuspaketteja, pörssilistautumisia ja

kummallista kryptovaluuttaa, jota Kari Wahlroos piti liian vaikeana lausuttavaksi, ja josta Parhialakaan ei aluksi ymmärtänyt mitään.

”Älä sijoita mihinkään, mitä et ymmärrä”, on hyvä tiivistys tästä ohjeesta.

Verkostolinkki paljastaa

Verkoston vaaroista ei tarvita enää lisää varoituksia. Aina verkostomaisuus ei kuitenkaan ole selvää, joten kannattaa kiinnittää huomiota liittymisen tapaan. Jos liittyessä ilmoitetaan toisen jäsenen nimi tai numero, tai jos liittyminen tapahtuu nettisivulta linkillä, jossa on toisen jäsenen tunnus (kuten Onecoinissa www.onecoin.eu/signup/scandinavia), kyse on selvästi verkstorakenteesta, jonka alalinjaan käyttäjä liittyy. Tästä syystä jäsenet pyrkivät mainostamaan omaa liittymislinkkiään kaikkialla ja saamaan mahdollisimman monet klikkaamaan sitä. Se on selkeä varoittava merkki.

Aina voi onnistaa

Yleensä rikastuminen vaatii paljon työtä, eikä sekään aina riitä.

Helppo rikastuminen on mahdollista, mutta äärimmäisen harvinaista. Aina on niitä, jotka onnistuvat ostamaan tulevia menestysosakkeita pilkkahintaan tai sattuvat muutoin olemaan oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Aina joku valitsee oikeat numerot ja voittaa miljoonia, vaikka lotossa todennäköisyys on yksi 18,6 miljoonasta ja Eurojackpotissa vain yksi 95,3 miljoonasta.

Näissä tapauksissa on kuitenkin kyse onnesta, johon ei voi itse vaikuttaa. Joillakin käy yksinkertaisesti hyvä tuuri. Such is life.

Vielä vähemmän onnea voi ostaa netistä, vaikka rikastumista lupaava esitys olisi uskottava ja myyntihenkilö vakuuttava.

Onni ei ole kaupan.

ONECOINISSA UUSIN TEKNOLOGIA, VERKOSTO-MARKKINOINTI SEKÄ IHMISTEN HYVÄUSKOISUUS JA AHNEUS YHDISTYIVÄT TARINAKSI, JONKA MONET KÄÄNTEET OVAT KUIN HOLLYWOOD-ELOKUVASTA.

Oncoin-virtuaalivaluutalla huijattiin suomalaisilta kymmeniä miljoonia euroja. Toiminta oli avointa ja näkyvää, ja se sai jatkua viiden vuoden ajan viranomaisten puuttumatta asiaan. Kansainvälisen verkoston avainhenkilöinä oli useita suomalaisia merkittävässä tehtävissä.

Tietokirjailija, IT-asiantuntija ja kolumnisti Petteri Järvinen kertoo kirjassa pitkästä kampanjoinnistaan huijausta vastaan ja työstään oikean tiedon levittämiseksi. Jännittävän tarinan myötä tutuiksi tulevat niin kryptovaluutta, louhinta, lohkoketju kuin Bitcoin.

Kirja varoittaa myös suositun verkostomarkkinoinnin vaaroista. Tehokkaalta kuulostava markkinointitapa sitouttaa jäsenensä liiankin tehokkaasti verkoston yhteisiin tavoitteisiin, joista suurimman hyödyn keräävät ylemmän tason

sponsorit. Oncoinin tapauksessa verkosto muuttui pyramidiksi, joka teki uhreista syyllisiä ja houkutteli aktiiviset jäsenet kuin huomaamatta voiman pimeälle puolelle.

Opettavainen ja Wincapitaakin uskomattomampi huijauskertomus.

